کتاب

تاریخ حضرت صدرالصدور

تالیف جناب نصرالله رستگار

که

بتصویب لجنه مجلله ملی نشریات امری رسیده
و پس از اجازه محفل مقدس روحانی ملی
بهائیان ایران شیدالله ارکانه منتشر
گردیده است

لجنه ملی نشر آثار امری

طهران ـ ایران

سنه ۱۰۴ بدیع ـ ۱۳۲۶ شمسی

بسم الذی هومنفخ الروح فی اجساد الکلمات

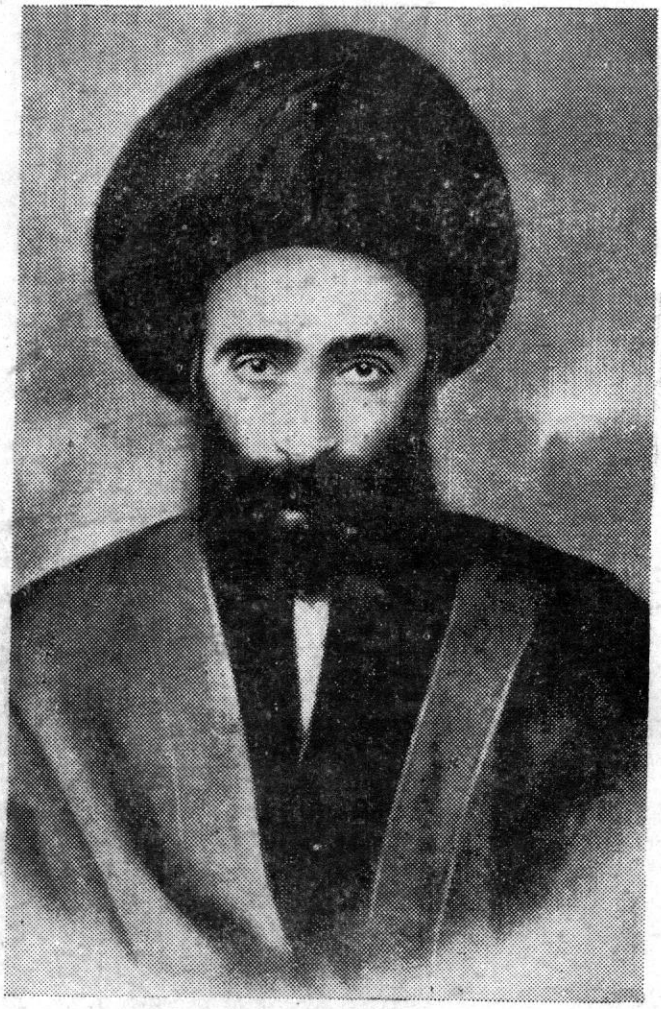
مقدمه

در فواید نگارش و تدوین تاریخ

تاریخ حضرت صدرالصدور

تاریخ هرقوم وملت چه ازنظرملی واجتماعی وچه بمنظور دینی وروحانی بهترین نماینده ومعرف وضعیت وشخصیت و حاکی ازجریان وعلل ترقی وتدنی اقوام وملل میباشد اقوامی که دارای تاریخ روشن بامدارك متبته نباشند مانند اشخاص کمنام هستند ومعرونیتی پیدانمیکنند واثروثمری ازآنها باقی نمیماند بعلاوه تاریخ هرشخص‌مهم یااقوام عظیمه بهترین وسیله تذکروسرمشق زندگانی برای اشخاص‌مهم واقوام بزرگ دیگرو عبرت وتنبه و پیشرفت دیگران معاصرین وآیندگان خواهد بود •

بدیهی است دربین نهضتها واقدامات مهمه بشری تاریخ دینی هریك ازطوائف وملل دارای مقام اول است وبزرگترین نماینده فداکاری وشهامت وانقطاع مؤمنین و پیروان ادیان الهی ودرعین حال بهترین معرف شقاوت وخباثت مخالفین

عکس نورانی معلم رحمانی مؤسس درس تبلیغ حضرت

صدر الصدور همدانی علیه

بهاء الله و رضوانه

میباشد • زیرا انبیاومرسلین ومظاهرمقدسه الهیه دارای دو جنبه ملکی وملکوتی میباشند و تعلیمات عالیه آنها نیز در هر دوری مهمترین وسیلهٔ ترقی وکامل سعادت نوع بشر بموجب تواریخ موجوده بوده است • صاحبان انصاف اقراروراعتراف دارند واین اظهاردر نزد منصفین حتی افراد بیدین قابل انکار نیست •

تاریخ ادیان عظیمه مثبت این مدعاست •

پس ازتمهید این مقدمات که بجهاتی برای ارباب اطلاع توضیح واضحات است تذکر میدهد بموجب بشارات تمام کتب مقدسه این ظهوراعظم موعود تمام امم ومصلح ونجات دهنده اهل عالم میباشد • بهمان اندازه حوادث تاریخی امرمبارک هم درهرسنه یا هرمحل و مملکت بتناسب وضعیت و بامقایسه بادیان وظهورات سابقه دارای اهمیت وعظمت تاریخی مخصوص بخود بوده است و توضیح وتشریح بیشتردراینموضوع مربوط بکتب استدلالیه و بعهده تاریخ نویسان زبردست و ماهرامر است • امثال بنده هیچ نیرزنده البته عاجزو قاصر هستیم فقط این مختصر بمناسبت مقال ومقام نگاشته شد •

ودرجریان تاریخ امراعظم نیزشرح حیات وخدمات مبلغین مخلصین رفیع المقام عظیم الشأن که ازعلائق خلائق رسته و بحق پیوسته اند بمناسباتی حائز کمال اهمیت وبا عنایاتیکه

ازطرف صاحب امر دربارہ این نفوس قدسیه منقطعه مبذول شده
میتوان گفت در درجه اول محسوب میشود بعلاوه در بین ملل
واقوام سائره هم تاریخ مربوط به حکماء وفلاسفه ومخترعین
و روحانیین ومبلغین و پیشوایان آنها بینهایت مهم است .
درحقیقت بزرگترین مفاخر تاریخی هرقوم وملت نوابغ ورهبران
وقائدین و مصلحین آنها هستند وهرقدر عده این نفوس نفیسه
بیشتر باشد افتخارات تاریخی اقوام زیادتر است . با این
تذکرات تهیه تاریخ بزرگان امر از خدمات بسیار بزرگ و تاریخ
صحیح قابل اعتماد آنست که بوسیله معاصرین ومعاشرین نفوس
تاریخی تهیه و تدوین شود ویا بامدارك مثبته باین طبقه برسد
و مستند گردد .

با مراتب فوق الذکر تهیه تاریخ مبلغین مخلصین امر اعظم یکی
ازخدمات برجسته وبسیار مهم محسوب میشود وو ظیفه شریفه
مؤمنین نازنین میباشد تاریخ بعضی ازمشاهیر فضلا و مبلغین
امر بخط خود آنها وبطور نامرتب درکوشه وکنار پراکنده میباشد
وبرای اشخاص علاقه مند بتاریخ این نفوس جلیله تهیه و
جمع آوری واطلاع ازآن صعب ودشوار بلکه غیر مقدور است
زیرا تاحال کتابیکه مخصوص بتاریخ مبلغین باشد تهیه و
تدوین نشده یانویسنده ازوجود چنین کنز ثمین بی اطلاع
میباشد و آیا دراین موضوع مثل بعضی ازموضوعات مهمه

دیگر از طرف جامعه احباب غفلت و اهمال شده و یا بواسطه مشکلات و موانع موجوده فرصت و مجال دربین نبوده قضاوت آن مربوط بوجدان خوانندگان و حکمیت تاریخ نویسان است.

در هرحال عظمت و رفعت تاریخی هریک از اقوام و دوام و قوام آنها مربوط و منوط بحفظ و نشر تاریخ بزرگان آن قوم است.

ساختن مجسمه ها و تبدیل اسم کوچه و خیابانها و جشن قرن صد ساله و هزار ساله که در بین اقوام راقیه برای اعاظم جهان معمول است و در امر مبارک هم نزول الواح مبارکه و زیارت نامه ها و طلب مغفرتها و کتاب مبارک تذکرة الوفاء و همچنین تشکیل مجالس مسامره که در عشق آباد در موقع اجتماع احباء الرحمن در آنسامان معمول بوده و در طهران بوسیله لجنه جلیله الفت در این سنوات اخیره اقدام شده تمام اینگونه اقدامات برای قدردانی از خدمات برجسته نفوس مهمه است هرقدر این رویه مرضیه بیشتر رعایت شود باعث تشویق و ازدیاد نفوس عالیه خواهد شد هرگاه عطف توجه باین وظایف ملی نشود دلالت برعدم رشد جامعه مینماید وممکن است در بعضی مواقع باعث دلسردی نفوس قابل ترقی شود.

باتذکرات فوق جامعه بهائیان باید ازمبلغ امرالله وناشر نفحات الله متخلق باخلاق رحمانی دانشمند خردمند حضرت آقاعزیزالله سلیمانی علیه بهاء الله ووفقه الله علی مایحب

وبرغبی اظهار قدردانی وامتنان نمایند که بچنین امرخطیر که
بینهایت لازم ودارای نفع کثیر میباشد یعنی جمع آوری و تدوین
تاریخ اختصاصی مبلغین قیام واقدام فرموده اند واین تاج
افتخار نصیب این شخص نداکار شده بعلاوه دیگران راهم
تشویق ووادارنموده اندکه دراین امرعظیم باندازه اطلاعات
وهمت خود شریك وسهیم شوند • البته اکردرسنوات پیشین
افرادی از مؤمنین ومبلغین باین فکرمیبودند بدیهی است
تهیه آن بمراتب آسانتر بود زیرا اکثر ازمبلغین وهمچنین
نفوسیکه باآنها معاشرومأنوس بودند وازحالات و خدمات و
همچنین بربلیات وصدمات وارده برآنهااطلاعات کافیه
داشتند بیشتر بودند ولی هنوز هم موقع نگذشته زیرا افرادی
از سابقین که موانس ومجالس بامبلغین بوده اندکم و بیش
موجود میباشند کسب اطلاع ازآنها میسراست ولی چنانچه
این امردرچند سال بعد شروع میشد البته قسمتی از نکات
و دقائق تاریخی که اطلاع آن مخصوص قدماء بوده ازبین میرفت
و مستور میماند وآیندگان از خدمات عالیه گذشتگان بیخبر
میماندند • ازجمله تاریخ حیات بابرکات صدردیوان اسرار
وبدرتابان ابرار کوکب درخشنده افق عرفان قوه روح بخشنده
ایمان وایقان معلم روحانی حضرت صدرالصدور و بدرالبدور
همدانی روحی لاثار قلمه وغبار قدمه الفداء میباشد •

(توضیح آنکه این القاب شامخه در لوح مبارک اعضاء محترم محفل محبت طهران وسایر الواح مقدسه ذکر شده است)

نظر باینکه هیجده سال ازمراحل زندگانی این ذره فانی نصرالله رستگار طالقانی نگارنده این تاریخ گذشته بود که در نتیجه چند ماه تحقیق وحضور درمجالس تبلیغی واستفاده از محاضرنورانی احبای رحمانی ومبلغین رفیع المقام آن دوره درروز عاشورا ۱۳۲۲ هجری قمری درطهران با برادر بزرگتر وسه پسرعموی خود بوسیله مبلغ مخلص منقطع حضرت فاضل کامل شیرازی روحی لانقطاعه الفداء موفق بتصدیق امرمبارک شده ودرسال ۱۳۲۳ هجری قمری افتخار حضوردرمجلس نورانی درس تبلیغ حضرت صدرالصدور را یافته وبه اندازه فهم قاصرخود اطلاعاتی ازحالات وخدمات آنموسس درس تبلیغ دارم ودراین موضوع مکاتباتی بامحفل مقدس روحانی ملی بهائیان ایران ومحفل مقدس روحانی طهران شیدالله ارکانهما نموده وبطوریکه درضمن این تاریخ ملاحظه خواهند فرمود ازبعضی مسائل مندرجه درآن دیگران حتی تلامیذ عزیز حوزه درس تبلیغ هم اطلاع کامل ندارند بنابرتقاضای حضرت آقای سلیمانی این ذره بیمقدار که الحمدوالثناء وله الفضل والعطاء بآرزوو آمال دیرینه وقلبی خودکه تهیه تاریخ آنجامعه حدیقه بناء باشد بتائیدات ملکوت ابهی

وعنایات بلا نهایات حضرت ولی امرالله مولای حنون بنده نواز ارواحنا لوحدته الفداء موفق شده امیداست مورد قبول یاران آلهی واقع شود واز نواقص آن بلطف و احسان خود صرفنظر فرمایند .

توضیح آنکه مقدمه که فوقا نوشته شده بعداز نگارش قسمتی ازتاریخ یعنی تاآخر قسمت ششم این مقدمه تنظیم گردیده بطوریکه در قسمتهای آتیه خوانندگان محترم ملاحظه خواهند فرمود بمناسبتی ازتاریخ بعضی ازاحباء الرحمن نیز ذکر شده وهمچنین نظربانکه شعرد رکلام مانند نمك در طعام است از نوشتن اشعارهم خودداری نشده . شاید این ترتیب بارویه تاریخ نویسی چندان موافق نباشد ولی نویسنده اقرار بعجز وانکسار خود نموده ومنظورش این بوده ومیباشد ـ حتی المقدور اطلاعات و مشاهدات و مسموعات و تحقیقات خویش را بی کم وبیش بنگارد وسعی دارد واز ساحت اقدس مولای توانا توفیق میطلبد که از ذکر حقائق وتذکرنکات و دقائق خود داری نشود بااین تذکر هرگاه بخوبی ازعهده توضیح منظور بر نیامده باشد وباسبك تحریر وطرز انشاء مورد پسند صاحبان ذوق وعرفان وارباب قلم واقع نشود معذور خواهند فرمود .

برگ سبزی است تحفه درویش ـ چکند بینوا همین دارد

اینك بعون وعنایت وصون وحمایت محبوب یکتا شروع بنگارش تاریخ میشود .

* تاریخ حیات وشرح تصدیق و خدمات عظیمه فنا *

ناپذیر حضرت صدرالصدور علیه بهاء الله الابهی

موسوم بتاریخ صدرالصدور ویادگار رستگار

وبیك مقدمه و ۱۲ قسمت ویك خاتمه مطابق شرح ذیل تقسیم میشود ودرابتداء محض میمنت توقیع منیع حضرت ولی امرالله مولای بی نیاز بنده نواز ارواحنا لعطوفة الفداء و مرقومه محفل مقدس روحانی ملی بهائیان ایران ایدالله اعوانه مشعر برتقدیم و رسید اصل استدلالیه خط حضرت صدرالصدور وآثار پرافتخار ایشان بساحت اقدس زینت بخش این تاریخ میگردد وسپس باتائیدات ملکوت ابهی و توفیقات محبوب بیهمتا تاریخ حیات آن هادی سبیل نجات تنظیم میشود . ضمنا تذکر میدهد چون دراین تاریخ اسامی کرامی اشخاصی ذکر میشود که ازحضرت عبدالبهاء ارواحنا لعنایاته الفداء الواحی بافتخار آنها نازل شده بدین مناسبت مطابق معمول آن زمان دراسامی (میرزا وخان) نوشته خواهد شد که صاحبان آن بخوبی شناخته شوند .

نمره ۱۲۰ بتاریخ ٤/ ٥/ ٩٩ (۱۸/ ۳/ ۲۱)

خادم حقیقی امرالله جناب آقای نصرالله رستکار علیه بهاء الله

راجع بآثار متعلقه بمتصاعد الی الله حضرت صدرالصدور

که بواسطه این محفل تقدیم ساحت اقدس نموده بودید اینک

رسید آن طی ابلاغیه مبارکه مورخه ١٧ شهرالجلال ٩٩ مطابق

٢٥ اپریل ١٤٩٢ بشرح ذیل نازل گردیده است .

(درخصوص الواح وآثار واوراق متعلقه بمتصاعد الی الله

حضرت صدرالصدور که جناب آقا نصرالله رستکار طالقانی تقدیم

نموده بودند فرمودند بنویس الواح اصل در محفظه آثار

بنام آن متصاعد الی الله ومروج شریعة الله محفوظ خواهد

ماند واوراق دیگر نزد این عبد محفوظ خواهد ماند تقدیر

اقدام جناب رستکار را ازقبل اینعبد بنمایند)

چون بهترین تقدیر عین بیانات مبارکه است لذا زائد

برآن چیزی عرض نمیشود . مزید تائید و توفیق آنجناب را

خواهانیم .

محل مهرمحفل مقدس روحانی ملی بهائیان ایران

منشی . علی اکبر فروتن

نمره ٥٤٠ بتاریخ ١٠/ ١١/ ٩٨ (١٤/ ٧/ ٢٠)

ضمیمه صورت

سواد مرقومه محفل مقدس روحانی ملی بهائیان ایران

شیدالله ارکانه که درجواب عریضه راجع بتقدیم

استدلالیه وآثاروکتب حضرت صدرالصدور مؤسس درس تبلیغ
روحی لتربته الفداء مرقوم فرموده اند
جناب آقای نصرالله رستگار علیه بهاء الله الابهی
مرقومه شریفه آنجناب مورخه اول شهرالاسماء ۹۸ راجع
بآثار کرانبهای حضرت صدرالصدور علیه بهاء الله ورضوانه
واصل واز احساسات روحانیه وتعلقات معنویه و خلوص نیت
وعلو همت آن نفس نفیس و شخص شخیص سرورمو نورحاصل
گردید . بحمدالله آنجوهر خلوص ووفا همواره بخدمت
امرالله مؤید وبعبودیت عتبه سامیه موفق بوده و میباشند
وهمیشه نقد عمر گرانبها را صرف تبلیغ امرالله و نشر
نفحات الله فرموده و میفرمایند . این محفل از ساحت قدس
جمال اقدس ابهی ارواحنا لعظمة الفداء بکمال عجز مزید
تائید وتوفیق آنجناب را مسئلت مینماید وامیدوطیدش
چنانست که درآتیه نیز مانند گذشته بخدمات باهره جلیله
نائل و مفتخر گردند . آثار حضرت صدرالصدور و اوراق
سائره طبق صورت ضمیمه که بمهرو امضاء این محفل رسیده
واصل وبنحو مقتضی تقدیم ساحت مقدس مولای توانا ارواحنا
لالطافه الفداء خواهد گردید . البته آثار مزبوره یادگار
خوبی است که بنام آنجناب درمحفظه آثار بین المللی ارض
اقدس محفوظ خواهند ماند راجع به کتبیکه قصد اهداء به

کتابخانه امری طهران فرموده اند شرحی بلجنه کتابخانه مرقوم گردید که باآنجناب ملاقات نموده کتب مزبوره راتسلیم گیرند مزید تائید آنشخص جلیل را سائل وآملیم • محل مهر محفل مقدس منشی محفل علی اکبر فروتن •

توضیح آنکه بموجب نامه نمره ٤٩ مورخه ٨ شهرالقدرة ٩٨ (٢٠/٨/٣١) لجنه محترمه کتابخانه امری ۱۲ جلداز کتب مربوط بحضرت صدرالصدور و ٥٥ فقره کتب و جزوات مربوط باین بنده ووالد ماجد متصاعد الی الله مرحوم میرزا حسین طالقانی بکتابخانه تسلیم شده است •

صورت مربوط بکتاب استدلالیه و امانات حضرت صدرالصدور همدانی علیه بهاء الله الابهی که بوسیله آقای نصرالله رستگار طالقانی شاگرد حوزه درس تبلیغ آنمعلم رحمانی تحویل نمایندگان ایمن محفل گردیده است •

نمره	شرح	ملاحظات
۱	لوح اصل عنوان - ای صدرالصدور بساط روحانی	خط مبارك است
۲	لوح اصل عنوان - ای ثابت برمیثاق وراسخ برعهد	راجع بمسافرت شش نفرتلامیذ درس تبلیغ

نمره	شرح	ملاحظات
۳	لوح اصل - عنوان - ای ابناء عبدالبهاء	مربوط بتلامذه درس تبلیغ است
٤	لوح اصل - عنوان - ای بلبلان بوستان معانی	مربوط بتلامذه درس تبلیغ است
٥	عکس لوح اصل - عنوان - ای حمامه حدیقه عرفان	بعنوان آقای میرزا رحیم خان ارجمند
٦	لوح اصل - توسط آقای نصرالله رستگار طالقانی الهی الهی ان عبدك	بعنوان میرزا ابوالقاسم خان
۷	لوح اصل - توسط آقای نصرالله رستگار طالقانی الهی الهی انی ابتهل بلسانی	بعنوان جناب آقا سید احمد

نمره	شرح	ملاحظات
۸ـ	چندین ورق وجزوه سواد الواح مقدسه خطی وزلاتینی	قصیده عزورقائیه جزء این آیاتست
۹ـ	یك پاکت ازجزوه یك تا ۱۸ پاکنویس استدلالیه بخط حضرت صدرالصدور	
۱۰ـ	یك پاکت ازجزوه ۹ الی ۳۶ـ پاکنویس استدلالیه ـ بخط حضرت صدرالصدور	
۱۱ـ	دوجزوه بشارات عرفاء خط حضرت صدرالصدور راجع بدوره میثاق	ابتدای این جزوه چند صفحه ندارد
۱۲ـ	سواد استدلالیه مختصر برای امتالبهاء مسزبارنسی امریکائی که درسنه ۱۳۲۴ باتفاق مسیوودیفوس بایران	

نمره	شرح	ملاحظات
	تشریف آورده بودند	در ابتدای آن است
۱۳	جزوات یادداشت های متفرقه خط حضرت صدرالصدور	جزء پاکنویس استدلالیه است
۱۴	یك جزء استدلالیه خط حضرت صدرالصدور از صفحه ۱ تا ۲۳۹	
۱۵	جزوات استدلالیه بخط جنابان میرزا تقیخان - جواد خان - رحیم خان ارجمند	
۱۶	جزوات متفرقه خط حضرت صدرالصدور سواد عریضه هائیکه از طرف خود وتلامذه بساحت اقدس عرض نموده اند	دارای مطالب جالب توجه است
۱۷	یك مجلد خطی الواح مبارکه واشعار عربی حضرت حاجی شیخ	

نمره	شرح	ملاحظات
	احمد احسائی	
١٨	یك جزوه خط حضرت صدرالصدور راجع به فقه اسلام واوراق متفرقه	
١٩	یك جلد سواد استدلالیه حضرت صدرالصدور ١٠٠٣ صفحه	خط اعضای محترم محفل محبت
٢٠	یك بسته عریضه جات شش نفر از تلامذه که اسم آنها در لوح مبارك همین صورت نوشته شده ودر سال ١٣٢٤ هجری به بعضی از ولایات ایران مسافرت نموده اند	
٢١	یك قطعه عکس حضرت صدرالصدور با هشت نفر	

نمره	شـــــرح	ملاحظـــات

تلامذه درس تبلیغ

۲۲ــ یك کتاب انجیل که بشارات امریه بخط حضرت صدرالصـــدور یادداشت شده است .

تحویل دهنده ــ آقای نصرالله رستکار طالقانی بموجـــب رقیمه وارده تحت نمره ۵٤۰ بدفتر محفل روحانی ملـــی بهائیان ایران ــ تحویل گیرنده جناب فاضل مازندرانی علی اکبر نروتن ۹۸/۱۱/۱۰ (۲۱/۷/۱٤)

آثار حضرت صدرالصدور واوراق سائره طبق صورت فـــوق باین محفل واصل گردیده است .

منشی محفل . علی اکبر نروتن

قسمت اول

وضعیت خاندان عظیم الشان حضرت صدرالصدور در همدان

این قسمت بوسیله منسوبان نزدیك وخویشان ایشان و بهائیان معروف ومهم همدان که معاصر ومعاشر بوده اند یادداشت وتهیه شده و ذیلا نوشته میشود .

آباء واجداد آن بزرگوار از اهل قرخلر حدود درجزین چند فرسخی همدان بوده وعزیمت بهمدان نموده اند درآنشهر ساکن شدند وجنبه علمی وروحانیت واشراقیت داشته و از سادات موسوی و معروف بوده اند هنوز جناب آقا سید نصرالله بنی صدرکه از منسوبان نزدیك حضرت صدرالصدور میباشند درهمدان ساکن وگاهی بطهران آمدو شد دارند دارای شئونات علمی و روحانی میباشند .

اسم حضرت صدرالصدور سید احمد فرزند ارشد مرحوم مبرور خلدآشیان آقا سید ابوالقاسم صدرالعلماء این آقا سید حیدر واسم مادرشان خانزاده خانم واز قرائنی که در دست میباشد درحدود سال ۱۲۸۵ هجری قمری درشهر همدان متولد شده اند .

بنده ازشخص کاملا مورد اعتماد شنیدم یکی ازمنسوبان

نزدیك ایشان قبل از ولادتشان خواب دیدند قائم آل محمد درخاندانشان متولد شده واین خواب را بوالدین و خویشان ایشان اظهارداشته و تقریبا بهمین مناسبت اسم ایشانرا احمد که نام آسمانی حضرت محمد است گذاشته اند .

دردوره طفولیت وجوانی درهمدان درنزدمرحوم حاج میرزا اسحق مجتهدمعروف همدانی تحصیل میفرمودند وکتابی هم درفقه تالیف نموده واسم آن (مصابیح الامه) میباشد .

پس ازرسیدن بسن بلوغ درخدمت پدربزرگوار خودعازم زیارت مکه معظمه شده والدماجدایشان دربین راه رحلت نموده و برحمت ایزدی پیوسته ایشان مراجعت بهمدان کرده و دارای مسند ریاست روحانی پدربزرگوار ولقب صدرالعلماء گردیده وازاین تاریخ به بعد معروف بحاجی صدرشدند .

ولقب صدرالعلماء برای این خانواده دلالت بر شئونات ظاهره و مقامات علمیه این خاندان جلیل مینماید اگرچه عده از القاب دوره قاجاریه بی مناسبت بوده ولی درمحضی ازمواقع هم کمال تناسب را داشته ازجمله لقب صدرالعلمائی این بزرگوار بوده که ازآثار و انوارشان ظاهر و پدیدار گردیده وازطرف حضرت عبدالبهاء ارواحنالعنایاته الفداء بلقب صدرالصدور وبدرالبدور مفتخر گردیده اند .

ازجمله القاب خیلی مناسب وبامعنای سابق لقب

صنیع السلطان برای متصاعد الی الله مرحوم میرزا عطاء الله خان عطائی و صنیع السلطنة برای مرحوم میرزا ابراهیم خان عکاسباشی مخصوص مرحوم مبرور مظفرالدین شاه و پدر ایشان بوده این سه نفس مقدس علیهم بهاء الله مخصوصا مرحوم صنیع السلطان در صنایع مستظرفه و خط خوش و همچنین در اخلاق حمیده و خدمات اجتماعی بی نظیر و صنعت مجسم بوده اند (توضیح آنکه اولین مطبعه چاپ سربی و همچنین کراور سازی بوسیله مرحوم عکاسباشی در طهران آورده و بتدریج معمول و زیاد شد) .

باری حضرت صدرالصدور بعد از مراجعت از مکه با صبیه مرحوم میرزا حبیب الله مستوفی معروف مو سومه بمریم خانم وصلت نموده مدتی درهمدان اقامت داشته و سپس عزیمت بطهران نمودند .

دائی ایشان مرحوم میرزا حسین خان معروف بدرویش ابتدا درهمدان زندگانی مینمودند دارای یکدختر شده که نام او زهرا خانم بوده پس از فوت والده حضرت صدرالصدور با پدر ایشان وصلت نمودند سپس دائی ایشان بطهران آمده ووارد خدمات دولتی شده و بواسطه اطلاع از زبان انکلیسی بعنوان قونسولگری ازطرف دولت ایران مامور لندن شده بعد از چندی بطهران مراجعت کرده و جزو مؤمنین دوره

حضرت نقطه اولی جل اسمه الاعلی بوده وکتابی هم بانکلیسی بنام تاریخ جدید ! مربوط بامرحضرت اعلی تالیف ومنتشر نموده درواقعه تیرزدن بناصرالدین شاه جزو محبوسین عمومی بابیه آن دوره بوده اطلاع صحیح دیگری ازاین شخص در دست نیست .

پرونسورادوارد برون مستشرق معروف انکلیسی درتالیفات خود ذکری ازمرحوم میرزا حسین خان مینماید منظوراین است ازمنسوبان حضرت صدرالصدور نقط این شخص - بزرگوار از پیروان حضرت اعلی بوده وچندین سال قبل از ولادت ایشان صعود نموده اند بمناسبت مقام ذکرخیری هم ازاین شخص شخیص شد .

قسمت دوم

شروع بمذاکرات امری باحضرت

صدرالصدور در همدان

مندرجات این قسمت درنتیجه مذاکرات باجناب حاج میرزا یوحناخان معروف بمیرزا یحیی خان حافظی طبیب نرزند متصاعدالی الله حافظ الصحة معروف همدانی که ازاحبای قدیمی همدان وچندسالی است درطهران اقامت دارند یادداشت شده وبعلاوه بنده شخصا قسمتهای عمده

مذاکرات ایشان را در ضمن فرمایشات حضرت صدرالصدور استماع نموده بنابراین اظهارات آقای دکتر حافظی علیه بهاء الله که در ضمن تاریخ حیات خانواده خود تاریخ حضرت صدرالصدور را نیز نوشته اند قابل اعتماد میباشد و خلاصه مذاکره با ایشان بشرح ذیل است .

مرحوم متصاعد الی الله حاج حکیم موسی برادر مرحوم متعارج الی الملکوت حاج حکیم هارون که از احباء واطبای مهم و معروف همدان و مؤمنین قدیمی آنسامان بوده اند وبازماندگان آنها در همدان وطهران میباشند طبیب خانوادگی فامیل نبیل وخانواده اصیل حضرت صدرالصدور بوده اند .

حضرت حاجی صدر در یکموقع باین طبیب لبیب اظهار میدارند که خوب است شما مسلمان بشوید ومن حاضرم حقانیت دین اسلام را بشما ثابت نمایم این شخص بزرگوار بدون ترس وخوف باکمال رشادت وشهامت که دلالت برقوه ایمانی وروحانی ایشان مینماید زیرا مذاکره امری در آنموقع بایک عالم متبحر اسلامی خطرناک بوده واین قبیل اظهارات دلالت برفطرت پاک هردو طرف مینماید . باری حاج حکیم موسی فداکاری نموده اظهار میدارند طائفه جدید بهائی معتقد هستند که قائم موعود ظاهر گشته ومن در صدد تحقیق این امر میباشم شما اگر بتوانید جواب آنها را بدهید ومرا قانع کنید مسلمان

خواهم شد . حضرت حاجی صدر اظهار میل به ملاقات احباب ومذاکرات امریه نموده میگویند ممکن است از شما رفع اشتباه نمایم ولی همت واستقامت احبا وجدیت و فطرت پاک آن سالک سبیل هدی و تائیدات ملکوت ابهی بالاخره وسیله انتباه ایشان شد وقرار میشود محل وموقع صحبت را معین نمایند .

(جناب حاج حکیم موسی باوجود احباب همدان در این موضوع مصلحت و مشورت نموده وبواسطه اعتماد باصالت ونجابت حضرت حاجی صدر کم اهل فساد نیستند درنتیجه مشاوره موافقت مینمایند که درمنزل جناب آقامیرزا مهدی ارجمند از ایشان ملاقات شود .)

(مرحوم ارجمند از مبلغین ودانشمندان امرمحسوب ودر تورية وانجیل دارای اطلاعات مفیده و مهارت مخصوص بوده اند کتاب کلشن حقائق ایشان که اخیرا درطهران چاپ شده حاکی ازمراتب دانائی وعوالم روحانی این شخص شخیص است . درسالهای اخیرزندگانی خود درطهران اقامت نموده وقبلا هم گاهی آمدوشد داشته اند وچندی عضو لجنه محترمه تبلیغ طهران بوده بنده درلجنه و ملاقاتهای خصوصی ازایشان بعضی اوقات استفاده مینمودم شخصی فهیم وشیرین کلام بوده ودرطهران صعود

نموده اند . البته تاریخ مفصل شرح حیات ایشانرا مورخین امر نوشته وخواهند نوشت)

خلاصه در منزل مرحوم ارجمند باحضور متصاعدین الی الله مرحوم حاج حکیم موسی و میرزا عبدالرحیم خان حافظ الصحه و کوینده این تاریخچه جناب حاجی میرزا یحیی خان و آقا محمدعلی حصاری که از مؤمنین اولیه همدان بوده و مختصر اطلاعات عربی واسلامی داشته وشاید یکی دونفر دیگر ملاقات میشود و حضرت حاجی صدرباعموی خود دراین مجلس حاضر میشوند و مرحوم ارجمند ازبشارات توریة وانجیل و مرحوم آقامحمدعلی باندازه اطلاعات خود ازاخبار وآثار اسلامی مذاکراتی مینمایند . ازجمله مرحوم ارجمند آیه اول باب سی وسوم سفر تثنیه توریة که بشارت بچهار ظهور حضرت کلیم وحضرت مسیح و حضرت رسول و حضرت بهاء الله است قرائت واستدلال بحقانیت ظهور مبارک مینمایند .

ومحض اینکه مهارت وبصیرت وعذوبت بیان و متانت دلیل وبرهان ملاحت اشارات و فصاحت عبارات حضرت صدرالصدور برخوانندگان محترم معلوم شود عین عبارات توریة عربی و ترجمه و تفسیر و تعبیر آن از روی استدلالیه حضرت صدرالصدور که نویسنده این تاریخچه بخط خود

تهیه نموده و ۶۰۹ صفحه است (باصطلاح انتریرانتز)
عین عبارات استدلالیه ذیلا نوشته میشود .

(ودرباب ۳۳ ازصفرتثنیه آیه ۱) یاالله الذی تجلی من طورسیناء واشرق نوره من جبل سیعیرولوح به من جبل فاران واتی ربوتالقدس بشریعة نورمن یمینه لهم .

میخوانم پروردگارخود راکه تجلی کرد ازطورسیناء واشراق نور فرمود ازجبل سیعیر ودرخشان کرد نورخود راازکوه فاران و خودآمد از ربوات قدس وازدست راست خود شریعت نورانی ازبرای بندگان خود ظاهر فرمود . در اینجمله ذکر بشارت چهارظهورعظیم است که از چهارنقطه ظاهر گردید اول ذکر حضرت کلیم علیه التحیة والتکریم است که در شاهق طور بران مظهر ربانی تجلی نور شد نقره دوم اشاره بظهور حضرت مسیح علیه اطیب البهاء است که درجبل ساعیر بران هیکل قدس اشراق نورشد بشارت سوم راجع بطلوع شمس طلعت حضرت خاتم الانبیاء علیه ازکی التحیة والثناء است که نور الهی درکوه فاران بران مظهر رحمن تابان ودرخشان گردید ودران نقطه برتبه نبوت سرافراز شد تلویح چهارم بشارت ورود جمال قدم جل ذکره الاعظم است بارض مقدس عکاکه بربوات قدس نامیده شده وذکر سطوع انوار شریعت الهیه از آن ارض بیضاء وبقعه نوراء چنانکه کلا واقع وظاهر گردید ولی

چه خوش نکته است که از سه نقره اولی تجلی حق واشراق نور وتابش شمس ظهور تعبیر نموده ودر نقره چهارم التی ربوة القدس میفرماید چه که این ظهور اعظم نفس ظهورالله است نه بعنوان تجلی ومجلی ونور این نیر قدم اشراقی وغروبی نیست کما قال الله تعالی مثل نوره کمشکوة فیها مصباح المصباح فی الزجاجة کانه کوکب دری یوقد من شجرة مبارکة زیتونة لاشرقیة ولاغربیة الا به • تجلی نورد رهیاکل ظهور شرقی وغربی است کاهی اشراق کند وکاهی غروب نماید • کما قال الشاعر •

کهی برطارم اعلی نشینند کهی تابنشت پای خود نه بینند • ولی درایام ظهورالله لازال بحر ذخاروحی درتموج وانوار نیر الهام درلمعان و سطوع بود نه بعنوان اشراق وغروب لاصعود ولا ونزول چنانکه دراحیان مظاهر سابقه بود • ومضمون این بشارت توریة بعینها دردعای سمات مذکوراست که میفرماید و بمجدك الذی ظهر علی طورسینات تکلمت به عبدك ورسولك موسی بن عمران وبطلعتك فی ساعیر و ظهورك فی جبل فاران و بربوات المقدسین و جنود الملائکة الصافین الی آخرالدعاء وغرض از ربوات مقدسین نقطه مقدسه عکاء است چه که ربوه در لغت بمعنی ارض مرتفع است و خصوص آن نقطه بربوه تعبیر شده چنانکه درتفسیر آیه مبارکه و جعلنا ابن مریم وامه ایتین فی الارض وا ویناهما الی ربوة ذات قرار ومعین -

ازاهل البیت علیهم السلام وارد شده که الربوه ارض فی بریة الشام ذات قرار فی الماء وفیه عین ماء معین یعنی ربوه زمینی است در بریة الشام که قرارگاهش در وسط آب است ودر او چشمه گوارائی است . وارض مقدس عکاء را آب دریا بهیئت نون احاطه نموده و چشمه مشهوره بعین البقرهم درآن بقعه بیضاء است و متفق علیه تمام علمای ملل است که محل ظهور حضرت مسیح علیه السلام زمین صهیون که شهر عکا درآن ارض در دامنه کوه کرمل واقع است . این است که درکتب مقدسه محل ظهورالله بنقطه صهیون نامیده شده ودر بعضی ازموارد کوه کرمل یا دره عاکو که عکاست مذکور گردیده وجه تسمیه آنجا بربوات المقدسین آنست که انبیاء بنی اسرائیل غالبا با مولد ومبعث یا موطن و محل وفاتشان در زمین صهیون وکوه کرمل وارض عکاء بوده ازاین جهت بمنازل ابرار و ربوات قدس نامیده شده) برویم سرمطلب تاریخ

واین مجلس بدون قیل وقال دوستانه ومودبانه انجام می یابد و حضرت حاجی صدر به حضرات اظهار میدارند من عازم طهران هستم یك نفر از دوستان خود را بمن معرفی کنید باعلمای این طائفه ملاقات و مجاهده دراین امر خواهم نمود اگر حقانیت این آئین برمن ثابت شد استدلالیه والا ردیه خواهم نوشت بعدازاین جلسه درمدت مختصراقامت در همدان گاهی

محرمانه با بهائیان ملاقات میکردند .

توضیح آنکه بنده وعده از تلامذه درس تبلیغ حضرت صدرالصدور نیز ترتیب این مجلس و شروع وافتتاح مذاکرات امریه را شخصا از آن نفس مقدس شنیده ایم مطابق با واقع است .

باری درموقع آمدن ایشان بطهران بمرحوم میرزا سلیمان سمسار که درسبزه میدان دکان داشته (پدرآقای عبدالله فرو هر که فعلا درطهران مقیم میباشند) معرفی مینمایند و ایشان بطورخصوصی ومحرمانه واسطه ملاقات حضرت حاجی صدر و حضرات مجلله ایادی امرالله و مبلغین مهم آندوره میشود .

افتخاراین نفس مقدس از دوجهة نصیب همدان میشود یکی آنکه ازاهل آنسامان هستند ودوره جوانی درآنشهر اقامت وسکونت داشتند ودیگر آنکه مذاکرات امری با ایشان درآن شهر و درنتیجه حسن سلوك و تدبیر وفداکاری احبای باوفای آنجا شروع شده است .

قسمت سوم

ورود حضرت صدرالصدور بطهران ومعاشرت باعلماء واعیان و معروفیت و ترقیات عالیه و شئونات ظاهره ایشان قبل از تصدیق امر مبارك

بی مناسبت نیست در اینموقع از وضعیت جسمانی آن هیکل نورانی تااندازه اشاره شود . حضرت صدرالصدور خوش

هیکل متوسط القامه رعنا وسبزه باملاحت دارای محاسن مشکی متوسط بسیار شیرین زبان وفصیح وخیلی خلیق وجذاب ومهربان بودند معاشرین را ازفرط محبت وحسن سلوك ومهربانی وبیانات علمی مجذوب بخود مینمودند دربحبوحه جوانی با مزایای اخلاقی وعلمی وارد طهران شدند متاسفانه تاریخ صحیح سال ورود ایشانرا هنوز موفق نشده کاملا معلوم نماید ولی حدس بنده این است وازقرائن بنظر میرسد که سال ۱۳۱۵ قمری باشد دراینصورت سن ایشان درموقع ورود بطهران در حدود سی سال بوده است واین نکته هم نگفته نماند سال ۱۳۱۵ هجری قمری سنه ۵۳ بدیع سال تشکیل محفل مقدس روحانی ومجمع محترم ایادی درطهران بوده است ۰ درهرحال درعنفوان شباب وارد طهران شده درتحصیل کمالات وشئونات ظاهره وتکمیل مقامات علمیه ومعنویه ساعی و جاهد بودند وبواسطه سوابق علمی وخانوادگی ومزایای اخلاقی وبلاغت بیان وطلاقت لسان درنتیجه معاشرت باطبقات عالیه وطوائف مختلفه درمدتی قلیله بمراتب سامیه وجلیله نائل گردیدند فلسفه وحکمت رادرنزد استاد معروف حکمت الهی مرحوم میرزاهاشم حکیم طاب ثراه تحصیل نمودند وباسرسلسله عرفای اندوره مرحومان میرزاعلی آقا معروف به نقاش وزرگر صفی علیشاه وظهیرالدوله مربوط و مانوس بودند

ودرعالم سیروسلوك ومجاهده درطلب حق وحقیقت کوشش مینمودند باعلماء معروف ومشهورآنده وره نیز از قبیل مرحومان حاج میرزاحسن آشتیانی وآقاسیدعلی اکبر تفرشی وآقاسید زین العابدین امام جمعه طهران وآقاسیدعبدالله بهبهانی وآقا شیخ فضل الله مازندرانی که ازعلماء طراز اول بودند معاشرت داشتند (توضیح آنکه این دونفراخیر بعدا یکی طرفدار مشروطه ودیگری علمدار استبداد شد ودرتاریخ مشروطیت ایران که شروع آن سال ۱۳۲۴ هجری قمری است مذکورمشهورند) وهمچنین باطبقات اعیان ووزراء وزمامداران آنزمان حتی اتابك اعظم مربوط بودند و صاحب محضر شرع و رتق وفتق امور شرعیه شدند واحکام صادره از محضر ایشان درورارت عدلیه (دادگستری) کاملا قابل توجه و مورد اعتماد وزراء ورؤسای عدلیه وقت بود . مرحوم صدرالممالك معروف بصدر دیوانخانه که سالیان متمادی مقام مهمی در وزارت عدلیه داشتند وهمچنین جناب آقای غلامحسین خان غفاری وزیر مخصوص که بعداز مشروطیت دارای لقب صاحب اختیار شده در دوره وزارت عدلیه خود ارادت و ارتباط مخصوص باحضرت صدرالصدور داشتند وزیر مخصوص از منسوبان نزدیك مرحوم میرزامهدیخان غفاری وزیرهمایون که بعدا بلقب قائم مقام ملقب شد و درسال ۱۳۴۴ هجری

قمری حکمران عراق بوده و موفق به تصدیق امر شده و بنده
در همانسال در سلطان آباد بوسیله حضرت آقا میرزا آقا
خان قائم مقامی علیه بهاء الله در اوائل تصدیق ایشان مکرر
بخدمتشان رسیده دارای هوش بسیار و اشتعال و انجذاب بود
و باکمال اشتیاق عازم کعبه مقصود گردید و بواسطه اقدامات
خویشان ایشان از طرف دولت ایران دفعه اول جلوگیری
شد و در دفعه دوم باتفاق برادر کوچکتر خود مرحوم میرزا
ابوالقاسم خان مختار السلطنه عزم کوی جانان نمود و در
اسکندریه بلقای طلعت بیمثال حضرت عبدالبهاء ارواحنا
لعنایاته الفداء نائل گردیدند • برادر کوچکتر که تصدیق
نداشت از اثر زیارت وجود مبارک موفق بایمان شد •
خلاصه بمناسبت روابط حسنه با طبقات عالیه و معروفیت
و محبوبیتشان در نزد عوام وخواص بواسطه مشکل کشائی
در امور ارباب رجوع روز بروز زیادتر میشد وزندگانی با
وسعت و آبرومندانه داشتند دارای اسب و استر و خدمه و نوکر
وجاه وجلال بودند •
شرحیکه در این قسمت راجع بوضعیت و ترقیات عالیه حضرت
صدرالصدور در عوالم مادی و معنوی نوشته شده از احباب
و اغیار که در آنزمان با ایشان موانس و محشور بوده واز وضعیت
زندگانی ایشان اطلاع داشتند مسموع گردیده وبعلاوه

بعضی اوقات بمناسبت مقام باوجودیکه ازخودستائی و خود
ستائی جداخودداری داشتند ودارای حالت خضوع و خشوع
که مخصوص این قبیل نفوس قدسیه ووارسته از شئونات دنیویه
میباشد بودند درضمن مذاکرات ایشان کم و بیش مندرجات
این قسمت فهمیده میشد یعنی درمواقعی که تکذیب ازعلائق
دنیویه و تمجید ازعوالم و تعلقات روحانیه میفرمودند این
موضوعات مفهوم میگردید وبرای اثبات این اظهارات نوشتجات
و مکاتبات و تبادل مراسلات که با اعیان ووزراء و علماء طراز
اول نموده اند ودرجعبه مخصوص آثار ایشان بوده که نویسنده
این سطور سالیان دراز بمناسبتی که در قسمت مربوطه بآثار
ایشان نوشته خواهد شد افتخار نگاهداری آنرا داشته
مدرك قاطع وقانع کننده میباشد وبرای کسانیکه بوضعیت
زندگانی ایشان پس از ورود بطهران آشنا هستند و سابقه
دارند مندرجات اینقسمت واضح وروشن میباشد .

قسمت چهارم

راجع بعوالم مجاهده وسیروسلوك حضرت صدرالصدور در
مسائل عرفانی و مراتب روحانی و تصدیق امر مبارك .

محض اینکه علت مرجعیت ومعروفیت و محبوبیت حضرت
صدرالصدور در مدتی قلیله درطهران معلوم شود که تاچه

اندازه جالب نفوس وجاذب قلوب بوده اند حکایت شیرین که
ازشاعر و فیلسوف بی نظیروشهیر بهائی حضرت آمیرزا نعیم
علیه بهاء الله الابهی روحی لاثاره و انواره الفداء شنیده شده
نوشته میشود والبته عده ئی از بهائیان قدیمی نیز این موضوع
راشنیده اند وآن حکایت دلنشین چنین است قبل ازتصدیق
حضرت صدرالصدور روزی حضرت آقامیرزا نعیم ایشان رابادو
سه نفرازعلماء درخیابان ملاقات مینمایند وضعیت رفتار و
طرز گفتار وحالت سکینه ووقار حضرت صدرالصدور ایشان را
مجذوب و مسحور میکند وبمصداق نوربان مرنور یان راجاذبند
والجنس مع الجنس یمیل کاملا ظاهرو اثرات این جذب و
انجذاب بعدا واضح وروشن میکردد و تامدتیکه میسر بوده
درامتداد خیابان دنبال آنان روانه میشوند ودعای خیردرباره
حضرت صدرالصدور مینمایند وازحق میطلبند این شخص نـ
نورانی که تا این اندازه دارای بلاغت بیان و جذابیت است
که مانند حضرت نعیم را مفتون خود نموده شایسته چنان است
که ازفضل رحمن دارای فیض ایمان شود ودرظل لواء میثاق
وارد کردد وازمنبع علوم وفنون وروحانیت و جذابیت وانقطاع
وخلوص نیت خود وسیله تربیت و هدایت جمع کثیری کشته و
شهیرآفاق شود واثراین دعاورجای حضرت نعیم که ازروی
کمال توجه وخلوص بوده بعدازمدتی ظاهروعیان میکـــردد

وحضرت صدرالصدور را درمجلس مخصوصی ملاقات مینمایند که درعالم مجاهده بوده وبرای تحقیق امرباچند نفرازحضرات مجلله مبلغین عالیمقام امر درآنمجلس و مجالس بعدی ملاقات مینمایند .

بدیهی است که حضرت نعیم باسابقه ملاقات خیابان ودعای خیر درباره ایشان و رسیدن بآرزوی جان و جنان تاچه اندازه دارای نشاط خاطروانبساط وافر میشوند و ترتیب ملاقات اولیه خودرا اظهار میدارند وباعث امیدواری و سرور حضار میشود .

منظور از ذکر این حکایت غریب و دلفریب این است نفس مقدسی که حضرت نعیم باآن خلق کریم مجذوب او شود دارای چه جاذبه معنوی و مقام عظیم بوده است . حضرت صدرالصدور بواسطه سیمای نورانی وخلق رحمانی یارواغیاررا شیفته وفریفته خود نموده ودرمدت چند سال بعداز ورود بطهران مرجعیت شرعیه وجاه وجلال ظاهریه وشئونات بشریه آن نفس زکیه را از سیرعوالم عرفانی و کسب اطلاعات روحانی باز نداشته بطوریکه باحبای همدان وعده داده بودند درطهران بطور خصوصی و محرمانه باحضرات مجلله ایادی امرالله ومبلغین عظیم الشان آندوره بعضی اوقات ملاقات وازمسائل امراعظم کسب اطلاعات و تحقیقات

میفرموده اند ودرعین حال دارای عقائدعرفانی و تصوف بودند یعنی عالم قشری وزاهد خشک مقدس نبودند وبرای کشف حقیقت ونیل بمقصود ورسیدن بمطلوب ریاضت میکشیدند وتحمل هرمشقت مینمودند ومصداق این شعر بودند چون قلم پرکار یك پا در شریعت استوار پای دیکر سیر هفتاد و دوملت میکنم مقصد اینست صاحب مسند شریعت و سالك مسلك طریقت و طالب و عاشق حقیقت بودند ودرنتیجه مجاهدات وریاضات و کشفیات و مشاهدات خود وتائیدات غیبیه باصل حقیقت واصل شدند و بمقامی نائل کردیدند که سرحلقه مقربین و پیشوای مخلصین وقدوه حسنه منقطعین و مصداق کامل آیه مبارکه فتبارك الله احسن الخالقین کردیدند .

واین اظهارات از الواح مقدسه و زیارتنامه ئی که بافتخار آنواقف اسرار و سرور ابرار ازطرف حضرت عبدالبهاء ارواح العالمین لعنایاته الفداء نازل شده ثابت و مبرهن میکردد .

برویم سر مطلب اکرچه تذکر این نکات هم مطلوب است حضرت صدرالصدور شخصا برای تلامذه حوزه درس تبلیغ نقل میفرمودند یکی از شبها که مشغول بریاضت برای کشف حقیقت بودند درعالم مکاشفه یکدست غیبی را مشاهده نمودند که سر مرشد ایشان را کرفته و پوست خالی بدون

اعضاء بدن یعنی قشر بدون مغزرا بایشان نشان دادند .
بعد ازملا حظه این مکاشفه وروءیا برایشان واضح وروشن
میشود که درتصوف وعرفان امروزه حقیقتی باقی نمانده لذا
درملا قات بامبلغین امرو مراجعه آیات قرانیه و اخبار
اسلامیه و کتب مقدسه پیش از پیش اقدام نمودند ودرنتیجه
مطالعه کتب برایشان معلوم میشود که موقع ظهور گذشته و
طلعت مقصود و جمال موعود رفع حجاب و کشف نقاب
فرموده است . البته ملا قات و مذاکرات با آقایان مبلغین
و مراجعه بکتب استدلالیه هم برای رفع اشکالات کمک
بوده است .

تا اینکه درجلسه مخصوصی که برای ملا قات و صحبت با
ایشان عده ئی از مبلغین عظیم الشان از قبیل حضرتان آقا
میرزا نعیم ونیر وسینا وآقا شیخ محمدعلی قائنی حضور
داشته اند تقاضا مینمایند که از آیات و کلمات صاحب امر
برای ایشان تلاوت شود وبدهند که مراجعه و مطالعه
نمایند . دراین موقع لوح مبارک معروف بلوح خراسان که
درابتدای آن میفرمایند (ایانفحات الله هبی معطرة
وایانسمة الله مری مطیبة) الی آخر بیانه الاحلی
برای ایشان تلاوت میشود پس از قرائت این لوح امنع ابدع
حال انقلاب وانجذاب غریبی بایشان دست میدهد واظهار

ایمان و تصدیق نموده میفرمایند در آثار اسلامی خطب حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام در فصاحت و بلاغت کلام معروف و ممتاز میباشد و این آیات باهرات نسبت بآن کلمات عالیات مانند آفتاب عالمتاب نسبت بستارگان است و از مبداء غیب و عالم لاریب است و موفق بتصدیق امر حق میشوند .

قسمت پنجم

شرح حال وخدمات عظیمه آن جوهر عرفان بعد از ایمان و نزول الواح مقدسه وشروع بتدوین استدلالیه جامع .

حضرت صدرالصدور پس از تصدیق امر مبارک بتدریج از معاشرت اغیار کاست وبرمجالست و موانست با یاران الهی افزود واین ندای احلی پیوسته از افق اعلی بگوش هوش آن نفس ملکوتی میرسید تا از کنکره عرش میزنند صفیر ندانست که در این دامگه چه افتاده است .

در ضمن ملاقات احباب واخیار و تبلیغ اغیار آیات قرانیه واخبار اسلامیه که در موقع مجاهده و کوشش در نظر داشتند استدلال میفرمودند . دارای حافظه غریب و هوش و فراست عجیب بودند واین دو صفت یعنی حافظه و هوش معمولا در یک نفر کمتر بحد کمال جمع میشود مگر در نفوس مهمه کامله

باری شرح حال ایشان بساحت اقدس حضرت عبدالبهاء

روح الوجود لفضله وجوده الفداء عرض میشود واولین لوح
امنع که بافتخار آنسرور ابرار عنایت شده ذیلا نقل میشود تا
خلاقیت و جذابیت کلمات مبارکه ورفعت مقام آنهادی انام بر
قارئین عظام واضح شود .

بطوریکه ملاحظه میفرمایند مضمون آیات مقدسه قرآن مجید
راجع به بعثت حضرت موسی علیه الاف التحیة والثناء و موضوع
کوه طورو تابش و رؤیت شعله نوروید بیضاء والقاء عصاو تحسین
ازاینکه درظل سدره منتهی مستظل شده اندازمقامات سامیه و
خدمات مهمه عالیه آتیه ایشان دراین لوح مختصروجامع ذکر
گردیده و پیش بینی شده است واین لوح ابدع در صفحه
۲۹۱ مکاتیب مبارك دوم چاپ شده است .

قوله الاعز الاعلی

هوالله . جناب میرزا احمد الذی اقبل الی الله علیه
بهاء الله الابهی

هوالله ایها المستوقد نارمحبة الله فی سیناء الصدورانی
ارسل الیك التحیة والثناء من وادی المقدس طورسیناء
البقعة المبارکة البیضاء واقول احسنت احسنت یامن دخل
فی ظلال السدرة التی ارتفعت فی الارض المقدسه وانتشرت
اظلالها فی الافاق .

بشری لك بمامورت من الوادی الایمن وانست من جانب

الطور نارا واعطلت من حرارتها واهتديت بنورها فعليك باليد البيضاء والقاء العصا وارجاعها الى الثعبان المبين •
الان تلك اليد هي يد قدرة الرحمن والثعبان هو البرهان وهذا ان الامر ان ظهير ان لك في كل مكان وروح القدس يؤيدك بقوة وسلطان والبهاء على كل ثابت و راسخ و مستقيم و ناطق و هاد لمن في الامكان ع ع
الحق مصداق اين لوح مبارك دراين وجود مبارك بنحو اتم واكمل ظاهر وبا هر كرديده در مدتى قليله بايد قدرت رحمن و ثعبان برهان وعلم وعرفان و نطق وبيان خود وازهمه — مهمتر بااخلاق كريمه وخلوص نيت وانقطاع وجذابيت و روحانيت و محويت وفناوكذشتن ازشئونات دنيا در تربيت و تكميل نفوس قدسيه كه در صدها الواح اظهار عنايت نسبت بآنها ميفرمايند موفقيت كامل حاصل فرمود •
اميد واراست بتواند درقسمتهاى آتيه بقدريكه متناسب بااين تاريخچه باشد خوانندكان محترم را ازخدمات برجسته آنها مستحضرنمايد وازبين تلاميذ اين منبع علم وعرفان از همه ضعيفتر و نحيفتر فانى ترودانى ترنويسنده اين سطور است كه له الفضل والعطاء بدون لياقت و استحقاق متجاوز ازچهل سال است كه درظل رايت ميثاق ميباشد وموفق بنكارش اين مختصر تاريخ شده است • آن ذره كه درحساب ناید خودم •

بدیهی است اشارات مندمجه وبشارات مندرجه دراین لوح بدیع تاثیر شدید بخشید و خلق جدید کردیده و بیش از پیش قیام عاشقانه که شایسته این مقام ارجمند اعلی بوده نمود تا اینکه بموجب لوح مبارك دیکر مامور ومفتخر بنکارش و تدوین کتاب استدلالیه میشوند واین لوح منیع درابتدای استدلالیه مشروح و مفصل زینت بخش شده و ذیلا محض تکمیل اطلاع خوانندکان کرامی نقل میشود (توضیح آنکه عنوان (قوله جل کبریائه) که درابتدای لوح مبارك نوشته شده عین عبارت حضرت صدرالصدور است نه نویسنده این سطور)

قوله جل کبریائه ای منجذب الهی اکر سرور وفرح وجدانی عبد بهاراخواهی رساله تالیف نماواثبات عبودیت ورقیت این عبدرا درآستان جمال ابهی بنماتامن بلحن خوشی تلاوت نمایم وجانم شادمان کردد وروحم مهتز شود والبهاء علی کل من ینطق بعبودیتی فی عتبة البهاء ویثبت رقیتی فی فناء البهاء ع ع

پس ازنزول این دولوح منیع وشمول عنایات الهیه وفیوضات ربانیه بایکدنیا اشتیاق و انجذاب شروع بتهیه و تدوین یك استدلالیه جامع ونافع ومتین نمودند واسم آن استدلالیه

میباشد زیرا از تجلیات شمس حقیقت موفق بنگارش چنین استدلالیه
مشتمل برمسائل عقلیه ودلائل نقلیه شده اند ودارای پنج
لمعه وچندین فصل وباب میباشد وقایع وحوادث عمده ومهمه
دوره حضرت نقطه اولی جل اسمه الاعلی وجمال قدم جل
ذکره الاعظم وحضرت عبدالبهاء روح الوجود لعبودیته الفدا
بوجه احسن وطرز اتقن ذکر شده است .
خلاصه بشارات واشارات وکنایات ابلغ از تصریح کتب مقدسه
دیانت زردشت وعهد عتیق وجدید وآیات قرآن واخبار ائمه
اسلام علیهم السلام حتی بشارات عرفاء کاملا ومنرو حاکه
هریك مؤید دیگری است دراین استدلالیه تشریح گردیده
مخصوصا راجع بدوره میثاق ودسائس وخیانت ناقضین و
مظلومیت کبری وعبودیت ودرعین حال عظمت مقام حضرت
عبدالبهاء روح الوجود لعظمته الفداء باسلوب مطلوبی که در
استدلالیه های دیگر بآن سبك نیست مذکورشده است .
وپس از تهیه مقدمات ونگارش قسمتی از استدلالیه متذکر
میشوند بهتر این است که عده ئی از جوانان روحانی و
نونهالان بوستان ربانی ازاین منبع فیض ودانش مستقیما کسب
فیض نموده سیراب وشاداب شوند وضمنا وسیله رساندن این
دلائل باهره وبراهین قاطعه بدیگران گردند وموضوع
استفاضه وافاضه که لازمه حیات ووسیله ترقی وتعالی است به

بهترین شکلی عملی شود واین نیت خیرخود را بوجوه احباب و حضرات مجلله ایادی امرالله ومبلغین عالیمقام آندوره ابراز نموده مورد تمجید واقع گردید واولین کلاس درس تبلیغ باحضور چندین نفرازافراد تحصیل کرده وتحصیل نکرده بتائیدات الهیه درسال ۱۳۲۱ هجری قمری تشکیل شد .

این نکته هم نگفته نماند ازجوانان ادیب وفاضل و منجذب بهائی زاده آندوره که بحضرت صدرالصدور خلوص مخصوص داشته وارتباط خالصانه دربین بوده حضرت متصاعدالی الله آقا میرزا عزیزالله خان مصباح و حضرت دکتر یونس خان افروخته علیهما بهاء الله بوده حضرت دکتر درکتاب ـ خاطرات عکا که لطفا به بنده مرحمت فرموده واز قرائت آن محظوظ شده ام ذکر مقامات روحانی حضرت صدرالصدور را در اوائل تصدیق نموده اند .

قسمت ششم

وضعیت وکیفیت مجلس درس تبلیغ ـ عده تلامذه واسامی و خدمات بارزه آنها ـ سواد لوح مبارك راجع بمسافرت چند نفر از شاگردان حوزه درس تبلیغ .

دراین کلاس که اولین اساس درس تبلیغ بوده عده زیادی ازجوانان آندوره شرکت نموده و مطابق دولوح مبارك که

بافتخار تلامیذ عزیز عنایت شده دریکی اسم ۱۴ نفر و در دیکری اسم ۱۶ نفر نوشته شده که اسم چند نفر از آنها در هر دو لوح مبارک ذکر گردیده و این دو لوح و چند لوح دیگر که بافتخار حضرت صدرالصدور و سه نفر از تلامذه جنابان آقاسید حسن هاشمی زاده (متوجه) و آقا میرزا رحیم خان ارجمند و آقا حبیب الله نام همدانی جداگانه عنایت شده در یک جزوه ۲۰ صفحه چاپ ژلاتین شده در نزد بنده وعده از تلامیذ و در محفل مقدس روحانی طهران شید الله ارکانه موجود میباشد . دریکی از الواح مقدسه که بعنوان تلامذه است میفرمایند (ای ابناء عبدالبهاء) و این جزوه خط مرحوم میرزا آقا بابا نیریزی میباشد . در تمام الواح بی نهایت اظهار عنایت درباره حضرت صدرالصدور و تلامذه میفرمایند .

بعضی از تلامذه بعد از نزول الواح مقدسه که در این جزوه ژلاتین شده در حوزه درس حاضر شده اند از جمله آنها متصاعدین الی الله آقا میرزا مهدی اخوان صفا ۲ـ آقا میرزا علی اکبر رفسنجانی ۳ـ آقا میرزا عبدالله مطلق ۴ـ آقا میرزا یوسف خان وجدانی ۵ـ آقا میرزا تقی خان قاجار (بهین آئین) ۶ـ میرزا محمود خان بدیعی ۷ـ آقا سید عبدالحسین اردستانی ۸ـ جناب

آقای میرزاحاجی آقا سنکسری (رحمانیان) ۹ـ جناب آقا میرزا مسیح خان اخوی نویسنده ۰ ۱ـ نصرالله رستکار ۱۱ـ مرحوم میرزا محمد خرازی فروش طاهری که شخص متدین وبسیار متعصب بوده و شرح تصدیق خودرا نگاشته و بعدا نوشته میشود ۱۲ـ مرحوم میرزا قربانعلی برادر اخوان باایمان هدایت ـ این دوازده نفرکه از اوائل سال ۱۳۲۳ هجری قمری بتدریج افتخار حضور دراین حوزه درس تبلیغ رایافته ونسبت باین اشخاص که هریك بعدا مصدر خدماتی شده در الواح خصوصی وعمومی دیکر اظهار عنایت میفرمایند ۰

توضیح آنکه شرحیکه تااین قسمت نوشته شده نتیجه اطلاعات و تحقیقات بنده است ۰ ازاوائل سال ۱۳۲۳ که یك سال از تصدیق بنده وجناب اخوی بزرگ میرزا مسیح خان رستکار کذشته بود ۰ افتخار حضور دراین محضرنورانی نصیب ما ـ کردید ازاین قسمت به بعد هرچه نوشته میشود قسمتی از مشاهدات نویسنده میباشد بقدریکه میسرومقتضی باشد وموفق شود نوشته میشود ۰

دراینموقع ازشاکردان سابق مصداق (السابقون السابقون اولئك المقربون) اشخاصی که استقامت نموده وباقی مانده بودند اسامی کرامی آنها ذیلا نوشته میشود ۰ ۱ـ جنابان آقا سید جلال ابن سینا ۲ـ آقامیرزاحبیب الله کاشانی

(صمیمی) ۳- آقا میرزا روح الله (خادم) ٤- آقا میرزا فرج الله مجیدی (این چهارنفر دراین سالهای اخیرصعود نموده وهرکدام قسمت عمده عمرعزیزخود را صرف خدمات - تبلیغی درطهران وولایات نموده اند) ٥- آقا میرزا ابراهیم خان (ارجمند) ٦- آقا میرزا جوادخان خضرائی ۷- آقامیرزانبی خان عکاس (این سه نفرهم صعود نموده اند وغالبا درطهران بخدمات امریه اشتغال داشته اند) ۸- جنابان آقا سیدحسن هاشمی زاده (متوجه) ۹- میرزا رحیم خان (ارجمند) ۱۰- دکترمسیح خان ارجمند ۱۱- آقا میرزا تقی خان خیاط (مرشدزاده) ۱۲- آقامیرزامحمود شاکود شرکت جدیده که درقیدحیات هستند . این دوازده نفر نفوس قدسیه بعدازحضور بنده درمجلس درس تبلیغی کانی السابق حاضر میشدند وبعدا هریك بخدمات مهمه موفق شده وامیدواراست دراین تاریخچه یاتاریخ دیگر موفق شود که خدمات و شرح حیات هریك از تلامذه رابطور اختصار بنگارد . البته دراین کلاس هم عده دیگر حاضر میشدند ولی دوامی پیدانکرده است ومحل درس تبلیغ ابتدا درمحله سرقبرآقا (باغ فردوس نعلی) که بواسطه وجود واقامت عده زیادی ازمبلغین مهم آندوره واحبای مهاجرو ستمدیده ولایات که درآن محله دوراز مرکز شهرسکونت -

داشتند ودر واقع از روحانیت آنها اجتماعات روحانی آنجا نمونه از فردوس برین بوده است . مجلس درس تبلیغ در نزدیکی سر قبر آقا کوچه سمت شرق میدان امین السلطان نزدیک منزل مبلغه شهیره فائزه خانم خانه مرحوم متصاعدالی الله آقا میرزا نصرالله خادم علیهما بهاء الله که واقعا هر دو از نفوس خادمه و پراستقامت بودند صبحهای جمعه تشکیل میشد . منزل حضرت صدرالصدور در آنموقع درکوچه قسمت جنوبی مسجد معیر محله قنات آباد بود . وسائل نقلیه در آنموقع درطهران خیلی کمیاب غیراز واکون ودرشکه و سیله دیگری نبود . کوچه های منزل ایشان تا سر قبرآقا درشکه رو نبوده اسب و استرراهم فروخته بودند بنابراین باکوچه های پرگل آنوقت طهران مخصوصا وضعیت محله سر قبر آقا باگفشهای ساقاری کارکذاکه مخصوص طبقه علماء بوده و پوشیدن کفش دیگر برای علماء درآن موقع جزو آثار کفر و مصداق (من تشبه بقوم فهو منهم) محسوب میشد بااین حال واشکال و راه دورو دراز در گرماوسرما باکمال مراقبت و بدون تعطیل درمجلس درس بموقع حاضر میشدند و سرمشق استقامت وبردباری و محبت و نیکوکاری و مصداق کامل بیان مبارک لوح حکمت (کونوا قدوة حسنة بین الناس و صحیفة یتذکر بها الناس) درجمیع حرکات و سکنات خود بوده اند بدین

جهت عده بسیاری را مجذوب خود نموده و محبوب یار و اغیار خواص و عوام بوده اند و بعد از چند ماه محل درس تبلیغ بکوچه قلمستان در قسمت غربی خیابان مرزا لسلطان روبروی کوچه حجازی بمنزل جناب آقا سید عبد الحسین اردستانی که از خانواده قدیمی امر بوده و حسب الامر حضرت عبد البهاء در حوزه درس تبلیغ حاضر شدند منتقل گردید (این خانه ایست که حضرت فاضل مازندرانی با حضرت آقا شیخ علی اکبر قوچانی علیهما بهاء الله الابهی ملاقات و مذاکرات امری نمودند) و چندین ماه هم در منزل نوساز جناب آمیرزا خلیل طبیب علیه بهاء الله که پیر مرد روحانی و نورانی و با ایمان وبسیار مهربان بود (پدر اخوان محترم ارجمند) و در نزدیکی چهارراه خیابان بلور سازی ساخته شده بود مجلس درس تبلیغ با نهایت روح وریحان تشکیل میگردید . در اینموقع الواح متوالی از ساحت اقدس باستخار ایشان وتلامذه نازل میشد وشخصا هم طرف مکاتبه با حضرت حاجی میرزا حیدرعلی روح المخلصین له الفداء بودند وعنایات مبارك بوسیله این روح مجرد پیوسته ابلاغ میگردید علاوه از صبحهای جمعه صبحهای یکشنبه هم درس تبلیغ خصوصی تشکیل شده بود که بنده و جناب اخوی مسیح رستکار و چند نفر از تلامذه در هر دو جلسه حاضر

میشدیم و تا ظهر طول میکشید از مهارت فوق العاده وانقطاع وروحانیت وانجذاب خارق العاده ایشان تلامیذ عزیز شیفته و فریفته وبکلی مجذوب و مفتون شده بودند وباکمال اشتیاق وافتخار و فداکاری حاضروآماده برای مسافرت و تحمل هرگونه زحمت بودند وخلوص مخصوص و روحانیت و جذابیت بی نظیر دراین مجلس نورانی که معدن فیوضات رحمانی بود موجود و حکمفرما بود بنده ناچیز که سهل است هر نویسنده دانا وتواناهم عاجز وقاصر از تعریف و توصیف آن میباشد من لم یذق لم یدر ندیدی یوسف و حسنش شنیدی شنیدن کی بود مانند دیدن صدها الواح مقدسه که در زمان حیات وبعداز صعود آنهادی سبیل نجات بافتخار آن نفس مؤید و دیگران عنایت شده مثبت این اظهار است و امیدوار است سواد یامفاد بعضی از آن الواح مقدسه را دراین تاریخ مختصر نقل و ذکر نماید .

از برکت انفاس قدسیه وانجذابات لاهوتیه و انبعاثات ملکوتیه آنمعلم رحمانی این مجلس نورانی دارای کیفیت و معنویت و جذبه وحال مخصوص بخود بوده که نگفتنی ونهفتنی است . بیش از این گفتن مرا درخوی نیست بحررا کنجایش اندرجوی نیست تلامیذ عزیز تغییر حالت و تقلیب ماهیت یافتند و هریك جان برکف نهاده به قسمتی شتافتند . در

سال ۱۳۲٤ هجری قمری مطابق ۱۲۸٤ شمسی و ۱۹۰٦ میلادی (ابتدای مشروطیت ایران) اولین نفسی ازتلا میذ عزیزکه موفق بمسافرت وقیام بخدمت شد جناب آقا میرزاعلی اکبر رفسنجانی علیه بهاء الله که جوانی تازه تصدیق ومشتعل و روحانی بود پس از تشرف بساحت اقدس مامور طهران وحضور درحوزه درس تبلیغ میشود وچون شخصی بود مجرد درمدتی قلیله از مسائل امریه اطلاعاتی حاصل نمود و محبوبیت در بین احباب یافته وبخدمات امریه مشغول میشود ودارای لحن موثروجذاب بوده است .

یکی ازوقایع تاریخی ومهم امر دراینسال ماموریت مخصوص مبلغ مخلص شهیر حضرت آقا میرزا طرازالله سمندری علیه بهاء الله بوده از ساحت اقدس بالوح ودستور مخصوص عازم ایران میشوند که دربین یاران انجمن های نه نفری تشکیل دهند نه نفر نه نفر بایکدیگر متحد ومتفق برای انجام خدمات امریه شوند این جوان نورانی که از خاندان مهم و مخلص قدیمی امر بوده باشوروانجذابی عدیم النظیر در طهران تشکیل انجمنهای نه نفری داده وایجاد اتحادوهیجان فوق العاده دربین احباء الرحمن نموده بنده درآنموقع درعنفوان شباب وتازه تصدیق ودارای اشتعال وانجذاب مخصوص نفوس تازه تصدیق بودم کیفیت و روحانیت و معنویت

این قبیل اجتماعات همیشه درخاطر و باعث نشاط و انبساط جان ووجدان بوده و میباشد .

جناب آقا میرزاعلی اکبر مامور میشوند که درخدمت و باتفاق آمیرزا طرازالله بتمام ایران برای دعوت یاران باتحاد واتفاق مسافرت نمایند . هردونفس مقدس مثل یك روح در دوپیکر موفق بمسافرت سرتاسرایران وایجادالفت واتحاد دربین یاران الهی میشوند درالواح بسیاری ذکراین مسافرت میشود ولی تشکیلات انجمنهای نه نفری بواسطه بعضی اختلافات واشکالات داخلی و خارجی از بین میرود .

آقامیرزاعلی اکبر بعداز مسافرتهای زیاد درایران وتشرف بساحت اقدس و مسافرت اروپا ومراجعت بایران و انجام خدمات نمایان حالت خستگی ضعف اعصاب بایشان دست داده ودراواخر ایام حیات خود بوطن مالوف رفسنجان رفته و درآنجا صعود مینمایند وازطرف حضرت عبدالبهاء ارواحنا لالطافه الفداء اظهار فضل واحسان وطلب عفو وغفران در باره ایشان میشود .

جناب آقا میرزا طرازالله ازآن تاریخ تقریبا چهل سال متوالی باکمال استقامت وخلوص نیت واهتمام تمام بخدمت امر رب الانام درلیالی و ایام موفق وسرافراز و مفتخر و ممتاز میباشند . سمندروار در اطراف شمع دلبر آفاق در سوز و

کداز ودر طراز اول مبلغین و مخلصین و پیوسته در حرکت و اهتزاز بوده و هستند ودر موقع نگارش این تاریخ برحسب امر مبارک حضرت ولی امرالله ارواحنا لالطافه الفداء باماموریت مخصوص در شیراز علیین طراز موطن مبارک محبوب بی انباز قائم بخدمت مولای بی نیاز میباشند طوبی له من هذه الموهبة العظمی بشری له من هذه المنحة الکبری ۰

البته تاریخ مفصل درخشان ایشان واین خانواده عظیم الشان ازطرف مورخین امرنوشته شده و میشود جناب آقا میرزا طرازالله درسال ۲۳ و ۲۴ هجری درموقع اقامت طهران بعضی اوقات درحوزه درس حضرت صدرالصدور برای تشویق تلامیذ عزیز وابلاغ عنایات مبارکه نسبت بآنها تشرف فرمامیشدند کواه صادق وشاهد ناطق برای روحانیت و معنویت آنمجلس نورانی میباشند ۰ هرچه ازاهمیت وکیفیت آن محفل رحمانی نوشته شود کم است وقطراتی ازیم است زیرانویسنده گنگ خواب دیده وعاجز از گفتن و نوشتن میباشد ۰

محض نمونه برای تذکر ثمرات وفوائد مسافرت ناشرین نفحات الله مخصوصا این دونفس بی نظیر سواد لوح مبارک که بینهایت اظهار عنایت درباره آن دووجود مقدس میفرمایند نوشته میشود ۰

سواد این لوح مبارک بخط نازنین حضرت آقا میرزا طرازالله

نزد بنده موجود است . درآن ایام که طرف مکاتبه بودیم و رقائم سودمند ایشان مانند نسائم روح بخش میرسید برای این ذره ناچیز لطفا ارسال نموده اند . اینك لوح مبارك زینت بخش میشود .

بوشهر - دومنادی میثاق جناب آقا میرزاعلی اکبر و آقامیرزا طرازالله فی ارض کانا .

* هوالله *

ای دومنادی میثاق تحاریر متعدده ازآن دوسراج منیروارد شد ومضامین سبب سرور و حبور هر قلب حزین الفاظ در- نهایت حلاوت شهد وشیرین ومعانی الهام حضرت نور مبین هنیئا لکم و مریئا هذاالماء المعین و سقیا ونعیما لکم هذاالرحیق فی الکاس الانیق ازعون وعنایت حضرت خفی الالطاف امیدوارم که در مدن وقرا موفق بنشرنفحات الله گردید وموئید برتثبیت نفوس برعهد ومیثاق الله شوید هرمحفلی را مشکاة نور نمائید و هرمجمعی را کاس مزاجها کافور بنوشانید وبنطق بلیغ تبلیغ امر بدیع نمائید و ببیان فصیح نفس مسیح اثبات کنید وبرهان عظیم وسلطان مبین ظاهروآشکارکنید . افسرد کان را برافروزید و پرده اوهام بسوزید بی نصیبانرا نصیب بخشید و محرومانرا محرم اسرار نمائید . اعلاء کلمةالله فرمائید و نسیم نفحات الله منتشر نمائید تائیدات روح القدس

شامل است وفضل و موهبت جمال ابهی کامل الهام غیبی
رسد وفیوضات لاریبی رخ بکشاید امروز تائید بانفوسیست
که درعبودیت آستان مقدس عبدالبهاء را شریک وسهیمند
ودرخدمت درگاه احدیت قرین وندیم این شرکت ربح عظیم
دارد واین اسهام کنز دفین بخشد ای دوستان مهربان
عبدالبهاء از قصور دربندگی شرمندگی دارد وازفتور درامور
عفو رب غفور جوید ولی اگر یاران مانند شمامرافقت نمایند
و معاونت فرمایند وبعبودیت پردازند ودراین شرکت ربانیه
داخل گردند قصور مبدل بکمال موفور گردد وعجز بقوت و
قدرت کامله مؤید شود باری درشهرها شهره آفاق شدید
ودرقری و ضیاع نشر آثار رب الابداع نمودید درهرچمنی
نغمه ئی ساز کردید ودرهرحدیقه ئی آهنگ و آوازی بلند
نمودید وانی اسئل الله ان یجعلکما نجمین ساطعین فی
افق العلی و شجرتین مدهامتین ریانتین بفیض مدرار من
الملاء الاعلی وریحانتین موءنقتین فی الحدیقة النوراء و
حمامتین متغردتین علی فروع السدرة المنتهی و درهوارضی
که وارد احبای الهی را یک یک از قبل عبدالبهاء روی وموی
ببوسید وببوئید و تحیت مشتاقانه بگوئید و علیکما البهاء الابهی

ع ع

سواد لوح مبارک حضرت عبدالبهاء ارواحنا لعنایاته الفداء

راجع بمسافرت ۷ نفرتلا مذه درس تبلیغ در سال ۱۳۲٤ هجری قمری بولایات زینت بخش این تاریخ مختصر میشود سپس شرح حال هریك از تلا میذ بنحو اجمال نوشته خواهد شد .

جناب صدرالصدور علیه بهاء الله الابهی .

* هوالله *

ای ثابت برمیثاق وراسخ برعهد بنهایت سرور مکتوب شمسا قرائت شد وبدرگاه احدیت عجز و نیاز کردید و طلب تائید و توفیق شد که آن شریك وسهیم عبدالبهاء درعبودیت آستان مقدس بتائید دائم موفق و مستمر وشجره باثمری کردد ازجمله اثمار این که نفوس تعلیم و تبلیغ میشوند ودرظل شجره مبارکه تربیت شده وبنفحات قدس مالوف میشوند ودرنشرنفحات الله میکوشند . ای ثابت برعهد ذکر حرکت وسفر جناب آقا سید حسن وجناب آقا سید جلال و جناب آقا میرزا مهدی و جناب آقا میرزا حبیب الله وجناب آقا میرزا نصرالله وجناب آقا میرزا تقیخان نرموده بودید که ناقه اسرار برداشته تادر اطراف و اکناف نفحه مشکبار نثار نمایند فیا فوز من قام علی هدایة الانفس فی الاقاق و یانرح من حمل قمیص یوسف البهاء حتی ینتشر ریاحه فی المدن والقری اسئل الله بان یؤیدهم علی هذا .

وهمچنین مرقوم نرموده بودید که آقا میرزا مسیح نیز سفر

عکاسی قمری ار

عکس تلامذه حوزه درس تبلیغ که عریضه عربی تقدیمی بساحت اقدس مرکز میثاق را در سال ۳۲۴ اهجری قمری امضاء واقدام بمسافرت نمودند مربوط بصفحه ۵۴

۱ــ ازچپ براست نشسته آقایان سید جلال ابن حضرت سینا اصفهانی ــ میرزانصرالله (رستگار) طالقانی ــ میرزاحبیب (صمیمی) کاشانی

۲ــ ردیف دوم نشسته ازچپ براست آقایان سیدعبدالحسین (رئیعی) اردستانی ــ صدرالصدور همدانی معلم رحمانی ــ سیدحسن متوجه (هاشمی زاده) طهرانی

۳ـ از چپ براست ایستاده آقایان میرزا مهـــــدی
اخوان صفا یزدی ـ میرزا مسیح (رستکار) طالقانـی
آقا میرزا محمود طهرانی

نمودند تا نطق فصیح بگشایند ودر اطراف واکناف باوجهی صبیح و بیانی بلیغ ناس را نصیحت وهدایت فرمایند • این نیز سبب سرور گردید • البته مجالس درس تبلیغ را بسیار اهتمام دهید تا تلا مذه تربیت شده باطراف منتشر گردند • همچنین از تهیه لوازم ومصارف مبلغین که حضرت آقا سید نصرالله وسایر شرکاء قیام نموده اند نهایت روح وریحان حاصل گردید تحیت مشتاقانه عبدالبهاء را بکل ابلاغ دارید وشب و روز بتدریس درس تبلیغ مشغول گردید • وعلیک البهاء الابهی ع ع

دراین لوح مقدس گذشته ازمسافرت تبلیغی هفت نفر ازتلا مذه که بعدا نوشته میشود یك موضوع مهم دیگر هم ذکر شده بهتر این است از نظر اهمیت تاریخی واینکه مربوط بحضرات مجلله مبلغین است تذکر داده شود وآن موضوع تشکیل شرکت خیریه است •

درقسمت اخیر لوح مبارك میفرمایند قوله الاحلی

(همچنین از تهیه لوازم ومصارف مبلغین که حضرت آقا سید نصرالله وسایر شرکاء قیام نموده اند نهایت روح وریحان حاصل گردید) تا آخر بیان مبارك •

منظور از آقا سید نصرالله مرحوم متصاعد الی الله باقراف معروف است وسایر شرکاء آنچه در خاطر دارد متصاعدین الی الله حضرت آقا میرزا عزیزالله خان ورقاء سلیل جلیل

حضرت شهید سعید و حضرت صنیع السلطان (میرزا عطاء الله خان عطائی) و چند نفر دیگر از وجوه احباب طهران هستند که در سال ۱۳۲٤ هجری قمری برای مصارف مبلغین وسایر مخارج امریه تشکیل شرکت خیریه نمودند . این سه نفس مقدس از ثروتمندان ومشاهیر ونفوس مهمه امر در زمان خود بودند وبا طبقات عالیه ووزراء حتی دربار سلطنتی ارتباط داشتند وبتوفیقات ملکوت ابهی در بین یار واغیار معروف و به مکارم اخلاق موصوف و بخدمات شایان تقدیر موفق و مفتخر شده اند . آنچه در نظر دارد قبل ازاین سال در بین احباب ازطرف محفل مقدس روحانی وقت و مجمع ایادی اعانه انفرادی برای مصارف خیریه جمع آوری میشد ودراوائل تصدیق بنده یك پیر مرد روحانی از احبای قدیمی متصدی جمع آوری اعانه بود و بماهی دوسه قران اعانه هم قانع بود ولی لجنه شرکت خیریه بعقیده بنده بموجب این لوح مبارك در سال ۱۳۲٤ بمناسبت مسافرت چند نفر ازتلامذه درآن سال که بعدا توضیح داده میشود تشکیل شده است .

البته عده دیگری از احباهم در دادن اعانه درآنموقع شرکت نموده و بتدریج توسعه و عمومیت یافت تا بوضعیت حاضره رسیده است . این نکته هم نگفته نماند که بحضرات مسافرین و ناشرین نفحات الله درآنموقع ازطرف شرکت خیریه هرنفری

ماهی هفتاد و پنج قران داده میشد وبمناسبت مخارج آنزمان وارزانی لوازم زندگانی پول کمی هم نبوده است ؟!
دراین سال فرخنده فال (سنه ۱۳۲۴ هجری قمری) علاوه از جناب آقا میرزا علی اکبر هفت نفر دیگر ازتلامیذ عزیزکه اسامی آنها درلوح مبارك ذکر شده متوالیا موفق بمسافرت بولایات وزیارت احباء الرحمن شدند (۱) جناب آقا سید حسن هاشمی زاده (متوجه) ۲ـ مرحوم متصاعد الی الله جناب آقا سید جلال ابن سینا بصفحات کردستان (اکثر افراد خاندان جلیل حضرتان نیروسینا فرزند ارشد حضرت سینا متصاعد الی الله آقا سید محمد رضاوخواهر نیك اختر مرحومه معلمه خانم (سید بیکم خانم) وجناب آقا سید حبیب الله ابن سینا که بانهایت همت و استقامت واشتیاق بخدمت مهم تبلیغ مشغول و مشعوف بوده و میباشند باکمال خلوص وانقطاع موفق بخدمات مهمه تبلیغی درطهران وسایر بلدان ایران شده اند . جنابان آقا سیدجلال وخواهرایشان معلمه خانم سالیان دراز درعشق آباد وسیله هدایت نفوس بسیاری گردیده و این عائله سعادتمند درراه تصدیق و تبلیغ امر تحمل بلایا و مصائب گوناگون نموده ومورد عطایا و مواهب الهیه شده اند البته مورخین امر تاریخ حیات پر برکات این خانواده جلیل القدر حلیم و سلیم قانع و خاضع و صبور وشکوررا که اسباب

تا تروسیله تذکر میباشد نوشته وخواهند نوشت صدمات
بیپایان کشیده اند و خدمات نمایان نموده اند • طوبی لهم
و حسن ماب)

۳- مرحوم آقا میرزا مهدی اخوان صفا ٤- مرحوم آقا میرزا
حبیب الله کاشانی (صمیمی) بحدود همدان ٥- میرزا
نصرالله رستکار (نویسنده این تاریخ) درخدمت مرحوم طائف
میرزا تقی خان قاجار (بهین آئین) که هردو نفراز
شیخیه و تازه تصدیق بودند بشاهرود و بندرجز و استرآباد
(کرکان فعلی) و شهرهای بین راه طهران تا مشهد
۷- جناب دکتر مسیح خان ارجمند بکاشان و همدان عزیمت
نمودند •

راجع بمسافرت تلامذه دستور مبارك این بود که (همدان و
کردستان و شاهرود را مقدم دارند) لذا درابتدا باین
نقاط و در دنباله آن ببلدان مجاور مسافرت نمودند •

از بین این هفت نفر ۳ نفر آنها جنابان آقا میرزا علی اکبر
رفسنجانی و آقا میرزا مهدی اخوان صفا و آقا سید جلال
ابن سینا از آن تاریخ ببعد تمام اوقات عزیز خود را صرف
خدمات تبلیغی و مسافرت ولایات داخله و خارجه نمودند و
هرسه نفر بملکوت ابهی صعود کرده اند •

جناب آقا سید حسن هاشمی زاده هم قسمت عمده عمر

خود را بمسافرت ولایات وخدمات تبلیغی مصروف داشته و چندین سال متوالی است که درمسافرت میباشند ودراین تاریخ درمازندران وگرکان بخدمت امررحمن مشغول ومشعوفند ۰ سه نفردیگر جنابان آقامیرزاتقی خان بهین آئین وآقامیرزا حبیب الله صمیمی و دکتر مسیح خان ارجمند پس از مسافرت اولیه و مراجعت بطهران بکارهای تجاری واداری وطبی مشغول شده اما درعین حال بواسطه اطلاع از مسائل تبلیغی در مرکز وولایات اشتغال بخدمات تبلیغی و هدایت نفوس داشته اند ۰

مرحوم آقا میرزا تقی خان قاجار (بهین آئین) بطوریکه بنده و معاشرین ایشان ازخودشان مکرر شنیده ایم از خوانین قزوین بوده وسالیان دراز درطهران اقامت داشتهتاسفانه قبل ازتصدیق باعمال نامناسب حتی اخیرا ملعون مبتلا شده واز معجزات امراین است که چنین شخصی تقریبا درسن اربعین تقلیب ماهیت یافته بتصدیق امرو ترک عادات مذمومه و مسافرت تبلیغی موفق شده و بعدازمراجعت از مسافرت خراسان چندین سال بسمت منشی گری حضرت آقاسید نصرالله باقراف علیه بهاء الله که از تروتمندان و متنفذین امر و با طبقات عالیه مملکتی ووزراء معاشروماانوس ودرعین حال چندین سال عضو محفل مقدس روحانی طهران واز خادمین و

نفوس مهمه ووجوه احباب بوده اند داشته در دستگاه آنمتصاعد الی الله ودر منزل خود باکمال استعمال و مهربانی و یکانکی و یکرنکی پیوسته بخدمات تبلیغی اشتغال داشته حتی در اواخر عمرهم مسافرتهائی بولایات نموده و درطهران ۲۱ رمضان ۱۳۵٤ صعود کردند و مرقد ایشان درکلستان جاوید جدید سمت شرق طهران است • بی مناسبت نیست که مضجع و آرامکاه سه نفر از مبلغین دیکر که اسامی کرامی آنها فوقا نوشته شد محض تکمیل تاریخ ذکر شود •

جناب آقا میرزا مهدی اخوان صفا که بامحبت و وفا و روح مجرد واخلاق مصور بود وسه نفر از منسوبان نزدیك وبرادران ایشان در رضوای سال ۱۳۲۱ هجری قمری در یزد شهید شده و شخصا پس از مجاهدات زیاد بمقام ایمان وعرفان نائل کشته بودند • بعد از مسافرتهای تبلیغی در نقاط مختلفه ایران سال ۱۳۳۷ دراصفهان بملکوت ابهی صعود نموده و مرقد این روح مصور درکلستان جاوید اصفهان مقابل تخت فولاد میباشد • این بنده درسال ۱۳۱۸ شمسی که دوسه ماهی دراصفهان ماموریت ازطرف وزارت دارائی داشت وبملاقات یاران باوفای آنسامان نائل شد بزیارت مرقد منورومضجع مطهر حضرت سلطان الشهداء

وحضرت محبوب الشهداء روح المخلصین لهما الفداء
که در آنموقع در تخت فولاد بوده مفتخر گردیده و مشام جان
را معطر نمود و همچنین بزیارت مرقد نازنین جناب اخوان
صفا وسایر مؤمنین فائز گشته است .

بمناسبت مقام اشعار مسادف تاریخ پر محبت وداد که
ادیب دانشمند جناب آقا میرزا عباسخان طاهری رنسنجانی
علیه بهاء الله راجع بآن فرشته خصال سروده اند نوشته
میشود بموجب این اشعار والواحیکه بعد از صعود آن طیر
حدیقه وفا بافتخار منسوبانشان عنایت شده شهید محسوب
میشوند زیرا بطوریکه مشهور است مسموم شده اند . اینك
سواد چند شعر نوشته میشود ودر سنگ مرقد ایشان حجاری
شده است .

این خفته شهید عشق و ایمان و وفا است
پروانه جان سوخته شمع بهاء است
زین دانه که در زیر زمین شد پنهان
گلهای معانی است که در بنشو ونما است
زنهار نکهدار ادب راکاین جا آرامکه مهدی اخوان صفا است

تاریخ صعود یابهی الابهی (۷۷) ازیوم طلوع فجر رب اعلی است

ضمنا سواد یکی از الواح مبارك که بافتخار آنجوهر خلوص ومحبت
ووفا عنایت شده زینت بخش این اوراق میشود مقام عالی

ندا کاری آنوجود مقدس از مندرجات لوح منیع معلوم میشود .

بواسطه جناب حکیم باشی - جناب آقا میرزا مهدی اخوان صفا علیه بهاء الله .

هـــو الله

ای بنده صادق صابر ناطق جمال مبارک انصاف چنیـــن است که در سبیل رب جلیل هر بلای شدید تحمل نمودی و در محبت رب الهدی آیت کبری کشتی اخوان صفا را در مشهد فدا دیدی و برادران مهربان را در قربانگاه عشق با بشارت کبری مشاهده نمودی جفا کشیدی بلا دیدی ملامت اعداء شنیدی شماتت اقربا استماع نمودی باوجود این چون کوه آهنین رزین ورصینی وحال نیز در تبلیغ جهد بلیغ داری تا نور علی نور گردد و استحقاق الطاف رب غفور حصول یابد . در اطراف واکناف تبلیغ امر خفی الالطاف نما وجمعی را - راهنمائی کن وکاس رحمانی بنوشان پس احرام کعبه مقصـــود بندو بورد مـــرود شتاب وعلیك التحیة والثناء ع ع

قبل از ذکر مختصری از خدمات قابل تقدیس وتعیین مرقد حضرت اخوان صفا وعده داده از اقدامات و آرامگاه دونفـــر دیگرهم که ذکر خیرآنها قبلا شده باندازه اطلاعاتیکـــــه دارد بنگارد . منظور از دونفر دیگر یکی جناب آقا سیـــد

جلال سینا بود که بعد از چندین سال مسافرتهای متوالی
در ایران وعزیمت بعشق آباد ووصلت بایك خانواده بسیار مهم
و خدمتکذار امری صبیه جناب حاج احمد راستانی علیه بهاء الله
و انجام خدمات تبلیغی در ترکستان وایران متجاوز از بیست سال
قبل به مازندران برای نشر نفحات رحمن آمده ودر قریه
کفشکر کلاه که در نزدیکی شاهی وقلعه مبارکه شیخ طبرسی
است بمرض صعب العلاج مبتلا شده وبامراقبتی که ازطرف
احباء بعمل آمده بطوریکه مسموع کردیده درمعالجه ایشان
اشتباه یا تعمدی دربین بوده که صعود بملکوت ابهی نمودند
و مضجع ایشان درهمان قریه میباشد وبواسطه داشتن دندان
طلا و بغض اعداء بعد از صعود هم نسبت بجسد نازنین
ایشان توهین شده است .

ودیکری جناب آقا میرزا حبیب الله صمیمی است که بعد از
مسافرتهای تبلیغی سالیان دراز در مازندران (بابل)
بتجارت و خدمات تبلیغی وامری اشتغال داشته ودراین
سالهای اخیر بمنظور نشر نفحات به نیشابور رفته و مشغول
تجارت و خدمت امربوده دوسه دفعه هم بسمت نمایندگی از
طرف یاران نیشابور انتخاب شده وبرای شرکت در انجمن محترم
شور روحانی ملی بهائیان ایران بطهران آمده وبملاقات
ایشان نائل شدیم ودرسال ۱۳۶۲ صعود نمودند و مرقد

ایشان درهمان شهر میباشد .

ازجمله کسانیکه شایسته است دراین قسمت ذکر خدمات برجسته او شود زیرا قیامش دوامی داشته وباعث استبشار وافتخار و نیك نامی است جناب آقا میرزا عبدالله مطلق روحی لخدماته الخالصة فداء میباشد . این شخص شخیص نیز مانند جنابان آقا سید حسن متوجه و آقا میرزا حبیب الله صمیمی و آقا میرزا محمود آزاده درابتداء در تجارتخانه حضرت حاجی میرزا عبدالله (سقط فروش) ملقب بصحیح فروش که شخصی بسیار بامتانت و نورانی وجوهر استقامت وبردباری و خوشرفتاری بوده و بواسطه دیدن کیفیت شهادت حضرت ملا علیجان مازندرانی روحی لدمه الاطهر فداء موفق به تصدیق وایمان و خدمات نمایان وافتخارات بی پایان شده مشغول خدمت بوده وبعداز تشکیل شرکت جدیده درآن تجارتخانه انجام وظیفه مینموده با اشتغالات تجارتی درحوزه درس تبلیغ حاضر میشده وچند سال بعداز صعود حضرت صدرالصدور اقدام بمسافرت و لایات نموده وبتائیدات ملکوت ابهی قیامش را قعودی و جریانش را رکودی حاصل نشده و مادام الحیات در سیروحرکت بوده . شخصی پرهمت و باخلوص و مشهور وبااستقامت بوده چندلوح ازحضرت عبدالبهاء دارد که درجلد سوم کتاب مکاتیب مبارك چاپ شده ازنقل

آنها فعلا صرف نظر مینماید زیرا دراین تاریخ حتی المقدور الواحی زینت بخش میشود که کمتر انتشار یافته ویا هیچ منتشر نشده است . از قرار اطلاعات حاصله سفرنامه مفصل از مسافرتهای تبلیغی خود نوشته اند وبطوریکه حضورا بحضرت سلیمانی روحیفداه معروض داشته این سفرنامه در نزد منسوبان نزدیك ایشان که در طهران ساکن میباشند بسوده وحسب الوصیه با الواح مقدسه وعده زیادی توقیعات مبارکه بمحفل مقدس روحانی ملی تسلیم شده است ممکن است بدست آورده و مطالب لازمه را استخراج نرمایند .

دراین سالهای اخیر با انجام خدمات قابل تقدیر در طهران بملکوت ابهی صعود نمودند مرقد ایشان گلستان جاوید سمت شرق طهران میباشد . طوبی له وحسن مآب

درخاتمه تذکر داده میشود آنچه در خاطر دارد از تلامذه حضرتان آقا میرزا مهدی اخوان صفا و آقا میرزا علی اکبر رفسنجانی وآقا میرزا عبدالله مطلق ازدواج ننموده و مجرد از علائق بوده اند البته اولادهای روحانی وبادکارهای پرافتخار ابدی بسیار دارند .

ازجمله اشخاصیکه در لوح مبارك مسافرت تلامذه نام نامی ایشان ذکر شده جناب دکتر مسیح خان ارجمند علیه بهاء الله میباشند که بحسن اخلاق وخدمتگذاری موصوف ودر

نزد بهائیان طهران و بلدانیکه مسافرت فرموده اند بـــه
نیکوکاری معروف هستند وازنظر تاریخ وبرای اطلاع آیندگان
نوشته میشود .

این شخص محترم بعداز مختصر مسافرت تبلیغی ومراجعت
بطهران رشته تحصیلات طبی را ادامه داده وموفق باخذ
دیپلم از دارالفنون ایران گردیده و چند سالی هم مشغول
طبابت شده و بمناسبت اینکه برادر بزرگ ایشان جناب آقا
میرزا رحیم خان ارجمند مترجم مخصوص و مورد اعتمـــاد
مسیو مولیتور بلژیکی رئیس کل پست ایران بوده ودرچنـــد
سال بعد شخصا مدیر کل پست ایران شده ودرتشکیلات
امری هم سالها عهده دار ریاست محفل مرتب و کمیته مدارس
و محفل مقدس روحانی طهران بوده اند ایشان نیز در
اداره پست وارد میشوند وبا امة الله باهره خانم صبیـــه
مرضیه حضرت ابن ابهر درزمان حیات حضرت ایادی ازدواج
میکنند وبعداز چند سال بتدریج بریاست اداره پست ـ
کرمانشاه وکیلان ومازندران البته درسنوات مختلفه منصوب
میگردند دراین ولایات بعضویت محافل مقدسه روحانـــی
انتخاب میشد وبواسطه مقام ظاهری وعلاقه باطنـــی
بخدمات امری موفق بوده اند درمسافرت کیلان نیرعظیم

شامل حال این مرد نازنین شده بساحت اقدس عزیمت نموده و بزیارت هیکل انور حضرت ولی امرالله ارواحنا لعنایاته الفداء مشرف و مفتخر گردیده و باروپا نیز رفتند وپس از مراجعت بایران بیشتر اوقات بخدمات امریه اشتغال داشته اند وآنچه بنده اطلاع دارم در محفل مرتب سابق و کمیته مدرسه تربیت و محفل مقدس روحانی طهران درزمان صعود مبارك وچند سال بعد از آن و لجنه مرکزی تبلیغ هریك چندین سال متوالی عضو شده و حتی مدتی عهده دار ریاست محفل مقدس روحانی طهران بوده اند و دراین دوسال اخیرهم بعضویت آنمحفل مقدس انتخاب گردیده اند .

بطوریکه خوانندگان عزیز ملاحظه مینمایند منظور اصلی اگر ازعهده برآید نگارش و تدوین تاریخ حضرت صدرالصدور — میباشد وبمناسبت مقام بطور اجمال ذکری از خدمات و شرح حالات عده ئی از تلامذه شده و میشود و ضمنا اعتراف داود و انصاف میدهد که این طرز نگارش خالی از نواقص نیست — مثلا سال قیام وصعود بعضی ها قید نگردیده ویا تاریخ قمری نوشته شده و متاسفانه تطبیق با تاریخ امری نگشته و نظائر این نواقص را دارد . علت اصلی این است که نویسنده اطلاعات و خاطرات و مشاهدات خود راکه تصور میکند مطابق باواقع باشد مینویسد و فرصت و مجال و فراغت اینکه بکتابی مراجعه کند ویا از

بازماندگان متصاعدین الی الله تحقیقات بیشتری نماید ندارد و علاقه مند است که حتی المقدور این تاریخ بهمین ترتیب برشته تحریر آید و بیش از چهل سال بعهده تعویق و تاخیر نیفتد وبرای انجام آن تائید وتوفیق از مولای قدیر مسئلت مینماید . آنچه نوشته شده اطلاعات شخصی و مقرون بحقیقت واز نظر وفاداری و علاقه روحانی ووجدانی میباشد .

البته شرح حال عده ئی از تلامذه را حضرت سلیمانی وفقه الله علی ما یحب و یرضی که اقدام باین امر خطیر فرموده اند وداراى اجرونیر میباشند بدست آورده و میآورند وبمناسبت خدمات هریك تاریخ مفصل و مکمل مرقوم خواهند فرمود .

ترك جوشی کرده ام من نیم خام ازحکیم غزنوی بشنوتمام

اما راجع به نویسنده این تاریخ که اسم او در لوح مبارك مربوط بمسافرت هفت نفر تلامذه بصرف فضل و عطاء وبدون لیاقت واستحقاق از قلم مبارك نیر آفاق ارواحنا لعنایاته الفداء ذکرشده حقیقت اینست اخیرا از وضعیت تصدیق خود و مختصر مسافرت ولایات تااندازه ئی مشروح و مفصل نوشته یعنی اطلاعات و مشهودات خویش را از خدمات یاران نه اقدامات و مجهودات خود را واین جزوه را دوستانه بلکه بطور خودمانی و محرمانه خدمت حضرت سلیمانی روحیفداه

بانامه تقدیم داشته که ملاحظه نرمایند اگر مطالب مفیده
داشته باشد برای درج در تاریخ خود یادداشت ودر-
موضوع مندرجات آن نیز اظهار نظر نرمایند • مرقومه ای
از ایشان رسیده که لطفا بنده را مامور و تشویق بتکمیل
و تهیه نسخه از آن نموده اند که ذیلا نوشته میشود • با
اینحال چون آن سفرنامه مفصل است فعلا از انتشار آن -
صرف نظر مینماید ولی مختصری از آن بمناسبت اینکه (اگر کاسنی
تلخ است از بوستان است واگر نصرالله مجرم است از دوستان است)
درج میشود •

۱۳۲۵/۱۲/۱۲ - محبوب محترم حضرت آقای رستگار
روحیفداه • مرقومه شریفه بانضمام ۲۷ صفحه از شرح
احوال آنجناب بدقت زیارت شد اقدام آنحضرت در نگارش
سرگذشت خودتان مفید وسبکش هم پسندیده و مطلوب است
هرگاه آن را تکمیل و نسخه ماشین کرده یا تصحیح شده اش
را به بنده مرحمت نرمائید انشاء الله در تاریخ معاصرین درج
خواهد گشت ذکر خدمات سایر خدمتگذاران امر اقدس
ابهی نیز در ضمن شرح احوالتان سودمند میباشد اینک
عین نسخه مذکوره بوسیله حامل اعاده گردید و فعلا هیچگونه
یادداشتی هم از رویش برداشته نشد تا انشاء الله وقتیکه
نسخه کاملش را مرحمت نرمودید هرگونه استفاده ئی ازآن

بعمل آید . امیدوارم که بتکمیل واتمام آن موفق گردید
البته در نظر خواهید دانست که این تاریخچه عکس هم
لازم دارد . مزید موفقیت آنحضرت را خواهان است .

ارادتمند - عزیزالله سلیمانی

((شرح حال نصرالله رستگار))

جد بنده مرحوم ملا نصرالله و مرحوم ابوی میرزا حسین
طالقانی طاب ثراهما از علماء مقدس و روحانی طائفه
شیخیه حاج کریم خانی بوده و مرحوم ابوی ازسال ۱۳۰۸
هجری قمری بطور محرمانه و خصوصی باحضرات مجلله ایادی
امرالله و چند نفر ازوجوه احباب معاشرت مینموده و دارای
حب وعلاقه امری بوده ودر اواخر عمر بموجب الواح مقدسه
موفق به تصدیق وایمان شده و بینهایت اظهار عنایت در
باره ایشان مینمایند درسال ۱۳۲۲ هجری قمری چند ماه
بعد از تصدیق ماها صعود نمودند وباماها درمجالس تبلیغ
و تحقیق حاضر میشدند و ترغیب و تشویق مینمودند .
بنده از اوائل طفولیت در مدرسه انتتاحیه که از مدارس
مهمه جدیده بوده چند سالی مشغول تحصیل شده چون
پدر وجد بنده معمم بودند و مقتضیات آن دوره ایران مخصوصا
دارالمؤمنین طالقان ایجاب مینمود درخانواده ما برای
پیشرفت امور دنیوی و تحصیل ثواب و فیوضات اخروی

یك نفر معمم وجود داشته باشد . قرعه فال بنام من بیچاره زدند لذا درسال ۱۳۲۱ هجری قمری درسن ۱۷ سالگی جشنی برپا نموده بالاکراه والاجبار لابالطوع والاختیار بنده را معمم و معبا نمودند وهمرنگ جماعت شدم و محض اینکه مزه مفتخوری را بچشم وازاین پیش آمد ناکوار خیلی اظهار بی میلی نکنم ازطرف بعضی از حاضرین پول زرد که لونهـا تسرالناظرین بوده به بنده داده واعلام شد اول رشوه ایست که دراسلام درملاء عام بشما هدیه وانعام داده میشـود این بار سنگین نظر بمصلحت روزکار برای پیشرفت کارحتی بعداز تصدیق و مسافرتهای امری هم پسـر و اسباب صداع ودردسر بود تا اینکه تقریبا بعداز ده سال تحمل و بردباری برزمین گذاشت ونفس راحتی کشید و جانـم خلاص شد یعنی درسال ۱۳۲۸ هجری قمری که درمدرسه تربیت مشغول تعلیم و ضمنا تحصیل زبان فرانسه و بعضی قسمتهای علوم جدیده بودم مصداق بیان مبارك (ایـن کتبدهای سبزوسفید ونیلگون سرنگون شود) ظاهری باهر شد و مورد تحسین ارباب ذوق گردید .

خلاصه کلام آنکه درسال ۱۳۲۱ هـ . ق ـ بعداز چند ماه مجاهده و کوشش و حضور درمجالس تبلیغی ضمنا واسطه اصلی حضور ماها درجلسات تبلیغی جناب آقا میـرزا

مسیح خان رستکار اخوی بودند که مدتها در مجالس
احباب و طوائف و ملل متنوعه حاضر میشده ودر حسال
مجاهده و تردید و تحقیق بوده و موفق به تصدیق شده
و باندا شتن معلومات به تبلیغ چندین نفر کامیاب گردیده
و شرح حال خودرا مشروحا نوشته اند و همچنین جناب
آقا میرزا عبدالکریم خان اشراق علیه بهاء الله که تازه
تصدیق واز طائفه شیخیه بوده اندوازآن تاریخ تاحال
باکمال همت واشتیاق درطهران بخدمات تبلیغی وهدایت
نفوس و تشویق جوانان موفق میباشند وسیله ملاقات ماها
را باحضرت فاضل شیرازی روحی لانقطاعه الفداء فراهم
میآوردند • درنتیجه مذاکرات خالصانه و منجذبانه حضرت
میرزا یوسف خان وجدانی باهمیت وعظمت امر پی برده و
بالاخره در روز عاشورا سال ۱۳۲۲ هـ • ق • درمنزل
جناب آقا سید حسن متوجه (هاشمی زاده) روحیفداه
که درکوچه باغ سرقبر آقا بوده بواسطه استدلالات و روحانیت
حضرت فاضل شیرازی رفع اشکالات گردید ودرهمان روز
بحقانیت امر معترف شدیم • مرحوم ابوی واخوی بزرگ
و سه نفرپسرعمو دراین جلسه نورانی حاضر بودیم و به
تفضلات الهیه بتصدیق امرمبارك فائز گشتیم • باوجود
مخالفت آخوند های طالقان وطهران فضل حق شامل شده

استقامت نمودیم از معاشرت اغیار بتدریج کاسته برموانست دوستان رحمانی افزودیسم .

درسال ۱۳۲۳ هـ . ق بنده و جناب مسیح رستکار اخوی بافتخار حضور حوزه درس تبلیغ حضرت صدرالصدور روحی لاثاره وانواره الفداء نائل گشتیم .

دراواسط سال ۱۳۲۴ هـ . ق برحسب امر وارادهٔ مبارک عده از تلامذه داوطلب مسافرت ولایات شدند . ایسن بنده هم باعدم لیاقت در رمضان سال ۱۳۲۴ هـ . ق در خدمت جناب آقا میرزا تقیخان قاجار (بهین آئین) بـــه شاهرود رفته واز آنجا مراجعت بدامغان نموده و به بندرجز و استرآباد (کرکان فعلی) عزیمت و مراجعت بشاهروند و سه ماهی درآن شهر اقامت کرده واز آنجا بسبزوار ونیشابور و مشهد رفتیم . درتمام شهرها بین راه بواسطه تشکیـــل مجالس ملاقاتی واشتعال واقدامات احبا و مذاکرات بـــا مبتدیان مقدمات غوغاء وانقلاب مخصوصا در سبزوار که منجر به بستن بازار واذیت وآزار احبای معروف خانواده محترم حضرت ملا علی شهید سبزواری روحی لانقطاعه الفداء و سایرین گردید و بموجب دستور و تقاضای حکمران هرمحل و تصویب محفل مقدس روحانی هر شهر بشهر دیگر میرفتیم باصطلاح (ماهارا از مدارسه بیرون میرفتیم) میشد .

در مشهد موقع مراجعت بطهران سواد مرقومه حضرت حاج میرزا حیدرعلی روح المخلصین له الفداء راجع بمسافرت تلا مذه که سواد آن قبلا نوشته شده زیارت کردید در بین راه دو سه هفته در سمنان وسنکسر و شهمیرزاد بملاقات یاران رشید غیور آنحدود فائز شده در جمادی الاول ۱۳۲۵ ق . هـ وارد طهران شدیم و بحضور در مجالس ملاقاتی و تبلیغی مسرور و خورسند بودیم و چون در مسافرت حدود خراسان در مجالس و مجامع یاران و در موقع ملاقات مبتدیان برحسب انتظار حضار ناچار بایستی صحبت کنیم لذا زبان بسته بازشد بحدیکه پس از ورود بطهران در اجتماعات و جشنهای چند صد نفری هم بتائیدات ملکوت ابهی میسر بود که نطق وبیان شود وذکر اینموضوع برای تذکر جوانان پر شور وهیجان است که مسافرت ولایات و مهاجرت بشهرستانها ودهات باعث بروز و ظهور استعداد نفوس و پرورش روح و روان میباشد .

درجوانی کن نثار دوست جان ــ روعوان بین ذلك رابخوان

ایضا بپوی اندرجوانی راه یزدان ــ جوان بهتر خداترس و خدادان و نیز میفرماید اگر کوشش کنی اندرجوانی کنی دروقت پیری کامرانی و بهمین مناسبت است که از ظهورات سابقه واین دور اعظم موضوع مهاجرت اهمیت

فوق العاده داشته ودارد مخصوصا در دوره حضرت ولـــی امرالله روحی لوحدته الفداء بالاختصاص دراین سالهـــای اخیر تاکیدات متوالیه برای قیام عاشقانه واقدام منجذبانـــه یاران جانفشان الهی و جوانان روحانی فرموده اند وعده بسیاری هم با تصادف با مشکلات کوناکون موفق باجـــرای نوایای مولای حنون شده اند . طوبی لهم و حسن مـــآب ربنا وتقنا علی ذلك بجودك و افضالك .

باری از سفر خراسان هرکاه ثمری حاصل شده باشد از ـ اشتعال و اهتمام رفیق شفیق جناب آقا میرزا تقیخان بوده والا از وجود این بنده نفع و سودی حاصل نشده زیـــرا جوانی نورسیده بلکه نارسیده بودم . بدیهی است از زیارت یاران و محبت و ملاطفت آنان استفاده مینمودم .

در اوائل سال ۱۳۲۶ هـ . ق . هم بموجب دستور محفل مقدس روحانی وقت در خدمت جناب آقا میرزا حاجی آقـا سنکسری رحمانیان علیه بهاء الله ووفقه الله علی ما یحب و یرضی که پیوسته باکمال انقطاع و فداکاری و شهامت وبزرکواری مشغول خدمات تبلیغی بوده و میباشند وفعلا هم در یزد بانتشار نفحات الله و هدایت نفوس موفق هستند بقـــزوین و رشت رفته از زیارت احبای باوفای نازنین این دو شهر بینهایت مسرور شدیم . در زمان اقامت رشت با طبقـــات

مختلفه مذاکرات امریه شده از حسن اتفاق در این سال
حضرت مستر ریمی علیه بهاء الله که از خادمین و مبلغین
بسیار مهم و قدیمی امریکا است باتفاق مستر اسپراك بموجب
امر مبارك برای ملاقات یاران بایران آمده و مجالس عدیده
باشکوه باکمال روحانیت و انجذاب در رشت تشکیل کردیده
سپس بقزوین و طهران تشریف آوردند و در هر شهر
پذیرائی کامل از آنان بعمل آمد .

یك لوح رفیع از مرکز میثاق و نیر آفاق روح العشاق له الفداء
بوسیله یك نفس نفیس اروپائی بافتخار یك شخص شخیص امریکائی
راجع باین مسافرت عنایت شده حیف است که زینت بخش این
اوراق نشود . بنازم ببازوی عبدالبهاء که بقدرت ملکوتیش
شرق و غرب را باهزاران اختلافات ظاهری و اخلاقی دست
در آغوش یکدیکر نموده اند .

ضمنا راجع بمسافرت دو روح مصور حضرتان مسیو دریفوس
و میس بارنی علیهما بهاء الله الابهی یك خبر روح پرور
دارد و خوانندکان عزیزرا بانتظار میکذارد تا در قسمت
مربوطه ملاحظه نرمایند . سواد لوح مبارك این است .
پاریس بواسطه مسیو دریفوس مستر ریمی علیه بهاء الله الابهی

هو الله

ای منجذب ملکوت ابهی نامه که بتاریخ ۳۰ مارچ ۱۹۰۸

مرقوم نموده بودی واصل گردید معلوم شد دراواخر اوریل باروپا حرکت خواهید نمود بسیار موافق پیش ازرفتن بایران مرور به بقعه مبارکه نماشاید بعون وعنایت حق یك ساعت ملاقات میسر گردد • احبای پاریس راازقبل این مسجون نهایت اشتیاق ابلاغ دارو سبب سرور وفرح آنان گرد • درسفر ایران اگر رفیقی همراه داشتی بهتروخوشتر بود • مستر اسپراك چنین نیتی داشت حال اگر مصمم گردد ماذون است و علیك البهاء الابهی ع ع

اینکه درلوح مبارك اشاره میفرمایند (مرور به بقعه مبارکه نماشاید بعون وعنایت حق یك ساعت ملاقات میسر گردد) علتش این است که درآن اوقات بواسطه دسائس و تحریکات ناقضین ازطرف دربار عبدالحمید پلید که بجزای اعمال خود رسید وبا کمال افتضاح وذلت در سال ۱۹۰۸ میلادی از سلطنت خلع گردید تضییقات فوق العاده نسبت بوجود مبارك میشد که در الواح عدیده مذکور گردیده است •

نکته تاریخی دیگر آنکه مستر ریمی بزودی مراجعت بامریکا نمود ولی مستر اسپراك چند سال در طهران معلم انکلیسی وناظم مدرسه تربیت بود وباسکندرخان موسوم گردید •

برویم سر بقیه وقایع رشت •

وهمچنین حضرت آقا شیخ علی اکبر قوچانی روحی لدمه الاطهر

فداء نیز برشت تشریف فرما شده تفصیل ملاقات ایشان را با مرحوم سردار محیی وشتی در تاریخ مختصر ایشان نگاشته و جعفر سلیمانی در تاریخ اختصاصی ایشان در قسمت مربوطه درج فرموده اند خلاصه سفررشت در حدود شش ماه طول کشید بواسطه تعرض مرحوم حاجی خمامی مجتهد معروف و هیجان مجاهدین مشروطیت بموجب دستور حکومت وتصویب محفل مقدس روحانی مراجعت بطهران نمودیم •

این سفرهم اگر منشاء اثر شده باشد بواسطه جدیت وخلوص نیت وخلق رحمانی جناب رحمانیان بوده والا ازیك جوان تازه تصدیق که برای درك فیوضات وکسب اطلاعات مسافرت نموده کاری ساخته نبوده است •

ذات نایافته از هستی بخش
کی تواندکه شود هستی بخش

بعدازمراجعت ازرشت بطهران درماه رجب ۱۳۲۶ هجری محفل مرتب که عهده دار خدمات عمده امری شده ودرقسمت مربوطه نوشته میشود بوسیله اخوان محترم ارجمند تشکیل شد بنده وجناب اخوی هم عضو بودیم •

در اواخر همین سال ازطرف محفل مقدس روحانی طهران و مجمع ایادی دریك روز حضرتان فاضل شیرازی وآقامیرزا یوسفخان وجدانی وبنده وجناب اخوی بعضویت محفل مقدس

انتخاب شده باتفاق یکدیگر درمحفل حاضر شدیم این انتخاب بواسطه عدم لیاقت باعث تاثر ما ها بوده ولی وسیله سرور دونفر پدران روحانی شده که ما دوبرادر درمدتی قلیله بواسطه الطاف احبای رحمانی باین افتخار نائل شدیم .

درسال ۱۳۲۷ قمری بواسطه مراجعات زیاد احبا محفل روحانی بدوقسمت منقسم گردیده و محفل روحانی اصلاح برای رسیدگی بدعاوی احبا تشکیل یافته و اعضاء آن از اعضاء محفل روحانی وقت انتخاب گردید بنده واخوی هم دراین قسمت بودیم .

درهمانسال حضرت آقا میرزا آقاخان قائم مقامی علیه بهاء الله الابهی که یگانه افتخار دودمان سید مدینه تدبیر و انشاء حضرت قائم مقام رضوان الله علیه میباشد بمحفل مقدس مراجعه نموده یك نفر معلم برای اطفال خودکه اطلاعات امری هم داشته باشد تقاضا نمودند . از طرف ایشان ومحفل مقدس بنده انتخاب شدم وباکمال اشتیاق در خدمت ایشان عازم عراق گردید . چه خوش بی مهربانی هر دوسربی - یك خوشوقتی بنده از این مسافرت این بوده که احتیاجی باخذ ماهی ۷۵ قران که از صندوق خیریه لاعلاج در سفر خراسان ورشت دریافت میداشته واسباب

کدورت خاطر بوده نداشتم یك علت عدم دوام مسافرتهای بنده نداشتن سرمایه شخصی واشکال قبول اعانه ازصندوق خیریه بوده که بنده را ازخدمات امریه محروم داشته است باری بعداز ورود بعراق و ملاقات یار واغیار واشتغال به تعلیم اطفال از وضعیت خود خورسند واز زیارت یاران مستفیض وبهره مند بودم علی الخصوص که پیرایه ئی براو بستند . بعداز چندماه اقامت بنده پدر روحانی یوسف وجدانی که در اطراف مسافرت مینموده وارد عراق شده و همچنین مظهر تسلیم ورضا جناب آقا سید محمد رضا ابن سینا علیهما بهاء الله که برای کمك معاش بخانواده خود ومعامله عتیقه جات دردهات قم وعراق در سیروکردش و بهدایت نفوس مشغول و مشعوف بوده بسلطان آباد تشریف آوردند . ضمنا مرحوم حاج مونس درویش معروف باد و سه نفر دیگر مرحومان موقده و موصده و حاج توانگر علیهم بهاء الله که بالباس درویشی برای نشر نفحات الله دراکثر بلدان ایران سیار بودند و تبلیغ مرحوم قائم مقام کاشانی (وزیر همایون) حکمران عراق بوسیله ایشان و مرحوم ملا میرزا آقای طالقانی علیه بهاء الله که شخصی پر شور وولهی بود اقدام شده بود در اینموقع بسلطان آباد تشریف آوردند ودرمسافرخانه نزدیك منزل جناب قائم

مقامی که تازه به خدمت ایشان واحبا خریداری شده بود منزل کرده و روزکار خوبی داشتیم .

درمسافرت عراق (اراك فعلی) هم تصدیق میفرمایند با وجود مبلغین قدیمی از وجود بنده کوچکترین ثمری حاصل نشده از محضر آنان و احباء الله کسب فیض مینموده است . پس از نه ماه اقامت بطهران مراجعت کرده در مدرسه تربیت بتحصیل فرانسه وعلوم جدیده درسال ۱۳۲۸ هـ . ق . مشغول شده و ضمنا شغل معلمی و عضویت کمیته مدرسه تربیت را دارا بوده ووضعیت خاصی داشتم . درآنموقع چهارنفر شاگرد بزرگ بنده ومرحوم آقا میرزا علی اکبر رفسنجانی و آقا میرزا هاشم یار شاطر و آقا میرزا محمود خان هوشیدر قزوینی دربعضی ازکلاسها اشتغال بتحصیل داشتیم سپر بلا وعمامه کارکذا دراین سال از سر برداشته شد واز درد سر این بارکران آسوده شدم . درسال ۱۳۲۹ هـ . ق . با چند نفر احباب واغیار شاگردان مدرسه تربیت بمدرسه سن لوئی برای تکمیل فرانسه رفتیم ودراقامت طهران حضور در محافل و زیارت یاران باعث مسرت وجدان بود . تااینکه فیل یاد هندوستان نمود برحسب تقاضای جناب قائم مقامی علیه بهاء الله که وجود مسعود شان اهمیت بیپایان درآنموقع درآنسامان داشته و مصدر خدمات مهمه ومورد عنایات مخصوصه

حضرت عبدالبهاء روح الوجود له الفداء بودند برای دومین باربجهت تعلیم اطفال ایشان باتصویب محفل مقدس روحانی طهران بسلطان آباد رفته ودراین سفر یك جوان نکلسی صرف بودم وباعده ئی ازطبقات مختلفه حتی علماء معروف بوسیله جناب قائم مقامی و شهید سعید عالیمقدار حضرت آقا میرزا علی اکبر معروف به برار روحی لدمه الاطهرفداء ملاقات میشد .

دراین سفر درخواب دیدم حضرت عبدالبهاء وارد سلطان آباد شده و بمنزل سرور ابرار برار بزرگوار تشریف فرما شده اند این خواب خودرا درهمانموقع بحضور احبا معروض داشته تقریبا بعداز دوسال درموقع جنگ بین المللی سابق شهادت رقت آور بی نظیراین عائله مقدسه از صغیر و کبیر وزن ومرد پیش آمد و درنتیجه تمنای خالصانه حضرت برار درموقع تشرف بوده است . باری بعداز یکسال تمام اقامت سلطان آباد بطهران آمده دراواخر سال ۱۳۳۲ با امة الله بهیه خانم رستکار صبیه جناب آقا میرزا جعفر اصفهانی علیهما بهاء الله که ازمؤمنین قدیمی و در ضوضای ۱۳۲۱ قمری اصفهان پس از تحمل حبس وخسارت وغارت اموال بطهران مهاجرت نموده وصلت کردم واز برای امرار معاش چند سال بمعلمی درمدارس و منازل نفوس

مهمه اشتغال داشته ودر اواخر سال ۱۳۳۶ هـ . ق . در
اداره مالیه و خالصجات و ارزاق طهران که بعدا عـــده
زیادی از دوستان درآن اداره عضو شدند وارد خدمـــت
گردیده و سالیان متمادی است در وزارت دارائی مشغول خدمت
میباشم ودر اینمدت اقامت طهران مطابق صورتیکه درسال قبل
بوسیله لجنه محترمه تبلیغ طهران بلجنه محترمه تشکیـــلات
امری تقدیم شده در ۲۴ لجنه که تقریبا نصف آنها جدید
التاسیس بوده عضویت یافته واز سال ۱۳۳۹ تا ۱۳۴۶ انتخار
عضویت و خلاصه نویسی محفل مقدس روحانی طهران راداشته
است .

نگارش تاریخ مربوط باین بنده از نظر اظهار تشکر وقدردانی
از الطاف کریمانه وعواطف صمیمانه احبای رحمانی بوده که رعایت
مصداق آیه شریفه فاما بنعمة ربك نحدث شده باشد درلوح
اولی که درسال ۱۳۲۴ بافتخار راین ذره بیمقدار عنایت شده
بعداز بیاناتی میفرمایند قوله الاعز الاحلی (ناظر بافـــق
احدیتی و حاضر در محفل ابرار)
موضوعیکه باعث تشکر است در اینمدت طولانی متجاوز از
چهل سال مشاغل پرپیچ و خم اداری و گرفتاری زندگانـــی
وغیره بنده را مانع و حائل از حضور در محافل و زیـــارت
یاران نشده و عیال نرشته خصالم باکمال همت کمك درزندگانی

نموده واز آمال و امانی گذشته و بنان و پنیر و بخور نمیر که لازمه زندگانی مستخدمین دولتی است قانع گشته و مرا بحال و خیال خود آزاد و دلشاد گذاشته و بلکه درمواقع لازمه هم تشویق ووادار بحضور درمحافل ابرار مینموده ازاین حیث مسرور و شکرگذار هستم .

ولی بزرگترین مطلبی که موجب تاثر خاطر و تحسر وافر است این است که دراین سالیان دراز بکوچکترین خدمتی موفق نگشته واز این حیث در سوز وگداز وراز ونیاز است .

در مناجات میفرمایند (قسم بجمالت که جز خطا متاعی نه و بغیراز آمال اعمالی نه مکرپرده ستاریت بپوشاند و حفظ و حمایتت شامل حال کردد والا این ضعفارا چه توانائی که بخدمتت پردازند واین فقرارا چه غنائی که بساط عزت بگسترانند توئی مقتدر وتوانا) الی آخر قوله الاحلی

چگونه سر زخجالت برآورم بر دوست
که خدمتی بسزا بر نیامد از دستم

از صمیم قلب و فواد از احبای رحمانی تمنی و استدعا مینماید که درموقع مناجات دعاورجا و طلب توفیق فرمایند چون در جوانی موفق بخدمتی نشده وباعث انفعال و خجلت است علو وغفران وفضل واحسان مولای بخشنده مهربان شامل شود ووسائل فراهم آید که این بنده شرمنده درموقع پیری

روغن چراغ ریخته را نذر امام رضا نماید وبقیام واقدام وکوشش و جنبشی که شایسته این ایام است موئید شود و بکسب رضای مولای بی نیاز بنده نواز مفتخر و سرافراز گردد .

یارب این آرزو مراچه خوش است ـ تو بدین آرزو مرا برسان

خلاصة الکلام بتوفیقات کامله مولی الانام قسمت مربوطه بچند نفر از تلامذه که کم وبیش بمسافرت و خدمات تبلیغی موفق و سرافراز شده اند اختتام یافت . البته شایسته چنین بوده که شرح حال هریك مفصلا لااقل مثل شرح حال نویسنده این تاریخ نوشته شود زیرا خدمات بارزه آنها با اقدامات بسیار مختصر وغیر مفید و ناقصه این بنده طرف مقایسه نیست ولی بطوریکه قبلا تذکر داده بیش ازاین برای بنده میسر نبوده و زائد بر شرحیکه نوشته شده اطلاعی نداشتم و رفع این نواقص و تکمیل اطلاعات موکول بهمم عالیه حضرت سلیمانی زادالله توفیقاته فی اتمام هذاالعمل المبرور میباشد . و هرگاه بنده زائد براین در موضوع تلامذه تحقیقات نمایم در واقع مداخله درکاریکه ابتکار وافتخارش با فاضل پرمایه بی پیرایه میباشد نموده و اخلاقا سزاوار نیست و چنانچه بتائیدات ملکوت ابهی بتواند شرح حیات و خدمات بی نظیر حضرت صدرالصدور را از برکت روح پاك آنجوهر تابناك باندازه اطلاعات ناقصه خود تنظیم و بطالبان عرفان تقدیم

نماید ومقبول اصحاب ذوق وارباب قلم کردد نتیجه مطلوبه
اززندکانی خود بدست آورده وافتخار عظیم بفضل عمیم نصیب
این ذره بیمقدار شده است .

شرح حالات عده دیکر ازتلامذه را بقدر مقدور درقسمت
اقدامات وخدمات آنها درعضویت محافل مقدسه روحانیه و
لجنه های رسمی امیدوار است موفق بنکارش شود .

دررمضان سال ۱۳۲٤ هجری قمری که بشاهرود مسافرت و
چندی درآنجا اقامت ومراجعت بدامغان نمودیم ازآنجا
نامه ئی بدونفر پسرعموی تازه تصدیق خود مرحومان میرزا
مهدیخان ومیرزا هادی خان ویك نفر ازاحباب دیکرنوشته
وبوسیله جناب آقامیرزا مسیح خان رستکار اخوی خود
علیهم بهاء الله بطهران فرستاده که برای آنها بفرستد .
این عریضه بنظر انور حضرت صدرالصدور روحی لملاطفة
الفداء رسیده باعث سرور ومورد پسند ایشان کردیده
(هرعیب که سلطان به پسندد هنراست ـ چه نسبت خاك
را باعالم پاك) وازقرار اظهار جناب اخوی وتلامذه
دستور فرمودند سوادی ازآن برداشته بنظر تلامیذ عزیز
وحضرات مجلله اعضاء محفل مقدس روحانی رساندند و ـ
چون یادکار دوره پرولوله وانجذاب و شور زمان جوانی است
ومورد لطف وعنایت آن معلم روحانی واقع شده ذیلا

نوشته میشود • سجع وقافیه نراوان معمول مکاتبات آنزمان بوده است •

اینك سواد نامه در ذیل است :

ازدامغان الی تنکابن ـ حضورمراحم ظهور شقایق حدائق معانی ورياحين بساتين ربانی • المقبلان الی الله والمعرضان عما سواه بلبلان بوستان رحمانی و سنبلان گلستان یزدانی جواهر محبت ووفا و مظاهر مودت وصفا السالك فی وادی الایمان جناب آقا میرزا هادی خان ومحبوب معنوی حضرت آقا میرزا مهدی والوارد فی نادی الایقان جناب آقا میرزا هادی خان روحی لثبوتهم و رسوخهم و استقامتهم فی امرالله فدا مشرف شود •

هویتی و حقیقتی و کینونتی لاقبالکم وانجذابکم واشتعالکم واتحادکم واتفاقکم الفداء پس از اعتراف و اقرار بعجز و انکسار از ادای حمد و ثنا و مواهب والطاف حضرت عبدالبهاء ارواح من فی سرادق العما لذرات دماء شهداء سبیل محبته الفداء معروض حضور انور آن متوجهین الی المنظر الاکبر میدارد که رجا ازفضل و عطاء حضرت عبدالبهاء روح الوجود من الغیب والشهود لعبودیته و مظلومیته الفداء چنان است که وجودات مقدسه آن محبوبان معظمان را از تمام آلام واسقام درظل رافت وعطوفت خود محفوظ دارد و

همیشه ایام شادکام و مقضی المرام باشید بعدها اکسر
از راه لطف واحسان جویا و پرسان از حالات این فانی
بوده باشند الحمدلله از مراحم بیکران خداوند منان
نعمت صحت موجود وبرقرار است و کدورت و ملالت مفقود
ودر فرار وبهیچوجه من الوجوه از عواطف شامله حضرت
بیمثال ملال و کلالی ندارم ودرنهایت سرور و بهجت
میباشم چه که از فضل و موهبت وفرط عنایت نیر آفاق من
دون لیاقة واستحقاق درچنین یوم مبارك عظیمی واقع
شدیم که بنصوص الهیه وبشارات کتب سماویه و صحف الهیه
و اخبار ائمه اطهار فخر جمیع قرون واعصار است و نتیجه
کل ظهورات عالم است وله الحمد والثناء والفضل والعطاء
که در همچه قرن فخیمی عنایات بلا نهایاتش شامل حال
این بینوایان کردید که بسماء ایمان ارتقاء نمودیم و بفوز
ایقان نائل شدیم واز خواب غفلت بیدار واز مستی خود
پرستی هشیار واز علت جهالت رستکار واز کوی ضلالت
درکنار واز کاس عنایتش نوشیدیم و خلعت موهبتش پوشیدیم
و بنعمتیکه جمیع انبیاء و مرسلین از حسرتش در سوز وگداز
بودند وفائز نشدند از تفضلات حضرت بی نیاز مامفتخر
و سرافراز شدیم خلاصه مقصود اینست که نادیده بمنزل
رسیدیم و نطلبیده بمقصود نائل گشتیم (کل ذلك من

فضل وبنا البهی الابهی انه لهوالفضال الکریم) پس دراین
حال لایق و سزاوار اینست که درجزای چنین موهبت عظمی
و اذای این منحة کبری که (کلت السن اهل الانشاء
و من فی الارض والسماء عن تشکرها و حمد معطیها)
مانیز طلب تائید ازرب مجید نمائیم وبقدر قدرت واستطاعت
خود به بیدار کردن نائمان و هشیار نمودن مدهوشان
و بانتباه غافلان و رفع اشتباه از بیخبران قیام نمائیم وانام را
از بادیهای ظنون واوهام نجات داده بشریعه باقیه ملک
علام راه نمائی کنیم وازکردابهای ضلالت وکمراهی نجات
داده بنعم وآلاء غیر متناهی دعوت نمائیم وازمناهی ممانعت
کنیم از ظلمت جهالت و نادانی بنور هدایت و دانائی دلالت
نمائیم ازکلخن غفلت وعصیان بگلشن معرفت وعرفان هدایت
کنیم از دخمه قبور بسرچشمه فیض ظهور برسانیم هادی هر
کمراه شویم و ناجی هرحیران کردیم و دلیل هر ضلیل باشیم
توجه بملکوت ابهی کنیم و تائید از ملاء اعلی طلبیم ودست
توسل درکمال تضرع و تبتل بذیل اطهر حضرت عبدالبهاء
زنیم وبه نیت خالصه وقلب پاك اقدام دراین امرعظیم یعنی
هدایت نفوس که الیوم بنصوص الهیه الزم اموراست نمائیم
چنانچه درلوح مبارکیکه دراین ایام بافتخار مبلغ امرالله
و ناشر نفحات الله حضرت سروشته دار روحی لهمته الفداء

نازل شده میفرماید (درخصوص محافل تبلیغ مرقوم نمودو بودید الیوم دوچیز مهمترین امورومؤید بتوفیق موفور محافل تبلیغ و مجالس درس تبلیغ هردو درنهایت تائید و توفیق) الی قوله جل ثنائه (حضرت صدرالصدور ایده الله بالفضل الموفور والسعی المشکور فی الحقیقه همتی نمودند وکوی سبقتی ربودند این آئین را ایشان آغاز نمودند طوبی له وحسن مآب . انتهی .

پس بنص صریح من دون اشاره و تلویح ثابت شدکه التزم و اعظم مشاغل تحصیل دلائل و هدایت و تکمیل امم وقبائل و تائیدات الهیه چون غیث هاطل نازل میشود و فیوضات و الهامات ربانیه شامل است .

چنانچه درکتاب مبارك اقدس میفرماید و ننصر من قام علی نصرة امری الی آخره ودرلوح مبارکی که از حضرت عبدالبهاء روح من فی جبروت البقاء لتراب اقدام خدام عتبته المقدسه الفداء بانتخار عارف الحقایق الربانیه و کاشف الدقایق الرحمانیه مولی الابرار و الواقف علی الاسرار معدن الفیوضات السبحانی والملهم بالهامات الصمدانی منبع العلوم و مجمع الفنون ربی الغفور اعنی حضرت صدرالصدور الذی عجز عن تحریر مقامه و عرفانه اقلام جمیع الاقوام من الخواص والعوام هویة هذا الاحقر الاثقر لغبار مقدمه

الاطهرالانور ندا نازل شده میفرماید (الهی الهی انت النصیر وانت الظهیر لکل نفس قامت علی نصرة امرك المبین و میثاقك العظیم (و یقین است کسیکه ذات مقدس خداوند قدیرو بصیر ظهیر و نصیر او باشد غالب برکل ملل خواهد بود چنانچه در قرآن شریف میفرماید (وان ینصرکم الله فلا غالب لکم) و دیگر آنکه ای یاران جانی و حبیبان وجدانی این مطلب اوضح من الشمس است که این دنیا دار فناست نه محل بقا مزرعه آخرت است نه مکان اقامت جای محن و عنا است نه سزاوار اعتنا محل گذاشتن و گذشتن است نه منزلگاه ماندن و زیستن درنزد اولوالابصار وذوی الافکار عزتش ذلت است و نعمتش نقمت بهجتش کدورت است ومسرتش ملالت مال و منال و جاه وجلال و عیال واطفالش تمامی وزر ووبال است چنانچه خداوند حکیم در قرآن کریم میفرماید (واعلموا انما اموالکم واولادکم فتنة وان الله عنده اجرعظیم) و ریاستش حماقت است و دولت و ثروتش اسباب زحمت و مشقت درعزتش دوامی نیست و در راحتش بقائی نه در ریاستش ثباتی مشهود نمیشود و درسایر اموراتش استقراری ملحوظ نمیگردد جمیع شئوناتش چون ظل زائل است وسم قاتل ودر نهایت سرعت فانی و مضمحل چنانچه خداوند رحمن در فرقان میفرماید (انما الحیوة الدنیا لهو و لعب و زینة وتفاخر و تکاثر

فی الاموال و الاولاد) ودرجای دیکر میفرماید (فلا تعجبك اموالهم ولااولادهم انما یرید الله لیعذبهم بها فی الحیوة الدنیا) یعنی تعجب در نیاورد ترا اموال و اولاد ایشان هر آینه اراده دارد خدای تعالی که معذب کند آنهارا در زندکانی این دنیای بیوفا بلی چنین است والله همین است چنانچه در نزد بینایان واضح وعیان است و مستغنی از دلیل و برهان • چه شدند سلاطین روی زمین و خواقین باعز وتمکین کجایند علماء عصرو فصحاء دهرو صاحبان منصب و دانایان هر مذهب • چه کردند وزرای باحشمت و امرای ذو شوکت و چه شدند حکمای فاضل وعقلای کامل چه شدند جوانان ماهرو و شجاعان جنکجو کجارفتند تجار باثروت واقتدار وفجار پر معصیت و تبه روزکار • این ابناء الملوك و این صاحب القراء و البلوك تمام از قصور معموره بقبور مظموره راجع شدند پس ای نجوم لامع چه خوش کفته آنکه این در سفته اعنی بنده مقرب رب علیم و برکزیده خداوند حکیم حضرت نعیم علیه آلاف الثناء والتسلیم والبهاء والتکریم و حقیقة هذا لفانی لتراب مقدمه النورانی نداه (قوله ما احلی بیانه وعنوانه)

میرود عمر چون بحرص و امل
جهد کن بکذرد بعلم و عمل

مال چون از پی گذاشتن است

صرف دین کر شود بود افضل

چون درآخر بخاك باید خفت

ای خوشا حال خفته مقتل

چون مقدر شده است روزی تو

سعی در دین کنی بود اجمل

(الی قوله روحیفداه)

ما غیبت رفت و صرف دوست نشد

حال کن فکر کار مستقبل

بلی خوشا حال نفوسیکه درسبیل رب جلیل تحمل مصائب و تقبل نوائب نمایند درآنوقت ذلت علت عزت است و مشقت باعث مسرت و زحمت موجب رحمت است و تعب سبب و جد و طرب و سلاسل در طریق سبحانی صد هزار مقابل خوشتر است از شمائل سلطانی شماتت اعداء بهتر است از سلطنت دنیا چنانچه حضرت نعیم روحی لنصایحه الفداء میفرماید ای برادر زمال و منصب و زر ازهمه بگذر و زحق مگذر زیرا هرچه کوئیم جز خدای هباء هرچه جوئیم جز خدای هدر راه نزدیك و سفره گسترده ـ

ـ یاد رزم و داعیان بزم . خصوصاً درایـن ظهور مبارك اول شرط ایمان ولازمه ایقان این است

که از شئونات ظاهره و تعلقات دنیویه و هستی خود صرف نظر نمائیم چنانکه جمال قدم جل ذکره الاعظم در اشعار مبارکه میفرماید .

کرخیال جان و سر هستت بدل اینجا میا
ورنثار جان ودل داری بیاو هم بیار
رسم ره اینست کروصل بها داری طلب
ورنباشی مرد این ره دورشو زحمت میار

بلی این منصب عالی سبب انتخار ابرار درتمام اکوار و ادوار بوده وخواهد بود خجسته نفسیکه درسبیل محبوب مصلوب کردد و ترخنده راسیکه دررا محضرت یزدان برسنان رود و طوبی لجسدیکه در طریق خداوند احد قطعه قطعه شود وخوشا بحال بدنیکه درسبیل مقصود بیهمتا اربا اربا کردد و بشری بشخصیکه درراه یار اسیر زنجیر و آواره دیار شود ذلك من فضل الله و یختص برحمته من یشاء باتفاق اهل عالم وکل امم انبیا از اعقل عقلاء میباشند حتی نفوسیکه اقرار برسالت و حقانیتشان ندارند معترف بدانش و حکمتشان میباشند مع ذلك مشاهده میشود صدمات و بلیاتیکه بر آنوجودات مقدسه وارد شده بسر احدی وارد نیامده لازال از اهل ضلال بران شموس مضیئه رسیده است آنچه را که قلم از تحریر آن عاجز است بس

ثابت شد که بلا مخصوص صاحبان ولا است و هدیه خداوند یکتا است از برای اولیا و مختص است به سعداء و مقربین درگاه کبریا چنانکه گفته شده هرکه در این بزم مقربتر است جام بلا بیشترش میدهند - ولی از آنجائیکه میفرماید گاهی بکشته کشتن وگاهی بکشتن است ترویج دین بهرچه زمان اقتضاء کند شربت شهادت را سابقین نوشیدند و خلعت موهبت را متقدمین پوشیدند وزنگ غفلت را از قلب زدودند و گوی سبقت را ربودند حال ما باید بسیف بیان و صارم تبیان اتیان حجت وبرهان از برای غافلا ن نمائیم و ما بین ملا ء امکان باخلاق حمیده و خصائل مرضیه و صفات حسنه وفضائل مستحسنه ظاهر شویم ازبرای کل ملل و قبائل عنوان حجج و دلائل نمائیم وباوامر و احکام الهیه رفتار کنیم وقیام بهدایت انام نمائیم واقدام بنجات اقوام کنیم . والله یؤید من قام علی ذلك بجنود الالهام و قبیل من الملا ئکة المقربین کما دل علی هذا کل الالواح طوبی لمن یقرء ها فی کل مساء و صباح و یسلك فی مسلك الفلاح و یتبع ما امربه من لدی الله مولی المخلصین .

باری ایسروران معظم و مخادیم مکرم دراین دم بیاد آن جواهر الفت واتحاد و سوانح وداد افتادم و مقصود این بود که قدری از شرح حال خود را بنحو اجمال عرضه

دارم ولی جذبه محبت آن یاران روحانی و کثرت ارادت این
ذره فانی واداشت که باین مقدار اسباب مصادعت گردد .
خلاصه در سیم شهر رمضان از تفضلات کامله و توجهات
شامله حضرت سبحان درخدمت بوده روح روان وعلت فتوح
وجدان المشتعل بنار محبة الله والمشتغل بهداية خلق الله
برگزیده ملك منان مولائی آقا میرزا تقیخان قاجار روحی
لخلوصه و محبته وانجذابه الفداء از طهران باکاری پستی
درنهایت سلامتی من دون ملالتی حرکت نمودیم ودرکمال
راحتی روز چهارم وارد دامغان شدیم و خدمت ذیسعادت
نور مجسم و روح مکرم مقصود جان و روان آقائی غلامحسین
خان رئیس پستخانه مبارکه دامغان روحی لزحماته و خدماته
الفداء مشرف شدیم و قصد فانیان این بود که پس از زیارت
ایشان حرکت بطرف شاهرود نمائیم چه که مقصود اصلی
آن بلد بود ولی سرکار خان رئیس اصرار بسیار فرمودند
که دوسه روزی توقف شود وجهتش این بود که بواسطه اعمال
طیبه وافعال مرضیه آن نفس زکیه چند نفر از نجبا ومحترمین
آنشهر طالب اصغاء کلمة الله شده بودند والحمد لله از
تائیدات غیبیه حضرت عبدالبهاء ارواح من فی جبروت
البقاء لعطائه الفداء بمحض القاء موثر اتفاق افتاد
ودرکمال اشتعال و شعف و اشتیاق بسماء ایمان ارتقا نمودند

سه یوم در دامغان توقف شد یکروز طرف صبح عزیمت شاهرود
نمودیم ود وساعت ازشب گذشته وارد شدیم لدی الـــورود
بزیارت بعضی از اولیای رب ودود روحیفداهم که انـــوار
سعادت و آثار جلالت ازوجوهشان ساطع بود فائز شدیم
واز ملاقات آنوجودات مقدسه بسیار خوشنود گشتیم واقعـا
جای آن محبوبان خالی بود قریب یکماه درآنشهرتوقف شـد
و نفوس مستعده تبلیغ شدند وشب وروز بتلاوت آیات وقرائت
مناجات و مذاکره بینات اشتغال داشتیم وحمدا لله ثـــم
حمدا له که درآن مدت قلیله انجذاب واشتعال و شـور و
نشوری دربین آن نفوس قدسیه ظاهر گردید که محیر عقـول
بود پس ازانجام مرام مراجعت بدامغان شدودراین ایـام
هم چند نفس باستماع کلمة الله نائل شده اند الحمدللـــه
تائیدات الهیه متتابع است و فیوضاتش متواصل و عنایـاتش
شامل و کدورات بالمره زائل ولیس ذلك الامن فضل عبدالبهاء
الذی تمت حجته و عمت نعمته وشملت منحته و کملت موهبتـه
و ارتفع ندائه بین ملاء الانشاء وانتشر نفحاته کل الارجاء
واستمع نغماته من فی الارض والسماء وظهر برهانه لـــکل
الخلایق اجمعین رقیمه منیعه حبیب نورانی و طبیب جسمانی
وروحانی بنده مقرب ایزد منان ذوالعلم والعرفان جناب آقا
میرزا رحیم خان روحیفداه ازاسترآباد مرقوم فرمودند وتاکید

شدید نمودند که این فانیان بآنسامان برویم وحضرت ایشان
هم رئیس پستخانه آنشهرشده اند ومرقومه هم رفیق شفیق
و یار خوشرفتار جناب آقامیرزا ابراهیم خان اخوی ایشان
روحیفداه ازبند رجز نوشته اند حسب المرقومه آند ونجم فلک
فصاحت انشاء الله همین چند روزه بآنصفحات مسافرت
خواهد شد این بود شرح حال که معروض نمود امیدوارم که
آن یاران روحانی پس ازملاحظه این عریضه بلا فاصله تعلیقه
مرقوم فرمائید از سلامت حالات خیریت علامات خودتان
و سایر متعلقان واسامی احباء الله که درآنحدود تشریف
دارند بنویسید که چکاره هستند واهل کدام ولایتند
گذارشات آنصفحات ازهرقبیل مفصلا مرقوم میفرمائید وبزودی
زود درطهران بسیدی الجلیل و مولائی النبیل آقائی اخوی
روحی لتراب اقدامه الفداء میرسانید درهرجا باشیم خواهد
رسید یقین است که مضایقه نخواهید فرمود تاجواب مرقوم
نفرمائید عریضه دیگر عرض نخواهد شد وعرض دیگر آنکه اکبر
قبله کاهی حضرت عموجان ایده الله الملک المنان از سفراین
احقر مستحضر شده اند عرض محویت وفناء و تحیت و ثناء
ازطرف این فانی بآن هیکل نورانی برسانید و هرگاه صلاح
دانستید این عریضه را بحضرتشان نشان بدهید وازحالات
ایمانی اهل البیت هم بنویسید که مطلع باشم و استدعای

دیگرآنکه قدرآن پیرروشن ضمیررا بدانید که خیلی بزرگوار و
عالیمقدار است وبااین کبارت سن حجبات اوهام و موهومات
انام آن وجود مقدس را ازعرفان حضرت یزدان که اعلی المقام
است بازنداشت این ازحسن فطرت و پاکی طینت اوشت پس
دراینصورت برما لازم است که نهایت خضوع وخشوع بخدمتش
پردازیم ودرکمال کوچکی اطاعت وبندکی او کنیم ودرانجام
فرمایشاتش بجان ودل حاضر باشیم و بمیل اورفتار کنیم که خیر
دنیاوآخرت فانیان دراین است زیاده ازاین لازم سفارش
و نگارش نیست ودر زیارت الواح مبارکه و کتب استدلالیه
ابدا غفلت نکنید وکسالت نورزید و کوتاهی جایز ندانید
چه که قرائتش لازم است و تلاوتش فرض وواجب زیرا روح را
فتوح بخشد وجان را روان عطا نماید و هرمنجمد و مخمود
را مشتعل و محمود کند و هرپژمرده افسرده را دل زنده
نماید باری مطلب بسیار است مابقی درعریضه بعد پس از
وصول رقیمه آن محبوبان معروض خواهد شد امیدوار درکل
حال بآنچه لایق و سزاوار است سلوک ورفتار نمائید زیاده
ایام عزت و سعادت مستدام باد بربالعباد والصلام علی
من اتبع الهدی .

ای پروردگارای آمرزگار این بینوایان مؤمنین بظهور توانند
و متوجهین بنور تو مقبلین بسوی تو و معرضین از دون تو

مشتاقان روی تواند و عاشقان خوی تو بتو مانوسند وازغیر تو مایوس در نهایت تضرع و زاری وتبتل وبیقراری تمنای علو و آمرزش از ساحت اقدست مینمایند ورجای فضل و عطا ازملکوت ابهایت میکنند تائیدات غیبیه ات را سائلند و توفیقات کامله ات را آمل و استدعا مینمایند از خطایای این بیچارکان درگذری و برضای مبارکت موفق داری و بآنچه سزاوار ایامت هست مؤید فرمائی توئی کریم توئی رحیم توئی فضال توئی بذال انك علی کل شئی قدیر وبالاجابة جدیر.

ذره فانی نصرالله طالقانی

قسمت هفتم

راجع بعریضه جاتیکه از طرف حضرت صدر الصدور ونه نفر از تلامذه بساحت اقدس تقدیم شده و سواد مرقومه حضرت حاجی میرزا حیدرعلی راجع بمسافرت تلامذه

سال ۱۳۲٤ هجری قمری سال پرهیجان وپرشورو بانشاط و سرور برای تلامذه حوزه درس تبلیغ بوده که البته این بنده ناتوان عاجز ازشرح وبیان روحانیت و جذابیت آنست واز حسن اتفاق عریضه جاتیکه عرض شده سواد شنزد این بنده شرمنده میباشد و تصور میکند حتی هیچیك از

تلامذه هم نداشته باشند . بااینحال تصدیق میفرمائید شایسته و مناسب است که سواد آن محضراستحضار خاطر یاران الهی وتکمیل این تاریخ نوشته شود وجبران نواقص دیکررا بنماید . چه روزکار پرولوله وانجذابی بود که وصف کردنی نیست .

روز وصل دوستداران یاد باد

یاد باد آن روزکاران یاد باد

زان وفاداران و یاران یاد باد

ازمندرجات عریضه جات خاشعانه و عبیدانه فارسی وعربی مقام عرفان ومحویت وفناء آنجوهر خلوص و ایمان بساحت اقدس مرکز عهد وپیمان بخوبی واضح وعیان میشود و مفاد عریضه جات راجع بقیام عاشقانه و اقدام منجذبانه عده از تلامذه میباشد که بعداً موفق بمسافرت بولایات شدند که شرح حال هریك نوشته شده و میشود .

اینك در ابتداء سواد عریضه فارسی و سپس عریضه عربی نگاشته میشود .

الله ابهی

الهی و محبوبی سنین وشهوری میگذرد که این ذره حقیر بظل رحمتت مستظل وبذیل عنایتت متوسل است . در اینمدت لازال درسوز وگداز بسربرده حاصل عمر عزیز

را بآتش بوالهوسی سوخته وجز دریغ و حسرت و افسوس و ندامت
جوی نینوخته همواره باآه ودرد توام وبانالهٔ و ندبه همدم
بوده دمی نیاسوده و نفسی بآسودگی نکشیده شب و روز سر
بگریبان دربادیه حرمان آواره وسرگردان وباخویشتن درحدیث
که ای نفس خسیس غفلت تاکی وبطالت تاچند لختی عنان بتاب
وازاین وادی بنادی دیگر شتاب ۰ ترازکنگره عرش میزنند صفیر
ندانمت که دراین دامگه چه افتاده است ــ ولی ازآنجا که
مقتضای ذات بشریت زشتی سیرت وپستی فطرت و دنوهمت
و سوء سریرت است بهیچوجه پرتوی ازآفتاب مراد بساحت
فؤاد نتافت ومرغ دل بآشیانه حقیقی راه نیافت چه که بی
تائیدات ملکوت ابدعت قضائی امضاء نشود وامری نقاد نیابد
تااین ایام منادی حضرتت بندای روح افزای تجدیدعهد
و میثاق گوش جان را شنوانمود و خفتگان مهد بیخبری را بیدار
ساخت ومردگان را ازقبور غفلت مبعوث فرمود ناگهان سراز
خواب گران برداشت وجهان را پراز ولوله و شورو نشور
مشاهده نمود عالم را درلباس جدید دید ورخت از ورطه
حیرت بساحل امنیت کشید روی نیاز بدرگاه بی نیازت نمود
وجبهه مذلت بتراب آستانت سود که ای خداوند رحمن وای
پاك یزدان مهربان توئی زنده ونوازنده توئی بخشنده و
فرازنده مرده را حیات بخش وبی بودی را خلعت وجود عطا

فرما مهجوری را بنواز و پستی را بهستی برافراز باین ترانه
دمساز و در هر محفل و نادی باعندلیبان گلشن عرفان هم آواز
بود و باکمال تضرع و ابتهال از موهبت قدیم و عنایت عمیمت
بمعث نفوسی تمنی مینمود که چشم از جهان و جهانیان بپوشند
و بدل و جان در تجسس رضای حضرتت بکوشند و کمر همت بر
میان بندند و باحیاء عالم و امم و اعلاء لواء میثاق در اعلی قلل
آفاق قیام و اقدام نمایند ستایش تراد رخور است و نیایش
حضرتت را سزاست که حاجت بیکسانی چند برآورد ی و دعای
خسته دلانی مستمند اجابت فرمود ی و بعد د اسم اعظم
نفوسی برانگیختی و در قلوبشان نار محبت الله افروختی اینک
این بندگان بانهایت شوق و سرور غایت بهجت و حبور دست از
تمام خیالات شخصیه کشیده و چشم از مقاصد نفسانیه و امور
دنیویه پوشیده و رفع عوائق و علائق نموده و بایکدیگر الیف و
حلیف و هم عهد و سوگند شده ایم که تا جان در بدن و روان در
تن است در تحصیل رضای تو بکوشیم و تلقاء الامر حاضر باشیم
از خویش اراده نداریم و جز سوی تو روبسوئی نیاریم کل
بحقیقت یک جان و تنیم گرچه بصورت نه روح و نه بدنیم اگر
همه را بیک نقطه مامور فرمائی سرقدم ساخته بجانب مقصود
شتابیم و اگر بتوقف امر نمائی یا هریک را بجهتی مخصوص فرستی
از اطاعت رخ نتابیم در هر نقطه و مقام و هر کونه مقصد و مرام

متحد یم ونفس واحد وما الهم الا واحد طاعت و خدمت هریك
طاعت و خدمت همه است و خدا ی نکرده لغزش و خطیئـــه
کوسفند ی شرمساری و روسیاهی یك رمه رضا ی ترا خواهانیم
و بصوب اراده و مشیت شتابان از فضل بی پایانت عنایت
و تائید طلب مینمائیم و باین موهبت امیدواریم واز مـواهب
بیکرانت توفیق و تسدید تمنا داریم وبلسان زاری و ضراعت
بحضرتت عرض حاجت میکنیم که ای خدا ی دانا وای پروردکار
توانا مارا در هیچ حال بخود وامگذار و اقدام مارا دراین
عهد ثابت و استوار بدار توئی خبیر و بصیر وتوئی مقتـدر
و قدیـــــر .

مناجات و عرض حاجاتی متفقا بساحت امنع اقدست معروض
داشته و جملگی چشم براه و دیده بدرگاهت دوخته ایـــم
و باکمال زاری و بیقراری از آستان مقدست راجی و آملیـــم
که نظر عنایتی بنمائی وبفضل وکرم خویش قبول فرمائی توئی
فضال و قدیم و توئی رحمن و رحیم . بار پروردگارا درخصوص
مجلس مذاکرات تبلیغ دوره اولیه درشرف اتمام است و جزوه
هریك از احباء مرتب و تمام بندگان را شخصی درنظر است
که از او خواهش کنند که باین خدمت قیام نماید واین
محفل در طهران بروح وریحان برقرار بماند ولی چـــون
آوارگان را درهیچ مورد ومقام اراده و اقدامی نیست جز

آنچه تو امر فرمائی واراده نرمائی تلقاء امر مبارکت فنای محضیم و در ظل مشیت نافذه ات معدوم صرف • تاچه قبول افتد و که در نظر آید •

بنده شرمنده درگاهت - احمد الموسوی الهمدانی است

سواد عریضه ایست که بامضای نه نفرتلا مذه درس تبلیغ درسال ١٣٢٤ قمری بساحت اقدس تقدیم شده

الهنا بای لسان نذکر الثناء والالسن کلیلة خرساء الا ما انطلقته بذکرك وثنائك وبای بیان نتکر جمیل العطاء والبیانات علیلة عوجاء الاما ایدته لشکر جزیل الائك وبای اذن نسمع ندائك الاحلی والاذان ثقیلة صماء الاما جعلتها واعیة صاغیة بتائید من ملکوتك الکبری وبای بصر نقدر علی مشاهدة آیاتك فی السموات العلی والابصار مرمدة عمیاء الا ما اکتشفت عنه الغطاء بموهبتك العظمی وبای وجه نعشو بعتبك العلیا الوجوه ممسوخة شوهاء الاما وجهته الی افقك الابهی وبای قلب نتوجه الی حضرتك الاعلی والقلوب قاسیة کالصخرة الصماء الاما الفته بایادی قدرتك یامن فی قبضتك زمام الاشیاء وبای فؤاد ندرك ما عجزت عن درکه ملا ئکة الارض والسماء والافئدة فی ظلمة وعماء الا ما نورته بنور وجهك النوراء یامليك الاسماء وعبدالبهاء ومولانا ومولی الوری

ربنا اننا سمعنا مناديا ينادى للايمان وداعيا يدعو اليك بالحكمة والبيان ربنا وجددنا العهد بميثاقك وضمنا الايدى الى الجناح رجاء ان تقول لاجناح وطوبنا الكشح عن الدنيا ومانيها واعرضنا عن هذا الامر الفظيع والخطب الجليل تمنى ان تصفح الصفح الجميل وخلعنا النعال وبسطنا اليك اكف الابتهال و صرفنا النظر عن كل الامور على ممر الاعصار والدهور الا عما تامرنا به وتدعونا اليه وها نحن عباد فى الملك اذلا وفى الملكوت عجزاء ونى الامر ضعفاء واليك فقراء وتحت مخالب النفس والهوى اسراء توجهنا اليك بقلوب ذانيه و وجوه عانيه واعين عائره مبتهلة متضرعة واكفنا صفر عن الخدمة والطاعه والرضاء والاطاعة متلهف متاسف حزين فى حنين ورنين وانين قد مضت شهور و سنين فنت وضاعت ونحن فى غفلة وضلال مبين وانت قلت و قولك الحق عز بيانك وعظم برهانك (لاتصرفوا نقود اعماركم النفيسه فى المشتهيات النفسيه) واخزياه واسفاه وا لهفاه واسواتاه على مافرطنا فى جنب الله والان اذ نبهتنا من النوم وايقظتنا من الرقده و بعثتنا من مراقدنا صرنا اليفا متحدا و حليفا معاهدا بان نسبحك و نهللك و نقدسك و نمجدك و نستغفرن اناء الليل واطراف النهار و نتضرع و نبتهل اليك بالعشى و الابكار وندعوك بالتذلل والاستكانة

فى الليل والاسحار راجيا عفوك وغفرانك وسائلا فضلك واحسانك واملا عونك وتائيداتك ومتمنيا توفيقك لتحصيل مرضاتك ونفوسنا واحده والقلوب متفقة وكلمتنا متحدة والاشخاص معاهدة وليس لنا الاهم واحد وهو لقاء تلقاء الامر وعن ورائه الخلوص فى الوفاء وسلوك سبيل الحب والولاء والرضاء بالقضاء ولكن لانعلم الدعاء ولا نحصى الثناء اللهم علمنا دعاء يدعوك بما فيك رضاك والهمنا ثناء لايليق بسواك ووفقنا بتوفيقاتك وايدنا فى طلب مرضاتك ويسر لنا الامور واشرح الصدور واحلل العقده من الالسن ليفقهوا عنا القول ويميزوا الحق من القول الزور واشدد عضدنا فى طاعتك وثبت اقدامنا فى امرك ولا تكلنا الى انفسنا طرفة عين ابدا فى الدنيا والاخره انك انت ذوالمن والطول ومنك القوة والحول وبك الفضل والعطاء وانت المؤيد لمن تشاء وانك على كل شئ قدير وبالاجابة حقيق جدير •

العبد المتضرع المبتهل احمد الموسوى الهمدانى

العبد الخاطى العاصى محمود طهرانى كاشانى

ذره فانى مهدى يزدى - العبد المذنب الخاطى حبيب الله

عبد عبيد عبد البهاء عبد الحسين اردستانى

العبد العاصى مسيح

العبد الذليل الكليل تراب اقدام احباء جلال ابن سيناء

الضعيف الحقير والمتمسك بذيلك المنير السيد حسن

الطهرانى - العبد المتضرع الى الله نصرالله الطالقانى

چون جناب آقا میرزا مهدی از قبل جناب آقا میرزا طرازالله وجناب آقا میرزاعلی اکبرواین عبد ذلیل امضاء کردند این عبد هم ازقبل جناب آقا میرزا علی اکبروجناب آقا میرزا طرازالله که هرچهار حکم یك نفس داریم امضاء نمود

العبدالعاصی - مسیح

برای مزید اطلاع خوانندگان عزیز محض اینکه از اسلوب مطلوب مکاتبه وروابط قلبیه وفؤادیه بلکه طرز معاشقه و مغازله دو نفس ملکوتی و دوبنده برازنده بی نظیر مستحضر شوند سواد نامه خاضعانه و خاشعانه حضرت صدرالصدور که در توضیح دوعریضه سابقه نوشته اند وهمچنین سواد مرقومه حضرت حاج میرزا حیدرعلی روح المخلصین لهماالفداء که درجواب یکی ازنامه های ایشان نوشته شده وازحسن اتفاق سواد این دونامه نازنین درنزد این ذره بیمقدار موجود است و محض نمونه نوشته میشود . توضیح آنکه نامه حضرت صدرالصدور بطوریکه خاطر دارد تقریبا در اواسط سال ۱۳۲٤ هجری قمری قبل ازمسافرت - تلامذه نوشته شده وازمندرجات آنهم بخوبی مفهوم میشود ومرقومه حضرت حاجی میرزا حیدرعلی بطوریکه از مضمون آن معلوم میشود جواب نامه دیگری است بیکدیگر کاملا مربوط نیست بعلاوه درخاطر دارد موقعیکه بنده

و مرحوم بهین آئین بعد از هشت نه ماه مسافرت حدود
خراسان در مشهد بودیم تقریبا نزدیك مراجعت بطهران
سواد این مرقومه حضرت حاجی برای ماها وسایر تلامذه
که در سفر بودند رسید درهرحال بعد از نگارش سواد این
دو مراسله در موضوع مندرجات این عریضه جات واقدامات یکه
شده شرح لازم بتوفیقات الهیه نوشته خواهد شد . اینك
سواد مراسله که اسم چندین نفر از تلامذه از روی کمال
ملاطفت مرقوم گردیده نوشته میشود .

الله ابهی

روحی وسری و فؤادی لتضوعات عرف الطافکم الفداء پس از
ستایش وثنا ونیایش ودرود حضرت معبود و مقصود آفاق
و مرکز میثاق ملیك الاسماء و مولینا ومولی الوری والحجة
علی من فی الارض والسماء حضرت عبدالبهاء جوهر الوجود
لعبودیته و مظلومیته و روح من فی الغیب و الشهود لتراب
عتبته المقدسة المنور الفداء حضور انور و محضر اطهر آن
حضرت بعرض ابداع تکبیر و بهاء وخضوع وثناء جسارت میورزد
اگرچه این ذره بحسب ظاهر بدرك شرف زیارت آنخلاصه
نور ونجم بازغ اسماء ظهور موفق نگردیده و در هیچ مقام
خود را لایق نمیداند که در ساحت مقدس طائفین حول
و کروبیان ملاء اعلی مذکور گردد ولی پرتو عاطفت و عنایت

آنحضرت همواره شامل حال فانی بوده آثار کلك کهر سلك
مبارك که بجهت جناب آقا میرزا علی اکبر رفسنجانی روحی
فداه مرقوم میشد ازمراتب موهبت آنحضرت نسبت باینفانی
حکایت مینمود ازاین مکرمت فخرو مباهات دارم که قلم قدس
اولیاء الهی بنام معدومی جاری گشته زهی شرف و افتخار
لذا این ایام که عرض حاجتی بساحت ابدع امنع اقدس معروض
گردیده بحبل عنایت آنحضرت متوسل و بفروغ شفاعت آنوجود
نورانی تقرب نموده از بحر فضل وکرم وسماء موهبت و رحمت
رحمانیه تمنی عفو ومغفرت مینماید وعریضه را لفا حضورمبارك
ایفاد داشت مستدعی است از لحاظ انور عالی بگذرد وبعد
بکسانیکه مقتضی دانید زاری و ضراعت و نیستی فانی و نفوس
روحانی را درآستان اقدس ابدع امنع معروض دارید حاجت
این عباد آنست که تلقاء الامر من جمیع الجهات فانی
باشیم و بجهت این حاضر شده ایم که درجمیع عوالم معدوم
صرف و مفقود بحت شویم اگر سنگ برسربارد ویاکل نثار شود
نه ازاین نالان ونه ازآن شادمان گردیم درهرحال بتحصیل
رضای حق بکوشیم از خویش سلب اراده نموده و جزرضای
مبارك و فنا درآستان مقدسش مقصد و منظوری نداریم از
رحمت واسعه الهیه راجی و آملیم که مارا درهیچ مورد بخود
وامگذارد و درهرحال بتائیدات ملکوتیه موئید فرماید

وهریك ازاین نفوس بقسمی خود را حاضرنموده که اگر بحرکت یا توقف ویا هرمقصدی امر شود بی توقف و تردید حاضر وبامر حق ناظرم ولی شرح حال یك دونفررا بالاختصاص حضور انور آنحضرت معروض میدارد چنانچه تصویب فرمودید در ساحت امنع عرضه شود دوبرادر مکرم جنابان آقا میرزا مسیح وآقا میرزا نصرالله طالقانی علیهما بهاء الله الابهی هردو از نفوس منجذبه صافیه مطمئنه هستند و مدتی است درمجلس مذاکرات تبلیغ هم حاضر میشوند ازهرحیث کامل و تمام هستند والده و همشیره و مختصرعلاقه ملکی در ولایت دارند آقا میرزا مسیح تاهل هم اختیار نموده وفعلا در بانگ مستخدم هستند ولی جناب آقا میرزا نصرالله اخوی کوچك ایشان بلباس علمی ملبس واز قید عیال مجرد است در مقام مشورت بایشان عرض شده بود که برادر مهتر باموورات ملکی قیام کند و کهتر چون از قید آزاد است بخدمات امریه بپردازد ولی کثرت شور وانجذاب و شوق واشتعال بحدی است که چون شعله جواله بخدمات قیام واقدام دارند وفعلا منتظر امرآلهی هستند هرگونه اراده و مشیت حق اقتضا فرماید معمول گردد .

عرض ثانی آنست که ازجمله نفوس منقطعه حاضره جناب آقا میرزا مهدی یزدی علیه بهاء الله است و درانجمن

معاهده حضور داشته ولی چون قبلا جناب ایشان باجنابان
آقا میرزا طرازالله وآقا میرزا علی اکبر رفسنجانی و آقا میرزا
مسیح ابن جناب آقا میرزا خلیل طبیب علیهم بهاء الله
الابدع الابهی عقد مواخاتی درامر بسته بودند و هرچهار
وجود مقدس درواقع نفس واحد بودند حضرت آقا میرزا طرازالله
وجناب آقا میرزاعلی اکبر علیهما ابدع التحیة والثناء خراسان
تشریف دارند ولی جناب آقا میرزا مسیح که حاضر بود ایشان
نیز درعرض قراءت وفنا همعهد شدند وخواهش کردند شرح
اتحاد ومعاهده سابق ایشان تلقاء الوجه معروض کردد .
عرض دیکر آنست که جناب آقا فرج الله کاشانی علیه بهاء الله
الابهی دراین انجمن داخل نبوده اند ولی خواهش نموده اسمی
از ایشان درآستان مقدس عرضه شود درحق ایشان کل
بلسان تضرع وابتهال تمنا ورجاء موهبت وعنایت الهیه
مینمائیم والامر بیدالله منه قدیم و کرمه عمیم وفضله جسیم
لااله الا هوالمتفضل المعطی الکریم . بنده شرمنده آستان
مقدس حضرت عبدالبهاء - احمد الموسوی

عنوان سرپاکت - طهران حضرت مستطاب اجل افخم حاجی
صدر روحیفداء ملاحظه فرمایند ۲۳ ذی القعده ۲۴

۲۵۱ - بسم الله الرحمن الرحیم - هویتی و حقیقتی

لذکرك وحضورك ولجمیع اطوارك الفداء فضالیت و رحمانیت و ستاریت و غفاریت مطلع عبودیت و مشرق محویت روح ماسویه لتراب مقدمه العزیز المحبوب فداء بلکه رب العالمینی رب العالمین در کور عبودیت و رقیت حضرت عبدالبهاء جلت عبودیته بشانی است که فرض و تصورش ممکن نیست واین نحو ستاریت برقلبی خطور ننموده ابدا درهیچ حالی اظهار خلاف و عصیان عاصی متجاهر و متجاسر راراضی نمیشوند و هم مبارك حصر دراین است که از کثرت عطوفت ووفور شفقت و ظهور رحمت و رحمت رحمة للعالمین از انحال بدمال اورا ترقی دهند وجزاین درساحت قدسشان حقیقة بعز قبول فائز نه وچون آن حکایت مقبول نبود واز بعد مضرات داشت وآنحضرت هم معلم و مربی و مرقی و مهذب و مطهر و مزکی و کذلك خادم وقائم و فانی لذلك فانی بصرف خلوص و ارادت بآن حضرت عرض نمود که بدون کنتکو و خجالت نفسی رفع فرمائید چنانکه رفع فرمودید و شبهه نیست که لله بوده و هست •

چه حق دارید آن حضرت وجود مبارك مقدسی را که حضرت من اراده الله بکرات و مرات از او اظهار رضاء و مسرت فرموده اند بعرایض نالایق فانی اورا جاهل و غافل و نادان ذکر نمائید • یك مرتبه حضرت شهید و حضرت ابن ابهر —

روحیندا هما با هم ویك مرتبه حضرت شهید وحده مشرف
بودند ذکر آنحضرت بمناسبتی عرض شد روحی وروح الوجود
لجوده الفداء فرمودند از ذکرصد رمسرور میشوم الحمد لله
موفق وموئید شد برغرس اشجاریکه ثمره وحلاوت ولطافتش ابدی
سرمدی جانبخش عالم وامم است و بکرات این مضامین از لسان
مبارك مترجم لسان عظمت استماع وزیارت شده • مبارك رقیمه قدسیه
وارد وعالم عالم روح ونورو بهجت و سرور همراه داشت احزان
و هموم را برداشت و نشاط و انبساط را گذاشت بوسید وبر
سروچشم گذاشت و شکر خدارا نمود ازدیاد توفیق آنحضرت
را ازدرگاه رب الجنود مسئلت نمود •
از حرکت و توجه لله من الله الی الله شش وجود مبارك پاك
خالص دو دو با هم بامضای یاد ی روحیندا هم کمال تنکر
حاصل وبعز قبول فائز وازشاهرود هم جنابان مستطابان
آقا میرزا محمد تقی و آقا میرزا نصرالله روحی لخلوصهما
الفداء مرقوم فرموده اند که الحمد لله دردامغان هم بواسطه
حسن نیت رئیس بستخانه نفوسی بر شریعه الهیه وارد شده
اند • امید آنکه هریك شجربار وری شوند در شاهرود هم
محفل تقدیس داشته اند فرمودند نفوسیکه موفق برحرکت و
خدمت میشوند هرجاوارد میشوند بایدد رخارج منزل
نمایند و با احباب معاشرت ننمایند الا درصد هزار برده

آنهم برحسب لزوم که بدانند کی استعداد ش زیادتر است و به تنزیه و تقدیس و حسن اعمال واخلاق مدتها با هر طائفه و قبیله و مذهب و طریقه معاشرت و موانست نمایند • بعد که مدارك و مشاعر و مقدار طلب طلب هرنفسی را دیدند بقدر طلب و فهمش القاء نمایند مثلا یك سال اقلا کمال حکمت را ملاحظه نمایند و مراقبت صلوة و صوم و منع از غیبت و نمامی و احترام علماء و حسن اخلاق را روپوش و پرده بیانات خود نمایند ششماه هم بحکمت تبلیغ نمایند ودر ششماه سیم قبل از ضوضاء حرکت نمایند • دیگر از دومجلس و سه مجلس تازه که بجهت تکمیل بعضی نقائص و تربیت کاملین و ترقی و تعلیم اطفال و جوانان مستعد بسیار مبارك و میمون است و خود مغناطیس تائید حضرت شدیدالقوی است •

عریضه جناب خان خیاط علیه بهاء الله با نزدیك پنجاه عریضه نزد فانی است و هروقت خواسته است تقدیم نماید روحی و روح الوجود لوحدته الفداء فرموده اند نگاهدار وقتی تقدیم کن که اقلا وقت ملاحظه فرمودن باشد وحال چند روز است که همیشه همراه است شاید بتوانند تقدیم نماید از کل کل را سلام و تحیت ابلاغ فرمائید والسلام علیکم و علیهم

حیدرعلی

درموضوع مندرجات عریضه جاتیکه بارض مقصود تقدیم کردیده

محض مزید استحضار خاطر خوانندگان محترم توضیحا معروض میدارد .

اول - موضوعیکه شاید جلب توجه بعضی از نفوسیکه دارای عرفان عالی نیستند بنماید ممکن است عبارات جانبخش خطاباتی باشد که در عریضه اختصاصی حضرت صدرالصدور و تلامذه بساحت اقدس مرکز میثاق و نیر آفاق معروض شده است . جواب اینموضوع را در حدیث شریف اسلامی فرموده اند . العبودیة جوهرة کنهها الربوبیة .

در عبودیت بزن پیوسته گام
تا کنی اندر ربوبیت مقام

حضرت ورقاء شهید روح المخلصین له الفداء میفرمایند .

زخلق و زخوی جمال قدم - حکایت کند خوی عبدالبهاء
ندیدی اکروجه حق را ببین - برخسار نیکوی عبدالبهاء

دوم - آنچه درخاطر دارد قبل ازاین عریضه جات هم راجع بمسافرت بعضی از تلامذه ازساحت اقدس کسب تکلیف شده بود که سواد آنها دردست نیست و ضمنا قبل ازتقدیم این عریضه جات درسال ۱۳۲٤ دولوح منیع تقریبا متوالیا بافتخار حضرت صدرالصدور روح المقربین لمقامه الرفیع الفداء عنایت شده که در قسمت الواح این تاریخ ملاحظه میفرمایند .

لوح مبارک عربی خطاب (ایها المنجذب بنفحات ریـــاض المیثاق) و لوح فارسی عنوان (ای معین علم و دانائی) میباشد ودر قسمت الواح مقدسه تاثیرات شدیده آن نوشته شد .

سوم - از ۹ نفر تلا مذه که عریضه تقدیمی بساحت اقدس را امضاء نموده اند باستثنای جنابان مسیح رستکار اخوی بنده و محمود آزاده که خدمات دیگر نموده اند هفت نفر دیگر بمسافرت و خدمات تبلیغی موفق شده و اکثر آنها مادام العمر دارای این افتخار بوده اند واسم شش نفر درلوح مبـــارک (ای ثابت بر میثاق و راسخ برعهد) که در قسمت ششـــم زینت بخش گردیده درج شده ودر واقع جواب عریضه تقدیمی تلا مذه محسوب میشود و نفر هفتم از تلا مذه که درســـال ۳۲۸ موفق شده بمسافرت برود جناب آقا سید عبدالحسیـــن اردستانی باتفاق حضرت فاضل مازندرانی بعتبات عالیات و هندوستان سفر نموده اند .

بسم ربنا الابهـــــی

ادرکنی بعفوك و صفحك و کرمك و فضلك و غفرانك و احسانك یامولای و مولی الوری .

چه خواهد بود حال کمنام نامه سیاه تبه روزگاری که دروادی حیرت و حسرت آواره ودر دریای غفلت و جهالت غوطه ور

است اگر عنایت حضرتش رهنمون نشود و فلك نوحش بساحل نجات نرساند واویلاه ووا اسفاه یالیتنی مت قبل هذا وکنت نسیا منسیا معدوم صرف را کجا حد آنکه نام وجود برد ومفقود بحت را چگونه جرات ویاراکه بمناجات و عرض حاجات پردازد وای برمن که بعرض چنان عریضه ئی مجاسرت ورزیدم مگر ابر موهبت ریزش کند وبحر مغفرت موجی زند و آفتاب رحمتت پرتو افکند و تائیدات ملکوتیت شامل حال کردد وفضل و کرم عمیمت دستگیری نماید •

کار ما جرم است وعصیان و خطا

کار تو تبدیل اعیان وعطا

یامولی المخلصین و ملجاء الملا ندین نفوسیکه از ساحت امنع اقدس امر بحرکت آنها شده بود درمجلس شور باحضور حضرات مجلله ایادی امر علیهم بهاء الله الابدع الابهی در خصوص مسافرتشان مشاوره شد چون اسباب حرکت هریك از نفوس مستعده بمعاونت شخص دیکر از احباء الله فراهم نبود صلاح چنان دیدند که خود این نفوس دونفر دونفر بچند نقطه توجه نمایند عجالة شش نفر از اهل مجلس بصوابدید حضرات ایادی و امناء شور بسه طرف که مخصوصا امرشده بود حرکت نمودند جناب آقا سید حسن و جناب آقا سید جلال ابن حضرت سینا علیهم ابدع البهاء بکردستان مسافرت کردند

و جناب آقا میرزا مهدی اخوان الصفاء و جناب آقا میرزا حبیب الله ابن جناب آقا محمدعلی کاشانی علیهم اطیب الثناء بسمت همدان و جناب آقا میرزا نصرالله طالقانی و جناب آقا میرزا تقی خان قاجار علیهما ازکی التحیة والتکبیر بجهت شاهرود متوجه شدند واز شرکت خیریه بحسن نیت و صفای طویت حضرت آقا سید نصرالله رشتی وسایر شرکاء علیهم بهاء الله الامنع الابهی بتهیه لوازم و معارف اقدام شد و نفوس مذکوره خالصا لوجه الله متوکلا علیه و منقطعا عما سواه بصوب مقصود روانه شدند و جناب آقا میرزا مسیح ابن حضرت خلیل و جناب ضیاء الاطباء کیلانی هم ترتیب مسافرت بنقطه کاشان را فراهم نموده اند که بعون وعنایت حضرتت دو روز دیگر حرکت کنند ازفضل و کرم بی منتهایت بلسان عجز وضراعت رجاوتمنای توفیق و تائید غیبی بجهت هریك مینماید جناب آقا سید عبدالحسین اردستانی علیه ابدع البهاء هم با جناب آقا میرزا نبی خان عکاس عازم مسافرت هستند ولی بعضی گرفتاریها دارند که اصلاح آنهارا منتظرند امید از مواهب کامله چنان است که پرتو عاطفتی شامل حال ایشان شود و بتوفیقات ربانی موفق گردند و اموراتشان از هرحیث اصلاح پذیرد فقط از نفوس معروضه دونفر باقی میماند که حرکت ایشان متعذر بود

یکی جناب آقا میرزا مسیح طالقانی علیه بهاء الله که چون اخوی ایشان جناب آقا میرزانصرالله مسافرت نموده و در بانک هم مستخدم است بجهت انجام امور شخصیه و پرستاری والده و همشیره واهل بیت ناچار ازتوقف والحق جوانی است بسیار مشتعل و پرشوروقائم بخدمات درطهران هم وجود شان کمتر از سفر نافع و موثرنیست دیکر جناب آقا میرزا محمود که چون شاکرد جناب حاجی میرزا عبدالله علیه بهاء الله الابهی است و امورات حجره بایشان محول است واین ایام مسافرتشان بملاحظه حضرت حاجی مقتضی نبود باین لحاظ توقف ایشان را لازم دانستند ولی الامر بیدیك لا ینبغی لاحد الا ماتشاء و ترید تمنا و رجاء دیکر آنکه جناب آقا میرزا ابراهیم از ابناء حضرت خلیل مدتها در مجلس مذاکرات حاضر بوده نسبت به اخوانشان اظهار عنایات و مواهب عظیمه شده ولی خود شان بنزول لوح امنع اقدس متباهی نکشته اند بزبان زاری و بیقراری تمنای عاطفت دارد الامر منك والیك .

جزوه راجعه بمجلس امید است که بعنایات غیبیه و تائیدات ملکوتیه حضرتت در هفته های بعد بساحت امنع اقدست تقدیم شود منك التوفیق و التائید و منك العفو والصفح .

امة الله ضجیع عمو علی عسکر تمنا دارد که اسمی ازاو در

ساحت اقدس معروض افتد .

عرض دیگر مجلس مذاکرات که در اینمدت تاسیس شده چون کلیات مطالب باتمام رسیده بود دومجلس دیگر بتائیدات حضرتت تشکیل شده که از ابتداء شروع میشود یکی مخصوص اطفال است ویکی راجع باشخاص شایسته با استعداد که از نفوس قدسیه هستند ومجلس دیگری هم موقتی برقرار است که متمم بعضی مطالب بجهت اجزاء محفل سابق مذاکره میشود از آستان مقدست تمنا ورجای توفیق و تائید دارد توئی دانا وتوئی بینا وتوئی مقتدر وتواناتوئی علیم و خبیر توئی رب موفق و مؤید قدیـــــر .

عریضه کنه کاروسیاهی که ازکثرت حقارت لایق ذکرنامی نیست درتکمیل مندرجات فوق خاطرياران الهی رامستحضرمیدارد سوادیك عریضه تقدیمی بساحت اقدس وعین سه نامه بعنوان این ذره بیمقدار ورفیق شفیق نازنین جناب آقا میرزا تقیخان قاجار (بهین آئین) بخط زیبا وروح افزای حضـــــرت صدرالصدور نزد بنده موجود میباشد که ابتدا درنظر نداشت که دراین تاریخ درج شود زیرا مندرجات ان رقائم روح بخش باعث تاثر و تحسر و خجلت وانفعال نویسنده است که ابدا شایسته آن الطاف کریمانه نبوده وبکوچکترین خدمتی موفق نشده ولی بعلت اینکه مندرجات نامه هادلالت برتعلق تام و تعشـــق

مالاکلام آن هادی انام مینماید که باحالت کسالت فوق العاده
چگونه فرزندان روحانی خودرا تشویق میفرمودند بعلاوه
خدمات و مسافرتهای سایر تلامیذ و ترتیب تشکیل کلاسهای
بعدی واقدامات حضرات مجلله ایادی امرو امناء محفل
شور در آن مندرج گردیده وازهمه مهمتر قیام عاشقانه احبای
عشق آباد که در آنمواقع برای خدمات تبلیغی شده تصریح
شده سزاوارندانست که مکتوم ومستور ماند بهتراین است که
مرقوم ومسطور شود وباطلاع عموم برسد امیداست مندرجات
هریك جالب توجه وباعث تنبه بنده و خواننده شود . در
اینموقع بمناسبت مقام پیشنهاد مینماید این قبیل نامه های
حضرات مجلله مبلغین امرالله و نفوس مهمه که در اکثر
خانواده های قدیمی امرموجود میباشد به محفظه آثار
ملی تقدیم شود ولجنه مخصوص ابتدا در مرکز وسپس در
ولایات برای استخراج مسائل مهمه بعنوان (لجنه
مدارك تاریخی) تشکیل شود موضوعات تاریخی نامه ها
باقید نام نویسنده و طرف خطاب در دفتر و کتاب بلکه
کتابهای مخصوص نوشته شود بااجرای این پیشنهاد که بنظر
نویسنده بسیار مهم میباشد مدارك تاریخی اطمینان بخش
بدست خواهد آمد . زیرا قابل انکار نیست درنامه های
مبلغین ووجوه احباب از نزول الواح مقدسه باسم اشخاص

وحوادث ناگوار وتعرضات نسبت به احبای الهی و شهادت
نفوس قدسیه و مخالفت و یا مساعدت مامورین دولتی و شرح
تصدیق طالبان حقیقت وتشکیل محافل روحانی و لجنه های
رسمی ونظایر این قبیل مسائل که اساس تاریخ هرقوم است
معمولا ذکر میشود جمع آوری این قبیل نامه ها و خلاصه کردن
آنها در کتابها تاریخ قابل اعتمادی را تشکیل خواهد داد .
در خاطر دارد اوائل دوره حضرت ولی امرالله ارواحنا
لقدرته الفداء ازطرف محفل مقدس روحانی طهران لجنه ئی
بعنوان (لجنه تدوین تاریخ) تشکیل شد که دعوتنامه
عضویت آن نزد بنده موجود است حضرت فاضل مازندرانی و
مرحوم میرزا ابراهیم خان معین السلطنه تبریزی علیه
بهاء الله که شخص بزرگوار و مآل اندیش بوده وشخصا تاریخ
وقایع امررا نوشته و چند نفر دیگر درآن لجنه عضویت داشتند
ودرنتیجه پیشنهاد آن لجنه بامحافل مقدسه روحانی ولایات
ازطرف محفل مقدس مرکزی مکاتبه شده واز محافل اطلاعات
راجع بوقایع امری رسیده خدمت حضرت فاضل داده شده ودر
تکمیل آن شخصا باکثر ولایات مسافرت و تحقیقات نمود و -
چندین جلد تاریخ تدوین فرموده اند ولی متاسفانه لجنه
تدوین تاریخ دوامی نیافت . بااین تذکر هرگاه لجنه برای
اجرای منظور فوق تشکیل شود بجهت تهیه مدارک تاریخی

وجمع آوری مراسلات ونامه های بزرگان وقدمای امربسیار
مفید وسودمند خواهد بود واز مندرجات نامه های حضرت
صدرالصدور اینموضوع بخوبی فهمیده میشود .
ضمنا بمناسبت جشن نیم قرن محفل مقدس روحانی طهران
پیشنهاد مینماید ازطرف محفل مقدس روحانی ملی بهائیان
ایران شیدالله ارکانهما بتمام محافل مقدسه ولایات دستور
داده شود با مراجعه به آرشیو محافل واستعلام ازقدمای
احباب تاریخ تاسیس محفل روحانی هرمحل واسامی اعضاء
اولیه آنمحفل معین ودرآتیه جشن نیم قرن گرفته شود .
وهمچنین درآتیه ازطرف محافل مقدسه روحانی گذشته از
دفاتر خلاصه مذاکرات وآرشیو محفل یك دفتر مخصوص ترتیب
داده شود که درآن دفتر اسامی اعضاء محافل در هرسنه
وعکسهای آنها وخلاصه اقدامات مهمه که درظرف یکسال
موفق شده اند درج شود یك نسخه ازاین دفتر درمحفل
بماند ونسخه دیگر بمحفل مقدس روحانی ملی ارسال گردد .
بدیهی است بااجرای این پیشنهاد که چندان اشکالی
ندارد خدمات جالب توجه محافل روحانیه فهمیده میشود
ومدرك قاطع برای درج درتاریخ خواهد بود . اعمال
وافعال مادرلوح محفوظ الهی ثبت میباشد ولی از
نظر تشکیلات واطلاع آیندگان وتهیه مدارك تاریخی

بی ثمر

اجرای این پیشنهاد اگر مورد قبول واقع شود نخواهد بود .

اینک نامه های حضرت صدرالصدور ذیلا نوشته میشود .

سواد عریضه ساحت اقدس نوقا نوشته شد .

شاهرود - خدمت سراسر افاضت جنابان کروبی نصابان ملکوتی آدابان ثمرتی شجرة الفرقان ودرتی محیط الایقان آقا میرزا نصرالله طالقانی و آقا میرزا تقی خان قاجار ایده هماالله بتائیداته الغیبیه وتوفیقاته الملکوتیه مشرف باد .

شب نوزدهم شهر صیام ۱۳۲٤ .

یاعنصری الوفاء وصفوتی الصفاء روحی لکماالفداء مکتوب شیرین بامضامین دلنشین زیارت شد و صول نوید سلامتی حالات مسعدت آیات موجب بهجت و سرور گردید از وضع امورات وکارها که پیش آمده آثار تائیدات ملکوت ابهی ظاهر و آشکار است بحمدالله مصدر خدمات و مظهر آیات بینات هستید این مقدار قلیل نمونه ازنتائج این مقصد عالی و مسافرت خالصانه است مسرور وشادمان باشید و سجدات شکر بجای آرید که مورد فضل و عنایت حضرت عبدالبهاء روح من فی الوجود لعبودیته و مظلومیته الفداواقع شده اید کنج شایگان برایگان یافته اید وگوهری گران بها بی تحمل مشقت وعنا ومحن و ابتلا بچنگ آورده اید قدر این موهبت

رابدانید وحق این رحمت و کرامت را ادانمائید امروز آن دو
وجود قدس ملهمید و مؤید وموفقید و مدد دید قدرت حضرت
مولی الوری شمارا حافظ است و جنود لم تروها معین وحارس
غم بخود راه مدهید واز واردات کسل منوید وازنوائب حادثات
ملول نگردید بعون وعنایت الهی دست از آستین برآرید
ید بیضا ظاهر نمائید ولب بدعوت امرالله بکشائید وشعبان
مبین آشکار کنید دم شما حیات بخش خواهد بود و نفس
شما روح پرور بالحان بدیعه الهیه قلوب را منجذب کنید
و بتغنیات قدسیه دلهارا بشور آرید وبنغمات فردوسیه
جانهارا مهتز وروانهارا تازه سازید هیاکل افسرده را روح
بخشید وابدان پژمرده را احیاء نمائید خفته کان را بیدارو
مستان را هشیار سازید ودرعالم شور نشور دراندازید و باك
مدارید تائیدات الهیه با شماست و توفیقات ربانیه پی درپی
خواهد رسید از آستان مقدس شب و روز بلسان زاری و ضراعت
رجا و مسئلت مینماید که آن دو روح مجسم را فیض روح قدسی
عطا کند و آیت شاهره ملك و ملکوت نماید و آن بآن نصرت
غیبی شامل حال نماید ولیس ذلك علی الله بعزیز وهوالمؤید
الموفق المعطی الکریم شرح حرکت ومسافرت آن دوجناب را
دوهفته قبل بساحت امنع اقدس معروض داشته وبذل منحت
و موهبت مخصوصه رجا وتمنا نموده انشاء الله مورد تنقدات

خاصه واقع خواهید شد مکاتیبی هم از کردستان و همدان
این هفته رسید بحمدالله سایر آقایان و رفقا نیز مصدر
خدمات شایسته شده اند وکل بتائیدات الهیه مؤید ند
باری تفصیل همراهی های جناب جلالتماب عالی الموفق
بتوفیقات الله آقا میرزا غلامحسین خان روحی لاشتعاله
وانجذابه وقیامه علی خدمة الامر الفداء بسیار موجب تشکر
و دعای خالصانه دوستان گردید ازفضل حق سائل و آملیم
که ایشان را درملك وملکوت تائید فرماید شرح خدمات ایشان
را انشاء الله درعریضه بعد بساحت قدس معروض خواهد
داشت آن دو جناب هم خوب است هرهفته شرح وقایع
خودتان را مشروحا مرقوم دارید تا درمجلس یادی امرالله
وامناء شور علیهم اطیب البهاء وازکی الثناء قرائت نماید
وهمچنین درسایر محافل روحانیه خوانده شود وعلت انجذاب
و شوق و شور وولهٔ اولیاء واحباء الله گردد چنانچه درعرض
جواب تاخیری شد شمارا ملالت حاصل نشود زیرا وضع
گرفتاری وابتلاء وبی توفیقی اینفانی را میدانید ولی باوجود
این اگر مطلب لازمی باشد حتما انشاء الله عریضه نگارخواهد
شد ازوقایع این ارض بخواهید دوره مذاکرات سابق ختم گردیده
ودومجلس مجددا افتتاح شده یکی متعلق است بنفوس کامله
مستعده ودیگری راجع است باطفال . مطالب از ابتداء

یك دوره تمام مذاکره میشود درمواقع مخصوصه ازشما تمنای دعاوطلب تائید دارم خدمت عموم احباء آنسامان بعرض ثنا و تکبیر ابدع ابهی مصدعم • حضرات مجلله ایادی امرروحی فداهم و امناء محفل شور وآقایان رفقا خدمت آن دو حبیب روحانی تکبیر وتحیت ابدع ابهی ابلاغ میفرمایند وعلیکما من الله اطیب البهاء وافضل التحیة والثناء • هفدهم شهر شوال ۱۳۳٤

بسم ربنا الابهی

یامحوری فلك الوفاء و مرکزی دایرة الصفا علیکما ابدع التحیة والثناء بفاصله چند روز زیارت دو ذریعه بدیعه از آن دو جناب مشرف شدم • با اینکه مرض جسمانی بسیار شدید و ضعف و نقاهت فوق العاده بود بکلی رفع هم وغم و دفع کسالت والم کردید روح جدیدی بکالبد افسرده دمیده شد واز نوجان وروانی پدید کشت باکمال شوق وشور ونهایت بهجت و حبور روی نیاز بدرگاه حضرت بی نیاز آورده جبین مسکنت بتراب مذلت سود وبلسان الکن رجاء وتمنای توفیقات بجهت آن دو روح مجسم نمود وتائیدات ملکوتیه غیبیه ازساحت امنع اقدس خواستار شد اگرچه این فانی را بهیچوجه لیاقت و شایستکی این تمنا ومسئلت نبود ولی از آنجا که فیوضات جمال اقدس ابهی جل کبریائه عمیم است وعنایات

حضرت عبدالبهاء کینونة من فی الکون لعبودیته و مظلومیته الفداء نسبت بخادمین امر وقائمین خدمت رایکان وبیبایان یقین دارم مواهب لایتناهی و عواطف بی منتها درحق آن دو جناب از آستان مبارك مبذول خواهد گردید انه ذوالفضل العظیم والمن القدیم وهوالمؤید المتفضل المعطی الکریم .

عین مکاتیب آن دوسانح ایمان واولیاء واحباء آن سامان رادرمحفل مقدس حضرات ایادی امرواماء شور روحی لهم الفداء قرائت نمودم فوق العاده موجب بشاشت قلوب و استبشار افئده منیره اهل مجلس شد وکلا درنهایت فرح و سرور وشادمانی و شور بساحت اقدس متوجه وتائیدات فردفرد رامسئلت نمودند و بثانی امر فرمودند که ازقبل هریك تحیت ابدع اعلی و تکبیر امنع اقدس ابهی خدمت آن نفوس قدسیه ووجوه نورانیه عرضه دارد وابلاغ نماید شرحی که اولیاء آلهی روحی لهم الفداء ازشاهرود خدمت حضرت مستطاب حاجی میرزا حیدرعلی روحی و هویتی لخدماتهم الفداء عرض کرده اند انشاء الله باهمین پست بانضمام عریضه مخصوص از خود این ثانی بارض اقدس ایفاد میشود و یقین دارم که بسیار درآستان مقدس محبوب و مرضی ومقبول واقع خواهد شد وبانتخار آن نفوس قدسیه عنایت موفور از مرکز میثاق روح من فی الوجود لذوات تراب عتبته السامیة

الفداء مبذول خواهد گردید ولیس ذلك علی الله بعزیز
اگرچه ضعف مزاج و ضیق مجال واختلال حال مقتضی شرح
و بسط نیست ولی همینقدر بدانید که آن دوجناب درعنفوان
شباب وهمچنین نفوس عالیه احباب که درانجمن مذاکره مطالب
امریه ودرس تبلیغ حاضر میکردند وبخدمات ملکوتیه قیام
دارند بمقام شامخی قدم گذاشته اید ومورد عنایاتی ازغیب
آلهی هستید که این فانی ازشرح ووصف واحاطه و احصایش
بکلی عاجز وقاصراست وزبان بنان از تحریر بیانش الکن .
شب و روز بلسان خشوع وخضوع و زاری و ضراعت از آستان
ابدع امنع حضرت عبدالبهاء جوهرالوجود لعبودیته الفداء
مسئلت مینماید که آن دوجناب و قائمین از اولیاء و احباب
را بجنود لم تروها تائید کند وبتوفیقات پیاپی مدد فرماید
چنان نار حبی درافئده و قلوب مستعدین برافروزند که
حجبات اوهام انام را بسوزید وولوله و شور فیما بین احزاب
امم وملل عالم درانداز ید و رایت میثاق را دراعلی قلل
آفاق مرتفع نمائید وبحکمت و موعظه حسنه خلق را بشارع
هدایت دلالت کنید و لب تشنگان را بمعین حیوان راهنما
باشید مجلس مذاکرات تبلیغ را همیشه برپا دارید ومحافل
تشویق و ترغیب و ترتیل آیات وتلاوت مناجات فیما بین
احباء الله تاسیس کنید وبرحسب استعداد محل و مناسبت

وقت ومقام انجمنها بجهت تبلیغ اشخاص مبتدی دائر سازید
ولی درهرحال ملاحظه حکمت را ازدست ندهید ودرکمال
سکونت ووقار باهر طبقه سلوك نمائید که موجب فتنه و شورش
و انقلاب و هیاهوی عوام نشود زیرا رعایت حکمت از همه چیز
لازم تر است و کرنه کارخام و مطلب ناتمام میماند باری چون
بیش از این وقت وفرصت نبود این هفته زیاده براین تصدیع
نمیدهم شرحی هم خدمت اولیاء الهی ونفوس قدسیه رحمانی
بعنوان جواب عرض شده لفا فرستادم برسانید و عذر
اختصارش را بخواهید و حضور مبارك هریك از اولیاء و احباء
آن سامان ازقبل این فانی تکبیر وتحیت ابدع ابهی ابلاغ
فرمائید سواد دو لوح مبارك هم لفا ایفاد شد فیمابین
دوستان الهی انتشار بدهید زیاده عرضی ندارم وعلیکما
امنع النور والبهاء و روحی لخدماتکما الفداء - العبد الفانی
احمد الموسوی الهمدانی

پس از اتمام این عریضه جناب حبیب الاحباب آقا میرزا
مسیح علیه بهاء الله الابدع الابهی تشریف آورده مذکور
داشتند آن دولوحی که فانی خیال داشت ارسال دارد
ایشان دربست سابق فرستادند دیکر محتاج بتکرار نبود چند
ورقه در تشریح عبودیت که یکی از احباء امریك چاپ کرده
و فرستاده است وبامضاء مبارك موشح و مزین است لفا

فرستاده شد که فیمابین احباء الله قسمت نمائید زیاده زحمت است . شهر ذیقعده ۱۳۳٤

هو الله تعالی

ای دوطیر حدیقه انس و دوعندلیب گلشن قدس چند مکتوب متوالی از آن دوجناب زیارت شد ولی بعرض جواب موفق و کامیاب نگردیده زیرا شدت مرض و کسالت مزاج بطوری مورث انقلاب شده بود که بر حرکت قادر نبودم تا چه رسد بنگارش مکاتیب و در اینمدت رسایل آقایان رفقا که از اطراف رسیده بود بی جواب ماند امروز مختصر بهبودی حاصل و بنگارش عرایض شروع نمود شرح خدمات شما بحمد الله در ساحت قدس بسیار محبوب و مقبول و مرضی خاطر مبارک شده از قراریکه حضرت ابن ابهر روحی لحضرته الفداء از ارض مقصود مرقوم فرموده اند روزی را در محضر اطهر مشرف بوده اند اظهار عنایات فوق العاده نسبت بنفوسی که از اعضاء محفل طهران حرکت نموده اند بصرف فضل و موهبت مبذول داشته و اظهار رضا و خورسندی فرموده اند چون عین مرقومه حضرت ایشان فعلا موجود نبود نخواستم تصرفی در بیانات مبارک شده باشد والا نص فرمایشات مقدس را عرض میکردم اینقدر بدانید از حق بصرف عنایت و منحت وموهبتی درحق شماها مقرر است که یکذره بلکه یک کلمه اش تمام

ملك وملكوت راكفايت ميكند روح المقربين لعواطفه الغيبية الفداء پس اى ياران عزيز كه روح و روان من فداى شما باد امروز يوم وقوف و تعطيل و موقع تكاهل و مساهله نيست روز خدمت و نصرت است يوم قيام و اقدام است هنكام كوشش و اهتمام است بايد بتمام قوا در تحصيل رضاى حضرت مولى كوشيد و جام سرشار الطاف و كرم از دست ساقى بزم قدم نوشيد سرى پر شور و سينه پر جوش و خروش داشت بآهنگ بلند ترانه يا بهاء الابهى سرود وسرادق امررا باوج اعلى مرتفع ساخت تائيدات جنود ملكوت با شما است و نصرت جمال اقدس ابهى شامل حال دراين عنفوان جوانى كه فصل ربيع شادمانى است و هنكام بهار زندكانى اكر كوى سبقت ربوديد بمقصد اقصى نائل كشته ايد سارعوا الى مغفرة من ربكم و كزنه مثل اين فانى دانى وجود عاطل وباطل خواهيد شد چه خوش كفت آنكه درجوانى كن نثار دوست جان ـ روحوان بين ذلك را بخوان اكرچه شما هااز اينكونه ذكر وبيان مستغنى و منزهيد ولى اين مطالب را بعنوان تذكران الذكرى تنفع المؤمنين عرض ميكنم و مقصود اين است كه شايد بعون و عنايت حضرت عبدالبهاء روح المقربين والصديقين لعبوديته الفداء نفس سركش اين فانى قدرى رام شود وبيش ازاين سركشى و تندى نكند و روح خواب

آلوده متنبه شود و از خواب گران سربردارد لیکن هیهات
عمر بکذشته به بیحاصلی و بوالهوسی - دراین آخر
زندکانی هم مزاج از دست رفته و هم موقع فرصت فوت شده
مکر فضل و موهبت الهیه عفو و مغفرت خودرا شامل حال
فرماید وکرنه صدرهم ازاین غم است بیم هلاك وجود ناقص
کالعدم فانی چنان ازکار افتاده که اغلب اوقات با آلام و
اسقام انیس و همدم وازاین جمله عرض شکایت نیست
استغفرالله من هذاالذنب العظیم بلکه شرح حال ومعذرت
تاخیر عرایض و بیان سلب توفیق است جناب محبوب دل و
جان و انیس روح وروان قرة عین الاحباء آقا میرزا مسیح
مجملی ازاین فقرات مستحضرند ودر واقع تمام اوقات
ایشان بنکاهداری و محافظت فانی صرف و تلف میشود وبدرجه
وجود این معدوم اسباب زحمت واذیت ایشان است که قوه
تقریر و تحریرش را ندارم جز اینکه از آستان مقدس حق
بلسان عجز و ضراعت رجا و مسئلت مینمایم که ایشان را بفضل
و موهبتی سرافراز فرماید و توفیق و تائیدی بایشان عنایت
فرماید که چشم ابداع مثلش را مشاهده ننموده باشد ولیس
ذلك علی الله بعزیز مختصر آسایش و بهبودی که دارم -
موقعی است که بزیارت مرقومات شما مشرف شوم وفی الحقیقه
حاذبه مهر ومحبت شما روح جدیدی بکالبد افسرده دمیده

میشود که عادر بنگارش این خلاصه میشوم باری اگر از حالات آقایان مسافر بخواهید بحمدالله کل بخدمات عالیه موءیدند وجود مقدس نورین نیرین وسیدین سندین آقا سید حسن و آقا سید جلال روحی لهماالفداء در کردستان وبیجار و صفحات مهربان همدان و خطه زنجان موجب احیاء بسی نفوس محترمه و اشتعال و انجذاب احباء ثابت راسخ گردیده و فعلا درزنجان هستند واز آنجا بسمت آذربایجان حرکت خواهند فرمود جنابان آقا میرزا مهدی و آقا میرزا حبیب الله حقیقتی لاشتعالهماالفداء نقطه همدان را رشک جنان و غیرت روضه رضوان کرده اند محافل متعدده بجهت تبلیغ اشخاص مبتدی وتدریس جوانان مستعد احباب تشکیل داده و شب و روز درکارند وآنی از خدمات امریه غفلت ندارند حق بهمه توفیق وتائید کرامت فرماید ۰ برحسب اصرار و خواهش احباء کرمانشاهان بنابود بآن نقطه حرکت فرمایند احباء همدان راضی نیستند وازطهران خواستار توقف ایشان شدند عجالة تاعید را درآنجا متوقف هستند تابعد مشیت الهیه چه اقتضا فرماید خلاصه حرکت شماها باطراف و ارتفاع صیت خدمات شماها بحدی اسباب وجد وشور و انقلاب اطراف شده که حضرت مستطاب آقا شیخ محمد علی روحی و هویتی لنورانیته الفداء پس از ورود بعشق آباد

مرقوم فرموده اند که تمام احباب این ارض بنوعی قلب ماهیت شده اند که عشق آباد بهآباد شده و شور نشور دراینجا برپا کردیده و چهل و هشت نفر ازنفوس مطمئنه یکباره دست از شغل و کار کشیده متوکلا علی الله منقطعا عما سواه بحرکت اطراف بعنوان تبلیغ مصمم کشته اند جمعی تاکنون بتصویب اجزاء محفل شور حرکت نموده وباقی در شرف مسافرت هستند و قریب چهل نفر از نونهالان بوستان آلهی بجهت درس تبلیغ حاضر کردیده اند ودر این باب از فانی جزوه درس رفقارا خواسته اند که بمرور خدمت ایشان بفرستد واز آنقرار بایشان درس بدهند یکنفرهم از نفوس مقدسه ساکنین عشق آباد بموجب لوح وامرمبارک مامورند که بطهران تشریف بیاورند ودرمجلس اینجا درس بخوانند وتکمیل شده باطراف حرکت کنند ومشغول تبلیغ شوند حال ای عزیزان من ملاحظه فرمائید امروز چه یوم عظیمی است و فضل الهی تاچه درجه شامل حال نفوس مؤمنه مطمئنه است و چه غلغله و شوری درعالم ظاهر و هویدا کردیده و چگونه تمام خلق ازخواب غفلت بیدار واز مستی کران هشیار شده و دامن همت بکمر استوار نموده بخدمت امرامنع اقدس الهی مشغول کشته اند قدر چنین روزرا بدانید و شکر این نعمت عظمی را بجا آرید زیاده عرضی و تصدیعی ندارم وعلیکما من الله اعظم

التحیة والبهاء حضرات مجلله ایادی امر واعضاء محترم مجلس مقدس شور واجزا و انجمن مذاکره کلا بابهی تکبیر مکبرند در هرنقطه و محفل که آن دو جناب شرف بملاقات اولیاء و احباء الله مشرف میشوید از قبل فانی خدمت هریك عرض تحیت و تکبیر ابدع ابهی و اظهار محویت و نیستی و فناء ابلاغ فرمائید زیاده تصدیع است .

قسمت هشتم

سواد بعضی ازالواح منیعه که بافتخار حضرت صدرالصدور و تلامذه عنایت شده وهمچنین بعضی ازالواح که بعد از صعود آن مبارك وجود برای ادامه مجلس درس تبلیغ نازل گردیده و بچند قسم منقسم میشود ذیلا زینت بخش میگردد .

اول ـ الواح مقدسه که قبل ازسال ۱۳۲۳ نازل ودربیست صفحه ژلاتین شده و چندین نسخه آن جزوه بین احباء الرحمن تقسیم گردیده بافتخار حضرت صدرالصدور وتلامذه درس تبلیغ عنایت شده است و راجع باهمیت تشکیل مجلس درس تبلیغ و تشویق تلامذه میباشد .

طهران ـ هوالله ـ جناب حاجی صدر ازاهل همدان علیه بهاء الله الابهی . هوالله

الهی الهی انی اغبر جبینی بتراب عتبة قدسك الطاهره و

امرغ وجهى بتلك التربة الطيبة العاطره مبتهلا اليك متضرعا
الى باب رحمانيتك و منكسرا الى ملكوت فردانيتك مستدعيا
عونك و عنايتك لعبدك الذى توجه الى جمالك ووجه و جهه
لملكوت اجلا لك و استشرق من انوار هدايتك الكبرى واستفاض
من غمام رحمتك التى سبقت الاشياء و توقد فى قلبه نار
محبتك الملتهبة على الارجاء و كشفت عنه الغطاء فارتيه
آياتك الكبرى و سمع ندائك من ملكوت الابهى وقام على خدمة
امرك بتائيد من شديد القوى و روج دينك و نشر اعلامك و
رفع كلمتك و استمر على خدمتك رب رب كن ظهيرا له و مجيرا
له و سميرا له ووفقه على تربية شبان نشئوا فى محبتك و نموا
فى حصن معرفتك و بلغوا اشدهم بجودك و فضلك حتى
يلقنهم براهين ظهورك و حجج امرك ودلائل اشراقك و
يعلمهم الكتاب والحكمة حتى تمسى صدورهم اوعية العلوم
و قلوبهم مخازن سرك المكنون و افئدتهم ينابيع سلسال رمزك
المصون رب رب وفقه ووفقهم وايده وايدهم والهمه وعلمهم
حتى ينطقوا ببراهينك الالائحة و دلائلك الواضحة و بشاراتك
الساطعه و يروء الغليل و يشفوا العليل و يهدوا الناس الى
السبيل يارب الجليل انك انت الكريم انك انت العظيم
و انك انت الرحمن الرحيم • اى بنده صادق جمال ابهى
الحمد لله كه به عبوديت حضرت كبريا سربر افراختى و صدر

محفل هدایت کبری یافتی از جرعه صهبای حق تجرع نمودی و در عبودیت آستان مقدس تبتل و تضرع فرمودی حال موفق به نشر نفحاتی و بیان آیات و بینات نورسیدگان حزب رحمن را تعلیم ده تازه نهالان جنب ابهی را برشحات فیوضات علم و حکمت پرورش فرما تا از فیض ملکوت ابهی نصیب موفور یافته در نهایت طراوت ولطافت وحلاوت میوه رحمانی ببار آورند و فاکهه فردوس ربانی بثمر آرند یکی از یاران بشارت این خبررا بارض مقدس مرقوم نمود نهایت سرور ازبرای این عبد حاصل شد که الحمدلله نفوسی قیام نمودند که تربیت دیگران نمایند تا نوجوانان از دریای فیوضات رحمن نصیب بیپایان برند و قواعد واصول تبلیغ تحصیل نمایند و بنشر نفحات الله مشغول شوند هذا هوالفضل العظیم و هذا هوالفوز المبین وعلیك التحیة و الثناء - واز امریکا مرقوم نموده اند که اگر صد مبلغ موجود باشد کفایت ننماید زیرا ناس در نهایت اشتیاق طالب استماع دلائل وبراهین هستند وحال آنکه یك مبلغ لسان آشنا نداریم و بواسطه ترجمان مقصد چنانکه باید وشاید حاصل نگردد . ع ع

طهران - حضرت صدر همدانی علیه بهاء الله الا بهی

هوالله

ای واقف اسرار و سرور ابرار فی الحقیقه بخدمت امرالله

پرداختی بنیان متین درعالم وجود ساختی علمی در قطب امکان افراختی شور وولهی در قلوب انداختی امروز تعلیم تبلیغ اعظم اساس است و اقتباس دلائل و براهین فرض واطلاع بر حجج قاطعه بر ظهور نور مبین واجب مجلسی که آراستی بسیار سبب فرح و سرور قلب عبدالبهاء شد البته همت و مداومت و استقامت را مجری فرمائید تا انشاء الله بنفثات رحمانیه نفوس تربیت شوند که هریک در انجمن عرفان شمعی روشن کردند بسیار این قضیه مهم است و برکل واجب و مفروض در سر هرسه ماهی لائحه آن مجلس تبلیغ را ارسال دارید تامنتشر شود و سبب تشویق دیگران گردد .

یابهائی الابهی ویامقدری ویامصوری و مؤیدی علی الهدی انی امرغ وجهی بتراب عتبة قدسك النوراء متذللا مبتهلا متضرعا مناجیا مستضیئا ان یؤیدعبدك هذا بالهامات غیب رحمانیتك و توفقه علی تعلیم الفتیان برهانك الواضح و حججك البالغة علی العالمین ووفقه ان یربی نفوسا زکیة حملة کتابك و سفرة بیانك وعبدة جمالك مبشرین بظهورك مقتبسین من نورك ناشرین لنفحاتك ناطقین بثنائك بین خلقك انك انت الکریم الرحیم اللطیف الوهاب وانك انت المؤید لاولی الالباب ع ع

طهران ـ تلا مذه حضرت صدر
جناب آقا حسین ـ جناب آقا محمدعلی همدانی ـ جناب
آقا سید حسن ـ جناب آقا میرزا احمد شیرازی ـ جناب
آقا میرزا جلال نجل امجد شان ـ جناب آقا فرج الله کاشانی
جناب حاجی میرزا محمد تقی قمی ـ جناب آقا میرزا نبی
خان ـ جناب آقا میرزا جواد ـ جناب آقا میرزا جلال
جناب آقا میرزا رحیم ابن جناب آقا میرزا خلیل طبیب ـ
جناب آقا میرزا ابراهیم ـ جناب آقا میرزا مسیح ـ جناب
حسین آقا ابن جناب آقا محمد علی کاشانی ـ جناب آقا محمد
علی اصفهانی ـ جناب آقا میرزا علی خرازی فروش علیهم
بهاء الله الابهی .

هوالله

ای طالبان عرفان چه همتی نمایان نمودید و چه نیتی
خیریه درخدمت حضرت یزدان فرمودید انسان را حیاتی
مانند ممات دراین زندان نه راحتی ونه لذتی ونه مسرتی
و نه سلوتی مگر نفسی را مستی دائمی فروگیرد و دائم السکر
باشد وبکلی ازادراك واحساس محروم گردد شاید او
بالفرض خندان شود و بتوهمی شادمانی کند ولی دراین
ظلمت دهماء ممعی جهان اثروز موجود و دراین غرقاب
فنا سفینه نجات مشهود این سم نقیع را درياق اعظمی

واین تلخی حنظل را قند مکرری وآن احساسات روحانیه
انسان و سنوحات رحمانیه یزدان وتجلیات ربانیه عرفان و
الهامات غیبیه رب رحمان است . پس ای طالبان قدر آن
استاد را بدانید که در دبستان الهی معلم ربانی است و
شب و روز بکوشید تا اقتباس انوار علم الهی نمائید واکتساب
فنون رحمانی درگلشن توحید هریك کلبانگی زنید ودرس حقائق
و معانی بدهید همت نمائید وغیرت بنمائید و دراین میدان
گوی سبقت و پیشی را بربائید وعلیکم التحیة والثناء ع ع
۹ - طهران جناب صدرالصدور همدانی علیه بهاء الله
الا بهی

هوالله

ای صدرالصدور بساط روحانی فی الحقیقه کاراین است که
شما مینمائید بتدریس تبلیغ مشغولی و بیان براهین الهی
میفرمائی و زبان بحجت بالغه ربانیه میکشائی جامی لبریز
از صهبای عرفان در دست داری و نور رسید کان جنت ابهی
را سرمست میفرمائی ولی باید آن محفل مقدس همیشه آراسته
باشد وهرسالی نفوسی چند از نهالهای باغ الهی به فیض
اسرار تبلیغ نشوو نما نمایند و ثمره معرفت الله و راز ملکوت
الله ببار آرند و هریك رساله استدلالی مرقوم نمایند . جناب
آقا علی اکبر رفسنجانی در کمال شوق عازم طهران است که

در آن محفل حاضر کردد البته نهایت همت را در تعلیم او بفرمائید ع ع

هـــــوالله

طهران - جناب آقا میرزا حبیب الله تلمیذ حضرت صـــــدر علیه بهاء الله الابهـــی

درسر پاکت این لوح مبارك اسم جناب آقا میرزا حبیب علیـــه بهاء الله مکتوب بود چون مضمون لوح راجع بجناب آقا سیـد حسن علیه بهاء الله بود لهذا عریضه در این خصوص عرض شد ثانیا لوحی منیع مخصوص جناب آقا میرزا حبیب الله علیـه بهاء الله نازل شد و اختصاص لوح مبارك ذیل بجناب آقـا سید حسن محقق کردید و در لوح دیکر مخصوص حضرت صدر علیه من کل بهاء ابهاء این عبارت میفرمایند هذا مانـــزل فی لوح اخری قوله عز بیانه رسائل استدلالیه که از نتائـــج فکریه تلامذه بود واز پیش ارسال نموده بودید بسیار سبب وجد و سرور کردید و مکاتیبی که درجواب ارسال شـــــد یکی تخصیص باسید حسن داشت و دیکری با میرزا رحیـــم حال نامه نیز بجناب آقا حبیب الله همدانی مرقوم کردید و در طی این مکتوب ارسال میکردد .

هـــــوالله

ای بلبل بوستان معانی از آثار موهبت الهی در این کـــور

رحمانی آنکه مثل توئی در بدایت زندگانی چنین کتابی تالیف
نماید و چنین دلیل و برهانی اقامه کند این صرف موهبت
است واین پرتو فیض هدایت حضرت رحمانیت حقا که گلستان
بیانرا عندلیب خوش الحانی و دبستان علم و عرفان راتلمیذ
سبقخوان آن دلائل باهره و حجج قاطعه و براهین لامعه
که در رساله تالیف فرموده بود ی آیت لوح محفوظ است
و دلیل بر مضمون رق منشور عبدالبهاء چون ملاحظه آن
رساله نمود سر بسجود نهاد و حضرت مقصود را ستایش و
نیایش کرد که الحمدلله طفلانی را موفق به تحصیل علم و
عرفان فرمود و نورسیدگان را نونهالان بیهمال بوستان -
هدایت فرمود هریك را مانند مرغ سحر بگلبانگ معنوی
ببیان اسرار ناطق کرد تامانند نخل باسق در حدیقه
توحید ثمر فائق ببار آرند و بمثابه مرغان چمن در این گلشن
بنغمه و آواز دمساز گردند و مستمعین را باهتزاز آرند
ای نو رسیده جنت ابهی شکر و ستایش نما که حق ترا
بر چنین علم و عرفانی موفق فرمود که امروز اعظم فضلای
عالم و نحاریر آفاق از آن بی خبرند طوبی لك ثم طوبی
من هذا الفضل العظیم بشری لك بشری لك من هذا البحر
الوسیع حضرت صدرالصدور را بنده ابدی شو زیرا این معانی
و بیان را بتو تعلیم فرمود اگر جمیع مواهب امکان را مبذول

میداشت برابری باین عنوان جلیل نمینمود که مبلغ امرالله و مبین براهین و حجت جمال ابهی روحی لاحبائه الفداء اطفال دبکررا نیز تشویق نما تا ازاین عین سلسبیل نوشند واز ماء معین بهره گیرند وعلیك التحیة والثناء اللهم یا واهب العطاء و کاشف الاسرار لاهل النهی وملهم القلوب باسرار آیة دنی فتدلی لك الحمد بما اخترت هذا المولد النورانی فی التالیف الرساله المتضمنة بابدع المعانی اثباتا لامرك وبرهانا لظهورك ودلیلا لحقیة دینك رب ایده اقرانه وامثاله علی التعلیم العلم والعرفان والتتبع فی التوراة والانجیل والفرقان ومطالعة البیان واظهار الحکمة والعرفان وانصر معلمه بجنود الملاء الاعلی من الفیض والالهام انك انت القوی المعطی الکریم الرحیم العزیز الرؤف المنان ع ع

هوالله

جناب آقا میرزا رحیم ابن جناب آقا میرزا خلیل طبیب از سلاله حضرت خلیل جلیل المنتسب الی الکلیم علیه بهاء الله الابهی • هوالله

ای حمامه حدیقه عرفان فضل وموهبت الهی را ملاحظه نما که ترا ازمیان حزب اسرائیل انتخاب نمود واز سلاله حضرت خلیل اختیار کرد تا درسن کودکی بنهایت آزادگی

در دبستان معرفت الهی درس وسبق گیری و ادیب عرفان
شوی و عندلیب انجمن نطق وبیان در اثبات امر آلهی
چنین رساله در نهایت فصاحت وبلاغت تالیف نمائی تا آثار
حمیده ات درجهان جاودانی باقی و پایدار ماند ودر
جمیع قرون واعصار دانایان عالم بمدح وستایشت زبان
بکشایند شهپر آفاق کردی و ربیب دبستان اشراق رساله
راکه تقدیم نموده بودی ملاحظه کنت فی الحقیقه آیت
باهره است و رایت شاهره اگر بدیده حقیقت نظر نمائی
اعظم از سلطنت شرق وغرب است زیرا سلطنت شرق وغرب باقی
و برقرار نه بلکه ظل زائل است و اوهامی هائل ولی این
تاج ابدی و افسر سروری بر فرق تو درجهان سرمدی باقی
و برقرار پس ستایش پاك یزدان راکه دوباره اسرائیل راجلیل
فرمود زیرا از قبیل تو نفوسی از اسرائیل درظل علم
میثاق محشور فرمود فاشکرالله علی هذا الفضل العظیم
ای کاش جمعی از تازه نهالان بوستان الهی درآن دبستان
حاضر میگشتند وشب و روز بنهایت روح وریحان از حضرت
صدرالصدور تلقی حجت و برهان مینمودند و هریك در اثبات
امر مبارك صحیفه بصریح الهام می نگاشتند فلمثل هذا
فیتنافس المتنافسون رب و رجائی و ملجئی و ملاذی ایدد
هذا الولد الرحمانی بجنود الالهام و انطقه بالثناء علیك

بين الانام واجعله ايتك الباهرة ورايتك الشاهرة بين القوم حتى ينطق بابدع البيان فى محافل العلم والعرفان ويولف التاليف البديعه متضمنة الحجج والبرهان وايد استاده الكريم الرجل الوجيه على اعظم موهبة فى الوجود بين اهل السجود حتى يكون مربيا لنفوس مبتهلة اليك متضرعة بين يديك متوكلة عليك انك انت الكريم وانك انت الرحيم وانك انت العزيز الوهاب ع ع

طهران - حضرت صدر رحمانى عليه بهاء الله الابهى - هوالله اى صدر الصدور رق منشور قرائت كشت و مقصد معلوم كرديد فى الحقيقه اليوم آنحضرت خدمت باصل و اساس امر آلهى مينمائيد زيرا اس الاساس تبليغ امرالله است و تنبيه نفوس و نشر تعاليم الهى و تربيت نوع انسانى و اين موكول بتعليم تبليغ است از حق ميطلبم كه در زمانى قليل نور سيد كان جنت ابهارا بحقايق و معانى پرورى و حجبات اوهام بدرى تاهر يك از آنها زبان نصيح بكشايد و جمعى ديكررا تبليغ نمايد آنوقت فيض بركت آسمانى مشهود كردد و جنود غيبيه ملكوت ابهى باسلاح حجت وبرهان كشور حقايق و اقاليم قلوب بكشايند كسحبة انبتت سبع سنابل الى آخر الايه رسايل استدلاليه كه از نتايج فكريه تلامذه بود واز پيش ارسال نموده بوديد بسيار سبب وجد و سرور كرديد و مكاتيبى

که درجواب ارسال شد یکی تخصیص بآسید حسن داشت
و دیکری بآمیرزا رحیم حال نامه ئی نیز بجناب آقا حبیب
الله همدانی مرقوم کردید ودرطی این مکتوب ارسال میکردد
و اما مسئله امام دوازدهم چون درنفس احادیث ائمه بر
حسب ظاهر مناقشه واقع درجائی محمد ابن الحسن علیه
السلام را نفس قائم موعود شمردند ودرجائی دیکر وحدیث
دیکر وفات محمد ابن الحسن علیه السلام و تولد قائم
منتظر را درآخر زمان بیان میفرمایند پس بجهت توفیق
بین دو حدیث چاره ئی از برای نفسی نه مکر آنکه یقین نماید
که امام دوازدهم قائم موعود درحیز ملکوت روحا موجود بود و
درروم ظهور جسما مشهود کشت باین تجسم شخص ثانی کشت
وان من شئی الا عندنا خزائنه و ماننزله الا بقدر معلوم
آنچه درحیز ملك ظاهر کردد اول درحیز ملکوت بوده و
حکم وجود داشته این مسئله امام دوازدهم و قائم موعود
دراحادیث مسلسله بسیار متزلزلست اکر نفسی انصاف داشته
باشد هیچیك ازاین روایات مختلفه متباینه متعارضه را اعتماد
ننماید حضرات شیعیان هریك ازائمه اطهاررا دریومش
قائم میدانستند و منتظر خروج او بودند بعدازحضرت
امام حسن عسکری روءساء ملا حظه کردند که بنیان امید
شیعیان بکلی ویران خواهد شد ومایوس و مضمحل خواهند

کشت خواستند بوسیله ئی نکهداری کنند لهذا کنایه و استعاره و مجاز وتاویل بکاربرده وروایات مختلفه پدیدار شد و حقیقت حال این است که شیعیان بعداز امام حسن عسکری علیه السلام سه قسم شدند قسمی بامامت جعفر نادان تشبث نمودند واورا تهنیت و تبریك بامامت کردند و قسمی بکلی منصرف شدند وقسمی دیکر بغیبوبت تشبث نمودند و هر روز منتظر خروج بودند هزارسال است که انتظار میکشند و هنوز کلال و ملال نیاورده اند سبحان الله ظهور حق باوجود اینکه بنص صریح من دون تفسیر وتاویل منصوص قرآن است قوله تبارك و تعالی و جاء ربك و الملك صفا صفا دراین شبهه نمایند و تزلزل بنمایند وتاویل رکیك کنند وبروایاتی که درنهایت تزلزلست تشبث نمایند و نص صریح کمارند وبآن معارضه کنند این چه بلاهت است و نادانی واین چه حماقت است و سرکردانی وعلیکم التحیة والثناء ع ع

طهران - بواسطه حضرت معلم رحمانی صدر روحانی جناب آقا سید حسن - جناب آقا سید جلال - جناب میرزا رحیم جناب میرزا ابراهیم - جناب میرزا مسیح - جناب آقا عنایت الله جناب آقا میرزا محمد تقی - جناب آقا غلا مرضا - جناب آقا روح الله - جناب استاد ماشاء الله - جناب آقا حبیب الله جناب آقا میرزا حبیب - جناب آقا فرج الله - جناب آقا

میرزا حسین علیهم بهاء الله الابهی ٠

ای ابناء عبدالبهاء حقا که سبب روح و ریحانید و مسرور شادمانی و کامرانی یاران شب و روز بتحصیل نفحات قدس مشغولید ودر هردم موٴید بالطاف ملکوت ابهی عبدالبهاء چون بیاد شما افتد نهایت سرور یابد و چون نظر بشما کند ملاحظه نماید که نهالهای بیهمالید که در جنت ابهی درنهایت طراوت ولطافت در نشو ونما است البته این نظر سبب سرور وانشراح صدور گردد از خدا خواهم که هریك از شمارا در انجمن انسانی شمع نورانی فرماید تا هریك بنطقی فصیح و لسانی بلیغ در مجامع عالم اقامه براهین و حجت قاطعه اسم اعظم نمائید مربی نفوس شوید و مدرس فنون هل یستوی الذین یعلمون والذین لا یعلمون ٠

الهی الهی هوٴلاء طیور حدیقة رحمانیتك فانبت فی جناحهم اباهر عونك وعنایتك و قوادم صونك و رعایتك و خوافی ذکرك و مواهبك حتی یطیروا الی اوج العلوم و یرفرفوا فی سماء الفنون و یغنوا بابدع الانغام علی الاقنان بفنون الالحان و یطربوا کل مستمع اصغی الی النداء و یفرحوا کل قلب منجذب الی ملکوتك الابهی رب رب اجعلهم سرجا نورانیة فی محافل الافاق و نجوما ساطعة رحمانیة فی افق الاشراق و لئالی اصداف الوفاق و جواهر متلئلئة فی یوم

المیثاق رب رب انهم یدرسون برهانك و یتعلمون حججك و آثارك و یستنبطون الادلة القاطعة من الایات الباهرة و الاحادیث الوارده حتی یهدوا عبادك الی المنهج القویم و الصراط المستقیم لیعلوا دینك المبین بین العالمین و ینتشر آثارك بین الخافقین انك انت المؤید الموفق الکریم العزیز الوهاب ع ع

طهران - بواسطه حضرت صدر رحمانی - جناب آقا حبیب الله همدانی علیه بهاء الله الابهی

هوالله

ای شخص روحانی حمد کن خدارا که در محفل تائید حاضری و بدرس تبلیغ مشغول دلائل و براهین الهیه استماع نمائی و حجج قاطعه ربانیه را ادراك کنی قدر آنمحفل را بدان و در نهایت شوق و ذوق از مبین تلقی حقائق و معانی نما امروز امری اهم از تدریس و تدرس دلائل واضحه و حجت قاطعه الهیه نه زیرا مصدر حیات است و سبیل نجات در جمیع اقالیم عالم نفوس در نهایت انتظارند که دلائل وبراهین الهی استماع نمایند ولی از قلت مبلغ در انتشار نفحات الله فتور حاصل حال بتائیدات غیبیه محفل درس تبلیغ تشکیل شده وتو در آن محفل روحانی و مجمع جوانان ربانی حاضری از خدا خواهم که بزودی قوت استعداد وقابلیت بنمائی

بقسمیکه قلبت کتاب منیر کردد ولسانت ثعبان مبین اشعاری که مرقوم نموده بودید ملاحظه کردید مضمونش مباین مذهب و مشرب عبدالبهاء اکر ازروی دل و جان من خواهی منتهی آمال این بنده مهجور این است که ازصرف عبودیت من دم زنی و بندکی درکاه احدیت ما خاك آن آستانیم وپا سبان آن درکاه اکر توفیقات رحمانیه رهبر کردد شاید بعبـــودیت موفق شویم والا واسفا علینا وعلیك التحیة والثناء ع ع

دوم ــ بعضی از الواح بدیعه که درسال ۱۳۲۳ و ۱۳۲۴ و ۱۳۲۵ بتدریج بانتخار آن واقف اسرار و تلامذه ودیکران عنایت شده وکمتر انتشار یافته است .

هوالله ــ طهران ــ جناب صدرالعلماء من همدان علیه بهاء الله الابهی .

هـــــوالابهی

ایها المنجذب بنفحات ریاض المیثاق قدمضی شهور بـــل سنون و دهور ولم نسمع ندائك الاحلی ولم تمرنسائم الوفـــاء من تلك الحدیقة العلیاء این انجـــذاباتك الروحانیه واین نغماتك فی الریاض الرحمانیه واین شروقك و بزوغك کالشموس فی المحافل الروحانیه قم علی امر ربك وانطق بثناء مولاك وادع الناس الی معین الحیات و سبیل النجات وازئر زئیر اللیوث فی الغیاض و اهدر هـــــدیر حمامة القدس فی

الرياض وغن و رن وناد وقل تالله الحق ان الروح قد بعثنى من مرقدى واقامنى بعبودية ربى مقاما افتخرو اتباهى به على الملوك على ممرالدهور والعصور والادهار انالذى توجتنى ربى باكليل القبول فى عقبة قدسه النوراء و اجلسنى على سرير الاطمينان فى اقليم الوفاء انا الذى سقانى كاس العطاء و كشف عنى الغطاء واغرقنى فى بحرالنداء و البسنى رداء الهداية الكبرى و جعلنى آية لحبه الباهره فى افق العلى البدار البدار ايها المشتاقون الى مشاهدة انوار سطعت البدار البدار ايها المنجذبون الى طلعة اشرقت البدار البدار ايها المحتاجون الى ثروة طفحت البدار البدار ايها الخائفون الى الكهف المنيع البدار البدار ايها الظماء الى الماء المعين البدار البدار ايها المحرومون الى الحظ العظيم لعمرالبهاء يطرب هذا النداء الاذان الصاغيه و تسر هذه الانغام القلوب الصافيه و يذكر هذا الخطاب النفوس الساهيه و يحشرهم تحت اللواء المقصود و يدخلهم فى الظل الممدود و يوصلهم الى المقام المحمود الهى الهى انت النصير وانت الظهير لكل نفس قامت على نصرة امرك المبين و ميثاقك العظيم تؤيد من تشاء بجيوش مدمدم كزمزمة الرعود فى الاصفاد من ملكوتك الابهى و جبروتك الاعلى رب انجد عبدك هذا بملائكة التائيد والالهام و

انشر به نفحاتك فی الاکوان وایده علی بیان حججك والبرهان ووفقه علی هدایة خلقك بقوة وسلطان انك انت الرحمن وانك انت المؤید لکل انسان ع ع

طهران - حضرت صدرالصدور همدانی علیه بهاء الله

هـــو الله

ای معین علم و دانائی هیچ دانی که چگونه مظهر الطاف نامتناهی کشتی ومورد فضل وعطای ربانی شده مهتدی بنور هدی و منجذب بنفحات ملکوت اعلی و مشتعل بنار محبت الله و ناطق بذکرالله و مروج دین الله ومبین حجج و براهین امرالله کشتی وحال بتعلیم نورسیدگان جنت ابهی پرداختی بیان برهان کنی و دلیل روشن و درخشنده وتابان اقامه فرمائی این جوانان نهالهای بیهمال باغ آمالند عنقریب تربیت یافته و تعلیم گرفته زبان به تبلیغ کشایند وتراشکرانه نمایند این یك سلاله رحمانی است که امتداد تا ابدالادهار خواهد نمود وطوبی لك وحسن المآب جناب امین چندان ستایش از محافل تدریس تبلیغ نمود که این عبد بکلی بلا یا ومحن را فراموش نمود فورا دست تضرع بملاء اعلی کشود و طلب عون وعنایت از برای شما و تلامذه نمود ۰ ای خداوند این نفس موید را بجمیع الطاف بهره مند کن و مظهر موهبت کبری نما ومورد الطاف عظمی

فرما دمبدم تائیدی بفرست و توفیقی عطا فرما تا قلوب منجذب
گردد و صدور منشرح شود جانها بشارت یابد دلها مسرت
جوید دیده ها روشن شود توفیقات صمدا نبه شاهد انجمن
گردد توئی مقتدر و عزیز وتوانا توئی دهنده و بخشنده
و درخشنده و بیهمتا ع ع

طهران ـ حضرت صدر الصدور علیه بهاء الله الابهی

هوالله

ای حمامه حدیقه بقا امة البهاء وارد با بشارت عظمی وزبانی
گویا ودیده گریان و قلبی پر روح و ریحان شب و روز ثنای
یاران ایران گوید و ستایش از آن یار مهربان فی الحقیقه
مفتون ثابتان میثاق است و مجنون پاکان آزادگان چون ذکر
شما نماید از فرح و سرور مانند برق بخندد و مثابه ابر
بگرید وبگوید آن یاران بجان ودل عاشقان جمال بهاء
هستند و آشفتگان آن روی دلربا و پریشان آن موی مشکبار
از نار محبت الله شعله ورند واز شدت انقطاع پرده در در
میدان فدا جان فشانند ودر قربانگاه عشق آغشته بخون
دل سربازند تا سرفرازند جان دهند تا بجانان رسند
بی سرو سامان شوند تا در سایه شجره مبارکه بیاسایند
خانمان برباد دهند تا آواره کوی حق شوند . باری ـ
امة البهاء بارنی خیلی از دوستان ایران راضی و شب و روز

ستایش مینمود حال باقلیم غرب شتافت تا از آنجا داستان احبای شرق بکشاید تا آتش عشق جمال ابهی شعله زند و قلوب را بنفحات قدس موءانس نماید شوروولهی در افتد وولوله و آهنگی بلند کردد دعاکنید که موفق و موءید شود رساله شمارا نیز تقدیم نمود تابحال آنی فرصت نیافتم که مطالعه نمایم ولی او هرروز اصرار مینمود ورجای خواندن آن رساله میکرد انشاء الله دراین چند روزه که احبای مسافرین را روانه مینمایم قدری فرصت بدست آید و بقرائت آن رساله پردازم جمیع یاران الهی را تحیت مشتاقانه برسان وعلیك البهاء الابهی ع ع فی سیزدهم شهر محرم الحرام ۱۳۲۵

تذکر قابل دقت

حضرت عبدالبهاء در کمتر از الواح مقدسه تاریخ میکذاشتند (چنانچه دراین مجموعه ملاحظه میشود) ازعنوان لوح مبارك (ای حمامه حدیقه بقا) واز تاریخ آخر لوح (۱۳ محرم ۱۳۲۵) معلوم میشود آخرین لوحی است که بافتخار آن نفس ملکوتیه عنایت شده است زیرا صعود ایشان در پنج ربیع الاول ۱۳۲۵ هجری یعنی پنجاه و دوروز بعد از نزول این لوح بدیع است .

طهران - بواسطه حضرت علی اکبر علیه بهاء الله انتشار شود
هوالله - ای ایادی امرالله از قبل من باجمعی از احباء الله
این زیارت در مرقد معطر آن ناشر امرالله در یوم مخصوص
قرائت کردد و این زیارت را در میان جمیع احباء انتشار دهید

ع ع

زیارت حضرت صدرالصدور من ادرک لقاء ربه فی حدیقة
السرور و صعد الی مقعد صدق عند ربه الغفور .

هوالله

النورالساطع من الملاء الاعلی الشعاع اللامع من الملکوت
الابهی علی مرقدک المنور و رمسک المطهر و ترابک المعطر
ایها الموءمن بالله و آیاته والمصدق بکلماته والناشر لنفحاته
والکاشف لاسراره والناطق بثنائه والداعی الی ملکوته والخاضع
لجبروته اشهد انک آمنت بیوم الظهور و استشرقت من
سراج النور و شربت من کاس مزاجها کافور و دخلت فی
حدیقة السرور واخذت من فضل ربک النصیب الموفور و تربعت
فی صدرالصدور و دعوت الی الله و هدیت الی سبیل الله
واقمت البرهان واظهرت الحجج القاطعة علی فیض ربک
الرحمن و ربیت ناشئة من الفتان بمعارف ربک بکل روح وریحان
سقیهم کاس العرفان و ربیتهم فی حجرالاطمینان الی ان
انطقهم بالبرهان لعمرالله هذا سجیة نورانیة تشرق انوارها

على القرون والاعصار ويظهر آثارها الى ابد الآبدين لانك
انت الموءسس لتدريس التبليغ وعلمت الناشئة الناجحة
البرهان البليغ لعمرالله ان القلوب احترقت والصدور قد
حشرجت والنفوس قد تغرغرت لصعودك و خروجك الى
ملكوت البقاء بما حرم المستمعون عن استماع كلامك والمبصرون
عن مشاهدة جمالك والطالبون لتلقى بيانك و كلهم يبسطون
اكف الضراعة والابتهال الى ملكوت الجلال و مركز الجمال
يطلبون لك قرب الجوار الى الرحمة الكبرى والدخول فى
الحديقة الغلياء و الخلود فى الفردوس الاعلى و الوصول
الى محفل اللقاء فى ظل سدرة المنتهى و الشجرة القصوى
ان ربك يوءيد من يشاء على ما يشاء انه لهوالمعطى القوى
القدير طوبى لنفس تمر عليها نفحات معطرة من مرقدك
المعمور و يطلب الفلاح و النجاح بالدعاء الى الله فى
مضجعك المشهور ان ربى يضاعف اجر من قصد وحضر حول
قبرك المنور و استنشق رائحة المسك الاذفر من ذلك التراب
الاطهر و عليك التحية والثناء وعليك الرحمة و الغفران
وعليك الفضل والعطاء الى ابد الاباد من ربك الاعلى ع ع

(در ذيل زيارتنامه عكسى مرقوم شده - فانى على اكبر ميلانى
استنساخ نمود رمضان ١٣٢٥)

بواسطه ميرزا يوسف خان - جناب ميرزا عبدالحسين اردستانى

علیه بهاء الله الابهی .

هـــــوالله

ای یار رحمانی من آنچه بجناب خان مرقوم نموده بودید ـ ملاحظه کردید فی الحقیقه مضامین شیرین بود چه کـــه دلالت بر ثبوت و تمکین در محبت نور مبین مینمود بعضـــی نامه ها خواهش نموده بودید نگاشته کشت وارسال شـــد . درخصوص خود شما تکلیف سئوال نموده بودید بهتـــر آن است که درمجلس درس حضرت صدرالصدور همدانی همه دانی درس تبلیغ بخوانی و ادله وبراهین الهی را درذهن خویش ضبط نمائی تا بتوانی که محفل هدایت بیارائی وزبان بحجت وبرهان بکشائی آن وقت تکلیف ثانی معلوم کردد . وعلیك التحیة والثناء ع ع

بواسطه حضرت علی قبل اکبر ـ طهران جناب میرزا نصرالله علیه بهاء الله الابهی .

هـــــوالله

ای مقبل الی الله حضرت علی قبل اکبر نهایت ستایش را از شما نموده اند که الحمدلله بنور هدی مهتدی وبانفـــس زکیه مقتدی هستید برقدم پدر بزرکواری وبراثر آن منجذب ملکوت اسرار ناظر بافق احدیتی و حاضر درمحفل ابـــرار درس تبلیغ خوانی و برحجج وبراهین آکاهی یابی از این

خبر سرور حاصل کردید امیدوارم که شب و روز بجان ودل بکوشی و چشم از جمیع شئون بپوشی تا فارغ القلب مستبشر الروح بتحصیل علوم الهیه و اسرار ربانیه پردازی و بر برهان ربانی اطلاع یابی وبر دلائل واضحه واقف گردی وزبان به هدایت نفوس بکشائی و جم غفیررا بشاطی بحر عنایت برسانی و بنور هدایت دیده ها روشن فرمائی وعلیك التحیة والثناء ع ع

بواسطه جناب صدر الصدور جناب آقا میرزا ابراهیم سلاله حضرت خلیل علیه بهاء الله الابهی

هو الله

ای بنده جمال ابهی درخاطری ودرد رگاه رب مقبول وحاضر مطمئن باش که نیکوکاران مشمول نظرعنایتند وپاکان مقرب درگاه احدیت • جمال مبارك الطافش شامل وعطایش وافر وفضلش کامل است • مانند تورا بلطف بیپایان و موهبت کبری دردل وجان مختص بعنایت فرماید و یختص برحمته من یشاء وعلیك بهاء الابهی ع ع

طهران - جناب سررشته دار علیه بهاء الله الابهی

هو الله

ای ثابت برپیمان ورق مسطور منظور گردید ورق منشور مطالعه شد نغمه مرغ سحرگاهی بود و ترانه بلبل رحمانی

فرح انگیز بود وشهد آمیز مذاق وجدان حلاوت یافت و بلاغت و ملاحت داشت خبراتحاد و اتفاق سبب ازدیاد اشتیاق گردید زیرا دلیل برشدت اشراق بود محافل روحانی الیوم صور الهی است زیرا نفحه حیات میدمد ولی جمعیت وازدحام در یک محفل اقتضا ننماید باید متعدد باشد تابنهایت سکون و تمکین ترویج تعالیم الهی شود عنقریب ملاحظه خواهی نمود که نغمه و آهنگ میثاق شرق و غرب را چگونه مفتون نیر آفاق نماید .

حضرت صدرالصدور بجهت درس تبلیغ این عید را بسیار ممنون نمودند امیدوارم که نورسیدگان باغ الهی و نهالهای گلشن رحمانی کل از فیض عرفان ونسیم جان بخش حجت وبرهان باهتزاز آیند و بطراوت ولطافت بی منتهی جلوه فرمایند .

از سفر جناب میرزا مسیح بسمت کاشان و همدان روح وریحان حاصل شد واز حرکت آقا میرزا تقی خان و آقا میرزا نصرالله بشاهرود و بسطام امیدوارم نتایج محمود حاصل گردد .

جمیع احبای الهی را تحیت مشتاقانه برسان بدرگاه احدیت عجز و انابت نمایم واز برای کل تائید و توفیق جویم تا هریک در تبلیغ کتاب مبین کردند و برهان عظیم بیاموزند و دلیل جلیل تعلیم گیرند ودرسبیل دلبر جمیل جانفشانی کنند وعلیهم البهاء الابهی ع ع

سوم - بعضی از الواح منیعه که بعد از صعود حضرت صدرالصدور در موضوع لزوم و فوائد ادامه و تشکیل مجالس درس تبلیغ بوسیله نفوس مهمه مبلغین رفیع المقام و لوح منیع اعضاء محترم محفل محبت که بخط مبارک بوده راجع بطبع استدلالیه .

یادداشت - جناب آقا میرزا فرج الله خان مجیدی از تلامذه حضرت صدرالصدور بوده سپس در وزارت دارائی و شهرداری طهران مشغول خدمت اداری شده دارای انقطاع و خلوص و جزو مبلغین بوده و علاقه مخصوص بتبلیغ داشته و در سال ۱۰۰ بدیع و ۱۳۲۳ خورشیدی تقریبا در سن شصت سالگی صعود نموده است و لوح مبارک ذیل بعنوان ایشان میباشد

هو - بواسطه جناب حاجی میرزا عبدالله طهران - جناب آقا میرزا فرج الله ابن آقا محمد مهدی نبیره آقا محمد علی پشتی باف علیه بهاء الله الابهی .

هوالله

ای بنده حق مکتوب مفصل بدقت ملاحظه گردید فرصت نیست مختصر جواب مرقوم میشود در تحصیل لسان انکلیسی نهایت همت مجری دارید و اکمال کنید از صعود حضرت صدرالصدور بر فیق اعلی نه چنان احزان احاطه نموده که به بیان آید ولی حکمت چنین اقتضا مینمود که این مصیبت

کبری واقع گردد و تاثیرش شدید است .

بعداز صعود جمال ابهی روحی لاحبائه الفداء عبدالبهاء درهیچ مصیبتی چنین متاثر نشد . مالنا الاالتسلیم بالقضا والصبر والرضا علی هذه المصیبة الکبری . تسلی قلوب ممکن نه و تعزیت محال مگر آنکه جناب آقا میرزا نعیم و جناب حاجی میرزا سیدعلی از اهل صاد و جناب نیرو جناب سینا همتی فرمایند واقدامی کنند وبعزمی آسمانی و همتی ربانی وقصدی الهی بتعلیم تلامذه آن شخص جلیل و تربیت اطفال و نو رسیدگان پردازند ودرس تبلیغ دهند وازعلوم بقدر لزوم بهره و نصیب بخشند شاید این قلب محزون را تسلی حاصل گردد و سکون و قراری جلوه نماید وعلیه البهاء الابهی ع ع

هـــــوالله

یانعیم عبدالبهاء همواره در قلب حاضری و در خاطری از یادت فراغتی نه واز ذکرت فراموشی نیست زیرا موءمنی وسالک و موقنی و مهربان ثابتی و نابت مطیعی و منقاد منجـــذب جمال ابهی و متوجه بطلعت اعلی ناطقی بثناء و مبلغـــی بین الوری حضرت صدر الصدور روحی لرمسه الفداء تاسیس درس تبلیغ نمودند و بنهایت همت سعی بلیغ فرمودند ودر این گلشن الهی نهالهای تازه پرورش دادند ولطافـــت و طراوت بی اندازه بخشیدند مرغان سامت را ناطق کردنـــد

وطفلان بیخبررا مبشر بجمال جلیل اکبر فرمودند این تاسیس تسلل یابد واین انوار برقرون و اعصار بتابد حال آن روح پاك بملکوت اعلی عروج نمود وان ورقاء ایك بقا طیران کرد وان پروانه بحول سراج ملاء اعلی پرواز نمود لهذا محلش در ملاء ادنی خالی ماند عبدالبهاء را آرزو و مقصد چنان که این تاج را بر سرتو گذارد تادر محل آن بزرگوار نو جوانان را درس تبلیغ دهید و حجت وبرهان بیاموزی و دلیل و آیات و اخبار بنمائی نورسیدگان ملکوت ابهی را تربیت کنی و بفیض ملاء اعلی نشو ونما بخشی تااین تعزیت منتهی شود وتهنیت جدید جلوه نماید وسبب تسلی قلب عبدالبهاء گردد زیرا از مصیبت حضرت صدر الصدور بعداز مصیبت کبری بسیار متاثر شدم واین درد را درمانی واین زخم را مرهمی جزآن نه که ملاحظه شود که جنابی آن بزرگوار شخصی استوار یافته و بنفحه مشکبار مشامها را معطر مینماید واین را بدان که هرنفسی پی آن روح مجرد گیرد و بتعلیم و تدریس پردازد تائیدات متتابعا متوالیا دررسد حتی خود او حیران ماند وعلیك البهاء الابهی

ع ع

هوالله - طهران - اعضای محترم محفل محبت - حضرت صنیع السلطان حضرت میرزا حاجی آقا حضرت حاجی

محمد یزدی ـ حضرت میرزا مسیح طالقانی ـ حضرت حاجی عبدالصمد ـ حضرت نصرالاطباء ـ حضرت احمد علیخان قزوینی ـ حضرت حاجی محمد جواد ـ حضرت آقا میرزا فتح الله خان ـ حضرت میرزا فرج الله خان ـ حضرت میرزا اسحق خان ـ حضرت حاجی میرزا یعقوب ـ حضرت میرزا آقاخان قائم مقامی ـ حضرت عبدالحسینخان ـ حضرت معاون الملك علیهم البهاء الابهی

هـو الله

ای حبیبان درجهانی مانند سقف مینائی از کرانی تاکرانی دریای آبی آبی امواج مانند امواج مهاجم و هرکسی بحرکتی و شغلی مالوف و قائم اما عبدالبهاء بیاد یاران موافق و بتحریر متسلی الخاطر نامه شما واستدلالیه حضرت صدر دیوان اسرار و بدر تابان ابرار کوکب درخشنده افق عرفان و قوه روح بخشنده ایمان و ایقان رسید واز مضمون نامه نهایت شادمانی حصول یافت فی الحقیقه دراینخصوص نهایت همت مبذول داشته اید وعبدالبهاء را خوشنود کرده اید جزاکم الله تائیدا غیبیا ربانیا مقصود این بود که اثر کلك آن سید ابرار از میان نرود حال الاکرام با لاتمام آن کتاب کریم را همت فرمائید تا طبع شود وعلیکم البهاء الابهی و التحیة والثناء

طهران ـ اجزاء محفل روحانی وسایر احباب علیهم بهاء الله الابهی ٠ هـــوالله

اللهم یامن تجلی علی الحقائق النوراء بتجلی العلـــم والهدی و میزها عن سایر الکائنات بهذه الموهبت العظمی وجعلها محیطة علی کل الاشیاء یدرک حقایق الموجودات و یخرج الاسرار المکنونة من حیز الغیب الی عالم الاثـــار و یختص برحمته من یشاء رب ایدّ احبائک علی تحصیل العلوم والفنون الشتی والاطلاع علی الاسرار المخزونة فـــی حقیقة الکائنات واطلعهم علی الرموز المندمجة المندرجـــة فی هویة الموجودات واجعلهم آیات الهدی بین الوری و انوار النهی المتلئلئة فی هذه النشئة الاولی واجعلهـــم ادلاء علیک هداة الی سبیلک سعاة الی ملکوتک انک انت المقتدر المهیمن العزیز القوی الکریم العظیم ٠

ایها الحزب الالهی قدرت قدیمه هریک از کائنات و انواع موجودات را بمزیتی و منقبتی وکمالی مخصص فرمود تا در رتبه خود آیات داله برعلو و سمو مربی حقیقی کردند و هـــریک بمنزله مرآتی صافیه از فیض و تجلی شمس حقیقت حکایت نمایند انسان را از بین کائنات بموهبت کبری مخصص فرمود وبفیض ملاء اعلی فائز کرد و آن موهبت کبری هدایت عظمی است که حقیقت انسانیه مشکاة این مصباح کردد واشعه ساطعه

این سراج چون برزجاج قلب زند از لطافت قلب سطوع انوار اشتداد یابد درعقول و نفوس تجلی نماید و هدایت کبری مشروط و منوط بعلم و دانائی و اطلاع براسرار کلمات ربانی است لهذا باید یاران آلهی صغیرا و کبیرا رجالا ونساء بقدر امکان درتحصیل علوم ومعارف و تزئید اطلاع براسرار کتب مقدسه و ملکه دراقامه و براهین الهی نمایند . حضرت صدر الصدور الفائز بالمقام الاعلی فی عالم السرور روح المقربین له الفداء تاسیس محفل تعلیم نمودند وایشان اول شخص مبارکی هستند که اساس این امر عظیم نهادند الحمدلله درایام خویش نفوسی را تربیت نمودند که الیوم در نهایت فصاحت و بلاغت مقتدر براقامه ادله وبراهین الهی هستند فی الحقیقه این تلامذه سلاله طاهره روحانیه آن مقرب درگاه کبریا هستند وبعداز صعود ایشان بعضی از نفوس مبارکه اقدام درابقاء تعلیم و تعلم فرمودند و این مسجون از این خبر بینهایت مسرور شد حال نیز در نهایت تاکید رجاء از احبای الهی مینمایم که بقدر امکان بکوشند و در توسیع دائره تعلیم آنچه بیشتر کوشند خوشتر وشیرین تر گردد . حتی احبای الهی چه صغیر و چه کبیر چه ذکور و چه اناث هریك بقدر امکان درتحصیل علوم و معارف و فنون متعارف چه روحانی و چه امکانی بکوشند و در اوقات

اجتماع مذاکره کل در مسائل علمیه و اطلاع بر علوم و معارف عصریه باشد اگر چنین گردد بنور مبین آفاق روشن نمائید و صفحه غبرا گلشن ملکوت ابهی گردد . وعلیکم البهاء الابهی ع ع سال ۱۳۲۶ هجری قمری نازل شده است.

طهران - بواسطه حضرت ابن ابهر جناب میرزا مسیح طالقانی علیه بهاء الله! لابهی

هوالله

ای ربانی نامه مرقوم ملحوظ گردید و مضمون مفهوم شد الحمدلله بشریعه محبت الله شتافتی و نور ساطع الهی را در عمود نار مشاهده نمودی از فرعون نفس و هوی نجات یافتی و از بحر ظنون و اوهام گذشتی و بارض مقدس مهبط تجلیات و مطلع آیات رسیدی شکر کن خدارا و مطمئن بفضل و عنایت او باش که هر معسوری میسور نماید و هر مشکلی آسان فرماید جناب میرزا محمد را بگو دریای یزدان پر موج است و ابر فضل و احسان در نهایت فیضان تائیدات غیبیه متتابع است و فیوضات نامتناهیه مترادف مطمئن بفضل پروردگار باش در حق مرحوم میرزا عبدالرحیم از درگاه احدیت طلب مغفرت گردید الهی و مغیثی عند تموج بحر عصیانی و منقذی عند خوضی فی غمار نسیانی لیس لی ملجاء امین الا بابک احدیتک ولا کهف منیع الا عتبة فردانیتک ولا ملاذ رفیع الا فنائ

حضرة رحمانيتك فررت من بادية النسيان الى جوار الفضل والاحسان واتضرع واقول رب ادرك عبدك عبدالرحيم بفضلك العميم واحفظه من العذاب الاليم وادخله في جنة النعيم وصنه من نيران الجحيم واخلده في ملكوت العظيم واسقيه من عين التسنيم وارزقه الماء المعين واجره في جوار رحمتك يارب العالمين ثم اعوك بخضوع وخشوع واستشفع لعبدك المسيح بن الخليل ان تعفو عنه بفضلك الجزيل وتغفر له باسمك الجليل رب انه عليل يرجو شفائك العظيم وغليل يتمنى الماء السلسبيل وفقير يستغني بكنزك الخفي الهي الهي يسر له كل معسور وعمر له كل مطمور وانظم له كل منشور الهي الهي لم شعثه واجمع شمله واغفر ذنوبه واكشف كروبه انك انت الكريم المقتدر العزيز الوهاب وانك انت المهيمن المتعالي العزيز الغفار ع ع

طهران - بواسطه آقا ميرزا علي محمد سليل حضرت علي قبل اكبر عليه بهاء الله الابهى .

هـــو الله

طهران - آقا ميرزا مسيح طالقاني عليه بهاء الله الابهى

هوالحق

اى بنده الهي درانجمن رحماني مذكوري ودرعتبه مقدسه معروف ومشهور بيقين بدان كه من بتو مهربانم وخير خواه

وغمکسار مطمئن باش و مسرور و خشنود و ممنون دراین ایام ساکن باش و در طهران مستقر و ناظر وقت حضور خواهد آمد ع ع

طهران - بواسطه جناب امین - جناب آقا میرزا مسیح طالقانی علیه بهاء الله الابهی

هـــوالله

ای دوست حقیقی من و دلیل قطعی براین مدعا این است که بخدمات سلاله یار مهربان حضرت صدر الصدور پرداختی این خدمت اطفال نه خدمت حق است و عبودیت آستان غنی مطلق لهذا مستحق هر عاطفتی و سزاوار هر ملاطفت شریک و سهیم منی و انیس و ندیم من من خادم یارانم و بنده دوستان و علیك البهاء الابهی ع ع

بواسطه جناب معاون التجار - جناب آقا میرزا مسیح طالقانی علیه بهاء الله الابهی

هـــوالله

ای مسیح ملیح معاون بکلامی شیرین و گفتاری نمکین وبیانی شکرین نام تو برده و اظهار ممنونیت عظمی نموده که آن نفس نفیس بخدمت یاران متباهی و مالوف و در بین ابرار بخلق رحمانی معروف و سواد نامه های عبدالبهاء را به اطراف ارسال میدارد از شهادت ایشان واضح شد که

آستان مقدس را بنده فائق ودرگاه احدیت را عبد لائق از فضل وجود حی ودود رجاء موفور است که ترا آیت ملکوت ابهی نماید و سبب انتشار نفحات الله گرداند طائر ساکن باشی ساکن طائر گردی جاری منجمد شوی منجمد جاری گردی یعنی درعین سکون پرواز نمائی و درحین استقرار بیقرار باشی وعلیك البهاء الابهی ع ع

بواسطه حضرت علی قبل اکبر ـ طهران جناب میرزا نصرالله علیه بهاء الله الابهی .

هـــوالله

ای مقبل الی الله حضرت علی قبل اکبر نهایت ستایش را از شما نموده اند که الحمد لله بنور هدی مهتدی و بانفس زکیه مقتدی هستید برقدم پدر بزرگواری وبر اثر آن منجذب ملکوت اسرار ناظر بافق احدیتی و حاضر در محفل ابرار درس تبلیغ خوانی وبرحجج و براهین آگاهی یابی ازاین خبر سرور حاصل کردید امیدوارم که شب و روز بجان ودل بکوشی وچشم از جمیع شئون بپوشی تا فارغ القلب مستبشر الروح بتحصیل علوم آلهیه و اسرار ربانیه پردازی وبر برهان ربانی اطلاع یابی و بر دلائل واضحه واقف گردی و زبان بهدایت نفوس بگشائی و جم غفیر را بشاطی بحر عنایت برسانی و بنور هدایت دیده ها روشن فرمائی وعلیك

التحیة والثناء ع ع

عراق عجم - بواسطه جناب میرزا آقای قائم‌مقامی علیه بهاء الله الابهی - جناب آقا میرزا نصرالله طالقانی علیه بهاء الله الابهی هوالله

ای یار مهربان نامه بیست و نهم شعبان سنه حالیه که به آقا سید اسدالله مرقوم نموده بودید رسید مضامین معلوم گردید چون فرصت نیست مختصر جواب داده میشود اکثر مدرسه مکمل ترتیب گردد بسیار خوبست الحمد لله موفق بتبلیغ گشتی و محفل روحانی ترتیب شد سه نفس مبارک بظل شجره تقدیس وارد و بنور هدایت مهتدی و از سلسبیل عنایت مرتوی شدند حضرت آقا میرزا آقاخان فی الحقیقه جانفشانند و در هر موردی همتی نمایان مینمایند بجناب آقا شیخ احمد نهایت تعلق خاطر اینعبد ابلاغ دارید اگر مهلتی حاصل شد جواب نامه ایشان نیز مرقوم میکردد بجناب آقا مصطفی پیام عبدالبهاء برسان و بگو ای جان روحانی وقت آنست که بنفس رحمانی چنان زنده گردی که روح حیات بمردگان بخشی و بجناب آقای اکبر آقا بگو که عبدالبهاء چون نام تو شنید بوجد وطرب آمد امیدوار است که نهایت وله و جذب یابی و سبب سرور جمیع یاران گردی و اما مسئله معجزات جواب آن انشاء الله مختصرا مرقوم

میشود واما سرکار میرزا کلخن قباطل ماهم یعملون امیدوارم که دراین سفر چنان موفق شوی که خود حیران مانی بجناب سید فرج الله تحیت ابدع ابهی برسان و بجناب آقا میرزا محمود خان بکو امیدم چنان است که بمقام محمود پی بری و بجناب آقا میرزا مسیح ملیح صبیح نهایت روح و ریحان برسانید وعلیك البهاء الابهی - عبدالبهاء عباس

بواسطه جناب امین علیه بهاء الله الابهی - جناب میرزا نصرالله طالقانی علیه بهاء الله الابهی

هو الله

ای ثابت برپیمان طالقان از قدیم زمان منبت کل وریاحین بود و محل انبعاث اسرار وجدان لکن جمیع آن مواهب دل و جان و آزادی وجدان مقدمات ظهور و بروز مواهب کبری در یوم ظهور رب رحمن بود نتیجه باید الیوم حاصل کردد وامیدم چنین است که از طالقان نفوسی درنهایت روح وریحان مبعوث شوند که سبب سرور قلب یاران کردند وبموجب تعالیم حضرت یزدان سلوك وحرکت نمایند و باعمال و اقوال و گفتار و کردار سبب انتباه جمیع خلق شوند تو الحمد لله بخدمت موفقی و بتبلیغ امرالله مؤید وعلیك البهاء الابهی .

۲۹ محرم ۳۳۸ - عبدالبهاء عباس

طهران - بواسطه حضرت علی قبل اکبر - جناب میرزا مسیح

جناب میرزا محمد طاهر - جناب میرزا مهدی و جناب میرزا هادی علیهم بهاء الله الابهی

ای یادکارهای آن نفس مقدس مبارک جناب سمی حضرت مقصود الحمد لله بمقصود رسیدند و ندای رب ودود - شنیدند و بجمال موعود کرویدند و بظل ممدود دویدند و بمقام محمود رسیدند و چون پرواز بملکوت رازکردند ازملاء اعلی ندای هلم و تعال شنیدند لهذا باید آن یاران عبدالبهاء بشکرانه جمال ابهی زبان کشایند که بچنین فیضی موفق و بچنان فوزی مؤید شدند آن طیر حدیقه وفا بگلشن ملکوت ابهی پرواز نمود و در حظائر قدس با اهل بهاء همدم و همراز گشت حال شما باید حدیقه انیقه اورا باغبانی کنید و گلستزار محبتش را آبیاری فرمائید تا شمع آمال در شبستان وفا روشن گردد و سبب روح وریحان در ملکوت رحمن شود و هرچند آن نفس زکیه غائب و پنهان شد الحمد لله شمارا دراین جهان فانی باقی و یادکار گذاشت تا پی او گیرید ره او پوئید و مقصد او جوئید و ثنای او کوئید زیرا نفحه ئی از گلشن جان و دلش وزید و شمارا بیدار کرد و هشیار نمود واز نفس و هوی بری و بیزار فرمود باری امید عبدالبهاء چنین است که اخلاف سبب عزت اسلاف گردند وابناء شکونه باغ آمال آباء شوند

من هردم بکمال انابه و زاری و آرزو و بیقراری طلب شمول الطاف کنم و ظهور موهبت اسلاف در اخلاف خواهم و یقین است که این دعا در بارگاه کبریاء مقبول و مستجاب گردد و علیکم التحیة و الثناء ع ع

بواسطه جناب طالقانی ـ جناب آقا میرزا عبدالکریم جناب آقا میرزا محمود ـ جناب آقا میرزا مهدی ـ جناب آقا میرزا هادی ـ جناب آقا میرزا ابوطالب علیهم بهاء الله الابهی

هوالله

اللهم یاموئید المخلصین علی السلوک علی صراط مستقیم و الورود فی جنة النعیم والتجرع من عین التسنیم ایدهؤلاء علی السلوک فی المنهج القویم واجعلهم سرجا نورانیه و نجوما رحمانیه و نفوسا ربانیه و انشر بهم النفحات السبحانیه واهد بهم القوم وایقظهم من النوم انک انت القوی المقتدر العظیم ربان هؤلاء یشکرونک فی الباساء والضراء و یتحملون کل بلاء وشفاء ویصبرون علی جمرالقضاء ولایشکون سهام الابتلاء رب وفقهم علی اعلاء کلمتک بین الوری و ایدهم بنفحات قدسک التی تتعطر منها کل الارجاء انک انت العزیز المقتدر المهیمن القیوم ع ع

طهران ـ جناب مسیح طالقانی و جناب محمد تقی قاجار و

جناب میرزا محمد خرازی فروش علیهم بهاء الله الابهی

هـــوالله

ای یاران باوفا نامه شما نفحه مشکین گلشن الهی بود ونغمه وآواز بلبل معانی زیرا حکایت از فیض عنایت میکرد دلیـــل جلیل استقامت برمنهج قویم بود وبرهان ثبوت بر سبیـــل مستقیم هرچند مکاتبه بندرت واقع ولی مخابره مستمر اســـت دائما یکسر سیم مرکوز در صدور شرق است و سری دیگر مرکوز در قلوب غرب لهذا شرق وغرب همدم و همرازند و هم نغمه و هم آواز این سیم برقی روابط قلوب است واین مخابـــره احساسات نفوس و چون بمقامی ارفع از این در آئیم دور نزدیك شود فصل بوصل انجامد وبسیم وسلك احتیاج نماند آرزوی حصول این مقام داریم و خوض در عمق این طمطـام باری شما هریك شمع محفلید و حاضر انجمن و مجلس فرقتی نه تا حرقتی بمیان آید و دوری و مهجوری نه تا فتوری در الفت حاصل گردد یامنید پیش منید همدمید ومحرمید وعلیکم البهاء الابهی ع ع

بواسطه جناب امین جناب آقا سید حسین ـ جناب آقا سید جلال ـ جناب میرزا رحیمخان جناب میرزا مسیـــح خان ـ جناب آقا میرزا نصرالله طالقانی وسایر نهالهای باغ الهی و نو رسیدگان جنت ابهی علیهم بهاء الله الابهی

هـــــوالله

ای شمعهای شبستان محبت الله الحمد لله ابواب فضـــــل مفتوح و صدور اهل فتوح بآیات هدی مشروح تائیدات ملکوت ابهی پی درپی متوالی و انوار حقیقت از افق جان و دل - متلالی آهنگ ملاء اعلی بمسامع اهل بها میرسد وصلای - موهبت کبری دمبدم بگوش هوش آید این فضل وجود گوناگون از حضرت بیچون مانند بحور در نهایت موج و هیجان است لهذا ید غیبی تربیت نفوس میفرماید که هریك گلشن آلهـی را سرو روانند و حدیقه رحمانیرا گل صد برگ خندان در مجامع لاهوتیان شمع روشنند و در صوامع ملکوتیان شاهـــد انجمن حضرت امین به بیانی مبین ستایش از آن یـــاران نموده که فی الحقیقه این جوانان خلق جدیدند و ایـــن نو رسیدگان تربیت یافته نور مبین شب و روز آنی فراغـــت ندارند و راحت نجویند همواره در کفتگویند و همیشه در جستجو راه حقیقت پویند مفتون آن روی دلجویند و اسرار هدایت کویند و چون جناب امین گواه آگاهست و امین درگاه ستایش ایشان سبب آسایش دل وجان گردید دست تضرع بدرگاه ملیك ملکوت مرتفع شد و عزیزان را از درگاه الهـــی طلب تائید نامتناهی گردید یقین است که مظاهر الطاف رحمن گردند وبفوز عظیم رسند و سبب انتشار آثار نور مبین

شوند تا جهان خلد برین شود و نفحات مشکبار جنت ابهی
روی زمین را معطر و عنبرین نماید و علیکم البهاء الابهی ع ع
طهران - اعضای محفل مرتب - جناب فاضل شیرازی -
جناب میرزا نصرالله طالقانی - جناب آقا عبدالله دولت
آبادی - جناب میرزا رحیم خان - جناب میرزا محمود خان
جناب میرزا لطف الله خان - جناب میرزا مسیح خان
جناب میرزا عبدالله - جناب آقا میرزا محمد حسن ابن
الشهید - جناب میرزا مسیح طالقانی - جناب میرزا
اسمعیل خان - جناب محمد تقی خان قاجار علیهم
بهاء الله الابهی

اللهم یا مؤید المخلصین علی اعلاء کلمة الله بین العالمین
و القیام علی خدمة الحق والفداء فی سبیل النورالمبین رب
ان هؤلاء عباد نبهاء وارقاء و ازکیاء قاموا علی خدمة امرك
بین الملاء و احبوا المشقة والعناء حبا بجمالك المشرق
من الافق الاعلی رب انهم یوسسون المحافل والمجامع
و امرهم شوری بینهم فی اعلاء کلمتك و تعلیم الناشئة
الناجحة لاقامة حججك و برهانك و تدریس الشبان بالدلائل
و الانباء التی سبقت من النفوس المبارکة الکاشفة لاسرار یوم
ظهورك رب اجعل هؤلاء ثابتین علی هذا المقصود الجلیل
باذلین الروح حبا بالنباء العظیم فادین الارواح فی

هجری قمری تشکیل شده مربوط بصفحه ۱۷۸ اسامی کرامی
ازچپ براست نشسته

۱ـ جناب میرزا مسیح طالقانی (رستکار) ۲ـ جناب میرزا
اسمعیل خان (دوستدار) ۳ـ جناب محمد تقی خان قاجار
(بهین آئین) ٤ـ جناب میرزا محمد حسن ابن الشهید
(خضرائی) ٥ـ جناب فاضل شیرازی ٦ـ جناب آقا عبدالله
دولت آبادی (مهاجر) ۷ـ جناب میرزا نصرالله طالقانی
(رستکار) ۸ـ جناب میرزا عبدالله (ثابت) ۹ـ
جناب میرزا مسیح خان (دکترارجمند) ۱۰ـ جناب میرزا
لطف الله خان (منجم) ۱۱ـ جناب میرزا محمود خان
(بدیعی) ۱۲ـ جناب میرزا رحیم خان (ارجمند) علیهم
بهاء الله الابهی

نفحه مشکبار نثار نمایند فیا فوز من قام علی هدایة الانفس
فی الآفاق ویا فرح من حمل قمیص یوسف البهاء حتی ینتشر
رایه فی المدن والقری اسئل الله ان یؤیدهم علی هذا و
همچنین مرقوم فرموده بودید که آقا میرزا مسیح نیز سفر نمودند
تا نطق نصیح بکشایند ودر اطراف و اکناف باوجهی صبیح
و بیانی بلیغ ناس را نصیحت و هدایت فرمایند این نیز سبب
سرور گردید البته مجالس درس تبلیغ را بسیار اهتمام دهید
تا تلامذه تربیت شده باطراف منتشر گردند وهمچنین از
تهیه لوازم و مصارف مبلغین که حضرت آقا سید نصرالله و
سایر شرکاء قیام نموده اند نهایت روح وریحان حاصل گردید
تحیت مشتاقانه عبدالبهاء را بکل ابلاغ دارید و شب و روز
بتدریس درس تبلیغ مشغول گردید وعلیك البهاء الابهی ع ع
بواسطه جناب زائر صبحی و میرزا احمد یزدانی اعضاء
محفل نورانی مبلغین جناب فاضل شیرازی ناظم الحکماء
حاجی سید علی اکبر بروجردی آقا محمد حسین یزدی
مسافر میرزا نصرالله خان رستگار معاون محفل آقا سید رضا
خان صدر میرزا فرج الله خان میرزا فیض الله صبحی میرزا
احمد منشی محفل میرزا احمد خان مهتدی میرزا عبدالحسین
خان نعیمزاده میرزا مهدیخان رهبر سید حبیب الله خان
سیناء آقا میرزا عباس یزدی شیخ عبدالحسین تفتی میرزا

یوسف خان میرزا نریدون میرزا احمد خان یزدانی ناظم
محفل علیهم بهاء الله الابهی

هـــــوالله

ای ثابتان بر پیمان نامه از جناب احمد یزدانی رسید ونامهای
مبارك شما مندرج و ملاحظه گردید فورا نفحات خوش وزید
قلب بهیجان آمد روح وریحان رخ داد زیرا این جمـــــع
الحمد لله چون شمع نور هدی افاضه میفرماید امروز مهمترین
امور این است که انسان برفتار وگفتار سبب هدایت دیگران
گردد وعلت نورانیت هر دیار شود زیرا هدایت سبب حیات
ابدیه است واز اعظم فیض ملکوتی الهی هر نفسی قدم دراین
میدان نهد حیات دل وجان یابد وانشراح وجدان جوید
تائید شدید گردد توفیق رفیق شود وآنا فآنا ترقی نماید
لهذا این قلب از آن جمع احساس وجدانی نماید و نفحات
رحمانی استشمام کند و بعتبه الهیه دائما این مناجـــات
نماید اللهم یا منعش القلوب من هبوب نسائم عنایتك و شارح
الصدور بطلوع انوار موهبتك انی اکب بوجهی علی التـــراب
خاضعا خاشعا متذلل بباب احدیتك راجیا فیوضات رحمتك
لاحبتك متمنیا تجلیات موهبتك لاودائك فانظر یا الهی الیهم
بلحظات الاعین الرحمانیة ثم انفخ فیهم روح الحیات یطیربهم
الی الاوج الاعلی والذروة العلیا مشهد الفداء بجمیـــــع

الشئون والاحوال والاطوار حتی یکونوا آیات الهدی بین الوری و انجما ساطعة الانوار من الملاء الاعلی انك انت المعطی اللطیف الوهاب عبدالبهاء عباس- ۱۳ صفر ۱۳۳۸ حیفا

طهران - جناب میرزا نصرالله رستکار طالقانی علیه بهاء الله . هوالله

ای ثابت برپیمان نامه جدید رسید الحمدلله دلیل بر نوزی شدید بود ونامه پیش را جواب پیش از ورود نامه مرقوم کردید امیدم چنانست که بآنچه مرقوم شد موءید و موصوف کردی اسئل الله ان یوءیدك علی ماترید و یشرح صدرك بتائید جدید مختصر مرقوم شد معذور دارید فرصت ندارم وعلیك البهاء الابهی عبدالبهاء عباس- ۲۰ جمادی (۱) ۱۳۳۸ حیفا

درموضوع مندرجات الواح مقدسه که در این قسمت زینت بخش شده لزوما و تذکرا شرح ذیل نوشته میشود .

اول - الواح مبارکه قبل ازسال ۳۲۳ که در زمان حضرت صدرالصدور نازل ودر بیست صفحه در زمان ایشان ژلاتین شده اسامی کرامی ووضعیت تلامذه که در دو لوح مبارك عمومی مرقوم کردیده باندازه اطلاعاتیکه دارد ذیلا نوشته و مختصر توضیحاتی هم داده میشود عنایات

حضرت عبدالبهاء نسبت بآن معلم رحمانی و اهمیت فوق العاده تاسیس درس تبلیغ از مندرجات الواح واضح و روشن میشود • جنابان ۱ـ آقا حسین ۲ـ آقا محمدعلی همدانی ۳ـ آقا محمد علی اصفهانی ٤ـ آقا میرزا علی خرازی فروش که درلوح اول مرقوم شده بنده ندیده و نمیشناسم از جناب دکتر مسیح خان ارجمند هم تحقیق کردم ایشان هم در نظر نداشتند متاسفانه اطلاعاتی از آنها در دسترس نیست ٥ـ جناب آقا سید حسن منظور هاشمی زاده متوجه میباشد که لوح جداگانه هم دارند و درهمین قسمت زینت بخش شده و خدمات ایشان نوشته شده است ٦ـ جناب آقا میرزا احمد شیرازی ۷ـ جناب آقا میرزا جلال نجل امجد شان برادر وبرادرزاده مرحوم میرزا محمد کاظم پسور امری میباشند درمدت اقامت طهران در کلاس درس حاضر میشدند اطلاع بیشتری از حالات آنها ندارد (خانواده محترم کاظم پور امری در شاهرود وطهران مصدر خدمات بوده و میباشند) ۸ـ جناب آقا فرج الله کاشانی منظور مرحوم مجیدی است ۹ـ حاج میرزا محمد تقی قمی (خیاط مرشد زاده) میباشد (شرح خدمات ایندونفر درجای دیگر نوشته شده است) ۱۰ـ جناب آقا میرزا نبی خان لسر عکاس بوده دو قطعه عکس حضرت صدر الصدور و تلامذه

را ایشان برداشته اند علاقه بخدمات تبلیغی داشته اند

۱۱- جناب آقا میرزا جلال و ۱۲- جناب آقا میرزا جواد مازندرانی دو برادر بودند و هردو مرحوم شدند بعد ادارای نام فامیلی حضرائی شدند (ولی باخانواده محترم حضرائی شهید زادکان سبزواری انتسابی ندارند) این دو برادر اولی وارد خدمات وزارت دارائی شده غالبا رئیس دارائی ولایات بوده وهردو از منسوبان خیلی نزدیک حضرت حاج غلا مرضا امین امین علیه بهاء الله بوده اند و مرحوم آقا میرزا جواد خان که دارای خط خوش و اخلاق دلکش بوده مدتها در تجارتخانه حضرت حاج غلا مرضا امین امین سمت منشی گری داشته و سپس چندین سال منشی مخصوص حضرت آقا سید نصرالله باقراف بوده و در دوره ریاست وزرائی مرحوم محمد ولیخان خلعت بری سپهسالار اعظم طاب ثراه در حدود سال ۱۳۳۶ هجری قمری منشی رئیس الوزراء بوده است . نکته قابل تذکر این است که تصدیق حضرت حاج غلا مرضا امین امین بوسیله جناب میرزا جواد خان خضرائی قبل از تشکل کلاس درس تبلیغ بوده بدین جهت در قسمت نفوسیکه بوسیله تلا مذه حضرت صدر الصدور تبلیغ شده اند ذکر نکردیده است .

بیمناسبت نیست که با رعایت اختصار از حالات و خدمات

حضرت امین امین شمه ئی ذکر شود این شخص بزرگوار پسر مرحوم حاج محمد محسن تاجر معروف اصفهانی طاب ثراه که از تجار بسیار معتبر درجه اول دوره ناصری و مظفری بوده و بخیر خواهی و نوع پرستی معروف و موصوف بوده اند عیال اولی حضرت امین امین از منسوبان خیلی نزدیك کو یـــــا برادر زاده سپهسالار اعظم بوده بنا براین جنبه تجارت و اشرافیت با ثروت پدری و انتساب با طبقات عالیه داشته اند وجود عزت وجلال و ثروت ومال وسیله تکبر و تبختر ایشـــان شده بود ولی بعداز تصدیق بتوفیق حق تقلیب ماهیت شده و تغییر حالت یافته از مال وجلال گذشته و باکمال خضوع و خشوع و تمکین انتخار شاگردی حضرت حاج ابوالحسن امین که در انقطاع بی نظیر و مستغنی از تعریف و توصیف میباشند یافته و بمقام ارجمند امین امین نائل گردیده اند البته تاریخ حیات این دونفس منقطع و بیمانند را مورخین امر نوشته و خواهند نوشت .

جنابان ۱۳ـ آقا میرزا رحیم خان ۱۴ـ آقا میرزا ابراهیم خان ۱۵ـ آقا میرزا مسیح خان اخوان محترم ارجمند هستند که خدمات آنها نوشته شده و میشود ۱۶ـ جناب آقا حسین آقا ابن آقا محمدعلی کاشانی ـ منظور مرحوم آقا حسین آقا جاوید است که پدر و پسر از اشخاص با ایمان و خدمتگذار

بوده اند .

اسامی که در لوح مبارک ۱۴ نفری خطاب (ای ابنـــاء عبدالبهاء) میباشد و فوقا معرفی نشده اند بدون تکرار بشرح ذیل است .

۱۷ـ جناب آقا عنایت الله پسر مرحوم آقا محمد علی ارباب کاشانی است ۱۸ـ جناب آقا غلا مرضا در خارج دروازه قزوین چندین سال مغازه داشته و شخص مشتعل وعلاقه مند به تبلیغ بوده است .

۱۹ـ جناب آقا میرزا روح الله خادم است چندین سال در مدرسه تربیت طهران و دربابل و کاشان بتعلیم و تـــربیت نونهالان و خدمات تبلیغی موفق بوده بمحضر انورحضرت عبدالبهاء مشرف شده است ۲۰ـ جناب استاد ماشاء الله علاقه مند بخدمات تبلیغی بوده است ۲۱ـ جناب آقـــا حبیب الله همدانی در اواخر زندگانی خود آجیل فروشی میکرده واز خدمات امری متاسفانه برکنار بوده اســـت ۲۲ـ جناب آقا میرزا حسین ابن حضرت میرزا اشرف شهید شهیر میباشد از خدمات وحالات ایشان اطلاعاتی ندارد این ۲۲ نفر با دوازده نفریکه در اوائل قسمت ششم اسامی آنها نوشته شده عده تلامذه آن معلم رحمانی بوده اند که در الواح عمومی و خصوصی اظهارعنایت درباره آنها

شده و اکثر این نفوس قدسیه بطوریکه از شرح حال هـــریك فهمیده میشود بتفضلات الهیه بخدمات تبلیغی و تشکیلاتی موفق شده اند • شاید نفوس دیکری هم بوده اندکه بنده مدرکی بدست نیاورده و بیخبر هستم •

دوم ـ الواح مقدسه که بافتخار آنسرور ابرار و چند نفر از تلامذه بعد ازسال ۱۳۲۳ عنایت شده واین بنده از ایـــن تاریخ به بعد درحوزه درس تبلیغ حاضر میشدم وسه لوح منیع بازیارت نامه مخصوص حضرت صدرالصدور میباشد و مندرجات این الواح مبارکه حاکی از رفعت مقام آن هادی انام است و لوح آخر بافتخار حضرت میرزا علی محمد خان سررشته دار علیه بهاء الله میباشد که مانند شعله شرار و کره نار بوده و سررشته کار تبلیغ را بخوبی درد ست داشته وبهدایت نفوس بسیار موفق شده وراهنمای بنده برای حضور درحوزه درس تبلیغ این بزرکوار بوده بنابراین شایسته و سزاوار است که از نظر وفاداری ذکر خیری ولو باختصار شده باشد الواح زیادی باعزاز آن مبلغ با شهامت و فداکار عنایت شده و انتشار یافته و مشعر برعلاقه مخصوص آنجوهر محبت وخلوص بخدمت مهم تبلیغ میباشد • طوبی له و حسن مآب •

اینك شرح الواح مقدسه اختصاصی ذیلا نوشته میشود •

پس اززیارت لوح مهیمن خطاب (ایها المنجذب بنفحات ریاض المیثاق) وعنوان (ای معین علم و دانائی) بخوبی محسوس بود که روز بروز بر انجذابات روحانیه و الهامات ربانیه وتجلیات نورانیه و حالت توجه وانقطاع حضرت صدرالصدور افزوده میشود دارای حالات و کیفیاتی بودند که بکلی ازتوصیف خارج است • مندرجات الواح مقدسه مخصوصا لوح رفیع عربی بهترین شاهد مقامات عالیه و معنویه این نفس ملکوتیه است • اما ازحیث امور ملکیه در اینسال در مضیقه بودند زیرا عایدات سرشار محضر شرع پس از تصدیق از بین رفته بود وبتدریج از کم کردن خدمه ونوکر وفروش اسب و استر حتی اثاثیه و کتب امرار معاش میفرمودند • در خاطر دارد ازطرف محفل مقدس روحانی یکصد وپنجاه تومان که در آنموقع مبلغ جالب توجهی بوده برای کمک معاش ارسال شده بود از قبول آن جدا خودداری فرموده بوسیله یکی دونفر از تلامذه مبلغی قرض نمودند و پس از چند ماه بالتمام مسترد فرمودند منظور این است بکلی منقطع ازدنیا و دارای تسلیم ورضا و محویت وفنا بودند که از وصف خارج است • بعداز وصول این الواح مقدسه و تقدیم عریضجات در اواسط همانسال شش نفر از تلامذه و بعدا جناب دکتر ارجمند بولایات مسافرت نمودند • مندرجات

مرقومه حضرت حاج میرزا حیدرعلی و لوح مبارك بعنوان (ای ثابت برعهد و راسخ برپیمان) اظهارعنایت راجع بمسافرت این چند نفر میباشد که شرح حالات آنها نگاشته شده است این سومین لوحی است که درسال ۳۲٤ اعنایت شده است . آخرین لوحی که عنایت شده ودرقسمت الواح زینت بخش گردیده لوح مبارکی است که عنوان آن (ای حمامه حدیقه بقا) نازل شده است و شرح نزول این لوح بدیع بسیار شیرین است که وعده داده شده و آن حکایت تاریخی دلنشین این است که درسال ۱۳۲۳ یا ۱۳۲٤ مطابق با سال ۱۲۸٤ شمسی و ۱۹۰٦ میلادی حضرت مبلغ شهیر مسیو هیلیت دریفوس فرانسوی و امة البهاء میس کیفورد بارنی امریکائی بایك خانم اروپائی دیگر بامر محبوب عالمیان برای ملاقات یاران بایران تشریف فرما شدند در طهران پذیرائی شایان از میهمانان عزیز بعمل آمد از جمله دعوت بسیار مجلل وبا شکوهی هم ازطرف تلامذه با حضور حضرت صدرالصدور معمول گردید . البته کیفیت روحانیت و نورانیت و جلال اینگونه محافل رحمانی که نفوس مهمه شرق وغرب دریك اجتماع نورانی جمع شوند گفتنی و نوشتنی نیست دیدنی است . آثارعظمت و قدرت الهیه دراین مجامع بخوبی واضح و آشکار میشود درمدت چند هفته اقامت مسافرین عزیز درطهران باوجودیکه

متوالیا مجالس جشن وملاقات تشکیل میشد میس پارنی آن نفس ملکوتی و آن فرشته آسمانی موقع را غنیمت شمرده هفته چند ساعت در مسائل اسلامی ودینی و روحانی و عرفانی از حضرت صدرالصدور سئوالاتی نموده و جوابهای کافی ورضایت بخش شنیده واین سئوال وجواب یك کتاب شده و بیادکار این مسافرت پر شورووله وانجذاب بایشان تسلیم شده .

میس پارنی درموقع تشرف خود بساحت اقدس آن کتاب راتقدیم مینماید این است که در لوح مبارك راجع برضایت خاطرو کیفیت مسافرت آنان بایران بیانات وعنایاتی میفرمایند وذکر آن کتاب میشود . یك نسخه از این مجموعه نفیسه جزوجعبه امانات حضرت صدرالصدور بوده که عینا ضمن سایر آثار بساحت اقدس مولای توانا ارواحنافداه تقدیم ودرصورت اولیه این تاریخ ذکر گردیده متاسفانه نسخه از این کتاب نایاب برداشته نشده ودردست نیست .

این نکته هم نگفته نماند که حضرت صدرالصدور با این مسافرین عالیمقام وچند نفر دیگر درهمانموقع عکس برداشته ودونسخه آن نزد جناب آقا میرزا عبدالحسین خان خادم علیه بهاء الله موجود میباشد از اعضاء محترم محفل مقدس روحانی طهران خواهش شده برای کولکسیون عکسهای نیم قرن محفل مقدس نسخه از این عکس تهیه فرمایند .

(بعدا اطلاع حاصل شد بعلت کمرنگی عکس مورد استفاده واقع نگردیده) البته قارئین محترم متذکر هستند این مسافرین معظم پس از سیر در بعضی از ولایات ایران و ملاقات دوستان ایران بساحت اقدس مشرف شده امة البهاء میس بارنی چند ماهی در آن ارض مقدس اقامت مینماید و کتاب مستطاب معاوضات که معدن فیوضات و مخزن اسرار الهی و مشتمل بر مسائل اجتماعی وروحانی وعرفانی ومحتوی دلائل وبراهین دینی وربانی است یادگار پر افتخار میس بارنی در تشرف بساحت اقدس است . مسافرت بایران دوره نامزدی این دونفس نفیس بوده وسپس ازدواج پر ابتهاج انجام یافته و مسیو دریفوس بترجمه بعضی از کتب امریه بزبان فرانسه و مسافرتهای تبلیغی در ممالک مختلفه اقدام نموده در مواقعی که وجود مبارک حضرت عبدالبهاء ارواح الوجود لعظمته الفداء در پاریس تشریف فرما بودند این زن وشوهر باسعادت بخدمات تاریخی فراموش نشدنی موفق شده اند . مسیو دریفوس در این سالهای اخیر بملکوت ابهی صعود نموده و مادام دریفوس که در مجمع بین المللی نسوان جهان نیز عضو میباشد بخدمات امریه اشتغال دارند این نکته هم نگفته نماند الواح حضرت صدر الصدور بطوریکه ملاحظه میفرمایند تاریخ ندارد باستثنای این لوح مبارک

که تاریخ ۱۳ شهرالمحرم ۱۳۲۵ درآن مرقوم شده و بموجب عنوان اول لوح مبارك (ای حمامه حدیقه بقا) مفهوم میشود که بزودی زود بایستی بعالم بقاء و فیض لقاء مفتخر و فائز شوند و درتاریخ ۵ ربیع الاول ۱۳۲۵ صعود نمودند .

و زیارتنامه مبارك چاپ عکسی آن رمضان همانسال است ودر قسمت الواح ملاحظه میفرمایند دلالت بر مقامات روحانیه و خدمات باهره بی نظیر فناناپذیر آن حمامه حدیقه بقاء مینماید .

علاوه برعکسی که فوقا نوشته شده یك عکس به تنهائی وعکس دیگر باهشت نفر تلامذه در نزد بنده موجود است که بنماینده محفل مقدس روحانی طهران شیدالله ارکانه برای کولکسیون عکس نیم قرن محفل داده شده است و امیدواراست از هرکدام یك قطعه دراین تاریخ گذاشته شود .

اخیرا یك عکس بزرگ و عکس باتلامذه به لجنه محترمه حظیرة القدس ملی برای نصب در سالن مجلل حظیرة القدس داده شده است .

عکس دیگر هم بانه نفر تلامذه انداخته اندکه در جلد دوم صفحه ۱۷۹ کواکب الدریه میباشد و این عکس را محفل مقدس روحانی طهران شیدالله ارکانه در موقع چاپ آن کتاب از بنده دریافت و بمصر ارسال فرمودند و اینکه در کتاب

کواکب الدریه لقب حضرت صدرالصدور (صدرالاسلام) -
نوشته شده اشتباه ولقب ایشان (صدرالعلماء) بوده اما
سایر مطالب مربوط بخدمات و اهمیت مقام آنواقف اسرار که
بانهایت اختصار درآن تاریخ نوشته شده مقرون بصحت میباشد .
سوم یکی از تلامذه بامحبت و خلوص حضرت صدرالصدور
جناب آقا میرزا فرج الله خان مجیدی بوده اغلب در محفل
نورانی مبلغین ولجنه تبلیغ طهران عضویت یافته ودارای -
انقطاع و خلوص و جزو مبلغین بوده و علاقه مخصوص به تبلیغ
داشته ودر ۳۲۲ خورشیدی تقریبا ۱۹ روز قبل از جشن
قرن صد ساله بملکوت ابهی صعود نموده ومرقد ایشان در
گلستان جاوید سمت شرق طهران است علیه الرحمة والرضوان
و درلوح مبارکه بافتخار ایشان عنایت شده ودر قسمت الواح
ملاحظه میفرمایند وعنوان آن (ای بنده حق) میباشد
ودرآن تصریح فرموده اند (از صعود حضرت صدرالصدور
برفیق اعلی نه چنان احزان احاطه نموده که به بیان آید
ولی حکمت چنین اقتضاء مینمود که این مصیبت کبری واقع گردد
وتاثیرش شدید است . بعداز صعود جمال ابهی روحی
لاحبائه الفداء عبدالبهاء درهیچ مصیبتی چنین متاثر نشد
مانا الاالتسلیم بالقضاء والصبر والرضاء علی هذه المصیبة
الکبری) تسلی قلوب ممکن نه و تعزیت محال مگر آنکه جناب

آقا میرزا نعیم وجناب حاجی میرزا سیدعلی از اهل صاد و جناب نیرو جناب سینا همتی فرمایند واقدامی کنند وبعزمی آسمانی و همتی ربانی وقصدی الهی بتعلیم تلامذه آنشخص جلیل و تربیت اطفال و نورسیدگان پردازند ودرس تبلیغ دهند وازعلوم بقدر لزوم بهره و نصیب بخشند شاید این قلب محزون راتسلی حاصل کردد و سکون وقراری جلوه نماید وعلیك البهاء الابهی ع ع

بعداز نزول این لوح مبارك هرچهارنفر نفس مقدس باکمال همت واشتیاق تاسیس کلاس درس تبلیغ نموده ووسیله تکمیل عده از نونهالان بوستان ربانی کردیده ولی مجلس درس حضرت آمیرزا نعیم رونق بیشتری یافته علاوه بر دواستدلالیه اشعار آبدارایشان یك استدلالیه نقلی سئوال وجواب یادکار پرافتخار از ایشان باقی مانده که بوسیله جناب آقا میرزا عبدالله مطلق در اصفهان چاپ عکسی شده و موجود است ودرلوح مبارك عنوان (یانعیم عبدالبهاء) این تاج افتخار برسرآن بزرکوار کذاشته شده • جناب حاجی میرزا سیدعلی اصفهانی که درلوح مبارك ذکر شده ازعلوم قدیمه وجدیده حتی زبان فرانسه وانکلیسی اطلاعات کافیه و لازمه داشته وچندین سال متوالی در مدرسه تربیت سمت معلمی داشته اند •

ضمنا حضرت آقا میرزا حسن ادیب طالقانی ایادی امرالله علیه بهاء الله الابهی که از علماء و دانشمندان و ملقب بادیب العلماء و قبل از تصدیق معلم دارالفنون واز علوم و فنون معموله دوره خود بهره وافی داشته کلاس درس تبلیغ از روی قواعد عقلی و فلسفه تشکیل فرموده اند وعده از جوانان آن دوره استفاده از محضر ایشان نموده و کتابی هم دراین زمینه نوشته اند و لوحی هم در این موضوع نازل شده است ضمنا این نکته هم نگفته نماند بمناسبت سوابق علمی و معلمی در دارالفنون تاسیس مدرسه تربیت بنین در سال ۱۳۱۷ قمری با مشکلات آن دوره به پیشنهاد و تشویق ایشان واقدام و اهتمام عده از یاران جانفشان آنزمان انجام یافته وعکس اعضای اولیه کمیته مدرسه تربیت که در خانواده های قدیمی احباب موجود است مثبت این اظهار است . البته مورخین امر تاریخ حیات و خدمات این شخص خردمند ودانشمند وبزرگوار و عالیمقدار رانوشته و خواهند نوشت . کتاب استدلالیه باسفرنامه که نوشته اند نزد امة الله نوراء خانم صبیه ایشان عیال مرحوم مبصرالملك پیر مرادی میباشد ممکن است حضرت سلیمانی علیهم بهاء الله بوسائل مقتضیه برای تهیه تاریخ ایشان دریافت فرمایند . باری لوح مبارك دیگر خطاب بحضرت نعیم است که

زاید الوصف اظهار عنایت درباره ایشان و حضرت صدرالصدور فرموده اند .

لوح منیع دیگر بافتخار اعضاء محترم محفل محبت است که راجع بطبع استدلالیه امر فرموده اند ودر عریضه جات محفل مقدس در این موضوع نوشته شده است .

لوح اخیر این قسمت لوح بدیعی است که بافتخار محفل مقدس روحانی و عموم احباب عنایت شده و تاکیدات اکیده درتحصیل علوم و فنون فرموده اند هرگاه احبای آلهی موفق باجرای این تعلیمات عالیه شده بودند برعده مبلغین و مبلغات و مصدقین و مصدقات بمراتب بیشتر از وضعیت فعلی افزوده شده بود .

امید است بتائیدات الهیه بتوانیم در آتیه جبران مافات نمائیم .

چهارم - قسمت اخیره الواح مقدسه است که بافتخار جناب اخوی مسیح رستکار و بنده و منسوبان و بعضی از احباء عنایت شده است .

حقیقت واقع این است بنده قصد نداشتم الواح فامیلی باستثنای دولوح مقدس نوشته شود زیرا خود را شایسته این الواح مقدسه و عنایات مبذوله نمیدانم . اگر چنین منظوری داشتم البته مناسب بود که لوح مبارك که بوسیله جناب

قائم مقامی بافتخار بنده عنایت شده در قسمت شرح سفر دوم عراق زینت بخش شود .

ضمنا تذکر میدهد در این دو سه سال اخیر بزحمت زیاد الواحیکه ذکر خدمات حضرت صدر الصدور در آنها شده بخط خوش در یك دفتر کوچك ۱۰۴ صفحه جمع آوری نموده و الواح اختصاصی فامیلی هم در این مجموعه مبارکه است .

این کتابچه الواح مقدسه را خدمت جناب امان الله در آگاهی روحی لخلوصه الفداء داده ایشان از کثرت علاقه مندی و اشتغال و اشتیاق بانتشار آثار این قسمت را نیز علاوه بر منظور بنده ماشین فرمودند و چون الواح مربوط بمحفل محترم نورانی مبلغین و محفل مرتب هم در این قسمت بود و در نظر داشتم که ماشین شود لذا تغییری در قسمتی که تصادفا ماشین شده بود داده نشد .

یك بشارت مسرت انگیز ویك مژده اطمینان بخش

بعد از نقل الواح مقدسه مربوط بحضرت صدر الصدور و تلامذه و نوشتن توضیحات راجعه بالواح حضرت میرزا احمد خان یزدانی علیه بهاء الله الابهی تصادفا اظهار داشتند چند سال قبل شاید در موقعی که ایشان معاون

اداره دارائی ارتش بودند جناب سرهنگ سید حسنخان بنی صدر برادر زاده حضرت صدرالصدور چند لوح اصل مربوط بآنحضرت را بایشان داده وایشانهم از حسن اتفاق سواد تمام آن الواح عالیه را برداشته واصل آن را بمحفل مقدس روحانی ملی بهائیان ایران شیدالله ارکانه تسلیم نموده اند . ازاین خبر بهجت اثر انبساط خاطر حاصل شد .

بدین مژده کر جان فشانم رواست
که این مژده آسایش جان ماست

کتابچه الواح منیعه را ازایشان گرفته بخط خوش جناب آقا میرزا عبدالرحمن رحیقی شیرازی علیه بهاء الله میباشد که قریب بیست سال است ایشان و خانم محترمه شان از شیراز اخراج شده ودر طهران اقامت دارند . جناب رحیقی در لجنه استنساخ آیات عضو میباشند و بخدمت ذیقیمت استنساخ الواح موفق شده اند . این کتابچه دارای ۱۴۳ صفحه است از صفحه یك تا ۶۷ این کتابچه الواح اختصاصی حضرت صدرالصدور و منسوبان و یك لوح خطاب بتلامذه (ای طالبان عرفان) میباشد . این کتابچه بدقت زیارت وباعث ازدیاد مسرت گردید . دراین کتابچه بعضی از الواح رفیعه که بنده سواد آنهارا ...

داشته‌ام درج شده و قبلا در این تاریخ زینت بخش گردیده است ولی ضمنا از حسن اتفاق بعضی الواح منیعه موجود میباشد که بنده زیارت نکرده بودم وجواب بعضی از عرایض ایشان است . موضوعیکه بینهایت قابل دقت وباعث نشاط وانرو مسرت خاطر میباشد اینست از مراجعه بالواح این کتابچه به بنده واضح و روشن شد علاوه بر چهار لوح اصل که جزو جعبه آثار حضرت صدر الصدور بوده وبساحت اقدس حضرت ولی امرالله ارواحنا فداه تقدیم ودر صورت مقدمه این کتاب ذکر شده و بوسیله بنده ارسال گردیده بموجب دقت در مندرجات کتابچه حضرت یزدانی معلوم شد اصل سایر الواح ایشان و دولوح مبارك عمومی خطاب بتلامذه بمحفل مقدس روحانی ملی تسلیم شده است فقط یك لوح مبارك فارسی که عنوان آن (ای معین علم و دانائی) میباشد وضعیتش روشن نیست زیرا سواد آن در الواح کتابچه مذکور نیست واصل آنهم نزد بنده نبوده است . ضمنا زیارت نامه که بعداز صعود ایشان بوسیله ایادی امرالله حضرت علی قبل اکبر روح المقربین له الفداء عنایت شده ظاهرا اصل آن باید در خانواده محترم ایادی باشد و هرگاه بمحفل روحانی ملی تسلیم نموده باشند و یا بعدا تسلیم فرمایند که تمام الواح اصل آن واقف اسرار جمع آوری شده

باشد محبوب و مرضی حق خواهد بود .
خلاصه الواح ایشان که تا این تاریخ زیارت شده نوزده
لوح مبارک بشرح ذیل است .
دو لوح مبارک مختصر فارسی و عربی در قسمت پنجم که قبلا
نوشته شده و محض تکمیل در این قسمت نقل میشود ۹ لوح
هم (با زیارتنامه) که اختصاص بحضرت صدرالصدور داشته
در قسمت هشتم این تاریخ زینت بخش شده و بقیه الواح
مقدسه هم با گذاشتن نمره ۱۰ به بعد ذیلا نقل میشود .
لوح مبارک که بافتخار جناب آقا سید حسین همدانی عنایت
شده منظور اخوی کوچک حضرت صدرالصدور است که بعضی
اوقات در جلسه درس تبلیغ حاضر میشدند ورساله که نوشته
بودند مورد تمجید واقع گردیده است . ایشان بعد از
صعود حضرت صدرالصدور از معاشرت با احباب خودداری
کرده و در مشاغل اداری ترقیات عالیه نموده و بمعاونت
اداره کل آمار و شهرداری طهران رسیده ولی بنده شخصا
ارادت و ارتباط با ایشان داشته و دارم اخیرا از طرف
لجنه محترمه تبلیغ طهران دامت توفیقاتها در حظیرة القدس
ملی جلسه مسامره وباد بود بنام نامی حضرت صدرالصدور
باحضور عده از حضرات مجلله مبلغین و جمعی از اعضاء
کمیسیونهای تبلیغی تشکیل گردیده ابتدا حضرت میرزا علی اکبر

خان فروتن علیه بهاء الله الابهی رکن رکین و منشی با مهارت و مبین محفل مقدس روحانی ملی بهائیان ایران شید الله ارکانه که در تحریر و حسن انشاء بی نظیر میباشند ویکی از آثار مهمه و دلپذیر ایشان تالیفات کتب مفیده و سودمند دروس اخلاقی است که باسلوب بسیار شیرین و جذاب تهیه شده ووسیله تعلیم و تربیت جوانان و تحکیم و تقویت بنیان عرفان وایمان آنان است و همچنین ازعذوبت بیان و شیرینی گفتار و حسن رفتار خود در کنفرانسهای عمومی و مجالس تحبیب وسیله تذکر یاران و طالبان حقیقت هستند . ازعظمت مقام و خدمات ابدی وابتکار حضرت صدرالصدور در تاسیس اساس محکم و متین دروس تبلیغ وعنایات مبارك نسبت بآن صدر المقربین از بیانات خود حاضرین را محظوظ فرمودند . ضمنا این ذره ناچیز نیز خلاصه مندرجات تاریخ را بعرض حضار محترم رسانید .

جناب دکتر اخوی حضرت صدرالصدور در این جلسه حضور داشته واز شکرگذاری ووفاداری یاران الهی خورسند و مسرور شدند و در خاتمه الواح زیارت نامه حضرت نعیم و لوح مبارك خطاب بحضرت ادیب ایادی امر که اخیرا زیارت شده نقل میشود .

در لوح حضرت ادیب باوجودیکه راجع بلزوم تدوین کتاب

استدلاليه عقلى وفلسفى دستور فرموده اند بازهم ذكر كتب نقلى شده زيرا بديهى است هنوز هم درعالم عده دينداران بيشتر از بيدينان ميباشند لذا استدلاليه نقلى مورد استفاده است • پس طبع و انتشار استدلاليه حضرت صدرالصدور كه داراى دلائل عقليه و براهين نقليه ميباشد لازم ومفيداست • اينك شروع به نقل الواح ميشود •

١٠ هـــوالله

جناب ميرزا احمد الذى اقبل الى الله عليه بهاء الله الابهى

هوالابهى

ايها المستوقد نارمحبة الله فى سيناء الصدور انى ارسل اليك التحية والثناء فى وادى المقدس طور سيناء البقعة المباركة البيضاء واقول احسنت احسنت يامن دخل فى ظلال السدرة التى ارتفعت فى الارض المقدسه وانتشرت اظلالها فـــى الافاق بشرى لك بمامررت من الوادى الايمن وآنست مـــن جانب الطور نارا و اصطليت من حرارتها و اهتديت بنورها فعليك باليد البيضاء والقاء العصا وارجاعها الى الثعبـــان المبين الا ان تلك اليد هى يد قدرة الرحمن والثعبـــان هوالبرهان و هذان الامران ظهيران لك فى كل مكان و روح القدس يؤيد بقوة وسلطان والبهاء على كل ثابت وراسخ و مستقيم و ناطق و هادلمن فى الامكان ع ع

۱۱

ای منجذب الهی اگر سرور وفرح وجدانی عبد بهاراخواهی رساله تالیف نما و اثبات عبودیت و رقیت این عبدرا در آستان جمال ابهی بنما تامن بلحن خوش تلاوت نمایم و جانم شادمان کردد و روحم مهتز شود والبهاء علی کل من ینطق بعبودیتی فی عتبة البهاء ویثبت رقیتی فی فناء البهاء

ع ع

۱۲ هوالله

طهران - حضرت صدر همدانی علیه بهاء الله الابهی

ای منادی میثاق اثر کلك مشکبار ملاحظه کردید کویا جنت رضوان بود یارب حدیقه عرفان نفحات معطری استشمام شد حلاوت بی منتها مذاقرا حاصل کردید زیرا معانیش تضرع وابتهال بود ومبانیش ثبوت برعهد ومیثاق اظهار خجلت نموده بودید ملای رومی میکوید لنگ ولوك وخفته شکل بی تعب سوی او میغیژو اورا میطلب مادام قلبت بنار محبت الله مشتعل وروحت ببشارات جمال ابهی - مستبشر وطوق عبودیت درکاه مقدسش درکردن است وحلقه بندکی واطاعتش درکوش ابدا محزون مشو مخجول مکرد شرمسار مشو ومایوس مکرد پرتو فضل وعنایتش شامل است ویدّ احسان ومکرمتش باذل درظل سدره تقدیسش

مستریحی ودرسایه خیمه عنایتش آرمیده و فارغ از هرچیز
مخجول مباش محزون مشو دلخون مگرد باری آنقدر بدان که
قلب عبدالبهاء همیشه بیادت مشغول بود واز درگاه احدیت
نظر عنایت استدعای نمود تا بفیض تربیتش درخت بارور گردی
و چون گلزار و چمن از شبنم موهبتش طراوت ولطافت بی منتها
یابی چون عقاب اوج عزت در فضای نامتناهی عون و صیانتش
پرواز کنی ودرمجامع ایران بشهناز الهی حمد و ثنایش گوئی
و بذکر بلیغش پردازی واقامه حجج و براهین کنی و دلیل
جلیل بیان فرمائی تا نفوس هالکه که مبتلای ظلمات هالکه اند
از غمرات جهل و نادانی بحجرات رفرف رحمانی صعود نمایند
و کمکشتگان بادیه نفس و هوی براه هدی پی برند طیور ساکته
صامت بنغمات مزامیر آل داود پردازند و محیر عقول و شعور
گردند و چون شمع تابان بانوار عرفان روشن و منیر گردند و
این هدایت و موهبت و ترویج ودلالت در هرموقع و مملکت و
بلد و شهری ممکن اختصاص بجائی دون جائی ندارد و اما
قضیه تشریف بردن شما بهمدان چون ملاحظه شده بود که
جمعی درآن صفحات از طالبان هیچ مدان مشتاق استماع
بیان شخصی بزرگوار هستند که محل اعتماد باشد و مصدر
اتحاد جناب حاجی محمد باقر نیز نهایت اصرار را نمودند
که همدان مبلغ بلیغی لازم دارد که درچند ماه بلسان

نصیح اعلاء کلمة الله کند وبیان حجج وبراهین الله نماید

والتماس نمودند که شما تسعیین شوید نظر باحتیاج آنجا و الحاح جناب حاجی عبدالبهاء در این خصوص چیزی بنگاشت اسباب فراهم نیامد شما معذورید دیگر چرا محزونید مسرور باشید و ممنون که الحمدلله مظهر رضائی و جوهر وفا حال بآنچه مقتضای این دو موهبت است قیام کن وآن نشر نفحات الله واعلاء کلمة الله است . الهی الهی اید هذا العبد البائس الفقیر علی ماتحب وترضی بفضلك وجودك واحسانك واحفظه عن کل ما لاترضاه بعونك و صونك و حفظك وحراستك وکلا ئتك ووفقه علی عبودیة عتبتك المقدسه واجعله سهیما لهذا العبد فی خدمة امرك انك انت الکریم الموفق المؤید العظیم ع ع

١٣ هوالله

ط - جناب صدرالعلماء آسیداحمد موسوی علیه بهاء الله الابهی ملاحظه نمایند .

الله ابهی الله ابهی

یامن انجذب بنفحات القدس قد تلوت آیات شکرك للمه القدیم بماهداك الی صراط مستقیم وشرح صدرك بنور الیقین ونور بصرك بمشاهدة الافق المبین وانعش مهجتك بنسیم القبول الهابه من جنة النعیم هنیئا لك هذه الکاس

الطائحة بصهباء محبة الله مريئا لك هذه المائدة النازلة من السماء لعمرك انها لمائدة عيد للابرار وصهباء مرنحة للاعطاف ومقدسة عن الاوصاف من تجرع جرعة منها لايضيق ابدا ولانهاية لنشوتها ولو عبقت انفاس طيبها لاحييت الاموات فى مراقدها واذا طفحت اقداحها بها اغرقت العقول فى سيولها وخلعت العذار فى الاحياء عذارئها وبتولها فاشكروا سجد واقترب بما اختصك بهذا الفضل العظيم وايدك بجنود الهدى وانحدات لم تروها فانشر نفحات الله بهذه القوة المؤيدة من الملكوت الابهى وادعو الناس الى رحمة ربك ومغفرة ان الله هو الهادى المبين ع ع

١٤

الهى ومحبوبى ان هذا طير استطار الى مطار المكاشفة والشهود وتمنى التنزه فى حدائق الوجود اذا ايده بمزامير آل داود والحان يلين الصخر الجلمود حتى يترنم بابدع الالحان فى فسحة الجنان ووسعة رياض الرحمن ويهدى اهل الفرقان واولى البيان الى معين الحيوان وينقذهم من الذل والهوان ايرب انه عبدك الصادق المنجذب الى ملكوت احديتك المشتعل بنار موقدة فى سدرة وحدانيتك انجده بافواج تائيدك وانصره بجنود توفيقك انك انت المقتدر القدير ع ع

۱۵

ای مقبل الی الله و منقطع الی الله مقام مظاهر قبل نبوت کبری بود ومقام حضرت اعلی الوهیت شهودی و مقام جمال اقدس اقدم احدیت ذات هویت وجودی ورتبه این عبد عبودیت محضه صرفه بحته حقیقی و هیچ تفسیر وتاویل ندارد ماانا الاعبد صادق فی عتبته السامیه ورقیق ثابت فی فنائه حضرته الباهیه و بهذا افتخر فی ملکوت الوجود و هذا دینی و مذهبی و مشربی و مذاقی واعتقادی ع ع

۱۶

طهران - حضرت صدر همدانی جناب آسید احمد علیه بهاء الله الابهی هوالله

یامن یجاهد بروحه ولسانه وقلمه من نشر نفحات الله آنچه مرقوم نموده بودید ملاحظه گردید و همچنین رسائل که اثر کلک تلا مذه کامله بود از تجدید مجلس مذاکرات و ترتیب انجمن جدید نهایت روح وریحان حاصل گشت الیوم سبب سرور قلب عبدالبهاء استشمام نفحات قدس از ریاض قلوب احباست جامی جز این صهبا تشنه نبخشد و نسیمی بغیر ازاین رائحه طیبه انتعاش روحانی مبذول ندارد هرچند فورا مجال قرائت رسائل نشد انشاء الله من بعد بتمامها قرائت خواهد گشت ولی چند سطری که فورا قرائت کردید بسیار سبب فرح و سرور شد درمدتی قلیله جناب آمیرزا علی

اکبر خوب ترقی نموده اند که چنین رساله نی تالیف کرده اند
وهمچنین رساله جناب آسید حسین و همچنین رساله جناب
آمیرزا رحیم ورساله جناب آمیرزا مسیح کل دلالت برآن دارد
که ترقی عجیبی درمدت قلیله نموده اند مکتوبی بهریك از
حضرات مرقوم میکردد وهمچنین جواب مکتوب جناب ضیاء و
جناب آمیرزا ماشاء الله و همچنین بجناب آمیرزا عنایت الله
اما جناب آسید حسن وارد شدند ومدتی در اینجا
بودند و هرروز ملاقات میشد بعد درنهایت روح و ریحان
مراجعت نمودند جناب عموعلی عسکررا از قبل عبدالبهاء
تحیت مشتاقانه برسان رب ورجائی وغایة املی ومهربی وملاذی
وملجئی ومعاذی انی بکل جزع و فزع و ذل وافتقار اترامی
علی وصید باب احدیتك واتذلل تذلل العانی علی صعید
فناء رحمانیتك ان تجعل عبدك احمد آیة باهرة ناطقة
بالحجج والبراهین القاطعة والدلائل الساطعة علی ظهور
سلطانك وبلوغ برهانك رب اجعل له هدیر الورقاء و تغنی
العندلیب فی الحدیقة الغناء و صیاح دیك العرش فی
الریاض الغلباء و شهیق الطاوس فی جنة الفردوس حتی
یترنم بکل الالحان فی قطب الجنان و یترنح من تلك الانغام
سکان الملاء الاعلی انك انت المؤید المقتدر العزیز الکریم

ع ع

بواسطه حضرت علی قبل اکبر هوالله - جناب آقا سیـــد احمد علیه بهاء الله الابهی ملاحظه نمایند .

الله ابهـــی

ایها المستهام فی بیداء محبة الله طوبی لك بما لاح افقك بالفجر الساطع و تنفس صبحك بالنور اللامع و اوری زندك بالشرار اللائح واهتز فوادك بنسیم هاب من مهب العنایة وامتلاء قلبك سرورا بنفحة قدس مرت علیك من ریاض الولایة فانبعث فی فوادك هواجس جذبتك الی الافق المبیـــن وسلك بك فی المنهج الکریم والصراط القیم القویم فاشکر الله علی هذه المنحة التی تلوح وتضیئ فی قطب الامکان و یستضیئ بها وجهك فی جنة الرضوان وینصرك بها جنـــود الملکوت الابهی من الملاء الاعلی اذا فاطلق اللسان - بتبلیغ امر ربك الرحمن وانطق بابدع البیان وحقائق التبیان فی کل محفل وناد ی من اولی العرفان والبهاء علیك وعلی کل موقن بالله ع ع

١٨

الهی الهی هذا عبد انجذب بنفحات قدسك واشتعل بنار محبتك و نطق بثنائك وشاهد آیاتك و تتبع فی کلماتك و تفرس فی بیناتك وانسر ببشاراتك ای رب اجعله نفحة ریاض احدیتك و نسمة مهب عنایتك و شجرة من غیاض موهبتك وطیر

من حدائق رحمتك وزهر من ایکه مرحمتك ایرب ایده علی خدمة امرك و نشر آثارك واعلاء امرك انك انت المقتدر العزیز الوهاب ع ع

١٩

بواسطه جناب نبیل من اهل هاء

هوالابهی

جناب حاجی سید احمد صدر علیه بهاء الله الابهی

هوالابهی

ای شمع انجمن روحانیان مدتیست که نسیمی ازآن بهشت برین نوزیده و نغمه ازآن بعیل وما استماع نکشته این ایام وقت شوق و شور است و هنکام نشر و نشور موسم فیض نیسان و نکهت کلستان وطراوت بوستانست نه افسردکی خزان و زمستان ثاتوانی شعله نور وزبانه آتش عشق سلطان ظهور باش موج بحر میثاق شو و شعاع ساطع نیر آفاق شمع محفل تبلیغ شو ودلبر انجمن توحید ساقی بزم الهی کرد وشاهد جمع رحمانی کوکب افق احدیت شو و موکب سلطان کشور هویت نور هدایت باش و بدرقه عنایت والبهاء علیك ع ع

طهران - بواسطه حضرت صدر الصدور علیه بهاء الله الابهی - جناب آسید حسین همدانی علیه بهاء الله

هـــوالله

ای کاشف اسرار حمدکن خداراکه بی بدلائل وبراهین بردی وکشف اسرار حجت قاطعه نمودی و دین الله را بدلائل باهره ثابت کردی و حقیت انبیاء را ببراهین واضحه آشکار نمودی این از موهبت ربانیه و تائیدات صمدانیه وتعلیـــم جناب معلم ربانیست باید شکرکنی که چنین بخشش بکف آوردی و چنین عنایتی را مظهر گشتی این رساله هرچنـد مختصر است ولی بیان مفصل دارد زیرا آنچه درستایـــش الهی و اثبات حقیت حضرت نامتناهی مرقوم گردد ولومختصر باشد کتاب مبین است و صفحه ئی از لوائح علیین طوبـــی لك من هذه الموهبة العظمی و علیك التحیة والثناء ع ع

بواسطه جناب صدر هوالله ـ ورقه موقنه امة الله رعنا علیها بهاء الله الابهی الله ابهی

ای امة الله دراین دور بدیع وفصل ربیع نهال وجود بعضی اماء الله از فیضان نیسان عنایت چنان تربیت شدکه بطراوت زائد الوصف مبعوث شد وباثمار بدیع بی مثیل مزین گردید نهالی رعنا شد و شجری پراز ثمره طوبی امید است کـــه موفق گردی ع ع

بواسطه جناب آقاعزیزالله خان زائر جناب آقا سید علی وجناب آقا سید رضا و جناب آقا سید جواد ابناء حضـــرت

صدرالصدور علیهم بهاء الله الابهی

هـــــوالله

ای بازماندگان آن صدرالمقربین جناب عزیزالله خان درنزد مشتاقان نام آن عزیزان بزبان راند و ذکری ازآن نـــو رسیدگان انجمن محبة الله فرمود این عبد بحضرت صـــدر جلیل تعلق و تعشقی زائد الوصف داشت زیرا شبستـــان هدایت را شمع روشن بود ودرگلستان عرفان بطراحی حقایق و معانی میپرداخت نطقی فصیح داشت وبیانی بلیغ و در نهایت خلوص و انقطاع در امر بدیع ساعی بود و چـــون صعود نمود نهایت احزان حصول یافت ولی الحمدلله کـــه ابناء را یادگاری بگذاشت حال غایت مقصود این عبد آن است که آن نهالهای باغ الهی مانند پدر درختان باور کردند و برگ و شکوفه و ثمر بخشند پس باید شب و روز دمی نیاسائید وآرام نگیرید بتحصیل معارف پردازید ودر بستان حقیقت در نزد ادیب عشق درس و سبق آموزید تا سبـــب تسلی خاطر مشتاقان گردید و علیکم البهاء الابهی ع ع

طهران ــ حضرت ایادی امرالله جناب ادیب دبستـــان الهی علیه بهاء الله الابهی

هـــــوالله

ای منادی پیمان نامه برسید مرقوم فرموده بودید که رساله

بقواعد فلسفه در اثبات حقیقت مظاهر مقدسه واین ظهور اعظم نگاشته اید وتدریس بجوانان این عصر رحمانی و نشو رسید کان باغ الهی مینمائید این خبر سبب سرور بود زیرا وظائف اصلیه ایادی امرالله تالیف کتب مفیده ورسائل بدیعه در اثبات الوهیت ووحدانیت و حقیت مظاهر مقدسه است علی الخصوص دراین ایام بقواعد فلسفه طبیعی ودلائل عقلی و براهین منطقی زیرا اکثر اهل عالم از منقول دور و بمعقول متشبث و مقنع و مسرور باری تا توانید براهین قاطعه و دلائل واضحه عقلی و نقلی بر اثبات الوهیت ووحدانیت الهی و حقیت مظاهر مقدسه سبحانی نمائید • جناب مستر اسپراك را نهایت مهربانی مجری دارید تا در تدریس نهایت همت را مبذول دارد و علیك البهاء الابهی

عبدالبهاء عباس

مناجات طلب مغفرت بجهت من استغرق فی بحرالغفران فی عالم الانوار فی ملکوت الرحمن آقا میرزا نعیم علیه البهاء والرضوان

هو الله

اللهم یامن سبقت رحمته کل شیئی وکملت نعمته علی کل شیئی و تمت حجته علی عباده و شاعت وذاعت آیاته بین عباده و اختص بفضله من شاء و کلل راسه باکلیل الساطع الجواهر علی الارجاء واضاء وجهه بنورا شرقت به الارض والسماء

يوتى من يشاء مايشاء انه لهوالطيف الودود رب رب ان
عبدك نعيم من آمن بالنورالمبين وهدى الى الصراط المستقيم
وناد ى باسمك بين العالمين ورتل آياتك وبين بيناتك واظهر
حجتك وبرهانك ونطق باسمائك وصفاتك وزين المحافل
يذكرك والثناء عليك و انشاء قصائد فى محامدك كاللولوالنظيم
والدراليتيم وانشده فى المحافل الكبرى مبتهلا الى ملكوتك
الابهى وكم من اصم اسمعت به النداء وكم من ابكم انطقت
به بالثناء وكم من اكمه ارتد بصيرا بما هديه الى طريقتك
المثلى وكم من اموات احييتهم بنفسه الظاهر يبذل الروح
لاهل الاصغاء قد سمع نداء الرجوع الى ملكوتك الابهى
فرجع اليك مبتهلا اليك رب انه كان صبيح الوجه فصيح النطق
بليغ المعانى سريع الفهم لطيف القلب قوى الحجة شديدالقوى
فى اعلاء كلمتك بين الورى ولازال يتلا طم امواج البيان من
فمه الطاهر كالبحر الزاخر ويبث الاسرار على مسامع الابرار
و يتلوا آياتك فى الليل والنهار ويناجيك بقلب منجذب الى
ملكوت الانوار رب انه كان له ورد واحد وشغل شاغل بذكرك
عن كل الاشياء يهدى الناس الى سبيل الرشاد ويدعوهم
الى جمالك الموعود فى كل الزبروالالواح فيانى ببراهين
ساطعة ودلائل بالغه وحجة دامغه يفحم كل مجادل
و يصمت كل معاند ويمهد السبيل و يوضح الدليل لكل ذى

قلب سليم وقضى ايامه فى القيام على عبوديتك و انتهت انفاسه وهو منشرح بعيوق انفاس طيب رحمانيتك واشتاق الى لقائك وتمنى الصعود الى جوارك والوفود عليك والورود لديك فطار روحه بجناح الفلاح الى الرفرف الاعلى وقصد السدرة المنتهى حتى يتخذ و رافى شجرة طوبى يترنم بفنون الالحان على افنان دوحة البقاء ويستغرق فى بحار الانوار ومشاهدة العزيز الجبار ومكاشفة الاسرار رب ادم عليه فيض اللقاء واسمع له بالموهبة الكبرى والنعمة العظمى انك انت المعطى الكريم الغفور الوهاب

٥ رجب ١٣٣٧ عبد البهاء عباس

قسمت نهم

صعود حضرت صدر الصدور واقدامات نويسنده درجمع آورى الواح مقدسه وآثار وكتاب استدلاليه خط آن حضرت و استنساخ و مقابله و نكاهدارى آن وسواد عريضه جات بعنوان محفل مقدس روحانى شيد الله اركانه و تقديم آثار بساحت اقدس .

بنده در اواسط سال ١٣٢٤ قمرى درخدمت جناب آقا ميرزا تقى خان قاجار بهين آئين بصفحات شاهرود و خراسان براى زيارت واستفاده از محضر ياران رحمانى

مسافرت نموده جناب آقا میرزا مسیح خان رستگار اخوی
درآنموقع تحصیلدار بانک شاهنشاهی ایران بوده بواسطه
عبودیت فوق العاده وخلوص مخصوص که بحضرت صدرالصدور
داشته بعلت اینکه درمواقع تعطیل بتواند خدمتی انجام
دهد استدعا میکند که درمنزل حضرت صدرالصدور منزل
نماید . این تمنا که ازروی کمال خلوص وآرزوی جان ودل او
بوده مقبول افتاده واین فیض موفور وافتخار بیمانند نصیب
آن شخص سعادتمند میشود وبمنزل آن حضرت که درآنموقع
درکوچه قسمت جنوبی باغ معزالسلطان خانه حضرت آقا
شیخ محمدعلی قائنی بوده میروند . این نکته هم ناگفته
نماند بعدازاینکه قرار میشود یک عده شش هفت نفری
از تلامذه مسافرت بولایات نمایند اقدام بتشکیل کلاس
جدید درس تبلیغ میشود بطوریکه درخاطر دارد ودرجلسه
اولیه وانتشار اوراق امتحانیه حاضر بوده عده ازجوانان
تحصیل کرده آنده وره و شاگردان مدرسه تربیت از قبیل
خانواده محترم علائی ومنجم ودوستدار وعده دیگر که
درحدود بیست نفر میشدند حضور بهمرسانیدند ولی از
قرار اطلاعات حاصله متاسفانه این کلاس چندان دوامی
نیافت و مصادف باکسالت صعب و دشوار حضرت صدر
الصدور شد و تعطیل گردید . کسالت مزاجی ایشان

باعث حسرت و احزان عموم یاران و آشنایان و ارادت کیشان شده بود . ازطرف دکترهای معروف آن زمان ازبهائی و غیربهائی حتی اروپائی جدیت و مراقبت لازمه در معالجه آن منبع علم وعرفان بعمل آمد مخصوصا دکترهای معروف بهائی آندوره از قبیل حضرتان دکتر محمدخان (منجم) و دکترارسطوخان (حکیم) که هردونفر درانظار یار و اغیار بواسطه مکارم اخلاق خود دارای احترام و محبوبیت تام بودند و همچنین حضرت دکترعطاء الله خان (بخشایش) (توضیح آنکه منجم وبخشایش سالیان دراز عهده دار ریاست مدرسه تربیت بوده و خدمات نمایان نموده اند) مساعی جمیله مبذول داشتند ولی تدبیر با تقدیر موافق نشد قلم قضا چنین رقم وامضاء نموده بودکه این حمامه حدیقه بقا درسن اربعین بملکوت راز پرواز نماید و عاشقان روی وخوی خودرا دچار هزاران سوز وگداز نرماید .

شرح هجرش چگونه بنویسد

قلمی کز دلم شکسته تراست

باری درپنجم ربیع الاول ۱۳۲۵ بملکوت ابهی صعود فرمود وقلوب هزاران نفوس قدسیه را دچارهم وغم وکرنتار درد و الم نمودکه البته قلم ناتوان این بنده هیچ نیرزنده

بکلی قاصر از شرح آنست از مندرجات الواح مقدسه مخصوصا زیارتنامه آن حمامه حدیقه بقا بخوبی فهمیده میشود مرقد مطهر ایشان در قسمت جنوبی حضرت امامزاده معصوم عظیم الشان که در طرف شرق طهران است میباشد وسنگ مخصوص دارد و زیارتگاه ابرار واخیار است .

بعد از وفات تربت ما در زمین مجوی
در سینه های مردم عارف مزار ما است

در دوره کسالت ایشان برادر نیک سیر بنده موفق بخدمات مختصر وکسب افتخارات شایان تقدیر شده وبعد از صعود ایشان هم تا مدتها با بازماندگان آنروح مجرد هم منزل بوده و افتخار خدمتگذاری را ادامه داده واز طرف حضرت عبدالبهاء ارواحنا لعنایاته الفداء بصرف فضل وعطاء دراین موضوع لوحی بافتخار آن شخص خدمتگذار عنایت شده که محض اثبات مدعی زینت بخش این تاریخ میشود .

طهران - بواسطه جناب امین - جناب آقا میرزا مسیح طالقانی علیه بهاء الله الابهی

ای دوست حقیقی من ودلیل قطعی براین مدعا این است که بخدمات سلاله یار مهربان حضرت صدرالصدور بپردازی این خدمت اطفال نه خدمت حق است وعبودیت آستان غنی مطلق لهذا مستحق هرعاطفتی و سزاوار هر

ملاطفت شریك وسهیم منی وانیس و ندیم من من خـــادم یارانم وبنده دوستان وعلیك البهاء الابهی ع ع

بنده بعداز مراجعت ازمسافرت خراسان (جمادی الاول ۱۳۲۵) درمنزل برادر مهربرور وارد شده در اینموقع هـم جناب اخوی با فامیل حضرت صدرالصدور هم منزل بوده و بکوچه قلمستان خانه ئی که سابقا مجلس درس تبلیغ ودراجاره جناب آقا سیدعبدالحسین بود منتقل شده بودند • چـون اطفال حضرت صدرالصدور خورد سال بودند ومادرمهربان ایشان هم کمال اطمینان را بمادوبرادر داشتند اولیـــن چیزیکه مورد توجه واقع گردید جمع آوری الواح مقدسه و استدلالیه وآثار پراثمار ایشان بوده که اقدام نموده و موفق بنگاهداری آن شده وفهرست الواح اصل و مسوده و پاکنویس استدلالیه در ۳۶ جزوه درمقدمه این تاریخ نوشته شـده و بساحت اقدس حضرت ولی امرالله محبوب یکتا ارواحنـــا لالطافه الفداء تقدیم گردیده و مورد عنایت وجود مبـــارك واقع شده است •

(توضیح آنکه حضرت صدرالصدور دارای الواح مهمه عربی و فارسی دیگری هم بوده اندکه سواد آن درالواح جـــزوه ژلاتینی و همچنین بخط بنده موجود هست که اصل آنهـا درجزو این جعبه امانتی نبوده بموجب تحقیقاتی که از ـ

خانواده ایشان نموده چون مدتها باحضرت فاضل شیرازی علیه بهاء الله هم منزل بوده اند بوسیله ایشان بمحفل مقدس روحانی طهران شیدالله ارکانه تسلیم شده وبایستی در آرشیو قدیمی محفل محفوظ باشد وشایسته است که در اینموضوع مهم جستجو ازطرف اعضاء محترم محفل مقدس بعمل آمده این کنجهای بی نظیررا بدست آورند)

خلاصه کلام آنکه درهمانسال بخط حضرت شیخ زین العابدین یزدی زین الابرارعلیه بهاء الله که ازعلماء و مخلصین و شخصی حلیم وسلیم ودارای خط خوش بوده یك نسخه از استدلالیه ازروی خط اصل حضرت صدرالصدور استنساخ وبوسیله بنده مقابله شد .

(جناب زین الابرار از مبلغین ودارای خصائل حمیده بوده البته تاریخ ایشان را مورخین امرنوشته و خواهند نوشت سالیان دراز درساری مازندران اقامت داشته و چندین سال قبل صعود نموده ومرقد مطهراین وجود مقدس درماهفروزك نزدیك ساری موطن حضرت ملا علی جان شهید بزرگوار روحی لدمه الاطهرفداء میباشد . خانواده ایشان فعلا درطهران اقامت دارند جناب سرتیپ منیر درخشان یکی از تربیت یافتگان ایشانند) اکرچه قسمتی از مسائلی که فوقا نکاشته شده درعریضجاتیکه بمحفل مقدس روحانی مرکزی و

ملی تقدیم داشته نوشته شده ودر واقع تکرار است ولی از مندرجات این تاریخ شاید معلوم و مفهوم شود که با قلبی مملو از عبودیت و خلوص نیت و خاطری افسرده و پریشان نگارش یافته بنابراین از تکرار مکررات معذرت میطلبد . منظور نویسنده این است که خاطرات شیرین خود را با قلبی حزین برشته تحریر آرد که ناگفته نماند . بعضی از موضوعات مهمه یا غیر مهمه نوشته شده باشد که فراموش نشود در بعضی از موارد برای توضیح مطالب وتهماندن مقصد ومرام ناگزیر توضیحات بیشتری داده میشود ولی تکمیل ورفع نواقص آن بکوشش و اهتمام مورخین و نویسندگان و مطلعین وآیندگان است که بااسلوب مطلوب ورعایت حسن انتظام انجام دهند .

شرح این هجران و این خون جگر
این زمان بگذار تاوقت دگر

اینک سواد مرقومه محفل مقدس روحانی طهران شیدالله ارکانه وجواب آن ذیلا نوشته میشود بعضی از مطالب و اقدامات از مندرجات آن مرقومه و عریضه جات بنده فهمیده خواهد شد نمره ۲۵۴۸ ـ پنجم بهمن ۱۳۰۷

ضمیمه دو کتاب حضرت آقای فاضل مازندرانی
حضرت آقا میرزا نصرالله خان رستگار

نظر باینکه جناب آقا فتح الله زکی برطبق تقاضای این محفل

حاضر بطبع استدلالیه حضرت صدرالصدور شده اند و یک نسخه از روی کتابیکه در ضبط این محفل بوده اخیرا استنساخ گردیده و لازم است پس از مقابله واطمینان از صحت آن به مصر ارسال شود لذا محترما ازآن دو وجود محترم خواهش میشود هرچه زودتر جزوه های استنساخ شده را با اصل کتاب مقابله فرموده باین محفل عودت دهند موجب تشکر و امتنان است .

محل مهر محفل روحانی طهران - منشی علی اکبر روحانی

سواد عریضه ایست که درجواب مرقومه نمره محفل مقدس روحانی مرکزی ایران شیدالله ارکانه در موضوع خاتمه مقابله استدلالیه معلم رحمانی مؤسس درس تبلیغ حضرت صدرالصدور همدانی روحی لتربته الفداء که بوسیله این ذره بیمقدار نصرالله رستگار طالقانی که درحوزه درس تبلیغ آن وجود مقدس حاضر و مستفیض بوده وبامساعدت و جدیت دانشمند یگانه و حکیم فرزانه حضرت آقا میرزا ابراهیم براز جانی معروف بفاضل شیرازی که از مبلغین و مخلصین و خادمین امرالله هستند انجام یافته است .

الله ابهی

مقام رفیع محفل مقدس روحانی مرکزی ایران شیدالله ارکانه

باکمال توقیر درجواب مرقومه نمره

راجع بمقابله استدلالیه مؤسس تدریس تبلیغ ومعلم رحمانی حضرت صدرالصدور همدانی ارواحنالخدماته الخالصة فی امرالله الفداء بعرض میرسانیم که بتائیدات ملکوت ابهی وعنایات حضرت ولی امرالله غصن ممتاز دوسدره ربانی روح من فی الوجود لخادمی امره الفداء مقابله استدلالیه مزبوره خاتمه یافته و بین دومجلد اعاده داده و درموضوع اهمیت مندرجات و لزوم تسریع درطبع وانتشار آن کتاب مستطاب که از هرجهت جامع و اشاعه اش با انتشار ردیه های سنوات اخیره بموقع و بینهایت مفید ونافع است شرح ذیل بعرض میرسد هرقسمت راصلاح دانند امر باجراء آن خواهند فرمود .

۱- ازحضرت عبدالبهاء روح من فی الوجود لعنایاته الفداء الواح مقدسه مهمه بافتخار آن بزرگوار و تلامیذ ایشان عنایت شده و دوازده نسخه ازیك جزوه ژلاتینی که درنزد بنده موجود بود (درموقع نزول وطبع این الواح مقدسه این بنده هنوز درمجلس درس تبلیغ حاضر نشده بودم بعدا موفق و مستفیض شدم ودرالواح شخصی وعمومی راجع بحضور بنده درمجلس درس تبلیغ اظهار عنایت فرموده اند) ارسال میشود که یك نسخه ضمیمه این معروضه ضبط وبقیه مابین اعضاء محترم آن محفل مقدس توزیع شود . ازمندرجات

الواح مقدسه راجع بآن صدر ابرار و زیارتنامه بعد از صعود شان بخوبی معلوم میشود تا چه اندازه مورد عنایت بوده اند و میل مبارك مرکز میثاق بوده است که آثار ایشان باقی و یادکار بماند .

۲- بهترین استدلالیه که در عالم امر بطبع رسیده کتاب مستطاب فرائد است که از حیث فصاحت و بلاغت و مغلوب کردن شیخ الاسلام و اطلاعات راجع بتاریخ ادیان بسیار جامع و بی نظیر است ولی موضوعات استدلالی و بشارات کتب مقدسه در آن کم نوشته شده و از این حیث استدلالیه حضرت صدرالصدور ترجیح دارد و جامعتر است زیرا از کتب مقدسه دساتیر و توریة و انجیل و قرآن اخبار اسلامی از طریق شیعه و سنی و بشارات عرفاء اسلام تمام وقایع مهمه امر مبارك استخراج و استدلال شده و بنحوی تطبیق و مربوط بیکدیگر فرموده اند برای هر مجاهد منصف که سهل است بلکه بجهت هر معاند بی انصافی هم مجال انکار و اعراض باقی نمیماند . طبع و انتشار این کتاب اشخاص بی علاقه و بیخبر از دیانت و لامذهب مآب را بروحانیت دیانت و مقامات معنویه و مافوق البشری انبیاء و مظاهر مقدسه واقف و متوجه مینماید که بواسطه قوه روحانیت و استفاضه از مبداء الوهیت وقایع و بشارات راجع

بامر مبارك راکه چندین هزار آیه و خبراست وحمل بتصادف آن پیش‌بینی ها نمیتوان نمود بتلویح خبرداده اند .

۳- حضرت صدرالصدور باآن مقامات علمیه و شئونات ظاهره که داشتند منقطع و منجذب شده بواسطه احاطه و مهارت فوق العاده بتائیدات ملکوت میثاق درظرف مدتی قلیله بتدوین و تالیف این استدلالیه موفق شده انصاف و سزاوار نیست که منتشر نشود و این بهترین یادکار از آن واقف اسرار باقی نماند . ازعلمائیکه در دوره میثاق درظل مبارك وارد شده برهمه مقدم هستند .

٤- موضوع کسب اطلاعات تبلیغی برهربهائی لازم است وبواسطه نبودن یك استدلالیه جامع در مجالس درس تبلیغ که گاهی تشکیل میشود وقت آقایان معلمین و متعلمین - ناچار زیاد صرف جزوه نویسی میشود و استفاده کامل بعمل نمیآید لذا دوامی پیدا نمیکند طبع وانتشار این کتاب رفع زحمت از اشخاص مینماید . طوائف مختلفه که درظل امر مبارك وارد شده اند از مراجعه بآن از بشارات کتب مذهبی خود بزودی و بخوبی مستحضر میشود وباعث توسعه مجالس درس تبلیغ ووسیله تکمیل اطلاعات وازدیاد عده مبلغین خواهد شد وامر تبلیغ پیشرفت کامل حاصل خواهد نمود .

۵- عده از تلامذه آن معلم رحمانی که استفاده از بیانات و توضیحات شفاهی آن واقف اسرار نموده اند دارای اطلاعات تبلیغی میباشند وبخدمات امریه موفق شده اند ازقبیل جناب آقا سید حسن هاشمی زاده و جناب آقا میرزا رحیم خان ارجمند وجناب آقا میرزا تقیخان بهین آئین و جناب آقا میرزا عبدالله مطلق و جناب آقا میرزا روح الله خادم و نویسنده این عریضه الخلوص نصرالله رستگار ممکن است بعد از طبع و انتشار این کتاب مستطاب اطلاعات و مسموعات خود را بعرض طالبین برسانند اگرچه مندرجات کتاب برای ارباب فهم واضح است ولی ممکن است در بعضی قسمتهای آنهم توضیحات لازمه داده شود .

۶- درموضوع قیامت ومعاد سوء تفاهماتی باغیار واشخاص تازه تصدیق وبی خبر ازدیانت رخ داده که اهل بهاء منکر عالم بعد ومجازات و مکافات اخرویه که اساس ادیان الهیه است میباشند زیرا قیامت را تاویل بیوم ظهور مظهر امرالله مینمایند . دراین استدلالیه ازروی آیات کتب مقدسه قیامت را تعبیر وتفسیر بیوم ظهور و معاد را مربوط بعالم بعد وپس ازعروج روح نموده اند و این اشتباه مهم بطریق واضح و روشن رفع میشود .

۷- هرچند عظمت امرمبارک و تعلیمات مقدسه برای

صاحبان ذوق سلیم بزرگترین دلیل است . آفتاب امد دلیل آفتاب بااینحال انتشار این قبیل کتب برای یارواغیار مفید میباشد وتالیف این کتاب بطوریکه در اوائل آن ذکر شده بموجب لوح مقدس وامر مبارك حضرت عبدالبهاء بوده است .

۸- خوب است اعضاء محفل مقدس نسخه که در محفل میماند بمنزل ببرند وهریك بنوبه خود مراجعه فرمایند تا ازمندرجات قابل استفاده آن اطلاع کامل حاصل فرمایند .

۹- علاوه برتمام مراتب معروضه لوح مقدسی که بخط مبارك بافتخار اعضاء محفل محبت سابق نازل شده واصل وعکس آن درآن محفل مقدس موجود است امر بطبع وانتشار آن فرموده اند متاسفانه تاحال وسائل آن فراهم نشده است .

نظر باینکه آقا شیخ فرج الله زکی میتوانند بطبع آن موفق شوند نسخه که بوسیله آن محفل مقدس برای همین مقصد تهیه شده و مقابله آن باکمال دقت اخیرا انجام یافته است هرچه زودتر میسر باشد ارسال شود بهتر خواهد بود .

مطالبی که مقتضی است درمقدمه آن کتاب نوشته شود معروض میشود تاهریك را لازم دانند امرباجراء آن فرمایند .

۱- محض اینکه قرائت کنندکان بتوانند مطالبی که طالب مراجعه آن هستند بسهولت پیداکنند فهرست مندرجات کتاب دراول نوشته شود وچون این بنده سابقه دارم هرگاه

آن محفل مقدس اجازه فرمایند باکمال افتخار حاضر هستم فهرستی ترتیب بدهم که نسخه آن ضمیمه استدلالیه گردد بخطوط مختلفه ازطرف اعضاء محفل محبت سابق تهیه شده یك هزار و سه صفحه (۱۰۰۳) صفحه میشود و سوادی از آن فهرست برای جناب شیخ فرج الله زکی ارسال گردید.

۲ـ یك نسخه عکس حضرت صدر الصدور که تنها انداخته شده ویك نسخه عکس ایشان با هشت نفر تلامذه در نزد بنده موجود است هر دو عکس برای کراور در استدلالیه بمصر ارسال شود.

۳ـ الواح مقدسه خطاب بایشان راجع باستدلالیه وتلامیذ درس تبلیغ که عنایت شده جمع آوری و بمصر سواد آن ارسال شود که درمقدمه کتاب زینت بخش باشد. سواد اولین لوحی که بافتخار آن بزرگوار عنایت شده که دلالت برعظمت مقام و مقبولیت آن حضرت در ساحت اقدس مینماید لفا ارسال شد.

٤ـ بوسیله بنده و جناب دکتر مسیح خان ارجمند ازآقای دکتر حسین خان افضل الدوله اخوی آنمرحوم تقاضا شود که تاریخچه مختصری از سوابق فامیلی حضرت صدر که ازعلماء بوده اند و شرح حیات ایشان قبل از تصدیق تهیه وضمیمه استدلالیه وتاریخ عمومی امری گردد.

۵- بوسیله بنده وآقای دکتر ارجمند عضو آن محفل مقدس - تاریخچه مختصری ازسال تشکیل درس تبلیغ ودوره آن وعده تلامیذ تهیه شود وقسمتهای لازمه بانظر آن محفل مقدس ضمیمه استدلالیه شود .

۶- درخاتمه از مفصلی عریضه که ناگزیر ازذکربعضی مطالب بوده معذرت میخواهد هرقسم رای آن محفل مقدس باشد اقدام خواهند فرمود . ممکن است استدلالیه برای اقدام در طبع قبلا فرستاده شود . پیشنهادهای قسمت دوم را هرگاه صلاح دانند اقدام شود بعدا تهیه وارسال گردد که ضمیمه استدلالیه شود وهرگاه مقتضی دانند سوا داین عریضه هم برای تشویق واطلاع جناب آقا شیخ فرج الله زکی ارسال گردد که از اهمیت وفوائد طبع وانتشار این کتاب مستطاب مستحضر شوند و زودتر اقدام فرمایند . بسته بنظریه آن محفل مقدس است .

اول شهرپور ماه ۱۰۳ مطابق سنه ۸۶ بهائی

ذره لاشیی - فاضل شیرازی

ذره بیمقدار - نصرالله رستگار طالقانی

توضیح آنکه درکتاب مکاتیب جلد ۲ لوحی بافتخار جناب شیخ فرج الله زکی عنایت شده واجازه طبع کتاب استدلالیه حضرت صدرالصدور فرموده اند معذلك متاسفانه موفق

نشده اند .

یوم العدل - اول شهر الاسماء ۹۸ بهائی مطابق ۲۹ مرداد ۱۳۲۰ شمسی و ۲۰ ماه اوت ۱۹۴۱ میلادی مقام رفیع محفل مقدس روحانی ملی بهائیان ایران شیدالله ارکانه وایدالله اعوانه .

الله ابهـــــی

موضوع این عریضه مربوط باستدلالیه مفصل و جامع خط نازنین حضرت حاجی سید احمد صدرالعلماء همدانی صدرالصدور روحی لاثار قلمه وغبارقدمه الفداء است که نزد بنده و موسوم بلمعات خمس و تجلیات شمس میباشد و بموجب امر مبارک حضرت عبدالبهاء ارواح من فی الوجود لفضله وجوده الفداء تدوین گردیده وسواد لوح اقدس ضمیمه میباشد وناچاراست تاریخچه آنرا معروض و استدعانماید تاآخر قرائت فرمایند .

پس از اظهار محویت وفنا درساحت اقدس یکتا محبوب توانا حضرت ولی امرالله ارواحنا لوحدته الفداء و طلب توفیـــق خدمت بعرض مبارک میرساند این بنده فانی نصرالله رستگار طالقانی هیجده ساله بوده با برادر بزرگتر خود وسه پسرعم درسال ۱۳۲۲ هجری قمری درطهران بتصدیق امر مبارک بوسیله حضرت فاضل شیرازی روحی لخلوصه وانقطاعه الفداء فائز و مفتخر گشتیم چندماه بعداز تصدیق بنده وآقـای

میرزا مسیح خان اخوی باعدم لیاقت افتخار حضور حوزه
نورانی درس تبلیغ معلم رحمانی حضرت صدرالصدور روحی
لعرفانه وانجذابه الفداء را یافته بنده قریب دوسال باکمال
اشتیاق درآن حوزه پرانجذاب و اشتعال باستفاضه
روحانی اشتغال داشته تا اینکه بموجب امر مبارک حضرت
عبدالبهاء ارواحنا لتراب اقدام احبائه الفداء دستورداده
شد که تلا مذه حضرت صدر ابرار به اطراف و اکناف مسافرت
نمایند و فرموده بودند همدان و کردستان و شاهرود را
مقدم دارند بنابراین درماه رمضان ۱۳۲۴ هجری بااجازه
و دستور محفل مقدس روحانی طهران جناب آقا سیدحسن
(هاشمی زاده نعلی) وجناب آقا سیدجلال ابن سینا
بکردستان وجناب آقا میرزامهدی اخوان صفا و جناب آقا
میرزا حبیب الله (صمیمی نعلی) بهمدان بنده و جناب
آقا میرزا تقیخان قاجار که بعدا دارای نام خانوادگی بهین
آئین شده و موفق بخدمات امریه گردیده ودراین سالهای
اخیر درطهران صعود نمودند بشاهرود و صفحات
خراسان برای زیارت دوستان عزیمت نمودیم • سواد لوح
مبارک راجع بمسافرت تلا مذه درجوف است • بعداز حرکت
بنده بصفحات خراسان آقای اخوی که درآنموقع عضو بانک
شاهنشاهی ایران بوده بواسطه سعادت و اقبال خود و

خلوص مخصوصیکه نسبت بحضرت صدرالصدور داشته درمنزل ایشان منزل نموده وباکمال افتخار بخدمات شخصی ایشان اشتغال یافته لوح مبارکی دراین خصوص بافتخار جناب اخوی عنایت شده که سواد آن درجوف است . (آقای اخوی الواح اصل خودرا بوسیله آن محفل مقدس بساحت اقدس ارسال داشته اند) تا اینکه حضرت صدرالصدور پس از تحمل کسالت شدید در ۵ ربیع الاول ۱۳۲۵ هجری در طهران بملکوت ابهی باکمال خلوص و انقطاع صعود فرمودند مرقد مطهر منور ایشان درسمت جنوب شرقی نزدیک بقعه امامزاده معصوم جلیل الشان میباشد ودرسنگ بزرگ روی مرقد اشعار عربی که حاکی از مقامات علمیه وروحانیه آن وجود بی نظیر است حجاری شده است وزیارتنامه بافتخار آن موسس درس تبلیغ عنایت شده که در آخر کتابچه مناجاتهای فارسی طبع گردیده و مقامات روحانیه و خدمات عالیه آنروح مجرد معلوم میشود .

بنده وجناب بهین آئین در موقع صعود آن نفس مؤید در مشهد بوده و بامر محفل مقدس روحانی طهران در ۵ جمادی الثانی ۱۳۲۵ مراجعت بطهران نموده و چندین ماه بنده وجناب اخوی درآن موقع با بازماندگان و اطفال خورد سال حضرت صدرالصدور هم منزل بوده درآنموقع

لازم دانسته بااطلاع و موافقت بازماندگان آنسرور ابرار وواقف اسرار محض شکرگذاری بجمع آوری ونگاهداری آثار قلمی کرانبها وبی نظیر آن معین علم و دانائی که عبارت از ۳۶ جزوه پاکنویس استدلالیه بخط خوش ایشان و چندین جزوه یادداشتهای مربوط باستدلالیه وسواد عریضجات که بساحت اقدس معروض داشته اند که یکی از آنها مربوط به بنده و آقای اخوی است وهمچنین عریضه جاتیکه تلامذه که درسفر بودند معروض داشته اند ودربعضی از آنها اوضاع امریه ولایاتیکه مسافرت نموده اند نوشته شده واین قبیل نوشتجات جالب توجه موفق گردیده و افتخار یافته و چون دونفر برادران صدر ابرار از اغیار بودند اگر بدست آنها میافتاد این آثار بی نظیر از بین میرفت و ضمنا آرزوی جان ووجدان این بنده این بوده و میباشد وضعیت مالی بنده و مقتضیات مملکتی طوری شود که شخصا بطبع این استدلالیه جامع ونافع که بزرگتر از فرائد حضرت ابوالفضائل روحی لتربته الفداء است موفقیت حاصل نماید . وبواسطه دلبستگی تام که داشته و دارد تاحال نخواسته و نتوانسته این آثار نفیسه را از خود جدا نماید ولی تمام آثاررا درجعبه مخصوص جمع آوری و محفوظ نگاهداری نموده ودرقفسه کتب بنده بوده و بخانم مهربان وباوفای خود بهیه خانم رستگار وسه نفر

فرزندان خویش که به توفیقات الهیه هرچهار نفرجزو ثابتین هستند سپرده و یادداشت داده بودم که چنانچه برای بنده فوت ناگهانی پیش آید به محفل مقدس روحانی تقدیم نمایند وچون نگاهداری این امانت گرانبها با اوضاع حاضره دنیا بیش ازاین برای بنده مشکل و سنگین است وباعث نا راحتی خیال میباشد لازم دانسته که جریان امررا بآن محفل مقدس معروض داشته واین امانات ذیقیمت را تسلیم داشته و استدعانماید :.

اولا - مقرر فرمایند حضرت آقای میرزاعلی اکبرخان فروتن رکن رکین ومنشی بی نظیر و متین آن محفل مقدس روحی لخدماته الفداء هرچه زودتر میسر باشد وقتی رامعین فرمایند که باحضور حضرت فاضل کامل مازندرانی عضو آن محفل مقدس روحی لخدماته العالیة فداء که بعضی از قسمتها را بهتر میتوانند تشخیص دهند این آثار بیمانند تحویل داده شود وباحسن اداره ئی که درکارهای محفل موجود است فهرست جامعی ازکلیه محتویات جعبه تهیه کرده ویك نسخه از صورت امانات بارسید این عریضه ازطرف آن محفل مقدس به بنده مرحمت شود که یادگار پر افتخار باشد . پس از زیارت دستور آن محفل مقدس امانات تحویل داده میشود

ثانیا - در صورتیکه مقتضی دانند استدعا دارد دستور

فرمایند باولین وسیله قابل اعتماد واطمینان بخشی که میسر باشد این آثار بی مثیل را باعین سواد این عریضه نالایقه و صورت جامع امانات بساحت اقدس مولای توانا حضرت ولی امرالله ارواحنا لقدرته الفداء تقدیم دارند که در محفظه آثار بافتخار آن واقف اسرار تا ابدالادهار باقی وبرقرار ماند .

دولت جاوید نماند بکس

نام نکو دولت جاوید و بس

اگرچه این نفوس قدسیه ملکوتیه ازنام نیك که سهل است ازدنیا وآخرت و هرآنچه دراوست از مغز و پوست برای جلب رضای دوست میگذرند تابعالم بقارسند وازجام لقا نوشند و جامه بقا پوشند .

از خودی بگذشته یکسر او شده

نعره انی اناالله می زده

کل من علیها فان ویبقی وجه ربك ذوالجلال والاکرام

ضمنا درطهران هم امرخواهند فرمود که درمحل محفوظ وجداگانه نگاهداری شود تاوسیله مطمئنه بتوفیقات کامله الهیه فراهم آید .

ثالثا - سواد چندین لوح اقدس که بافتخار حضرت صدرالصدور و بدرالبدور وتلامذه عنایت شده و دارای مطالب

عالیه است جمع آوری نموده و تمام آنها نزد بنده موجـــود میباشد . مستدعی است امر فرمایند حضرت آقای فروتـــن بماشین کننده نوشتجات محفلی دستور دهند باحضور ایـن بنده چندین نسخه باکمال دقت ماشین و مقابله نمایند کـه یك نسخه مرغوب آن الواح مقدسه بساحت اقدس مولای حنون ارسال و بهریك ازاعضاء آن محفل مقدس یك دوره کامل داده شود وباین بنده هم یك دوره لطفا مرحمت فرمایند .

توضیح آنکه القابیکه برای حضرت صدرالصدور روحی لعلـــو مقامه الفداء دراین عریضه نوشته میشود عباراتی است که در الواح مقدسه ایشان مرقوم شده است .

رابعا ـ سه نسخه از الواح اصل حضرت صدرالصدور جزو این امانات است . متاسفانه بقیه الواح اصل آنشخص جلیل رابدست نیاورده واطلاعی ندارد و ضمنا بعرض میرساند بنده بامر محفل مقدس روحانی طهران درسال ۱۳۲۶ هجری قمری قریب شش ماه به رشت ودرسال ۱۳۲۷ و ۱۳۳۴ مدت ۲۱ ماه بسلطان آباد عراق برای زیارت دوستان مسافـرت نموده وبابعضی از نفوس که مذاکرات امریه شده بود شرح حال آنها حضور حضرت آقا سید اسدالله قمی روحی لالطافه الفداء عرض شده و بوسیله ایشان و بنده الواحی بافتخار بعضی از تازه تصدیقها عنایت شده و بصاحبانش رسانـده

شده دو نسخه لوح اصل بواسطه بدست نیاوردن نشانی صاحبانش نزد بنده باقی مانده بآن محفل مقدس برای ارسال بساحت اقدس تسلیم میشود .

اما وضعیت نسخه های دیگر این استدلالیه بطوریکه اطلاع دارد وبعرض میرساند بشرح ذیل است .

۱- در سال ۱۳۲۵ پس از مسافرت نه ماهه حدود خراسان بطهران مراجعت نموده ودر طهران فقط بحضور در مجالس تبلیغی و ملاقاتی مشغول و مشغوف بوده ولازم دانسته که نسخه استدلالیه از روی خط معلم روحانی حضرت صدرالصدور نوشته شود لذا بااجازه محفل مقدس روحانی بخط جناب شیخ زین العابدین یزدی علیه بهاء الله باکمال دقت تهیه و بوسیله بنده مقابله شده و نسخه آن موجود بود تااینکه در حدود ۱۳۳۰ محفلی بنام محفل محبت باعضویت چندین نفر از بهائیان معروف ساکن طهران تشکیل شده برادر بنده هم عضو آن محفل بوده بنده هم گاهی حاضر میشدم در موضوع استدلالیه صدر دیوان اسرار در آن محفل مذاکره شد که خوب است حق الزحمه ئی بجناب شیخ زین العابدین داده واین کتاب بساحت اقدس مرکز میثاق تقدیم شود اعضاء آن محفل باکمال روح وریحان قبول نموده آن کتاب مستطاب را خریداری وبحضور مبارک محبوب آفاق روح من فی الوجود

لفضله وجوده الفداء تقدیم نمودند . ازساحت اقدس لوح مقدسی بخط مبارك بافتخار اعضاء محفل محبت عنایت شده و بینهایت اظهار سرور ازتقدیم آن کتاب و در آخر لوح امر بطبع آن میفرمایند .

نسخه عکسی خط مبارك در نزد بنده موجود است که سواد آن ضمیمه میباشد وتصور میکنند اصل خط مبارك جزو آثار و اوراق محفلها و لجنه هائیکه متحل شده بمحفل مقدس روحانی - طهران داده شده باشد .

۲- ازروی خط جناب شیخ زین العابدین هریك از اعضاء محفل محبت چندین صفحه بخط خود استنساخ نموده چندین صفحه آخر آنهم بخط بنده است واین استدلالیه خطوط مختلفه جلد شده و ۱۰۰۳ صفحه است ودر نزد جناب حاجی آقا محمد یزدی معروف علیه بهاء الله که عضویت محفل محبت را داشته بوده موقعی که بنده تقریبا هفت سال متوالی ازسال ۱۳۳۹ تا ۱۳۴۵ هجری بعضویت و همچنین خلاصه نویسی محفل مقدس روحانی طهران و مرکزی ایران افتخار داشته وبهمت و تدبیر جناب عزت اللهخان علائی دام توفیقه که در آنموقع عضو محفل بوده از جناب حاجی آقا محمد گرفته و به محفل داده شد .

۳- بعداز صعود مبارك یك نسخه استدلالیه مشروح و جامع

حضرت صدرالصدور از محفل مقدس روحانی خراسان بمحفل
مقدس روحانی طهران فرستاده شد تصور میرود که آن -
استدلالیه بخط شهید سعید عالم روحانی حضرت آقا
شیخ علی اکبر قوچانی روحی لانجذابه الفداء باشد زیرا
ایشان بعد از تبعید از خراسان از ۱۳۲۵ تا اواسط سال
۱۳۲۶ هجری در طهران مشغول خدمات امریه بودند و
در محافل بنده وسایر احباب بزیارت ایشان نائل و کامیاب
میشدیم • تصور میرود از روی استدلالیه خط جناب شیخ
شیخ زین العابدین نوشته باشند • پس از وصول این
کتاب از طرف محفل مقدس روحانی طهران به بنده و فاضل
نحریر آقا سید عباس علوی خراسانی دامت توفیقاته
العالیه و دوسه نفر دیگر امرشد این کتاب را مقابله نمائیم
و اقدام شد • نسخه اوسالی خراسان از طرف محفل مقدس
بساحت اقدس مولای بیهمتا تقدیم کردید و نسخه خطوط
مختلفه نزد بنده باقی مانده است که جزو سایر آثار آن حمامه
حدیقه بقا بمحفل مقدس تسلیم میشود •
زائد براین سه جلد بنده اطلاع ودر نظر ندارم که از
استدلالیه مفصل و مشروح آن منبع علم وعرفان نسخه استنساخ
شده باشد ولی درسیکه بتلامیذ داده میشد خلاصه این
استدلالیه وخیلی مختصر میباشد که بنده وسایر تلامذه

درموقع تدریس استنساخ و پاکنویس نموده و نسخه های متعدد ازاین استدلالیه کوچك درنزد چندین نفر ازتلامذه باقی است . درسال قبل که دوماه ونیم در شیراز علیین طراز بوده واز ملاقات احبای باصفای آنجا بهره مند و بزیارت بیت مبارك مفتخرو سعادتمند گردیده در اواخر ایام نسخه خطی استدلالیه کوچك درکتابخانه شیراز ملاحظه شد که خیلی اشتباه داشته منظوراین است استدلالیه هائیکه مقابله و تصحیح نشده باشد کاملا مورد اعتماد نیست .

استدلالیه و جزوات مربوط بتالیف حضرت صدرالصدور که بنده بخط خود درد وره تحصیل درس تبلیغ نوشته ام وجلد شده وموجود میباشد و خیلی دقت درصحت آن شده ۶۰۹ صفحه است .

ضمنا این نکته را بعرض میرساند . مرحوم آقا میرزاعلی اکبر رفسنجانی علیه الرحمة والغفران درسال ۱۳۲۳ هجری بموجب امر مبارك بطهران آمده ودرحوزه درس تبلیغ حضرت واقف اسرار باکمال جدیت حاضرومشغول تحصیل شده ممکن است ایشان بنوشتن استدلالیه مشروح موفق شده باشند و بطوریکه اطلاع حاصل نموده کتب امریه و نوشتجات آن مرحوم در دست برادر و منسوبان غیر ایشان میباشد وسابقا

بعرض اعضاء آن محفل مقدس رسانیده و در هرموقع بعضی
ازاعضاء محفل روحانی زنسنجانرا ملاقات کرده تذکرات
لازمه داده که دربدست آوردن کتب امریه و تالیفات مرحوم
زنسنجانی سعی و کوشش نمایند که در دست اغیار نماند .
احبای زنسنجان هم درصدد بوده اند اگرتاحال انجام
نیافته مستدعی است ازطرف آن محفل مقدس دستور لازم به
محفل مقدس روحانی زنسنجان دراین باب داده شود . خالی
از اهمیت نیست دراین عریضه که ذکر آثار نفیسه امریه میشود
اطلاع خودرا در موضوع تفسیر سوره الله الصمد خط مبارک
طلعت نقطه اخری حضرت قدس روح المخلصین له الفداء
رابعرض برساند . درسال ۱۳۲۵ هجری در مراجعت از
خراسان دوسه هفته درسنکسر وشهمیرزاد برای ملاقات
یاران دلیر آنسامان اقامت نموده درآنموقع حضرت سینا با
فرزند خود جناب آقا سید حبیب الله ابن سینا روحیفداه
بآن حدود تشریف آورده درخدمت ایشان بشهمیرزاد رفته
در منزل بازماندگان حضرت آقا سید ابوطالب و آقا سید
محمدرضا عدل اصحاب قلعه شیخ طبرسی علیهما بهاء الله
الابهی کتاب مجلد که آیات آن کمتر ازقرآن مجید ودارای
خط متوسط بوده زیارت شد اظهار داشتند خط مبارک
حضرت قدوس روح المقربین لمظلومیته الفداء میباشد و مورد

تصدیق حاضرین بود واین موضوع را سابقا بعرض محفل مقدس روحانی طهران رسانیده ودر خلاصه مذاکرات محفل هم نوشته شده بود اخیرا ازحضرت فاضل کامل مازندرانی عضو آن محفل مقدس روحی لمکارم اخلاقه الفداء تحقیق نموده فرمودند باوجود اقداماتیکه ازطرف آن محفل مقدس شده هنوز این تفسیر بی نظیر بدست نیامده البته خاطر اعضاء آن محفل مقدس متذکر میباشد این موضوع بقدری اهمیت دارد که شایسته است یك نفرنماینده مخصوص ازطرف آن محفل مقدس بشهمیرزاد برای بدست آوردن این آیات باهرات روانه وپس از پیداکردن آن بساحت اقدس مولای حنون ارسال شود . بدیهی است باعث سرور قلب اطهروخاطر انور خواهد شد .

از الواح مقدسه بسیار ممتازکه این بنده بهره مند هستم یك جلد خوش خط از آثار وتوقیعات حضرت نقطه اولی جل اسمه الاعلی که ۳۸۸ صفحه ویك جلد خط متوسط از الواح بسیار عالی وباعظمت جمال قدم جل ذکره الاعظم که ۷۱۶ صفحه است و بزیارت آنها دیده دل وجان و روح و روانم محظوظ و ملتذ میشود فعلا مورد احتیاج و استفاضه بنده است از خانم مهربان وفرزندان خود خواهش کرده ام که پس از خلاصی بنده ازاین جهان فانی بآن محفل مقدس

تسلیم نمایند که بوسیله مطمئنه بساحت اقدس حضرت ولی امرالله غصن ممتاز دوسدره ربانیه ارواحنا فداه ارسال فرمایند .

دراینموقع بیمناسبت نمیداند تاریخچه مختصر پدر مهربرور خودرا معروض دارد . پدر این بنده مرحوم میرزا حسین طالقانی علیه بهاء الله از علماء مقدس وروحانی شیخیه بوده و باحضرات مجلله ایادی امرالله علیهم بهاء الله الابهی بطور خصوصی معاشرت مینموده یك لوح عربی از جمال اقدس ابهی و یك لوح فارسی ازحضرت عبدالبهاء بافتخار ایشان عنایت شده و موجوداست ولی بواسطه رعایت حکمت معاشرت عمومی با احباب نداشته حتی بطوریکه درابتدای این عریضه عرضه داشته بنده و منسوبان بمجاهده و کوشش خود وتوفیقات الهیه موفق بایمان شده ایم ایشان هم درجلسات تبلیغی و ملاقاتی باماها حاضر میشده و تشویق میفرمودند چند ماه بعداز تصدیق ماها درسال ۱۳۲۲ هجری صعود نمودند ازحضرت عبدالبهاء ارواحنالعنایاته الفداء بوسیله حضرت حاج آخوند ایادی امرالله روحی لاستقامته الفداء بعداز صعود ایشان بصرف فضل واحسان لوحی بافتخار ما بازماندگانشان عنایت شده میفرمایند قوله عزبیانه .

ای یادگارهای آن نفس مقدس مبارك جناب سمی حضرت

مقصود الحمدلله بمقصود رسیدند وندای رب ودود شنیدند وبجمال موعود کرویدند وبظل ممدود دویدند و بمقام محمود رسیدند و چون بملکوت راز پروازکردند ازملاء اعلی نـــدای هلم وتعال شنیدند لهذا باید آن یاران عبدالبهاء بشکرانه جمال ابهی زبان کشایند که بچنین فیضی موفق و بچنـان فوزی مؤید شدند آن طیر حدیقه وناپکلشن ملکوت ابهـــی پروازنمود ودرحظائر قدس با اهل بهاء همدم وهمراز گشت الی آخر بیانه الاحلی ٠

منظور ازذکراین تاریخچه این است که استقامت وبردبـــاری قدمای احباب نسبت بطالبین حقیقت خیلی قابل تمجیـــد و شایسته تقلید است حسن سلوك وجوه احباب باپدر نویسنده این سطور باعث شده که بنده و منسوبان بتوفیقات ملکوت ابهی موفق بایمان شده ازاغیار کسسته وباخیار پیوستیم چون پدر وجد بنده ازعلمای شیخیه بوده ودارای کتب مهمه نوریـن نیرین حضرتان شیخ احمد احسائی وحاج سیدکاظم رشتـی علیهما اطیب البهاء از قبیل شرح الزیاره و شرح قصـــیده و فوائد و جوامع الکلم وهمچنین کتب علمیه و تفاسیر خطی و چاپی قرآن حکیم بوده اند ازبرای شادی روح و روان آنها تمام این کتب را تقدیم آن محفل مقدس مینماید هریك را مناسب ولازم دانند برای کتابخانه ارض مقصود درموقع مقتضی

ارسال فرمایند • بقیه برای کتابخانه بهائیان طهران و همچنین کتابخانه بهائیان شیراز علیین طراز اختصاص ـ دهند • ضمنا امرخواهند فرمود فهرست کتب تقدیمی رابه بنده لطف فرمایند •

درخاتمه از مفصل شدن این عریضة الخلوص که ناگزیر بوده و تصدیع اعضای عالیمقام آن محفل مقدس بینهایت معذرت میخواهد واز تفضلات مخصوصه حضرت ولی امرالله ارواحنا لعنایاته الفداء امید وطید است که تائید شدید شامل شود ووسائل فراهم آید تابتواند درآتیه نزدیکی از خدمت متقاعد شده خود داری وکناره جوئی نماید وجبران ایام گذشته نموده مطابق آرزوی دل وجان بمسافرت بلدان برای زیارت یاران و استفاضه از محاضر نورانی آنان موفقیت حاصل کند واززندگانی خود بهره کامل بدست آرد سپس بزیارت اعتاب مقدسه و لقای محبوب بی نیاز و کسب رضای مولای بنده نواز نائل گردد •

مابدان مقصدعالی نتوانیم رسید

هم مگرپیش نهد فضل بهاکامی چند

رب حقق ذلك بجودك وافضالك انك انت القدیروبالاجابة جدیر

خدایا چنان کن سرانجام کاوتوخشنود باشی ومارستکار

خاك پای احبای رحمانی نصرالله رستگار طالقانی

محض اینکه قسمت عمده عریضه جاتیکه راجع بآثار حضرت صدرالصدور بمحفل مقدس روحانی ملی بهائیان ایران شیدالله ارکانه تقدیم شده وبعقیده نویسنده آن بی مطلب نبوده در این تاریخ درج شده باشد لذا سواد عریضه ئی که راجع بوصول ابلاغیه مبارك که سواد آن درقسمت مقدمه این تاریخ زینت بخش گردیده وهمچنین سواد دومرقومه محفل مقدس ذیلا برای مزید اطلاع خوانندگان عظام درج میشود وسپس در موضوع مندرجات تمام عریضه جاتیکه دراین قسمت نوشته شده شرح مختصر معروض خواهد گردید .

طهران ١٧ شهرالرحمة ٩٩ بهائی - ١٩ تیرماه ١٣٢١

الله ابهی - مقام رفیع محفل مقدس روحانی ملی بهائیان ایران شیدالله ارکانه ایدالله اعوانه .

بایکدنیا افتخار وصول مرقومه نمره ١٢٠ مورخ ٤/ ٥/ ٩٩ - مطابق ١٨/ ٣/ ١٣٢١ آن محفل مقدس متضمن سواد ابلاغیه مبارکه مورخه ١٧ شهرالجلال ٩٩ مطابق ٢٥ اپریل ١٩٤٢ قسمت راجعه ببشارات وصول الواح و آثار واوراق متعلقه بمتصاعد الی الله حضرت صدرالصدور بساحت اقدس مولای توانا حضرت ولی امرالله ارواحنا لعنایاته الفداء اطلاع داده وسپس معروض میدارد .

بدین مژده کرجان فشانم رواست
که این مـــژده آسایش جان ماست

بشکرانه این موهبت عظمی که بدون لیاقت شامل حال این ذره بیمقدار گردیده شرح ذیل را بعرض میرساند .

۱- حضرت علی قبل اکبر ایادی امرالله روحی لخدماته الفداء یك مو از شعرات مبارك جمال قدم جل ذکره الاعظم را بپدر بنده مرحوم متصاعد الی الله آقا میرزا حسین طالقانی که از علماء بوده ویك لوح منیع از جمال اقدس ابهی ویك لوح بدیع از حضرت عبدالبهاء بافتخار ایشان عنایت شده لطف فرموده بودند درجوف پاکت مخصوص بآن محفل مقدس فرستاده و استدعا میشود این یادکار پرافتخار را بوسیله اطمینان بخش بساحت اقدس مولای بنده نواز حضرت غصن ممتاز و سدره ربانی ارواحنا لالطافه الفداء ارسال فرمایند کل شئی یرجع الی اصله آنچه از دریا بدریا میرود از همانجا کامد آنجا میرود -

ضمنا معروض میدارد در ابتدای تشکیل مجلس درس - تبلیغ حضرت صدرالصدور الواحی از حضرت عبدالبهاء روح المخلصین لمظلومیته الفداء راجع باهمیت فوق العاده مجلس درس بافتخار آنحضرت و تلامذه عنایت شده و چند نسخه آن درهمان دوره ژلاتین گردیده و بیست صفحه است

سه جزوه فرستاده و تمنی میشود یك نسخه بحضور مبارك ارسال و دونسخه دیگررا درآن محفل مقدس ضبط فرمایند (چون این دره بیمقدار بعداز انتشار این جزوه درسال ۱۳۲۳ هـ . ق . وارد حوزه درس تبلیغ شده لذا لوح مبارك که بصرف فضل باشتخار این بنده عنایت شده دراین جزوه نیست)

درعریضه سال قبل استدعا شده بود یك نفر ماشین نویس معین فرمایند که الواح مبارکه متعلقه بحضرت صدرالصدور وتلامذه که بنده جمع آوری نموده و تقریبا دوبرابر جزوه ضمیمه میباشد باحضور بنده ماشین و مقابله شود . باحضرت آقای فروتن منشی آن محفل مقدس روحی لخدماته الفداء در این موضوع مذاکره نموده ایشان آقای پیمان را درنظر گرفتند ولی بواسطه اشتغال بتحصیل ومسافرتهای موقتی این جوان تاکنون بانجام این امر موفق نشده ایم مستدعی است هرکس را مقتضی و متناسب دانند لطفا تعیین فرمایند که زودتر این عمل مبرور انجام پذیرد .

دراینموقع لازم و مناسب میداند چهار پاکت دستخط های گرامی و دلپذیر مبلغ خالص مخلص بی نظیر امرالله حضرت حاج میرزا حیدرعلی اصفهانی که بعنوان حضرت صدرالصدور حقیقتی لخلوصهما الفداء نوشته شده و قسمت عمده آن

اظهار عنایات حضرت عبدالبهاء ارواح المخلصین لالطافه الفداء نسبت بآن حضرت و تلامذه حوزه درس تبلیغ و ترتیب مسافرت باطراف درسنه ۱۳۲۴ ق • هـ • هفت نفر از تلامذه موفق بمسافرت شدند وسرپاکت ها بخاتم مبارك نیز مزین میباشد ودارای نکات دقیقه و دستورات جالب توجه عالیه در موضوع ترتیب تبلیغ امرالله وهمچنین نامه های نفوس مهمه و قدیمه امر میباشد بشرح ذیل ارسال و استدعا میشود که بساحت اقدس مولای بیهمتا تقدیم فرمایند •

۱ــ پاکت مورخه ۱۱ ع ۲ ــ ۲۴ بخط نازنین حضرت حاجی میرزا حیدرعلی •

۲ــ پاکت مورخه ۲۵ ج ۱ ــ ۲۴ بخط نازنین حضرت حاجی میرزا حیدرعلی

۳ــ پاکت مورخه ۲۳ ذی القعده ۲۴ بخط نازنین حضرت حاجی میرزا حیدرعلی

۴ــ پاکت مورخه ۳ محرم ۱۳۲۵ بخط نازنین حضرت حاجی میرزا حیدرعلی

۵ــ پاکت حضرت دکتر یونس خان (افروخته فعلی) تاریخ نامه عکا ۱۲ ذیحجه ۱۳۲۱ سرپاکت دارای مهر مبارك است •

۶ــ مرقومه بی تاریخ حضرت آقا شیخ محمدعلی قائنی که از مسافرت اصفهان نوشته اند •

۷- نامه بامضای (غانی حبیب الله) تاریخ ۲۹ رجب ۱۳۱۶ (بایستی پسر حضرت آقا محمد رضا قناد باشد)

۸- نامه بامضای (بارنی) حضرت امة البهاء میسس بارنی که بعد از مسافرت ایران نوشته اند .

این پاکات در محل محفوظی نگهداری شده بود برای تقدیم حضور مبارک فرستاده شد دیگر از آثار متعلقه بحضرت صدرالصدور در نزد بنده چیزی نیست .

جناب آقا سید حسن (هاشمی زاده) متوجه روحیفداه که از تلامذه اولیه حوزه درس تبلیغ بوده واز مسافرت تبلیغی مازندران درایام عید سعید رضوان امسال بطهران آمده و خدمتشان شرفیاب شدم جلد سیزدهم بحارالانوار درنزد ایشان بود که درحاشیه بسیاری از صفحات آن - کتاب ترجمه اخباریکه بشارات این ظهور اعظم میباشد خط حضرت صدرالصدور بوده است و چون این نفس مقدس بخدمات تبلیغیه موفق میباشد این کتاب نزد ایشان مانده است .

این موضوع را نیز لازم میداند بعرض آن محفل مقدس برساند بموجب لوح مبارک حضرت عبدالبهاء ارواح المقربین لوحدته الفداء اجازه و دستور چاپ کتاب استدلالیه حضرت صدرالصدور داده شده ولی بواسطه فراهم نبودن

وسائل تاحال موفقیت حاصل نکردیده است و چون این بنده قسمت عمده از آن استدلالیه جامع راکه نشرش خیلی نافع میباشد بخط خود درحوزه درس تبلیغ نوشته و توضیحات شفاهی آن معلم رحمانی را شنیده ام هرگاه آن محفل مقدس بنده را قابل و این عمل را لازم دانند بلجنه تربیت امری طهران دستور فرمایند مجلسی ازعده از جوانان و نونهالان بوستان ربانی که دارای اطلاعات امریه وعربی باشند تشکیل دهند بنده باکمال افتخار حاضرم که مختصر اطلاعات و مسموعات خود را بعرض آنها برسانم .

از تلا مذه حضرت صدرالصدور غیر از بنده و جناب آقا سید حسن متوجه کسی باقی نمانده است . مستدعی است وصول این عریضه و ضمائم آن و همچنین نظر آن محفل مقدس را در موضوع این پیشنهاد لطفا مرقوم فرمایند .

درخاتمه نظامنامه ژلاتینی محفل مقدس روحانی طهران بعنوان انجمن مشورت احبا که ۲۷ صفحه و تاریخ ۱۳۲٤ هـ . ق . که دارای پنجاه و یك فصل است و بامضای متصاعد الی الله ایادی امرالله حضرت آقا میرزا حسن ادیب طالقانی رسیده و همچنین اولین نظامنامه ژلاتینی اولین لجنه رسمی طهران بنام محفل مرتب که سالها دوام داشته بعد از محفل روحانی و کمیته مدرسه تربیت درسال

۱۳۲۶ هـ . ق . درطهران تشکیل گردیده و شش صفحه و دارای سی و نه ماده میباشد چون جنبه تاریخی دارد تقدیم و معروض میشود که درسال ۱۳۲۶ بنده افتخار عضویت هردومحفل را دارا بوده است .

ذره فانی نصرالله رستکار طالقانی

محفل روحانی ملی بهائیان ایران

نمره ۵۹۴ بتاریخ ۱۳/۹/۹۹ـ ۱۰/۶/۲۱

خدمت ذیسعادت جناب آقای میرزا نصرالله خان رستکار علیه بهاء الله .

مرقومه مفصل آن جناب باضمایم آن واصل واز مطالب مندرجه اطلاع حاصل آمد تقدیمی های بساحت اقدس بشرح ذیل تقدیم خواهد شد .

۱ـ پاکت شعرات مبارك

۲ـ سه پاکت محتوی مرقومات حضرت حاجی میرزاحیدرعلی

۳ـ یك پاکت محتوی مرقومات حضرت آقا شیخ محمدعلی قائنی ونامه بامضای حبیب الله و نامه جناب دکتر یونس خان افروخته .

۴ـ نامه حضرت میسس بارنی

۵ـ یك جزوه ژلاتینی آثار والواح مبارکه راجع بدرس تبلیغ حضرت صدرالصدور دوجلد دیگر از جزوه ژلاتینی الواح

مبارکه مذکوره و نظامنامه های انجمن شورروحانی و محفل مرتب سابق نیز رسید در ضبط این محفل باقی خواهد ماند .
درباب تقاضای آن جناب برای تشکیل محفلی ازجوانان تا توضیحات مسموعه ازحضرت صدرالصدوررا درخصوص کتاب استدلالیه ایشان شرح دهید چون البته بسیار مفید خواهد بود بمحفل مقدس روحانی طهران مراجعه کردید که هرقسم صلاح دانند محفلی ازجوانان برای این منظورتشکیل دهند درباب استنساخ و ماشین کردن الواح مبارکه حضرت صدرالصدور وتلا میذ ایشان بدفتر محفل تاکید کشت شخصی را برای این منظور درنظر گرفته نزدآن جناب بفرستند که آن آثار نفیسه به نسخ عدیده ماشین شود . مزید توفیقات آن وجودکرامی را ازآستان الهی خواهانیم .

منشی محفل ملی - احمد یزدانی

مهر - محفل روحانی ملی بهائیان ایران

محفل روحانی ملی بهائیان ایران

نمره ۱۴۸۰ ۹/۱۸/۱۹ - ۲۶/۱۱/۲۱

جناب آقای نصرالله طالقانی علیه بهاء الله

درتوقیع منیع مبارکی که اخیرا بافتخار این محفل شرصدور میذول داشته راجع بآثار تقدیمی آن جناب بیانات مبارکه ذیل نازل :

(و دیگر فرمودند اشیاء و آثاریکه جناب آقا نصرالله طالقانی تقدیم نموده اند واصل و آثار مقدسه در محفظه آثار بنام ایشان محفوظ وباقی نزد این عبد محفوظ مطمئن باشند)

مزید تائید تانرا خواهانیم

منشی محفل - علی اکبر فروتن

نمره ۲۱۲ - ۶/ ۱۱/ ۹۹

جناب آقای نصرالله رستگار علیه بهاء الله

نظر باینکه آن جناب اطلاعات مفیده نسبت بحضرت صدرالصدور وکتاب استدلالیه ایشان دارند این لجنه حسب الامر محفل مقدس روحانی طهران موقع را برای استفاده از آنوجود محترم مغتنم شمرده برای یوم دوشنبه نهم شهرالمشیة ۹۹ - ۱۳/ ۷/ ۲۱ ساعت شش و نیم بعد از ظهر محفلی از اعضاء و کارکنان دوائر معلومات امری وتبلیغ لجنه جوانان درمنزل جناب آقای اسفندیار قباد علیه بهاء الله ترتیب داده است . امیداست دعوت این لجنه مقبول افتد البته با ایراد بیانات ازطرف آن جناب درباب آن موسس تدریس تبلیغ اعضاء و کارکنان این لجنه قرین افتخار و تشکر خواهند گردید .

مزید تائیدات آن نفس جلیل را ازآستان رب قدیر ملتمس

وسائلیم .

منشی لجنه

مهر - لجنه جوانان بهائی طهران

آدرس - خیابان امیریه - کوچه شیبانی - کوچه ماقبل

چهارراه شیبانی - دست چپ درب سوم .

قسمت دهم

راجع باینکه واسطه تبلیغ چند نفر از مبلغین رفیع المقام وهمچنین بعضی ازنفوس مهمه تلامیذ حضرت صدرالصدور بوده اند .

حضرت آقا میرزا محمد ناطق علیه رضوان الله که از مشاهیر مبلغین بوده واز اوائل جوانی که به تصدیق امر الهی فائز شده اوقات عزیز خودرا مخصوصا دراصفهان وکاشان وهمدان بتعلیم و تربیت نونهالان بوستان ربانی که بهترین خدمت بوده صرف نموده اند ودارای اشعار بسیاری میباشند واین بنده از حسن اتفاق تقریبا مجموعه اشعار آن بزرگوار را دارم وضمنا کتاب مناظرات دینیه که چاپ شده دلالت برمهارت ایشان دراستدلالات عقلیه ونقلیه وعلاقه زائد الوصف بانتشار آثار امریه ونشر نفحات الهیه مینماید وعلاوه برآن دارای تالیفات دیگری

نیز میباشند که هنوز متاسفانه وسائل انتشار آن فراهم نشده و تقریبا درسال ۱۳۵۳ هجری قمری که باحالت کسالت و ضعف مزاج بطهران تشریف آورده واقامت نمودند بنده شخصا بزیارت ایشان نائل شده شخصی پرهمت و با استقامت دارای خصائل حمیده وفضائل عدیده بودند ودرسال ۱۳۵۵ در طهران صعود نمودند درشرح حیات این نفس مقدس فداکار خدمتگذار که بوسیله خانواده با ایمان آن حمامه حدیقه عرفان تهیه شده تصریح گردیده که بعد از مختصر مجاهدات و مکاشفات درسال ۱۳۲۴ هجری قمری در اصفهان بملاقات دونور مجسم و روح مکرم که نفس واحد محسوب میشدند حضرت آقا میرزا طراز الله وحضرت آقا میرزا علی اکبر رفسنجانی علیهما بهاء الله الابهی نائل و موفق بتصدیق امر شده وبعدا مصدر خدمات عظیمه گردیده اند .

از قارئین محترم اجازه میخواهم شرح تصدیق یك نفر دیگر از دانشمندان و مبلغین عالیمقام راکه ازاثر جدیت و خلوص نیت یکی از تلامذه حضرت صدر الصدور و حسن فطرت خود موفق بتصدیق شده محض اخذ نتیجه تبلیغی که در آخر این قسمت نوشته خواهد شد معروض دارد .

ضمنا ازنظرتفریح وامتحان هوش خوانندکان کرامی وبا فراست
درابتداء ازتصریح اسم این شخص خودداری مینمود امیدوار
است درضمن قرائت شرح حال مطلع شوند ودرآخر نوشته
خواهد شد ولی تقاضا مینماید قبلا از خواندن اسم
خودداری فرمایند .

این شخص شخیص بطوریکه از خودشان تحقیق نموده و
قسمتی هم نتیجه اطلاعات و مشاهدات نویسنده است در
دوره طفولیت و اوائل جوانی که درمحل ولادت خود اقامت
داشته و مشغول تحصیل بوده پدر بزرگوارش از طائفه
شیخیه و شخص متدین ودرعین حال نسبت بامرمبارک خوشبین
و متمایل و بیغرض بوده متصاعد الی الله جناب دائی
محمدصادق که پیر روشن ضمیر وفردی بی سواد وعامی
ولی عارف بحق و نائل بحقیقت بوده وافتخار برادری کنز
مخفی الهی نقطه اخری حضرت قدوس جل اسمه الاعز
الاعلی و روح المخلصین له الفداء را داشته از مسائل
امروند اکاری خارق العاده اصحاب قلعه درمواقع ملاقات
که البته خیلی محرمانه وبا اشکال بوده با ایشان مذاکره
مینموده ودر ابتدای جوانی که قلب از هرکونه آلایشی
پاك و مثل مزرعه ناکشته آماده برای قبول بذرها ونقشه های
زشت و زیبا میباشد بفرموده عارف ربانی ملای رومی

رحمة الله علیه که میفرماید •

ای برادر مزرعه ناکشته باش

کاغذ اسپید نابنوشته باش

بیانات ساده وبی آلایش دائی محمد صادق و دیگران از جمله استاد دانشمند متبحر ایشان حسن اثر بخشیده واین شخص را متوجه باهمیت مسائل امر به مینماید تا اینکه برای تکمیل تحصیلات خود بطهران میآیند و مشغول استفاضه و افاضه میشوند یعنی ازطرفی درنزد استادان بزرگ آنروزه به تکمیل حکمت وکلام و معقول مشغول میشوند وازطرفی بساط تدریس برای شاگردان مبسوط میشود ولی منادیان الهی و صیادان ربانی ول کن معامله نبوده ودرکمین بودند که این شخص را صید نمایند وازهرگونه قید اورا آزاد ودلشاد کنند • طهران شهر عجیبی است و مخصوصا برای غربا وتازه واردین خیلی تازگی دارد وغریب مینماید • اوضاع عمومی و رفقای نامناسب شخص تازه وارد را بامور غیر مرضیه وادار و ترغیب میکنند معدود قلیلی مردان خدا وسالکین سبیل هدای نیز این قبیل نفوس را براه تقی دعوت مینمایند کاملا مصداق این شعر درطهران بلکه درجهان درهرحین وآن ظاهروحکمفرماست • سعدی علیه الرحمه میفرماید •

راهی بسوی عاقبت و خیر میرود

راه دیگر بسوی هاویه اکنون مخیری درطهران بواسطه پیش‌آمدها باعده از مخالفین و موافقین واشخاص بیدین وبادین معاشرت پیدا میکنند و ضمنا بادو برادر نیك سیر که یکی از آنها از تلامذه درس تبلیغ حضرت صدرالصدور واز خاندان قدیمی امر مبارك بوده معاشر میشوند . این سید بزرگوار اورا بمنزل خودکه درخیابان امیریه (پهلوی فعلی) کوچه قلمستان واقع ویکی دوسال قبل ازاین تاریخ حوزه درس تبلیغ حضرت صدرالصدوربوده دراواخرسال ۱۳۲۵ هجری قمری بمنزل خود دعوت مینمایند حاضرین دراین جلسه انس‌والفت جنابان آقا سیدحسن هاشمی زاده متوجه ـ آقا سیدجلال ابن سینا وآقا میرزا مسیح رستکار اخوی بنده و نویسنده این تاریخ بودیم عالم روحانی و متخلق باخلاق رحمانی حضرت آقا شیخ علی اکبر قوچانی روحی لدمه الاطهرفداء (که تاریخ حیات و خدمات ایشان را قبلا بطور اختصار نگاشته وتقدیم داشته) دراین جلسه برای صحبت دعوت و حاضرمیشوند . این اولین جلسه تبلیغی بود که پس‌از استماع مذاکرات انفرادی متمادی بااین شخص‌که بسیار موقر و معقول و جامع المنقول والمعقول بود بعمل آمد . سپس بتدریج

باواسطه بامحبت و پر استقامت خود بعضی از حضرات مجلله مبلغین مهم آندوره و ایادی امرالله را ملاقات نموده و ضمنا تقاضای زیارت آیات و تعلیمات امر اعظم را مینمایند لوح رفیع بشارات که از حسن اتفاق بامشرب و مذاق این مجاهد سبیل الهی موافق بوده تلاوت میشود اظهارخضوع وتمکین وتصدیق مینمایند وانصاف میدهند و اعتراف میکنند اینکونه تعلیمات عالیه که خلاصه عقاید متدینین وموافق بامقاصد متمدنین جهان میباشد بهترین علاج دردهای بیدرمان اهل عالم و مهمترین وسیله اصلاح اخلاقی و ترقی نوع بشر میباشد وباکمال آزادی وعلاقمندی شروع بمعاشرت احباب و مراجعه کتب امریه و آیات الهیه مینمایند ودرمدت کمی حاضر و آماده برای قیام بخدمت امر میشوند .

حسب الامر مبارک حضرت عبدالبهاء ارواحنا لقدرته الفداء بارفیق شفیق وواسطه تبلیغ خود در سال ۱۳۲۸ هجری قمری عازم عتبات عالیات شده که علماء اعلام را از اهمیت و عظمت امر جدید آگاه نمایند . بنده برای زیارت احباب بسلطان آباد عراق (اراک فعلی) رفته پس از نه ماه اقامت در آنجا در منظریه نزدیک قم موقع مراجعت بطهران بزیارت این دونفس مقدس نائل شدم . غالبا کیفیت ولذت این نعمت غیرمترقبه مدنظر میباشد و فراموش شدنی

نیست .
باری این دو یار وفادار موفق برفتن عتبات عالیات و ملاقات حضرات علماء شدند وازطرف فقهای اسلام همانطوریکه ازجانب علماء هرقوم وملت نسبت بانبیای الهی رفتار میشد درباره این دونفس قدری کمتر پذیرائی بعمل آمد و منجر بحبس حضرات گردید اما بشهادت نرسید ولی از ماموریت آنها نتائج حسنه حاصل شد زیرا عزیمت و مقصد این دو نفس موءید درحوزه علمیه اسلامیه ودرایران درهمان اوقات اشتهار یافت و آیات و الواح مقدسه و کتب امریه که داشتند بغارت رفت و بدست طلاب علوم دینیه افتاد وبدین ترتیب نشر نفحات شد وپس از چند ماه اقامت و محبوس شدن مامورین دولت عثمانی حضرات را بایران آورده در سرحد تحویل مامورین دولت علیه نموده در کرمانشاه باحسن تدبیر بهائیان آنجا از دست مامورین خلاص شده بطهران آمدند . سپس با واسطه تبلیغ بزیارت حضرت عبدالبهاء ارواحنا لعظمته الفداء مشرف شده و پس از کسب فیض کامل بتنهائی مامور مسافرت امریکا گردیده و مراجعت بایران نموده و حسب الامر حضرت ولی امرالله ارواحنا لوحدته الفداء نیز برای دفعه دوم مامور امریکا شده بازهم مراجعت بایران نموده بمسافرت در صفحات ایران و هندوستان قیام نموده

وموفق بجمع آوری و تدوین تاریخ مفصل امر از ابتدای اظهار
امر حضرت نقطه اولی جل اسمه الاعلی که چندین دوره است
تردیده ویك جلد آن چاپ شده وفعلا هم حسب الامر
مبارك در صفحات ایران مسافرت مینمایند وگاهی هم در
طهران اقامت دارند بااین تعریفات و توضیحات که
مختصری ازمفصل میباشد البته قارئین محترم متذکرشده اند
که منظور حضرت میرزا اسدالله فاضل مازندرانی باروشی
میباشد . واسطه اولی تبلیغ ایشان متصاعد الی الله جناب
دائی محمد صادق وواسطه اخری متصاعدالی الله جناب
آقا سید عبدالحسین اردستانی علیهم بهاء الله بوده اند
وپس از تمهید مقدمات وملاقات نفوس عدیده زیارت لوح
مبارك بشارات وسیله انقلاب و انجذاب ایشان شد .
وهمچنین بطوریکه عموم یاران الهی اطلاع دارند واسطه
اولیه مذاکرات امریه با حضرت ابوالفضائل روح المخلصین
له الفداء که مهمترین مبلغین امر اعظم وازمشاهیر درجه
اول ادباء و مورخین عصر خود بوده و آثار و کتب بی نظیرش
درین یار واغیار انتشار یافته و مورد استفاده و تقدیرعموم
است شخص تحصیل نکرده وعوام جناب آقا عبدالکریم
ماهوت فروش (قوام دیوان) بوده ووسیله اصلیه تغییر
حالت وتقلیب ماهیت ایشان زیارت لوح مبارك رئیس و ظهور

مصداق آن و تغییر سلطنت عبدالعزیز خلیفه غدار عثمانی
که بذلت و مسکنت مبتلا گردیده بوده است .
بطوریکه قبلا نوشته شد باحضرت صدرالصدور در همدان
بوسیله جنابان حاج حکیم موسی و آقا محمدعلی حصاری
مذاکرات امریه شروع شد و پس از آمدن بطهران و ملاقات
یاران زیارت لوح مبارک خراسان سبب تصدیق و انجذاب
و ایمان ایشان گردید .
منظور از نگارش این قسمت مشعر برشرح تصدیق سه نفر از
فضلاء و دانشمندان درجه اول امر این است که متذکر شویم
که طرز تبلیغ و استقامت قدمای احباب و ترتیب تصدیق
نفوس مهمه چگونه بوده است .
ازجمله نفوس مهمه که واسطه حضور ایشان درجلسات تبلیغی
و ارتباط با احباب تلامذه حضرت صدرالصدور بوده و دراین
افتخار شرکت و بهره و نصیب دارند حضرت آقا میرزا احمد
خان یزدانی علیه بهاء الله الابهی میباشند که بوسیله
جناب میرزا تقیخان خیاط مرشد زاده دامت توفیقاته
العالیه بحضور درمجالس تبلیغی و ملاقات و مذاکرات با
مبلغین امر ازقبیل جنابان آقا میرزا مهدی اخوان صفا وآقا
میرزا علی اکبر رئسنجانی و آقا سید جلال ابن سیناوسپس
خدمت حضرت ابن ابهر ایادی امرالله راهنمائی شدند و

درسال ۱۳۲۵ هـ . ق . بواسطه جذبیت و حسن فطرت خود موفق بتصدیق امرفیض ایمان کردیدند ودرمدتی قلیله ازپرتو مساعی جمیله خود وتوفیقات ملکوت ابهی بعضویت کمیته مدارس تربیت و محفل نورانی مبلغین و محفل مقدس روحانی طهران وبعدا محفل مقدس روحانی ملی بهائیان ایران انتخاب و عضویت بعضی ازلجنه هارا نیز دارابوده اند وحتی مدتی ریاست مدارس تربیت و منشی کری وریاست محفل رابامشاغل و کرفتاری و پیش آمد های ناکوار اداری عهده دار بوده اند ودراین سالیان دراز در اداره کردن جلسات تبلیغی و حضور در محافل نطق و کنفرانس و درقسمت تعلیم و تربیت جوانان خدمات شایان تحسین فرموده اند ویکی از افتخارات بی نظیر که نصیب ایشان شد زیارت وجود مبارک مرکز میثاق و ماموریت انجمن صلح لاهه و عزیمت به هلند میباشد مختصر آنکه دراین مدت چهل سال این مرد شریف باجسم خیلی ضعیف و روح بسیار نیرومند و لطیف بافعالیت قابل تقدیربخدمات باهره موفق شده ودر فداکاری وبردباری ومکارم اخلاق درنزد یارواغیار معروف میباشد . البته مورخین امر شرح حالات و خدمات ایشان را نوشته و خواهند نوشت . بنده بمناسبت مقام مختصری ازاطلاعات و مشاهدات خودرا نکاشتم .

وضع تصدیق فاضل دانشمند وادیب عالیمقام حضرت اشراق خاوری علیه بهاء الله الابهی نیز مثل اکثر علماء و فضلاء شنیدنی و خواندنی است ۰ اطلاعات اجمالی که دارد با نهایت اختصار مینگارد ۰

مختصر ازاین مفصل آنکه در مسافرت قزوین مبتلا بکسالت شده حضرت اسعد الحکماء علیه بهاء الله بالطف مخصوص خود از ایشان عیادت و مراقبت مینمایند تاصحت میابند ضمنا در آنجا از مسائل امری مختصر اطلاعاتی حاصل میکنند سپس درملایر که مدتی طولانی اقامت داشتند با احباب ومبلغین ملاقات نموده باب محاورات علمیه و مناظرات دینیه بازمیشود کاهی دور وکاهی نزدیك میشوند تادرحدود سال ۱۳۴۵ هـ ق ۰ حضرت میرزا یوسف خان وجدانی علیه بهاء الله که برای نشرنفحات در سیروحرکت بودند وارد ملایرمیشوند ۰ احبا خاطر ایشان را از وضعیت مجاهده و مجادله حضرت اشراق خاوری و مراتب فضائل و کمالات و مرجعیت و محبوبیت که درنزد اغیار دارند مستحضر میکنند حضرت وجدانی هم از دوره جوانی و اوائل تصدیق خود سابقه مفصل از اوضاع ملایر داشته اند ۰

پارك مرحوم حاج سیف الدوله خارج شهر ملایرواقع وبسیار باصفا وکردشکاه عمومی است محل آمد و شد حضرت اشراق

خاوری با رفقا ومریدان بوده است • حضرت وجدانی هم دارای لحن پرجذبه و روحانی بوده و در موقع قرائت مناجاتها غالبا ارزوی شهادت مینموده تصمیم میگیرد که بپارک حاج سیف الدوله برود وبا تلاوت لوح مبارک سلطان ایران یا بواسطه هجوم عمومی و هیجان عوام شهید شود ویا شاهد مقصود را که هدایت این ادیب شهیر است بدست آرد • بهمین ترتیب اقدام نموده و بپارک رفته و در نزدیکی حضرت اشراق خاوری نشسته و باکمال ادب وخضوع و خلوص با لحن جذاب خود آیات لوح سلطان را بآهنگ بلند تلاوت نموده حلاوت آیات الهیه فداکاری و خلوص نیت خواننده فطرت پاک و استعداد شنونده و تائیدات ملکوت ابهی حضرت اشراق خاوری را متوجه نموده و نزدیک حضرت وجدانی آمده واز موضوع مسبوق شده و مجذوب و مفتون این آیات باهرات و طرز رفتار وگفتار خواننده آن گردیده وسپس در شهر ملایر مکرر ملاقات نموده و تحقیقات خودرا ادامه داده وبفیض ایمان و مقام عرفان نائل شدند واز آنسال تاحال در اکثر نقاط ایران بخدمات تبلیغی موءید بوده اند مخصوصا دوسه سال اخیر اقامت طهران در تشکیل و تعلیم کلاس عالی تبلیغ بالاختصاص تدوین و تنظیم چندین کتاب سودمند که البته مورد استفاده عده

بسیاری از بهائیان است و مسائل مفیده را باسلوب بسیار مطلوب و زحمت زیاد جمع آوری فرموده ودسترس عموم میباشد خدمت مهمی را انجام داده اند . زائد براین شرح حیات و مقامات و کمالات و خدمات این نفس نفیس بعهده حضرت سلیمانی است که درکلاس عالی همدم و همراز و همقدم و هم آواز هستند . امید وطید است جوانان پراستعداد و باهمت بهائی از بنین و بنات باکمال استقامت و ثبات درکلاس عالی تبلیغ عده زیادی حضور بهمرسانیده بکسب فضائل و کمالات و اقتباس علوم و معارف موفقیت کامل حاصل فرمایند .

از جمله نفوس قدسیه که بوسیله کوچکترین افراد تلامذه یعنی این ذره بیمقدار از مسائل امریه اطلاع حاصل نموده و موفق بتصدیق و ایمان گردیده و خدمات شایان تمجید نموده حضرت دکتر سرهنگ ابراهیم خان پیروز بخت علیه بهاء الله میباشد . چون طرز تصدیق ایشان شنیدنی و جالب توجه بنظر میرسد از قارئین محترم اجازه میخواهم که شرح آنرا بنگارم حیف است موضوع خدمات خالصانه این شخص شخیص مستور ماند ومشهور ومسطور نشود .

درحدود سال ۱۳۲۹ هـ . ق . بنده و جناب اخوی در نزدیک بازارچه آقا شیخ هادی در بیرونی منزل جناب

نصرالاطباء علیه بهاء الله که مانند پدر مهربان وشخصی نیك رفتار وخوش کردار واز قدمای احباء بوده ودراواخر حیات خود عضویت محفل مقدس روحانی طهران راداشته ساکن بودیم دریك روز جمعه چند نفر از آخوندهای اهل طالقان راکه از مخالفت خود کاسته و روی موافقتی نشان میدادند بمنزل خود دعوت نموده باحضورجنابان آقا سیدحسن وآقا سیدجلال باآنها مذاکرات امریه بعمل آمده جناب اخوی باکمال سادکی و آزادکی بحضرات اظهار میدارند منظور ازاین دعوت این است که شماها آدم بشوید زیرا بگفته خودتان (ملا شدن چه آسان آدم شدن چه مشکل) و بگفته شاعر •

ایدل نفسی بدوست همدم نشدی
درخلوت کوی یار محرم نشدی
آخوند و حکیم و مرشد و دانشمند
این جمله شدی ولیك آدم نشدی

باری دراین مجلس انس از حسن اتفاق جناب دکترابوالقاسم خان منسوب جناب نصرالاطباء که سابقه امری داشته سرزده وارد وصبح تاعصر از مذاکرات و محاوراتیکه بمیان آمده اطلاع حاصل نموده و محظوظ میشود • بواسطه سابقه دوستی که با مرحوم دکتر پیروز بخت داشته در بین هفته از ایشان ملاقات و جریان مذاکرات روز جمعه را بسایشان

ابراز نموده جناب دکتر اظهار اشتیاق بملاقات یکنفر از احباب و کسب اطلاع از مسائل امریه میفرمایند دکتر مسافر بدون معطلی بمنزل جناب نصرالاطباء که خیلی نزدیک بوده آمده موضوع را اظهار میدارند در اینموقع بنده هم خوشبختانه حاضر بودم از جلسه روز جمعه نتیجه بهتری بدست آمد • گفت مقصودم توبودستی نه آن •

زانکه کار از کار خیزد در جهان

جناب نصرالاطباء بواسطه همسایگی سابقه از وضعیت تامیل نجیب واصیل دکتر داشته فرمودند اگرچه خانواده متعصب هستند ولی دکتر شخصا بسیار جوان لایق و تربیت شده و قابل هدایت بنظر میرسد وشخص مهمی است اگر تبلیغ شود خیلی خدمت خواهد نمود بامید تائید الهی بمنزل ایشان بروید وفتح باب صحبت نمائید تا به بینیم چه میشود • بنده نصایح پدرانه ایشان را پذیرفته باتفاق دکتر بمنزل جناب دکتر پیروز بخت رفته از شماچه پنهان بی ترس و وحشت هم نبودم ولی بخود جرئت داده بتوفیق حق عازم شدم • بعد از ورود بمنزل جوانی دیدم که بلباس افسری ژاندارمری ملبس و یک نفر آخوند عرب سیاه چهره که واعظ خانوادگی بوده در پهلوی ایشان نشسته پیش خود گفتم کار تمام است و مقصد بکام یکی فتوی دهد ودیگری اجراکند • با اینحال

بعون و عنایت الهی شروع بصحبت شد و بمناسبت تشریف
داشتن این واعظ عرب بنده هم پاك عرب شدم از احادیث
و اخبار و آیات شریفه قرآنیه متوالیا تلاوت شد .
اکرچه عرض هنر پیش یار بی ادبی است

زبان خموش و ولکن دهان پر از عربی است

بتائیدات ملکوت ابهی بنده زبان کویا یافتم و آنها کوش
شنوا پس از مختصر مذاکره معلوم شد که هر دو نفر میش
بلباس کرکند نه کرگ بلباس میش - بنابراین باخاطری آسوده
وبی تشویش صحبت ادامه یافت . درخاتمه جلسه جناب دکتر
برای دوشب بعد بنده و حاضرین را بشام بجهت تجدید
مذاکرات دعوت فرمودند باکمال خورسندی و نشاط جلسه
خاتمه یافته فوری بمنزل آمده جریان مذاکرات را بعرض
پدر مهربان جناب نصرالاطباء رسانده بینهایت از این
پیش آمد غیر مترقبه اظهار امیدواری و سرور فرمودند .
شب موعود را هم جای شما خالی بمنزل جناب دکتر رفتیم
پذیرائی کامل شد وصحبت های دلپذیر بمیان آمد .

صید از پی صیاد دویدن عجب است

بهتراین است مختصر معرفی هم از وضعیت جناب دکتر
بشود . در آن موقع تشکیلات ژاندارمری ایران بوسیله
مستشاران سوئدی شروع شده بود قوت وقدرت نظامی در

دست آنها بود اختیارات و اقتدارات تام داشتند پدر جناب دکتر هم مرحوم کاظمخان امیرتومان علیه رحمة الله و رضوانه از افسران ارشد وبسیار مهم و نیك نام بود و خودشان هم سابقه درنظام قزاقخانه داشته و تحصیلات طب را در دارالفنون ایران تمام کرده برای تکمیل آن باروپا رفته وپس از هفت سال مسافرت و تحصیل در روسیه وفرانسه و بلژیك مراجعت بایران نموده و مترجمی و معاونی رئیس‌کل تشکیلات را داشته ودرآنموقع بواسطه سوابق نظامی که داشتند سمت ماژوری (یاوری ـ سرکردی) داشتند • نام خانوادگی ایشان درآنوقت شفیع‌زاده سپس شفائی و درسالهای اخیر پیروز بخت بود • منظور اینست پهلوان این داستان بالفطرة متدین و صورتا وسیرتا متمدن شغلا رفیع المقام ذاتا اصیل و نجیب ورفیق شفیق بود •

خلاصه چندین جلسه بنده و جناب دکتر باهم مذاکراتمان دوام یافت از ملاقات و مذاکرات یکدیگر خورسند و محظوظ و بهره‌مند میشدیم روزکار خوشی داشتیم وبذر محبت میکاشتیم و بتائیدات الهیه سرسبزوخرم میشد • بنده بتدریج الواح مبارکه را بنظر ایشان میرساندم از قبیل لوح مبارك تربیت ترك دخان هفت شمع دوندای فلاح و نجاح تعلیمات دوازده‌گانه و نظائر آن را زیارت فرمودند مصداق

بیان مبارک (شیررا باندازه باید داد) رعایت میشد .
بعداز چند ماه اظهار تصدیق نموده و اشتیاق بزیارت الواح
مقدسه داشتند ایشان را بدواخانه جناب آقا میرزاغلا معلی
خان دواچی علیه بهاء الله برده هرچه کتب امریه داشتند
خریداری نموده در اینمدت غیراز بنده و اخوی و مرحوم
نصرالاطباء سایر احباب ازاین وضعیت اطلاعی نداشته
موقعی رسیده که این راز ازپرده درآید واین مرغ خوش الحان
و این بلبل غزلخوان پرواز نماید .
موضوع را بحضرت آقا میرزا عزیزالله خان ورقاء علیه بهاء الله
الابهی که باکمال روح وریحان و روی کشاده بدل و جان
حاضرو آماده برای پذیرائی و تکمیل این قبیل نفوس جلیله
بودند معروض داشته شبی را بمنزل ایشان دعوت شدیم
از حسن اتفاق حضرت سمندر نارموفقه رحمانی و آقا میرزا
علی اکبر رفسنجانی هم در طهران بودند ودراین جلسه
بتمام معنی نورانی و آسمانی تشریف داشتند .
مذاکرات جناب دکتر یك انسرجوان از اروپا برگشته و
احساسات روحانی و تعلقات ایمانی اوکه از برکت زیارت آیات
والواح و کتب امریه بوده بینهایت باعث تحسین حاضرین
شد فرمایشات آقایان هم سبب مزید ایمان و روح و ریحان
دکتر جوان گردید ازآن تاریخ به بعد بدون توجه و اعتناء

بمشاغل ملکیه خود باکمال آزادی شروع بمعاشرت با احباء و تبلیغ خویشان و دوستان حتی طبقات عالیه نموده وسالهای بعد بعضویت محفل مقدس روحانی طهران وریاست مدرسه تربیت نظر بمصالح وقت انتخاب شده درنظام جدید با ضدیت مخالفین سرهنگ گردیده وریاست مریضخانه سپه را عهده دار بوده نسبت بمریضها از یار واغیار باکمال مهربانی رفتار میفرموده از فقراء و اشخاص بی بضاعت دستگیری و بآنها مساعدت مالی مینمودند نسبت بخویشان خود مهربان بوده و وسیله تکمیل تحصیلات آنها را فراهم آورده دوخواهر و دودخترعموی ایشان بتصدیق امر فائز شده و هرچهار نفر سالیان متمادی در مدرسه تربیت بنات معلمه بوده و سه نفرآنها باخانواده بهائی وصلت نمودند وباایمان هستند .)

اولین وصلتی که انجام یافته شاید متجاوز ازسی سال قبل اوائل تصدیق جناب دکتر ازدواج دخترعمو وخواهر زن ایشان امة الله اخترخانم با جناب آقا میرزا حبیب الله خان صحیحی فرزند دانشمند حضرت حاج میرزا عبدالله صحیح فروش معروف بوده باتعصبات فامیل و خانوادگی دکتر درآنموقع انجام این وصلت کمتر از اشکال ازدواج نژاد سفید وسیاه درممالک متمدنه نبوده است (امیدواراست

این اظهار بجناب صحیحی که قدری سبزه و ملیح هستند بر نخورد زیرا در مثل مناقشه نیست و بعلاوه بین بنده و ایشان روابط حسنه کاملا موجود و پیوسته روبازدیاد بوده و میباشد) .

خلاصه خدمات جناب دکتر پیروز بخت بشرح ذیل است .

۱ـ تبلیغ عده از خویشان و نزدیکان خود ومراقبت در تکمیل تحصیلات بعضی از اشخاص از خویش و بیگانه .

۲ـ عده از دوستان و همکاران خود راکه بعضی از آنها بعدا بمقامات عالیه مملکتی حتی وزارت رسیدند از اهمیت و عظمت امر آگاه نمودند بنده هم شخصا چند نفر از آنها را میشناسم .

۳ـ گذشته از دعوت نفوس مهمه بمنزل خود شخصا بایکی دو نفر دیگر بمنزل وزراء سابق و اسبق و امراء لشکر رفته وآنها را بعظمت و تعالیم امر آگاه کرده وبه بعضی آیات و الـــواح و کتب امریه میدادند ودراین عمل مبرور حضرت ابن اصدق ایادی امرالله و حضرت یزدانی با ایشان همدم و همقدم بودند و حضرت یزدانی دراینموضوع خیلی بیشتر از بنده اطلاع دارند . از نظر اهمیت خانوادگی و شغل دکتری و معاونت ژاندارمری واز همه مهمتر حسن فطرت و مکارم اخلاق زود آشنا و دیر رنج بودند .

٤ـ ازجمله نفوس بسیار مهم که جناب دکتر نائل بود که اورا

بمسائل امریه آشنا کند مرحوم شعاع‌السلطنه نرزند دانشمند مرحوم مبرور مظفرالدین شاه طاب ثراهما بوده شاید ازنظر دکتری بااین شاهزاده معظم سابقه داشتند یک روز در خدمت ایشان بمنزل این شاهزاده عظیم الشان رفتیم دریک زیرزمین بسیار باصفا که دارای حوض آب جاری بود تشریف داشتند شخص خیلی مؤدب و دانشمند و باصانت بود باما ها مهربانی واظهار لطف فرموده هنگام مرخصی و خداحافظی از چیزهای سبک وزن سنگین قیمت قشنگ زرد رنگ بهردوی ما ها التفات فرمودند .

یک اطلاع دیگری هم بنده ازاین شاهزاده آزاده دارم و بمناسبت مقام والکلام یجرالکلام معروض میدارم اسراریکه در قلوب مستور است ازنظر تاریخ باید معلوم شود . چندین سال قبل ازاین ملاقات هم بیک وسیله خصوصی و اطمینان بخش مرحوم شعاع‌السلطنه ازمسائل امریه اطلاع حاصل نموده بودند درحدود سال ۳۲۸ هـ . ق . بامرحوم میرزاجواد خان قوام الممالک ازاهل فشندک طالقان که ازنوکرهای قدیمی وازمحارم شعاع‌السلطنه بوده بوسیله بنده و جناب اخوی صحبتهای امری شده و این شخص موفق بتصدیق میشود کتب امریه از قبیل ایقان و مفاوضات و بعضی الواح مخصوصا در خاطر دارم زیارتنامه حضرت سیدالشهداء علیه الاف

التحیة والثناء باین شخص داده شد بعداز چندی این
مرد متین و محترم اظهار داشتند مطلبی را محرمانه بشما
ابراز میدارم من موضوع مسائل امری را باحضرت اقدس والا
اظهار نموده کتب امریه را بایشان داده مخصوصا از مندرجات
زیارتنامه حضرت سیدالشهداء و مطالب عالی و عرفانی کتاب
مبارک معاوضات خیلی تعریف میکنند .
جناب میرزا رحیم خان ارجمند ودکترمسیح خان ارجمند هم
از این موضوع سابقه دارند زیرا مرحوم قوام الممالک بمنزل
حضرات و جلسات ملاقاتی حاضر میشد .
چندماه ازاین موقع میگذرد وبواسطه نفوذ مشروطه طلبان
و مجلسیان وعدم اقتدار شاهزادگان مرحوم شعاع السلطنه
مسافرت بخارج ایران و مملکت عثمانی (ترکیه) کرده بعداز
چندی مراجعت بطهران مینمایند خصوصی بقوام الممالک
اظهار میدارند من بطور ناشناس بعکا رفته و حضور حضرت
عبدالبهاء شرفیاب شدم اما خودم را معرفی نکردم خیلی
اظهار لطف بمن فرمودند بسیار شخص نورانی وباوقار بزرگواری
بودند از خدمات دین بهائی بنشر اسلام و معروف کردن
ایران و ترقیات آتیه این مملکت بیاناتی فرمودند . در
خطابات خود بمن نجیب زاده و بزرگ زاده میفرمودند .
مقداری نارنگی برای من آورده بودند درموقع مرخصی و

خداحافظی بمن فرمودند این نارنکیها را همراه ببرید منهم از رفتار وملاطفت ایشان خوشم آمده تکبر شاهزادکی راکنار گذاشتم و چند تا نارنکی برداشته مرخص شدم .

مرحوم قوام الممالك ازاین پیش آمد بینهایت خوشحال بوده اینموضوع را باانبساط خاطر محرمانه برای ما واخوان محترم ارجمند اظهار داشتند . بنده هم محرمانه بعدازسی و چند سال برای اطلاع خوانندکان محترم مینویسم . ضمنا علاوه مینمایم زیاد هم محرمانه نیست زیرا از قرار اظهار مرحوم قوام الممالك شخص شعاع السلطنه اینموضوع را درهمانموقع از برای دوستان خود نقل کرده وشاید درسفرنامه خودشان هم نوشته باشند تقریبا این خبر برای نزدیکان آنمرحوم بحد تواتر رسیده واکر خبرواحد بوده بنده با وجود داشتن سه شاهد عادل اخوان محترم ارجمند وبرادر خود ازنقل این خبر خودداری مینمودم .

برویم سر خدمات دیکر دکتر نیك سیرت .

۵ـ از جمله خدمات مهمه مرحوم دکتر پیروز بخت این بوده درموقع اقتدار کامل مستشاران ژاندارمری آنها را با بعضی از افسران مهم ایرانی درمنزل خود دعوت کرده وپذیرائی کامل بعمل آورده ضمنا حضرت آقا میرزا عزیزالله خان ورقاء و امثال ایشان دراین میهمانی تشریف داشتند و

حاضرین را ازطلوع دیانت بهائی و تعالیم عالیه امرکه یگانه راه اصلاح عالم ونجات امم میباشد آگاه نمودند .

بنده درآنموقع درسلطان آباد عراق (اراك) بودم حضرت دکتر بافرح و سرور موفور تفصیل این میهمانی باشکوه وجلال را برای بنده نوشته متاسفانه نامه ایشان جزو آرشیو قدیمی و راکد بنده منزل موجود است و پیداکردن آن مثل پیدا کردن دوسیه های راکد بلکه جاری اداری خیلی مشکل میباشد والا بیمناسبت نبود که سواد مرقومه ایشان درج شود .

٦ــ حضرت دکتر علاقه مند بودند که سیاحان خارجی بتعالیم امری آگاه شوند تائید الهی هم باین منظور کمك میکرد . یك روز بنده در دواخانه جناب دواچی وارد شده دیدم شخص اروپائی مشغول خریداری کتب امری ازایشان میباشد . جناب دواچی فرمودند این شخص مستشرق است و برای کسب اطلاع کتب امری را خریده است خوب است با ایشان ملاقات و صحبت نمائید بنده راهم بایشان معرفی نموده باتفاق به مهمانخانه اوائل خیابان فردوسی رفتیم و منزل ایشان را یاد کرفتم کاهی خدمتشان میرسیدم موضوع را بعرض دکتر رسانیده ایشان را بمنزل خود دعوت نمودند از صبح تا عصر از هرقبیل مذاکرات امریه درمیان آمد بنده و جناب آقا میرزا رحیم خان ارجمند و دوسه نفر دیکر هم

بود یکم .

این شخص محترم نامش جناب پرو فسر کریستن سن مستشرق معروف دانمارکی است که حضرت دکتر یونس خان در کتاب ارتباط شرق و غرب قسمت کوچکی ذکر خیر از ایشان فرموده و تاریخ ساسانیان را نوشته در قرن هزار سالهٔ شاعر و مورخ و حکیم بی نظیر ایرانی فردوسی اعلی الله مقامه جزو مستشرقین بایران آمده بازهم در منزل دکتر از ایشان ملاقات شد .

۷- از جملهٔ افکار پر ابتکار حضرت دکتر و حضرت یزدانی اینکه با انجمن صلح لاهه بفرانسه مکاتبه نموده و آنها را بتعالیم عالیه دیانت بهائی در قسمت صلح اعظم آشنا و آگاه ساخته و پیشنهاد نموده بمنادی صلح و صلاح و هادی راه نجات و فلاح حضرت عبدالبهاء که در عکا هستند مراجعه و کسب فیض نمایند .

حضرت ایادی ابن اصدق و در این اقدام مهم طرف مشورت و شریک و سهیم حضرات بودند در نتیجه تبادل مکاتبه با مجمع صلح و تقدیم عریضه جات بساحت اقدس حضرتان ایادی و یزدانی تلگرافا بحضور مبارک احضار و اعزام بلاهه میشوند و لوح جامعی بعنوان مجمع صلح نازل میشود و حضرت آقا محمد حسین افنان یزدی علیه بهاء الله که از

مبلغین و مخلصین بوده و البته تاریخ حیات و صدمات ایشان را مورخین نوشته و خواهند نوشت در اینموقع بفیض عظیم شرفیابی حضور مبارک نائل میشوند در تلگراف اول عوض کلمه (یزدانی) (یزدی) مخابره شده بود بعد از عزیمت ایشان تلگراف دیگر رسید (یزدانی و نه یزدی) بنابراین حضرت یزدانی عازم کعبه مقصود شدند البته در تاریخ حیات ایشان این موضوع مهم کاملا نوشته خواهد شد .

۸- علاوه بر خدمات فوق بواسطه علاقه کامل به پیشرفت امر تبلیغ در سالهای اخیر زندگانی خود عضو لجنه محترمه تبلیغ طهران شده غالبا لجنه تبلیغ در منزل ایشان تشکیل میشده ضمنا جلسه تبلیغی در منزل خود منعقد نموده کتاب معروف چهار شب جمعه مربوط باین جلسه و بوسیله یک نفر از واردین اینمجلس تهیه و چاپ شده است . اگرچه مندرجات آن کاملا مطابق باواقع نیست و بیغرضانه نوشته نشده .

مبلغ رشید و دلیر این مجلس فاضل نحریر حضرت آقا سید عباس علوی خراسانی علیه بهاء الله بوده اند که چندی قبل از صعود مبارک در خراسان در نتیجه اقدامات و تدابیر حسنه و استقامت احبای مشهد بوسیله مبلغ مخلص امرالله

حضرت آقا میرزا حسن نوش‌آبادی رحمانی علیه بهاء الله و مجاهدت خود شان و زیارت آثار مبارکه موفق بفیض ایمان شده و ازآن تاریخ در اکثر ولایات ایران مسافرت فرموده و باکمال همت واستقامت خستگی ناپذیر قابل تقدیر طبق اصطلاح خود شان مانند همنام عالیمقام خویش کاهی در میسره و زمانی در میمنه وقتی درشمال و اوانی در جنوب از آب فرات معانی و ماء حیات رحمانی تشنگان را سیراب و افسردگان را شاداب فرموده اند وسیله تنبه اغیار ومورد توجه احباب بوده و میباشند • مطابق معمول باکمال اجمال مختصر اشاره بکمالات ظاهره و مقامات معنویه این نفس زکیه شد • زائد براین حق روحانی ووجدانی حضرت سلیمانی است که تاریخ مفصل حیات و خدمات این وجود مقدس را مرقوم فرمایند وحق استادی را ادا نمایند •

راجع بشرح حال جناب دکتر بطوریکه ملاحظه فرموده اند با این خدمات تبلیغی که موفق شده اند شایسته بوده که در تاریخ مبلغین ذکر خیری از ایشان بشود •

۹ـ غالبا نفوس مهمه که وجود شان منشاء اثرات بوده از صعود شان هم ثمرات عظیمه حاصل شده از جمله این نفس قدسیه بوده که در تاریخ ۳ بهمن ۱۳۱۵ شمسی بملکوت ابهی صعود نموده ودرمرقد وآرامگاه ایشان مابین

خویشان بهائی و مسلمان اختلاف نظر حاصل شده که آیا امامزاده عبدالله باشد یاگلستان جاوید و چون جنابدکتر از افسران ارشد و معروف پیشکاه شاهنشاه بوده در وزارت جنگ کمیسیونی تشکیل شده واز قرار اطلاعات حاصله تیمسار سرلشکر شعاع‌الله خان علائی رئیس‌کل اداره سابق دارائی ارتش دامت توفیقاته العالیه که در مراتب اداری و خدمات امریه دارای مقام عالی هستند نیز شرکت داشته اند درنتیجه مشاوره قضیه را ناچار بعرض همایونی رساندند دستور فرمودند مطابق میل منسوبان نزدیك و بازماندگان رفتار شود چون خواهر بزرگ ایشان امة الله بتول خانم شعائی و دختر نیك اختر خجسته خصال امة الله فروغ‌الزمان خانم پیروز بخت وسایر منسوبان بهائی جدیت و ایستادگی نموده بالاخره موفقیت حاصل شد مرقد ایشان در گلستان جاوید سمت شرق طهران باشد .

درموقع تشییع جنازه ایشان کفیل وزارت جنگ ورؤسای شهربانی و شهرداری وعده بسیاری از سرلشکرها وافسران ارشد ورؤسای ادارات از احباب واغیار حاضر بودند واز منزل ایشان کوچه مهدیه خیابان امیریه باکمال تجلیل و احترام قسمتی از خیابان پیاده سپس باعده زیادی اتوبوس واتومبیل سواری بطرف گلستان جاوید روانه شدند .

حضرت آقای یزدانی در حضورعده بسیاری از احباب و اغیار از صفات حمیده و خدمات عدیده حضرت دکتر ذکر خیر نمودند سه روز جلسه تذکر در منزل ایشان منعقد گردید قریب دوسه هزار نفر از هر قبیل حاضر شدند در حضور عموم الواح و مناجات تلاوت میشد . روحش شاد و روانش آزاد باد . ازعنایات مولای توانا سائل و آملیم فرزند سعادتمند ایشان جناب مهتدس معزالدین خان پیروز بخت دامت توفیقاته العالیه که جوان متین و نازنین و پیرو رویه و سجیه و آئین پدر نیك نام عالیمقام خود میباشد و درموقع صعود پدر مهربان در اروپا بتکمیل تحصیلات عالیه اشتغال داشته و چند سال است درطهران اقامت دارند وباکمال جدیت وخلوص نیت بخدمات امریه مشغول و مشعوف میباشند بیش از پیش باقدامات مهمه موفق شوند .

دولت جاوید یافت هرکه نکونام زیست
کزعقبش ذکرخیرزنده کند نام را

درخاتمه این قسمت اینموضوع را متذکرمیشود بنده درنظر داشتم بواسطه فراهم نبودن وسائل ناچار بارعایت اختصار این تاریخ راتهیه کنم ولی بذل ملاطفت واستقامت بنده برازنده و خادم مخلص درگاه الهی جناب آقای امان الله درآگاهی روحی لمحبته الفداء که بانعالیت خستگی ناپذیروجدیت

وخلوص نیت شایسته تقدیر باکمال همت واشتیاق و روحانیت
قبول زحمت درماشین نمودن این اوراق فرموده در ضمن
اقدام از مندرجات عریضه جات تقدیمی بساحت اقدس و
بیانات عالیه الواح مقدسه متاثرومجذوب و مفتون گشته گذشته
از اینکه بنده رامتشکرو ممنون کرده بعلاوه مثل حضرت
سلیمانی روحیفداه تشویق و ترغیب بتطویل کلام وتشریح و
تفصیل مقصد ومرام فرموده اند • ازحق میطلبم ما راموفق وکامیاب
بتکمیل واتمام این عمل مبرور فرماید به بنده فرصت و همت و
باین وجود نازنین که اوقات عزیزخود را حتی المقدور صرف
خدمات امریه واقدامات خیریه نموده وآنچه بنده اطلاع دارم
دراین سالهای اخیراقامت طهران درعضویت ومنشی گری
لجنه محترمه تبلیغ طهران و کمیسیونهای تکمیلی مبتدیان
و لجنه محترمه الفت که عهده دار دعوت مسافرین وتشکیل
جلسات مسامره میباشد • وجمع آوری و نشرالواح خدمات
شایسته انجام داده صبر جمیل واجرجزیل عنایت فرماید •
ازایشان کتبا وشفاها برای دفعه دوم خواهش نموده ازنگارش
اینقسمت خودداری نفرمایند زیرا بموجب شکرنعمت نعمتست
انزون گنید — باید از اعمال نیك و نیت خالص و افعال
پاك حقا قدردانی نمود اساسا نگارش تاریخ بطورکلی برای
همین منظور میباشد •

پس از نگارش شرح فوق در ضمن مراجعه بمرقومات نفوس مهمه و مبلغین عالیمقام وقدمای احباب از جمله حضرتان حاجی میرزا حیدرعلی وصدرالصدور وآقا شیخ علی اکبر شهید قوچانی وابن ابهروآقامیرزا موسی خان حکیم الهی و آقا میرزا عزیزالله خان ورقا وتلامذه حضرت صدرالصدور و آقا میرزا طرازالله سمندری و این قبیل نفوس جلیله علیهم بهاء الله الابهی که درنزد بنده موجود و خیلی عزیز ودارای مطالب تاریخی و امری مربوط بوقایع سی چهل سال قبل میباشد ودرموقع مطالعه اجمالی این مرقومات نفوس قدسیه ملکوتیه که بنده بتناسب عدم لیاقت خودکم دارم وابسته در خانواده های قدیمی خیلی زیاد خواهد بود معلوم شدکه مطالب خواندنی وقابل انتشار بسیاردارد بنابراین بخاطرم خطورکرد هرگاه موفق شدم شخصا بعضی ازمندرجات این مرقومات شریفه را درآتیه خلاصه و استخراج نمایم و یا از فرزند سعادتمند خودآقای حسین رستکار وفقه الله علی ما یحب ویرضی که فعلا دربابل دبیر دبیرستان میباشد تقاضا کنم که این کاررا بعدا انجام دهد ودرغیراین دو صورت درنظر دارم این نامه ها را بمحفل مقدس روحانی ملی بهائیان ایران تسلیم نمایم که آیندگان مطالب لازمه را استخراج نمایند و اینموضوع را بعنوان پیشنهاد بعرض خوانندگان

محترم میرساند که راجع بمرقومات مبلغین و نفوس مهمه اکـــر
چنین اقدامی نموده به محفظه آثار ملی تقدیم فرمایند خدمت
تاریخی میباشد باری در نزد بنده این نامه ها بسیار عزیز و
گرانبهاست ضمنا دو پاکت بخط مرحوم متصاعد الی الله دکتر
پیروز بخت ملاحظه شد که درسال ۱۳۳۱ هـ ق ۱۹۱۳
میلادی نوشته وبسلطان آباد عراق ارسال داشته اند یکی
از مرقومات بفرانسه بوده زیرا آن دکتر مهربان ازنظر کمال لطف
و احسان برای پیشرفت فرانسه بنده بعضی اوقات بفرانســه
مکاتبه میفرمودند ویك مرقومه هم بفارسی و دراین مرقومه های
گرامی از مذاکرات تبلیغی با اشخاص مهم و نامی آن دوره
نوشته بودند و اسم دونفر آنها سلیمان بوده واین دوسلیمان
هردو در مشروطیت ایران قبل از این تاریخ و بعد از آن زمان
صدماتی دیدند و ضمنا بمقامات عالیه مملکتی حتی وزارت
رسیدند و یکی از آنها هم بحضور مبارك حضرت عبدالبهاء
ارواحنا لعنایاته الفداء مشرف شده و بعد از مراجعت بـــا
بعضی از دوستان معاشرت داشته بنده هم شخصا باایشان
چند دفعه ملاقات نمودم و مرحوم متصاعد الی الله دکتـــر
ارسطو خان حکیم دکتر خانوادگی این شخص شخیص بـوده
و بااخلاق حمیده خود جذب قلوب ازاین قامیل جلیـــل
نمودنـــد .

درجوف این پاکت سواد عریضه عربی که بامضـــــــای
(غلا محسین) میباشد وسواد مناجات مبارك بافتخـار
دکتر بزرگوار که در آن موقع نام خانوادگی ایشان (شفیع
زاده) بوده بخط جناب دکتر قرائت و تلاوت گردیـــد
ضمنا دراین نامه های گرامی از اینکه بفیض ایمان نائل شده
ووسیله هدایت دیگران گردیده اظهار کمال خورسنـــدی
وامتنان فرموده اند اینك سواد عریضه ذیلا نوشتـــه
میشود .

السلام علیك یا سیدی و مولائی روحی و روح العالمین
لك الفداء اشهد لی عند مطلع ظهورالله البهی الابهی
بان قد بلغ الی نفحات الرحمانیه و نسمات الروحانیـــه
من اهل البهاء فی زمن متمادیه ولکن فزت باستعادة تلك
الرتبة العالیه و نجیت من ظلمات النفسانیه بتوسط جناب
دکتر ابراهیم خان شفیع زاده زاده الله القیام فی اطاعـــة
امرعبدالبهاء الحمدلله الذی هدانا لهذا و ماکنـــا
لنهتدی یا سیدی استلك ان تجعلنی فی زمرة مصدقیـــك
واقسمك بحق بهاء الله ان لاتفارق بینی وبین احبائـــك
وایدنی بقیام امرك مادام العمر انك مجیب الداعی ـ تراب
اقدام اهل البهاء ـ غلا محسین

سواد مناجات مبارك زینت بخش میشود .

* هـــوالله *

رب ان ابن شفیع رضیع ثدی عنایتك ووضیع باب رحمانیتك بحمدك ویشكرك علی فیض هدایتك ویدعوك بلسان ناطق بین بریتك ویرجوك العنایة الكبری والموهبة العظمی رب قدرله هذه بفضلك وجودك انك انت الكریم المتعال وعلیه البهاء الابهی * ع ع *

بمصداق این مناجات مبارك در تبلیغ و هدایت نفوس دارای لسان ناطق و بلیغ بوده عنایت كبری و موهبت عظمی شامل حال آن خجسته خصال گردیده است . در خاتمه این نكته نگفته نماند شرح حیات ایشان را بعداز صعود شان بنده نوشته بودم بنحو اجمال در جلد هفتم كتاب عالم بهائی درج شده است . طوبی له وحسن مال . ضمنا تذكر میدهد در ابتدای شرح حال مرحوم دكتر در كتاب عالم بهائی جلد هفتم صفحه ٥٤٥ اسم جناب ذكرالله خادم نوشته شده شاید تصور شود وسیله تبلیغ آن متصاعد الی الله ایشان بوده اند اینموضوع بكلی اشتباه است زیرا درموقع مذاكره مسائل امری بامرحوم سرهنگ آقای خادم طفل خورد سال بوده ده سال بعدازاین یعنی درحدود سال ۱۳۳۹ و ۱۳٤۰ قمری ایشان و جنابان دكتر امانت الله روشن وعزت الله ذبیح و دكتر ایادی و جلال صحیحی

ودر حدود بیست نفر دیگر از بهائی زادگان با استعداد و اشتیاق آن دوره در کلاس درس اخلاق برای تحصیل مندرجات کتاب مقاله و کتاب مبارک ایقان حاضر میشدند این آقایان و چند نفر دیگر از جوانان لایق و قابل ترقی بوده اند و بتائیدات ملکوت ابهی هریک بعدا بمقامات عالیه رسیده و مصدر خدمات امریه شده اند . بعلاوه در اینموضوع بوسیله بنده و دیگران با آقای خادم مذاکره شده خودشان هم تعجب کرده اند که چرا بنام ایشان نوشته شده . ممکن است در آنموقع این مقاله در جوف پاکت ایشان برای کتاب عالم بهائی فرستاده شده باشد . محض رفع سوء تفاهم از نظر تاریخ این مختصر نوشته شد گذشته از اینکه خانواده محترم مرحوم دکتر از جریان امر سابقه دارند عین مرقومات ایشان موجود است .

از جمله نفوس مخلصه ئی که شرح تصدیق و ایمان او حیرت بخش و عبرت آور و از معجزات امر محسوب میشود وضعیت مجاهده و تبلیغ مرحوم آقا میرزا محمد خرازی فروش طاهری علیه بهاءالله میباشد که در نتیجه استقامت بلکه پشتکار و سماجت برادر بنده جناب مسیح رستگار که از تلامذه بوده بعد از دو سه سال گفت و شنید با داشتن تعرضات شدیدا موفق به تصدیق میشوند و از حسن اتفاق این مرد

باخلوص شرح تصدیق خودرا مشروحا نوشته ودرخانواده ایشان که همه ازپسرها و دخترها ومادرآنها بفیض ایمان نائل شده اند موجود بوده و بنده بمناسبت مقام شرح عوالم مجاهده و روءیاها ومکاشفه ایشان را که دارای نکات دقیقه تبلیغی میباشد ذیلا درج مینمایم وازمندرجات آن بخوبی مفهوم میشود که در هدایت نفوس از مبغضترین اشخاص و معرضترین افراد نباید مایوس بود درجمیع امور استقامت شرط راه است و دلیل ورود بارگاه) بطوریکه ملاحظه میفرمایند این نفس زکیه در دیانت اسلامیه بینهایت متعصب و متمسك بود ودرعین حال مراقب روزه و نماز ودارای حالت رازو نیاز بوده وخوابهای عجیب وروءیاهای غریب که دیده ووسیله هدایت او گردیده ازعوالم روحانی و تعلقات ایمانی این مرد نازنین حکایت میکند در حوزه درس حضرت صدرالصدور حضور بهمرسانیده و حاضر برای مسافرت تبلیغی بودند ولی اشکالات خانوادگی مانع شد .

جزوه دیگری هم مربوط بشرح صدمات شدیده که بعداز تصدیق متحمل شده ودرکوچه و بازارحتی درخانه خود بوسیله همسایگان مورد اذیت وآزار طاقت فرسا بوده نوشته اند . همسایگان بازاری او مشتریان را از معامله با ایشان بعنوان اینکه از دین اسلام خارج شده اند

مانع بودند ودرشبهای جشن تولد صاحب الزمان و نظائر
آن مورد هجوم ورجوم بوده اند با اینحال باکمـــــال
استقامت بهدایت نفوس و تربیت فرزندان با ایمان خـــود
مشغول و مشعوف بوده ودر الواح مقدسه بی نهـــایت
اظهار عنایت درباره ایشان شده است .
البته سایر تلامذه هم بهدایت و تبلیغ عده زیادی موفق
شده اند که بنده اطلاعات لازمه در این موضوع ندارم و
هرگاه شرح تصدیق عده ئی از پیروان و مؤمنین این امـر
نازنین نوشته شود بیشك برای قارئین آیندگان حتی معاصرین
زیدالوصف مفید و سودمند میباشد .
اینك شرح تصدیق مرحوم ظاهری نوشته میشود .

بنام موجد امکان

بزنید نغمه زهرطرف که زوجه طلعت ماعرف
رفع القناع وقد کشف ظلم اللیال قد انجلـــی

این بنده فدائی محمد طاهری اصفهانی زاده تولد شده
سال هزارو دویست و پنجاه و هفت شمسی در طهران از
بخش نه درسن هفت سالگی پدرم بنده را نزد آخونـــد
ملا محمد تقی دالان مسجد شاه ازجهت تحصیل گذاشت
چند ورق از قرآن و چند ورق از گلستان شیخ مصلح الدین
سعدی چند ورق از دیوان خواجه محمد حافظ چنـد

ورق ازترسل وانشاء میرزا مهدیخان ندیم چند ورق ازنصاب ابونصر فراهی خواندم سیاق راهم بغرم آن زمان تحصیل نمودم گاهی از اوقات هم درکتاب معراج السعادة ملا احمد نراقی مثنوی ملا محمد رومی شاهنامه حکیم ابوالقاسم فردوسی مطالعه مینمودم درسن یازده سالگی پدرم بنده را دکان میرزا علی پسرعمویم که تجارت برنج تخته و حلبی ورق مینمود چون سواد نداشت از جهت نویسندگی گذاشت یکروز مادرم بپدرم با حضور بنده گفت این طفل را بگذار مدرسه مجتهدی تحصیل کند عالم شود وقتیکه بزرگ شود بابی بشود همینقدر شبهای جمعه یکسوره یس یکسوره الرحمن از قرآن برای من بخواند مرا کافی است بیش از این من از او متوقع نیستم درسن شانزده سالگی در بازار کنار خندق قدیم یا خیابان ناصر خسرو جدید مشغول بکسب خرازی و جوراب فروشی شدم شبها را هم بعد از فراغت از کسب در مسجد سید عزیز الله از جهت خواندن نماز جماعت و قرائت قرآن و استماع مسئله و موعظه حاضر میشدم درسن بیست و سه سالگی آقای مسیح رستگار که محاذی دکان بنده دکان صرافی داشتند یکروز این آیه قرآن را روی یك ورقه کاغذ کوچك نوشته بغتتا بدست بنده دادند این است آیه انکلما جائکم رسول بما لاتهوی انفسکم استکبرتم ففریقا کذبتم و فریقا تقتلون سئوال کردم این

آیه قرآن را ازجهت چه به بنده دادید جواب دادند چون
آمیرزا عبداللطیف پدر شما همه کاره آقای صدرالعلماء است
بدهید بپدرتان بدهد آقا تفسیرش را زیرش نوشته بشما
برگرداند گفتم بهتر این است که شماخود تفسیر کنید ایشان
هم ترجمه ظاهر آیه را ازجهت بنده تفسیر نمودند ازآن
ببعد در هزاران پرده بنای صحبت امری را با بنده گذاشتند
نتیجه صحبت یکساله ایشان این شد که یکی از همسایگان
دکان همصنف خود را برایذاء ایشان تحریك نمودم چونکه
یقین نموده بودم این شخص بهائی است ولی ایشان ازاین
اذیتها ممنوع نشده میدان صحبت را توسعه میدادند گاهی
ازاوقات هم اخوی محترمشان در صحبت نمودن با بنده به
ایشان معاونت مینمودند یعنی آقای نصرالله رستگار یکروز
در موقعی که با بنده صحبت مینمودند گفتم جناب آمیرزا
مسیح بدون جهت باعث تضییع وقت خود و بنده نشوید
اگرچنانچه سی سال ازاین قبیل صحبتها با بنده بدارید
ابدا موءثرنخواهد شد اگرهمان محمد بن عبدالله که موءسس
دیانت اسلام است ازمدینه سراز قبر بیرون بیاورد و بگوید
این دورکعت نماز صبح را باسه رکعت یا یك رکعت بخوان
من میگویم تو هم کذابی و تراهم به پیغمبری قبول ندارم اما
ایشان اعتناء باین قبیل صحبتهای بنده ننموده منتها قدری

ملا یمتر صحبت مینمودند نظر باینکه قلیل مدتی بود از شغل صرافی کناره گیری نموده تحصیلداری بانگ شاهی را اختیار کرده بودند همه روزه صبح ظهر شام درب دکان آمده بابنده صحبت مینمودند و چون بامانت و دیانت و حسن اخلاق معروف و مشهور بودند دوستی ورفاقت را با ایشان برهم نمیزدم تاآنکه مدت صحبت ایشان بابنده بسه سال امتداد یافت و در طی این مدت سه ساله آقای رستکار یك روز یکشنبه بنده را در کلیسیای مسیحیان یك روز شنبه در کنیسه کلیمیان یك شب احیاء ماه رمضان در خانقاه صفی علیشاه از جهت استماع صحبتهای صفی علیشاه یك روز جمعه ماه رمضان درمحله ارگ مسجد شیخیه از جهت استماع موعظه حاجی شیخ مهدی نماینده حاجی محمد خان ابن اتیم یك شب جمعه درکوچه ملك آباد انجمن طاوس العرفائیها از جهت استماع موعظه حاجی ملا عباسعلی نماینده ملا سلطانعلی کنابادی بردند و منظور نظر آقای رستکار این بود که به بنده بفهمانند دین و مذهب و انتظار منحصر بدیانت اسلام و مذاهب مختلفه شیعه و سنی نیست که منتظر ظهور قائم و رجعت حسینی یا ظهور مهدی و رجعت ثانوی مسیحند بلکه جمیع ادیان و مذاهب موجوده دنیا بحکم کتب آسمانی خود منتظر دوظهور کلیه پی در پی اند که باید در آخر الزمان ظاهر شود و

بواسطه ظهور این دو نیر اعظم عالم عالم دیگر شود هیکل عالم لباس تجدد پوشد جنگ وجدال نماند ونزاع ازمیان برخیزد تعصبات دینی مذهبی وطنی جنسی وسیاسی ازبین نوع بشر محو ونابود گردد وصلح عمومی تاسیس یابد تا آنکه شرق وغرب جنوب و شمال مانند دوخواهر و دوبرادر مهربان دست در آغوش یکدیگر زده درسایه خیمه یکرنگ الهی درآیند و نفخ فی الصور فصعق من فی السموات ومن فی الارض الا من شاء الله ثم نفخ فیه اخری فاذاهم قیام ینظرون - صور اول قیامت صغری

صور دوم قیامت کبری

یملاء الارض قسطا وعدلا کما

ملئت ظلما و جور را

شرق منور نما غرب معطر نما

نوربلغارده روح بصقلاب بخش

شرح حال سال چهارم

الشقی شقی فی بطن امه والسعید سعید فی بطن امه

در توضیح این حدیث نبوی یك حکایت شکفت آور از - بد بختی و بیچارگی ناقضین عهدالله نیك بختی و سرشاری ثابتین بر میثاق الله در نظرم آمد زمانیکه دفتر دارحجره

میرزا علی پسر عمویم بودم مادرم از جهت بنده چنین نقل کرد که قبل از تو یك پسر و دخترم مرده بودند از آن ببعد تا هفت سال حامله نشدم باین واسطه پدرت میخواست برای تولید نسل زوجه دیگر اختیار کند امامن و مادرم برای طلب یك فرزند آنقدر شب و روز بدرگاه خدا گریه و زاری کردیم بحدی که ملائکه از استغاثه ما بستوه آمدند تاآنکه بعد از هفت سال اثر حمل مشکوك در خود احساس کردم آن زمان بامرحوم محمد کریم آجیل فروش کاشانی دریك خانه همسایه بودیم عیالش هم معروف بود بمادر میرزا یعنی والده آقای علی آقا آجیل فروش خیابان لاله زاریك روز که درخانه غیراز من و او دیگر کسی نبود نظر باینکه من همیشه میدیدم و میشنیدم که آنها از خدا و پیغمبر دین و مذهب قرآن و حدیث با یکدیگر صحبت میدارند قرآن را از اطاق خودمان برداشتم بردم اطاق آنها گفتم مادر میرزا از این قرآن یك تفال برای من بزن تابدانم حامله هستم یا نیستم در کمال احترام دوستی قرآن را ازمن گرفت و بوسید و برسرگذاشت ودر نهایت خضوع و خشوع بازکرده بدقت مطالعه نمود گفت این سوره یوسف است این آیه هم که در تفال ما آمده همچه نشان میدهد که تو حامله هستی اولادت هم پسر است اما صدمات زیاد براو وارد خواهد شد ولی عاقبت بسلطنت

میرسد یوم تسود وجوه و تبیض وجوه و اماالذین اسودت وجوههم اکفرتم بعدا یمانکم فذوقوا العذاب بما انتم تکفرون فاماالذین ابیضت وجوههم ففی رحمة الله هم فیها خالدون بلبلی آمد بچمن در خروش

گفت که ای زاهد پشمینه پوش
سرکه نه در راه عزیزان بود
بارگرانیست کشیدن بدوش
در زیر تیغ دشمن از دوست بر نکردیم
مااختیارخود را تسلیم عشق کردیم
همچون زمام اشتر در دست ساربانها

چون صدرالعلماء همه ساله ده روزه عاشورا را درمسجد سید عزیزالله بخرج تجار اصفهانی از جهت حضرت سیدالشهداء علیه السلام عزاداری و روضه خوانی مینمود بنده هم نظر بارادتی که بحضرت سیدالشهداء علیه السلام داشتم همه ساله این ده روزه را خدمت مینمودم درهمین سال اول دهه عاشورا چشمهایم درد گرفت شب عاشورا که مردم متفرق شده واز پی کارخود رفتند رفتم زیر منبر عزاداری شالم را از کمرباز نموده یکسر بگردنم سر دیگررا بپایه منبر بسته یکعدد خشت زیر سر گذاشته با گریه و زاری متوسل بحضرت سیدالشهداء شده و شفای چشم و گوشم را درخواست نموده خواب رفتم

یك وقت در عالم رؤیا دیدم یك خانم عرب یك سید عرب یك جوان ملبس بلباس تجدد وارد شدند ملتفت شدم این خانم حضرت فاطمه زهرا و آن آقا فرزندش حضرت سیدالشهداء علیه السلام هستند اما آن جوان را نشناختم آن خانم و آقا بالای سر بنده نشستند آن جوان محاذی ایشان بفاصله چند قدم مؤدب و دست بسینه نشست این خانم و آقا خیلی با یکدیگر صحبت نمودند ولی بنده ابدا صحبتهای ایشانرا ملتفت نشدم همینقدر شنیدم که حضرت فاطمه زهرا از فرزندش حضرت سیدالشهداء سئوال نمود میدانی این میرزا محمد چرا آمده زیر این منبر خوابیده و متوسل بتو شده است حضرت جواب فرمود بلی خانم میدانم شفای چشم و گوشش را میخواهد چشم و گوشش را باید مداوا نماید و هرسه از جا برخاسته تشریف بردند بنده ازشدت شوق از خواب پریدم شنیدم مؤذن درمسجد اذان میگوید خدمه را بیدار نمودم و گفتم چون امروز روز قتل است برخیزید یکقدری زود تر دست بکار شوید .

درعزا باشد اگر صد نوحه گر
آه صاحب درد را باشد اثر

روز عاشورا گذشت از فردا که روز یازدهم محرم بود بمرور ایام هر طبیبی را که در طهران میشناختم و هر دکتری را

هم که سراغ داشتم در محکمه ایشان رفته آن طبیبی را که حضرت سیدالشهداء علیه السلام به بنده معرفی فرمودند پیدا نمیکردم تا آنکه تقریبا هیجده ماه بیانی از روء یـــای شب عاشورا گذشت نظر باینکه بنده بنماز شب خواندن عادت داشتم و ابتدای آن از اول نیمه دوم شب شروع میشود نزدیك طلوع آفتاب ختم میشود باین ترتیب ده رکعت دو رکعت دو رکعت و این نافله است دو رکعت نماز شفع یك رکعت وتر جمعا میشود سیزده رکعت اما این سه رکعت بسیار مطول است باید در قیام بعد از سوره فاتحة الکتاب سور بزرگ ـ قرآنی را تلاوت نمود از قبیل سوره روم و عنکبوت و امثال ذلك همچنین باید در قنوت چهل مؤمن را دعا نمود بعلاوه سیصد مرتبه العفو گفت چونکه صحبتهای آقای رستکار و جهاا من الوجه وجها من الوجوه به بنده موء ثر نبود شبها را بعد از فراغ از نماز شب بدرگاه قاضی الحاجات گریه و زاری نموده وعرض مینمودم ایکاش حضرت صاحب الزمان در حیات بنده ظاهر میشد تا آنکه مادام العمر در رکاب مبارکش جانفشانی مینمودم یك شب بعد از فراغ از نماز شب همین درخواست را باگریه و زاری از درگاه الهی نموده بالای سجاده خوابم برد یك وقت در عالم روء یا دیدم هیئتی از ملائکه بایك ملائکه دیگر که سرو کردنش بشکل سایر ملائکه ها بود اما تن و دست

و پایش مانند اسب به بنده فرمودند بسم الله سوار براین براق شوید سوار شدم و بسمت آسمان حرکت نمودم وبآسمان اول که رسیدیم دیدم جمعی از ملائکه مشغول نماز ونیاز جمعی مشغول تهلیل و تکبیر جمعی مشغول تسبیح و تسرج از آسمان اول بالا رفتیم خلاصه تا هشت آسمان را بترتیب آسمان اول دیدم از آسمان هشتم هم بالا رفتیم بآسمان نهم که رسیدیم غیراز پرده ها و حجاب های نوراندر نور دیگر چیزی ندیدم از کثرت هول از خواب پریدم متحیرمانده بودم که این منظره را علما اسلام در لیلة المعراج درباره حضرت رسول اکرم نقل میکنند بنده یکی از ادنی امت حضرت محمد ص بیش نیستم مرا چه حد آنکه بتوانم بر قدم آن حضرت حرکت نمایم تا آنکه بفاصله چندی یك رؤیای عجیب تراز رؤیای اول و ثانی مشاهده نمودم این است شرح رؤیای ثالث چون آن زمان منزل ما بازارچه مروی ابتدای کوچه نقیب السادات بود مقداری از آن خانه نزد پدرم گرو بود چون فصل تابستان بود و خانه وسیع بود پدرم مادرم همشیره ها مریم خانم والده بنده زادگان و بنده همگی در وسط حیاط میخوابیدیم موقع نماز شب بنده وضو ساخته میرفتم درب اطاق را بروی خود بسته مشغول کار خود میشدم چون آن زمان پاسبان در کار نبود محافظت

کوچه ها و بازار ها و خیابانها ازطرف اداره شهربانی
بعهده پلیس ها وسردمدارها و کشیکچی ها بود نظربااینکه
همسایکان متعدد داشتیم گاهی از اوقات درخانه باز میماند
کشیکچی میآمد و درب خانه را میزد و میگفت درخانه را به
بندید یك شب بعداز اتمام نماز شب درنهایت عجز ولابه -
ظهور حضرت صاحب الزمان را درحیات خود ازحضرت
ذوالجلال تمنا نموده درحینی که مشغول سجده بعدازنماز
بودم خوابم دربود یکمرتبه درعالم روٴیا شنیدم درب خانه
را میزنند صدازدم والده معلوم میشود باز در خانه بازمانده
شما بروید درراه بندید والده بتعجیل رفت و بسرعت
درب اطاق بازگشت گفت میرزا محمد درخانه باز نمانده یك
اسب سوار آمده ترا میخواهد بنده با شتاب هرچه تمامتر
لباس پوشیده خودرا بدرب خانه رساندم دیدم یك سوار مکمل
و مسلح از اسب پیاده شده بند رشته اسب دستش سلام دادم
جواب فرمود سئوال نمود میرزا محمد جواب فروش شمائید
جواب دادم بلی آقا فرمایشی دارید مجددا سئوال نمود
شمائید که شبها گریه و زاری میکنید واز خداوند مسئلت
مینمائید که ایکاش حضرت صاحب الزمان درزمان شما پیدا
میشد و مادام العمر درکاب مبارکش جانفشانی مینمودید
جواب دادم بلی آقا بنده هستم فرمود حضرت صاحب الزمان

ظاهر شده و مرا باحضار شما مامور فرموده بی اختیار گفتم
بدین مژده گر جانفشانم رواست
که این مژده آسایش جان ماست

عرض کردم بسم الله بفرمائید برویم اسب از عقب هردو صحبت کنان رفتیم تا از دروازه شمیران خارج شدیم تقریبا ربع فرسنگ که از دروازه بالا رفتیم مقدمات اردو پیدا شد دیدم بنه چادر به بند چادر خیمه و سراپرده برپا نموده اند اما تمام الوان و رنکارنگ رنکی که بین این خیمه ها و سراپرده ها نبود سیاه و سفید بود واین خیمه و سراپرده از دوسمت بود اردو از وسط این سرا پرده ها سواره و پیاده حرکت مینمودند اما درنهایت آرامی بدون همهمه همینطور باتفاق صحبت کنان از وسط اردو سمت بالا رفتیم تا بآخرین سراپرده ها رسیدیم از دور سمت مشرق سراپرده سفیدی در نظرم آمد قلبم طپیدن کرفت با خود گفتم .

آنچه دلم در طلبش میتاقت
در پس این پرده نهان بود و یافت

رفتیم تا جلو سراپرده رسیدیم بزرکواری را مشاهده نمودم مولوی سفید بر سر عبای سفید در بر کیسوان عنبر فام برشانه آهسته در وسط سراپرده مشی میفرمودند .

جبه ارباب وفا در برش ـ نورتتق بسته زیا تا سرش

آن مامور تعظیم کرد بنده نیز متابعت ایشان نموده تعظیم کردم عرض کرد قربانت بروم میرزا محمد جواب فرمود که بنده را باحضار او مامور فرمودید این شخص حاضر است فورا ـ حضرت مولی الوری یك نگاه شفقت آمیز و مهر انگیز بصورت بنده فرمودند و امر فرمودند بسیار خوب اورا ببر اسب و شمشیر و خیمه اش را تسلیم کن .

تیری از آن غمزه دلسوز جست

برجگرم آمد و تا بـــــــر نشست

باتفاق تعظیم نموده و بسمت اردو برگشتیم .

آه من العشق و حالاته

یحرق قلبـــــــی و حرارا تـــــه

یکنظرش دیدم و جانم بسوخت

آه از آن کـــــــــومی حالاتـــــــه

در اواسط سراپرده های همان سمت مشرق یك خیمه خالی الوان یك نیمکت وسطش گذاشته یك راس اسب تعلیم گرفته بازین و لجام مرصع یك قبضه شمشیر در غلاف بسیار عالـــی بقاچ زین استوار بند رشمه ابریشمی اسب بمیخ چوبین خیمه بسته آن مامور فرمود جناب میرزا محمد ماموریت من تا همینجا بود این اسب شما این شمشیر شما این خیمه شما بایکدیگر خداحافظی نمودیم سوار شده از پی کار خود رفت بنـــده

قدری دست بصورت ویال و کفل اسب کشیده شمشیرا ز قاچ
زین باز نموده بکمر بسته داخل خیمه شده قدری روی نیمکت
نشستم و متفکرانه خود بخود میگفتم اینکه می بینم به بیداری
است یارب یا بخواب ـ یك مرتبه ازشدت شوق از خواب
پریدم دیدم نیمساعت بآفتاب مانده تجدید وضو نموده دو
رکعت نماز صبح را خواندم از یکطرف بلا اثر بودن صحبتهای
آقای رستکار از یك طرف این روء یاهای پی درپی از یك
طرف جستجوی آن طبیب که حضرت سیدالشهداء شب
عاشورا بمن معرفی فرموده بودند بکلی حواسم را از کسب و
کار پریشان نموده بود تا آنکه بعدازیکسال و بیست و دو
روز کم از روء یای شب عاشورا گذشت شب هیجدهم ذیحجه
عید غدیر آقای رستکار درب دکان بابنده صحبت میداشتند
سئوال نمودم شما در بین هم مسلکهای خودتان یك طبیب
سراغ دارید که بتواند ازعهده معالجه چشم وگوش بنده
برآید جواب دادند بلی یك طبیب سراغ دارم منزلش در
خیابان جنت نامش میرزا خلیل قبلا از کلیمیان بوده و شرح
تصدیق ایشان را مفصلا ازجهت بنده نقل نمودند و گفتند
ایشان بخوبی از اینکونه امراض مربوطند بایکدیگر قرار
ملاقات گذاشتیم که فردا صبح که روزعید غدیر و تعطیل
عمومی است در میدان دروازه قزوین یکدیگررا ملاقات نمائیم

برطبق قرار داد فردا صبح یکدیگررا ملاقات نموده و در منزل آن طبیب رفتیم آقای میرزا خلیل مرحوم بعداز استفسار از تولید این مرض و معاینه فرمودند چون این مرض از خود شما نیست از صلب و بطن پدر و مادر بشما سرایت نموده هر قدر چشم و گوش شما نمو کرده و خواهد کرد این مرض هم در جسم شما نمو نموده و خواهد نمود و مادام العمر این باد از چشم و گوش شما خارج نخواهد شد منتها اینست اگر بتوانید همه ساله در فصول بهار از بعضی ماکول و مشروب که از جهت شما مضر است پرهیز نمائید از قبیل سیر و پیاز خام و سرکه و بعضی دواهائی هم که از جهت شما مفید است میل نمائید از قبیل چینی و پست اب چینی و عشوه از اطاق محکمه آمدیم بیرون رفتیم در اطاق دیگر آقازاده محترم ایشان آقای دکتر مسیح ارجمند قریب نیمساعت با بنده صحبت امری داشتند ولکن چه فائده قصاب بفکر پیه و بز در غم جان آقای رستکار بقصد تبلیغ بنده ولی بنده در جستجوی آن طبیب از خانه بیرون آمدیم خواستم با آقای رستکار خداحافظی کنم گفتند بیائید برویم این نزدیکی من یك آشنائی دارم اورا به بینم باتفاق به بازار برمیگردیم رفتیم تا سبزیکاری امین الملك آقای رستکار درب یك خانه را زدند صاحب خانه درب را باز

نمود .

خدنگ مارکش با مار شد جفت

قضا هم خنده زد هم آفرین گفت

دیدم صاحب خانه همان طبیبی است که حضرت سید الشهدا شب عاشورا به بنده معرفی فرموده بودند واین شخص شخیص آقای محمد تقی خان قاجار بهمین آئین بود هرچه میکویند بفرمائید توی خانه بنده متفکرانه ایستاده ایشانرا تماشا مینمودم و میدانستم آقای رستکار از جهت همین بنده را در این خانه آورده اند که ایشان بنده را تبلیغ نمایند باری از پله سرازیر شدیم تاوسط حیاط از حیاط هم رفتیم در اطاق دیدم شمایل آن بزرکواری که در سراپرده سفید زیارت نموده بودم در طاقچه بخاری ایشان کذاشته .

چه خوش باشد که بعد از انتظاری

بامیدی رسد امیدواری

تا ظهر با بنده صحبت امری نمودند اجازه مرخصی خواستم ندادند فورا ناهار حاضر نموده بعد ازصرف ناهار تاعصر با بنده صحبت امری نمودند چون بمنزل مباشر دکان از جهت جشن امر خیر صبیه اش دعوت داشتم اجازه کرفته و بمنزل موعود رفتم از آن روز ببعد تا سه ماه آقای رستکار بنده را با آقای بهمین آئین محشور نمودند اکرچه تصدیق کرده بودم

ولکن هنوز لیطمئن قلبی از برایم حاصل نشده بود یکشب از شبها را وضو ساخته و رفتم درب اطاق را بروی خود بستم دو رکعت نماز حاجت خواندم بعد از فراغ از نماز قرآن را روی دو دست گرفته گریه و زاری نموده عرض کردم ایخدای من و محبوب جان و روان من این کتاب کتاب تست واز لسان پیغمبر تو جاری شده اگر گمراه کند این کتاب تو مرا گمراه کرده اگر هدایت کند این کتاب تو مرا هدایت کرده ترا بعزت پاکان و مقربان درگاهت قسم میدهم حقیقت این امررا از این قرآن برمن مکشوف فرما انگشت سبابه در وسط قرآن زده باز نمودم این دو آیه پی در پی از آخر صفحه قبل و اول صفحه بعد آمد و هذا صراط ربك مستقیما قد فصلنا الایاة لقوم تذکرون لهم دارالسلام عند ربهم و هو ولیهم بما کانوا یعملون فورا قرآن را بوسیده و برسر گذاشتم از همان آن سوار برهمان اسب و همان شمشیر را برکمر بسته ودرهمان خیمه در میدانها مبارزه الی کنون مشغول رزم با غلانم بتائیدات غیبیه و توفیقات نامتناهیه همیشه فاتح وغالب و مظفر و منصوربوده و هستم ان العباد لن یصلوا الی شاطئ بحر العرفان الا بالانقطاع الصرف عن کل من فی السموات والارض .

ای دله دله نه دله دل یك دله کن

هرچیز که غیراز اوست ازدل یله کن

یک صبح باخلاص برو بر در دوست
کرگام توبر نیامد وانکه کله کـــن

اما همیشه دلتنگ بودم از اینکه عالم نیستم تحصیل نکرده ام اگر یک مجتهد از بنده سئوال نماید توبکدام دلیل دین بهائی را قبول کرده چه چیز جواب کویم آقای رستکار پسر عمش عبدالرحیم نام که از مؤمنین بوده بمرض وبا مرحوم میشود عریضه حضور مبارک عرض کرده واز جهت پسر عمش طلب مغفرت مینماید ولی نه ایشان از مافی الضمیر بنده مسبوق بودند و نه آنکه بنده از عریضه عرض نمودن ایشان اطلاع داشتم درجواب ایشان این لوح مبارک نازل

طهران ـ بواسطه حضرت ابن ابهر ـ جناب میرزا مسیح طالقانی علیه بهاء الله الابهی

یاصاحبی السجن هوالله ـ ای ربانی نامه مرقوم ملحوظ کردید و مضمون مفهوم شد الحمدلله بشریعه محبت الله شتافتی و نور ساطع الهی را درعمود نار مشاهده نمودی از فرعون نفس و هوی نجات یافتی واز بحر ظنون و اوهام کذشتی و بارض مقدس مهبط تجلیات و مطلع آیات رسیدی شکر کن خدارا و مطمئن بفضل وعنایت او باش که هـــر محسوری میسوری نماید و هر مشکلی آسان فرماید جنـاب میرزا محمد را بکو دریای یزدان پرموج است و ابر فضل و

احسان در نهایت بیان تائیدات غیبیه متتابع است و فیوضات نامتناهیه مترادف مطمئن بفضل پروردگار باش تتمه لوح راجع بآمرزش آن مرحوم است یك روز آقای رستگار درب دکان بزبان بازاری و تعریضی از بنده سئوال نمودند رفیق راست بگو به بینم در قلبت چه نیت داشته که حضرت عبدالبهاء در لوح از مافی الضمیرت خبر داده بنده نیز بزبان تعریضی و بازاری تحاشی نموده گفتم پریش مطهرت قسم من هیچ نیت درقلبم نداشته و ندارم حالا لوح را نشان بده تا زیارت کنم سوگند یاد نمود تانگوئی در قلبت چه نیت داشته لوح را نشان نمیدهم بنده ناچار ما فی الضمیر خودرا کشف نمودم فورا لوح را از بغل بیرون آورده بدست بنده دادند بعداز زیارت لوح پنداشتی یکمرتبه ازعالمی بعالمی منتقل شدم چنان خودرا ثابت و مستقیم موفق و مؤید مشاهده نمودم که گذشته ازعلماء جمیع ادیان و مذاهب تمام فلاسفه و مادیون بابنده مقاومت علمی نتوانند نمود • تمسکوا بالعروة الوثقی و بحبل امری المحکم المتین •

گر عارف حق بینی چشمت همه برهم زن

چون دل بیکی دادی عالم همه برهم زن

بنده همان اوقات عریضه ئی حضور مبارك عرض نموده درخواست

ثلاثه را مسئلت نمودم در جواب این لوح مبارک نازل

طهران - بواسطه جناب حاجی میرزا عبدالله - جناب

محمد بن عبداللطیف - جمادی الثانی ۱۳۲٤

یاصاحب السجن هوالله

ای متوجه الی الله نامه رسید و شوق و انجذاب معلوم

گردید امید چنین است که روز بروز تعلق بملکوت ابهی

مزید یابد ای ثابت بر پیمان ایمان سبب غفران است زیرا

چشمه ایوب است هذا مغتسل بارد و شراب هرنفسی که در

آن غوطه خورد از جمیع امراض و علل روحانی شفا یابد

لهذا مطمئن باش که از سیئات سابقه پاک و طیب و طاهر

گردی و از دلبر ابهی امید شفای ظاهر و باطن است از

خداوند میطلبم که ترا چنان نماید که توخواهی ع ع

اینست درخواست ثلاثه اول طلب مغفرت از اذیتهائی که

دراین سنین معدودات بآقای رستکار نموده بودم دوم شفای

چشم و گوش سوم طلب تائید و توفیق برخدمت امرالله بعداز

زیارت این لوح دانستم و فهمیدم که مظاهر مقدسه الهیه

مداوای امراض روحانی بشر فرمایند امراض جسمانی مربوط

باطباء و دکترهاست اگر مرض قابل معالجه باشد یا بتوانند

معالجه مینمایند اگر مرض قابل معالجه نباشد یا نتوانند که هیچ

هیچ الا شاء الله و اراد از آن بعد آقای رستکار بنده

را حضور حضرت حاجی سید احمد صدرالصدور مؤسس و
معلم درس تبلیغ برده و معرفی نمودند بنده دائماً خدمت
حضرتش مشرف شده ودر مجلس درسش حاضر میشدم روزهای
جمعه عصر باتفاق تلامیذ در بیرون دروازه قزوین از جهت
گردش میرفتیم ودر مسائل غامضه الهیه سئوالات مینمودیم
واز لسان مسیحا نفس حضرتش جوابهای شافی وکافی استماع
نموده و روح مرده خودرا زنده میکردم بسیار بنده را دوست
داشتند و مهربانی میفرمودند مخصوصاً یکی از شبها را در
منزل آقای حاجی ابوالقاسم ناظریان مرحوم باتفاق تلامیذ
دعوت داشتیم درآن مجلس بنده توضیح این یک فرد شعر
مثنوی را از حضرتش درخواست نمودم

احتلام انبیاء از پس بود
هرکه از شیطان گریزد کس بود

جواب فرمودند چون لذائذ عالم انسانی منحصر به این چند
چیز است ماکول مشروب مطعوم مشموم ملبوس مرکوب منکوح
مثلاً شخصی درمنزل خود لباس پاکیزه میپوشد عطریات
استعمال میکند سوار براسب شده درخارج شهر درباغی
میرود وباقرین خود مشغول اکل وشرب تفریح و تفرج مینمود
این منتهی لذائذ عالم جسمانی است چون مظاهر مقدسه
الهیه علاقه بعالم جسمانی ندارند از یوم بعثت الی صعود

بملکوت یا گرفتار ظلم و شکنجه و ایذاء و یا مبتلای زندان و مصائب و بلا یا حضرت رسول اکرم میفرماید البلاء متوکل بالانبیا ثم بالاوصیاء ثم بالاولیاء ثم بالامثل فی الامثل ملای رومی مظاهر مقدسه الهیه را قبل از بعثت بعالم خواب واز یوم بعثت الی صعود بملکوت را بعالم بیداری واز صعود بملکوت ببعد را بعالم پس از عالم بیداری تشبیه کرده و میگوید تعیش انبیای الهی در عالم پس از عالم بیداری است .

الا ای طوطی گویای اسرار
مبادا خالیت شکر ز منقار

زمانیکه جناب مسیو دریفوس مرحوم فرانسوی و خانمشان ازجهت دیدار احبای ایران تشریف آورده بودند یکروز جمعه از صبح الی قبل از ظهر در منزل حضرت صدرالصدور با حضورجمع تلامذه با ایشان ملاقات نمودم وقتی دونفر دونفر از تلامیذ را از جهت تبلیغ باطراف ایران اعزام میفرمودند از آن جمله آقای سید جلال و آقای سید حسن هاشمی زاده همچنین آقای محمد تقی قاجار (بهین آئین) و آقای نصرالله رستگار همچنین میرزا حاجی آقا رحمانیان سنکسری واین بنده جزوه های درس تبلیغمان را حاضر کرده بودیم و بنا بود تاچند روز دیگر مسافرت کنیم ولی مادر بنده چون نان آور خانواده بودم راضی نشد و بوسیله آقای مسیح رستگار

از حضرت صدرالصدور تقاضا نمود که موافقت نکرمایند باین جهت و اشکالات دیگر موفق بمسافرت نشدم و در طهران اقامت و باوجود تعرضات خویش و بیگانه بتوفیقات الهیه مقاومت و استقامت نمودم وبامرحوم صدرالعلماء معروف و چند نفر دیگر از علماء که مرحوم پدرم برای اینکه بنده را از عقیده بهائی منصرف نماید در منزل خود صحبتهای امری واستدلال از آیات کتب سماویه نمودم که اسباب حیرت آنان شد و شرح حال بعداز تصدیق خود وتعرضات شدیده همسایگان و اهل بازار را در جزوه جداگانه مشروحا نوشته و موجود میباشد .

فدائی احباء - محمد طاهری

قسمت یازدهم

اقدامات عده ئی از تلامذه حضرت صدرالصدور در تاسیس دروس اخلاقی و مجالس نطق و تشکیل محفل مرتب

۱- درسال ۱۳۲٤ هـ . ق . محض اینکه تلامذه دروس تبلیغ تا اندازه وارد میدان عمل شوند و اطلاعاتیکه بدست آورده اند کم و بیش سایرین نیز بهره مند گردند بموجب دستور حضرت صدرالصدور بعضی از تلامذه در بعضی از محلات طهران اطفال خورد سال را جمع آوری نموده

از آیات و الواح و کلمات انبیاء و مرسلین بآنها تعلیم وتلقین
مینمودند ودرخاطر دارد جنابان آقاسیدحسن هاشمی زاده
و آقا میرزا عبدالله مطلق و آقا میرزا محمود آزاده که ازتلامذه
بودند وعده دیگر برای کمك آنان دراین عمل مبرور پیشقدم
بودند ودروس اخلاقی ابتدا روی اوراق آبی باخط سفید
عکس برداشته میشد نمونه ازآن نزد بنده موجود است . در
حدود امیریه کلاس درس ومجلس نطق ازعده ازجوانان
یکی دوسال بعد بوسیله جنابان آقا میرزا رحیم خان ارجمند
و دکتر مسیح خان ارجمند ویك نفر دیگر از تلامذه تشکیل
گردید که کتاب مبارك اقدس و مقاله درس داده میشد وغالبا
در باستیان منزل جناب حاج میرزا عبدالله صحیحی منعقد
میگردید . در سالهای بعد بتدریج توسعه یافته و فعلا
در طهران قریب ۱۸۰ جلسه دروس اخلاقی و معلومات
امری تشکیل میشود وشاید استعداد بیش ازاین جلسات
را داشته باشد .

محض اثبات مدعی لوح مبارك راجع باهمیت و فوائد دروس
اخلاقی که بافتخار دونفر از تلامذه که در فوق اسامی آنها
ذکر گردیده ذیلا زینت بخش میشود . از لحن لوح متین
پیداست که از الواح اولیه مربوط بدروس اخلاقی است و در
صفحه ۳۲۹ مکاتیب مبارك جلد سوم چاپ شده است .

طهران - بواسطه جناب امین علیه بهاء الله الابهی - جناب آقا میرزا عبدالله مطلق من اهل طاء و جناب آقا میرزا محمود علیهما بهاء الله الابهی

هـــــوالله

ای دو بنده آستان مقدس محافلی که ازبرای تربیت و تعلیم نورسیدگان ترتیب گردیده مورث نهایت روح وریحان شد و هرنفسی ساعی در آن یامعلم طفلان یامشوق کودکان است البته مظهر تائیدات غیبیه حضرت یزدان گردد و مورد الطاف بیپایان شود لهذا بانهایت سرور تشویق براین امر مشکور میگردد تا مشاهده اجر موفور فرمائید و منتظر تائید حتمی رب غفور باشید وعلیکم البهاء الابهی ع ع

۲- نظامنامه عریض و طویل آن که عهده دار خدمات مهمه بوده نزد بنده موجود ویك نسخه ژلاتینی آن بمحفل مقدس روحانی ملی بهائیان ایران ضمیمه عریضه تقدیم شده است و جریان امر چنین بوده است .

در آنسالها درمحله امیریه و دروازه قزوین طهران مثل اوضاع فعلی محله گاخ وشمال طهران عده احبا زیاد بوده و محافل ملاقاتی و تبلیغی متعدد تشکیل میگردیده و اوائل مشروطه هم بوده و احبا تااندازه آزادی داشته اند و مطابق معمول آن دوره در مجالس تبلیغی عده از احبا

حاضر میشدند وهمچنین درجلسات ملا قاتی که هفته یکبار تشکیل میشد عده احبا هم زیاد بود چند نفر مبتدی میآوردند. دونورمجسم و روح مکرم حضرت آقا شیخ علی اکبر شهید قوچانی و حضرت فاضل شیرازی علیهما بهاء الله هم در دروازه قزوین ساکن و باعث ازدیاد رونق و روحانیت وجذابیت محافل بودند (حضرت آقا شیخ علی اکبر در سال ۳۲۶ به بادکوبه تشریف بردند) .

چند نفر از تلامذه حضرت صدرالصدور جنابان آقا میرزا رحیم خان ارجمند ودکتر مسیح خان ارجمند و مرحومان میرزا تقیخان بهین آئین و میرزا محمودخان بدیعی وبنده و اخوی دورهم جمع شده واز حضرت فاضل شیرازی نیز استدعای حضور دراین محفل کردیده قبول زحمت فرمودند منظور از این اجتماع واحتفال این بوده که نظم و ترتیب درمجالس ملا قاتی رعایت شود وچند نفر دیکر از احبای خدمتکذارهم دعوت شدند بنابراین اعضاء اولیه ۹ نفربودند بعد بتدریج زیاد شدند وچون برای ترتیب مجالس بوده بعنوان محفل مرتب نامیده شد ونظامنامه مفصل ترتیب داده وعریضه به ساحت اقدس بانظامنامه تقدیم داشته لوح مبارك بانتخاراعضاء آن محفل عنایت شده یکی از الواح اولیه عربی درقسمت الواح این تاریخ زینت بخش شده ملاحظه

فرموده اند واز مضمون وعنایاتیکه فرموده اند خلاصه
خدمات واقدامات این محفل وسایر اعضاء معلوم میشود .
الواح دیگری هم باعتخار این محفل عنایت شده که اصل
آنها بمحفل مقدس روحانی طهران داده شده است .
خلاصه اقدامات این محفل آنچه در نظر دارد وبتدریج
توسعه یافته بود بشرح ذیل است .

۱- تجزیه مجالس ملاقاتی و تبلیغی یعنی از احبا
خواهش شد که از آوردن مبتدی بمجالس ملاقاتی خودداری
نمایند .

۲- نظارت و مراقبت در حسن انتظام محافل ملاقاتی و
تبلیغی و تعیین مبلغ و نماینده برای مجالس .

۳- تشکیل مجالس درس اخلاق و نطق و اعزام ناطق
و نماینده .

٤- تشکیل مجالس ضیافتی بمنظور دعوت مسافرین و تازه
تصدیقها واحبای کم حشر .

٥- مکاتبه باولایات داخله و خارجه حتی عشق آباد و اروپا
و امریکا .

در نظر دارد برای کتیبه مشرق الاذکار عشق آباد مکاتبات
زیاد شد و برای نمونه نامه که در سال ۳۲۷ هـ . ق . ازطرف
محفل مرتب بعنوان احبای فیلادلفیا نوشته شده و مینوت

اصلی آن بخط بنده تصادفا در بین نوشتجات قدیمی دیده شد و دارای بعضی استدلالات و اطلاعات ازحوادث آن سنوات است برای مزید اطلاع خوانندگان نوشته میشود .

۹ شهرج ۲ - ۲۷

ازطرف محفل مرتب طهران پایتخت مملکت ایران الی بلاد لغایا از بلاد متحده امریکا بحضور مراحم ظهور برادر عزیز روحانی و منجذب بنفحات رحمانی و مشتعل بنار محبت یزدانی و مشتغل بخدمات امریه پدر آسمانی جناب ا . م . دحل و سایر احبای الهی ارواحنا فداهم و علیهم بهاء الله الابهی

بسم الذی القی الالفة والوداد فی قلوب العباد - ای برادران عزیز بهائی روحانی ارواحنا لقیامکم علی خدمة امرالله و اقدامکم بنشر نفحات الله الفداء تحیات قلبی خالصانه و تکبیرات صمیمی مشتاقانه بمحاضر نورانی احبای رحمانی آن بلاد باکمال خشوع و محبت ووداد تقدیم مینمائیم واز مربی روحانی و مربی بنی نوع انسانی رب الجنود حضرت بهاء الله جلت عظمته و علت کلمته و مرکز عهد و میثاق او - حضرت عبدالبهاء روح ماسویه فداه تائیدات کلیه و توفیقات ملکوت ابهی بجهت آن برادران حقیقی و خادمان امربهائی بانهایت عجز و مسکنت تمنا ومسئلت مینمائیم که بخدمت تاکستان حقیقی و هدایت و تربیت نوع بشر موفق شوید

اشخاص بی خبررا ازظهور ملکوت الهی که نورش عالم را فرو گرفته مطلع و مستحضر نمائید و نفوس غافله را بدلائل و براهین براه نجات و معین حیات دلالت فرمائید و از جمال قدم جل جلاله میطلبیم که این ندائیان احبای رحمانی رانیز دراین روز فیروز که فخر دهور و اعصار و یوم ظهور اسرار است بتوفیقات آسمانی مؤید فرماید .

ای برادران معنوی و ای یاوران حقیقی باید طلعت مقصود حضرت رب الجنود را بسیار شکروحمد نمائیم که مارا درچنین یومیکه جمیع انبیاء ومرسلین ورسولان رب العالمین و حضرت مسیح روح من فی الوجود له الفداء بآن مژده و بشارت داده اند وتحمل زحمات وبلایانمودند واهل عالم رامستعد فرمودند که قابل درك لقاء الله و یوم الرب و یوم الملکوت و یوم ظهورالاب والابن کردند و بعنوانات اعظم و القاب عالیه ازاین ظهور اعظم تعریف وستایش فرمودند وبامتهای خود وعدومژده دادند که در آخرالزمان خداوند خداو رب الجنود و پدر آسمانی وابن او ظهور میفرماید ودراراضی مقدسه وکرمل واورشلیم و شهرمقدس برعکابر امتها سلطنت مینماید واختلافات را ازبین امم وملل برمیدارد و تمام انام رادرظل خیمه وحدت انسانی وارد میفرماید چنانکه حضرت داود درفصل ٤٧ مزامیربراین ظهوراعظم مژده میدهد ومیفرماید

خداوند برامتها سلطنت مینماید وبرتخت مقدس خود جلوس
خواهد فرمود (۵۰) خدای ما میآید وسکوت نخواهد
کرد وحضرت اشعیا درف ۹ آیه ٦ میفرماید اسم اوعجیب
وواعظ و پدرسرمدی وسرور سلامتی خوانده خواهد شد
۳۰ جلال خدا (که ترجمه حقیقی ومعنی اصلیش بهاء الله
است) جلوه کرشده تمام بشر اورا خواهند دید و حضرت
ارمیا درف ۳ میفرماید اورشلیم را تخت خداوند خواند و ۳۱
روزی میآید که فریاد میزنید برخیزید تا بصهیون بحضورخداوند
خدای خود برآئیم ودرف ۱٤ انجیل یوحنا میفرماید
رئیس این جهان میآید ودرمن چیزی ندارد ودرف ٦ از نامه
اول حضرت پولس به تیموطاوس آیه ٤ میفرماید تواین وصیت را
حفظ کن تازمان ظهور خداوند که اوست متبارك و قادرووحید
وملك الملوك ورب الارباب که درزمان معین ظهورخواهد نمود)
و مقصود از زمان معین زمانی است که دانیال تاریخ ظهور
جمال مبارك را معین نموده و حضرت مسیح درفصل ۲۲ متی
تصریح بآن فرموده ودرنامه یهودا آیه ۱٤ میفرماید اخنوخ
که نسل هفتم آدم بود درباره آن اشخاص خبرداده که خداوند
باهزاران هزارمقدس خواهد آمد ومطابق این درقرآن کریم
میفرماید وجاء ربك والملك صفاصفا ودوآیه دیکربشارات ظهور
وازاین قبیل درکتب مقدسه آلهیه درخصوص علائم ظهور

وعظمت امرمبارك وشدت تاثیرونفوذ کلمة الله در کتب
قبلیه بسیار است ولی ذکرآن بشارات واخبار منافی اختصار
این مکتوب است واین چند نقره هم دراین مقام ازبرای اثبات
مقصد ومرام بوده که ثابت ومبرهن شودکه جمیع صحف
سماویه وکتب الهیه بشارت باین ظهور اعظم فرموده اند
اگرچه مردمان با شعور بی نیاز هستند شمس را شمسیتش
آمد دلیل شمس بینان نارغند از قال وقیل .
باری ای یاران مهربان هزاران شکرمحبوب عالمیان را لازم
و سزاوار است که دریوم ظهورالله واقع شدیم ودرظل امرالله
وارد گشتیم کلمات شیرین حضرت بهاء الله که روح را مهتز
مینماید شنیدیم وبیانات دلنشین حضرت عبدالبهاء که
حقیقت انسان را شادمان وملتذ میفرماید بگوش هوش اصغا
نمودیم قلوبمان ازعداوت وعناد خالی شد وافئده مان
از محبت ووداد مملو گشت کلمه مبارکه همه باریکدارید
و برگ یکشاخسار اختلاف و بیگانگی را برداشت و تخم
ایتلاف و یگانگی در قلوب صافیه کاشت و آیه مقدسه لیس
الفخر لمن یحب الوطن بل لمن یحب العالم بنی آدم را
اهل یك وطن کرد وازبلا یاومحن مستخلص فرمود کلمه
مقدسه عاشروا مع الادیان بالروح والریحان عداوت ودشمنی
مذهبی را زائل نمود وآیه مبارکه لعمری قد خلقتم للوداد لا

للضغينة والعناد تمام من على الارض را بمقام دوستی و راستی نائل فرمود از فضل حضرت مقصود آمليم كه اين عباد فانی و جميع دوستان رحمانی را موفق فرمايد كه بنصايح و تعاليم او عامل شويم وليس ذلك عليه بعزيز انه قوی قدير وبالاجابة جدير . خلاصه چندی پيش مكتوب مرغوب آن برادر عزيز جانی واصل گرديد واز مراتب محبت آن حضرت و اقدام واهتمام دوستان آنسامان ازبرای تاسيس بنای مقدس مشرق الاذكار اطلاع حاصل شد ونهايت بهجت و شادمانی رخ نمود و بسيار مسرور و خوشنود شديم و حضرت رب الجنود را شكر نموديم كه ياران آن حدود را موفق بچنين امر عظيم فرمود و مؤيد باين فضل مبين نمود اميدواريم بواسطه ارتفاع اين بنای مبارك مقدس جمع كثيری در ظل امرالله وارد شوند و يقين است كه چنين خواهد شد . ما از برادر عزيز ايمانی روحانی خودمان خادم صميمی امرالله جناب مستر ريمی عليه بهاء الله ممنون هستيم و تشكر مينمائيم كه بشهرهای مختلفه امريك و مجامع روحانی بهائيان غرب اطلاع دادند و مرقوم فرمودند كه بامحفل مرتب طهران مراسله و مكاتبه داشته باشند وتابحال بيشتر از ده مكتوب از ياران غربی رسيده و اسباب امتنان قلبی گرديده و چون نفحات قدسی وزيده واين فانيان تاكنون بواسطه ترجمه نشدن مكاتيب آن

یاران و موانع دیگر موفق بعوض جواب نشدیم ولی چند هفته است که از مشتعل بنار محبت الله جناب آقا میرزا عنایت الله خان اصفهانی علیه بهاء الله که جوانی هستند روحانی و صاحب اخلاق رحمانی وزبان انکلیسی راهم میدانند دعوت نمودیم که ازبرای ترجمه مکاتیب انکلیسی بمحفل مرتب بعنوان عضویت حاضر شوند و ایشان هم باکمال میل و اشتیاق قبول این زحمت و خدمت فرمودند ورقیمه جات انکلیسی را بفارسی بنهایت خوبی وملاحت ترجمه نمودند و چون مکاتیب انکلیسی زیاد باین محفل رسیده و میرسد و مترجم کم داریم لذا قرار چنین شد که جواب بعضی از مراسلات بفارسی نوشته شود که رقیمه جات احبای الهی بلا جواب نماند و زحمت ترجمه را باشخاص فارسی زبان وفارسی دان که در آنجا تشریف دارند واگذار نمودیم و محفل مرتب قریب نه ماه است که ازبرای تنظیم محافل و ترتیب مجالس و ترویج خدمات امریه و تاسیس امورات خیریه منعقد شده ودر ابتداء اعضاء این محفل نه نفر بود بعد دوازده نفر شد و حالیه بواسطه زیادی کارها و کثرت مشاغل چهارده نفر است وبعد از انعقاد وایجاد این محفل محافلی خصوصی بجهت تبلیغ بیخبران وطالبان و مجالسی عمومی ازبرای تشویق و ملاقات احبای الهی تاسیس شد و هفته یك مرتبه هم محفل

ضیافت و میهمانی ازبرای مسافرین که ازاطراف وارد طهران میشوند ویا اشخاصیکه تازه تصدیق باشند بجهت تکمیل آنها منعقد گشت ودر هرهفته از نفوسی مخصوص دعوت میشود ونیز هفته یکمرتبه محفلی منعقد شد که درآن کتاب مستطاب اقدس ومقاله مبارکه که تاریخ ظهور است خوانده میشود وقریب بیست و پنج نفر از بهائی زادگان طهران و نونهالان بوستان الهی که اکثرعالم بعلوم جدیده وعارف بفنون عدیده هستند باکمال اشتعال واشتیاق حاضر میشوند وبراوامر ونواهی الهی مطلع میگردند و براطلاعات امری خود میافزایند وهفته چند محفل درس تبلیغ هم که در او مذاکره میشود ازدلائل و براهین عقلی و نقلی دراثبات امر مبارك و ترجیح قانون دیانت برسایر قوانین منعقد است خلاصه این بود ترتیب محافل روحانی و مجامع احبای رحمانی درطهران که محض اطلاع آن برادران عرض نمودیم ودرسایر شهرهای ایران هم ازاین قبیل تاسیسات شده و میشود دعاکنید وازحق تائید ونصرت طلبید که استقامت عنایت نماید و مارا بخود وامگذارد و بخدمات امریه و انتشار نفحات الهیه دراین یوم مبارك موفق بدارد انه خیرناصرومعین .

اگر از اوضاع ملکی ایران خواسته باشید دراین دوسه سال

اخیر بواسطه طرفیت دولت وملت نفوس بسیاری ازطرفین
کشته شده و هنوز هم بجنگ وجدال و نزاع و قتال مشغولند
و احبای ایران بواسطه الواح مبارکه و نهی اکید و دستور
العملی که از حضرت عبدالبهاء روح من فی الوجود لعضله
وجوده الفداء میرسد ابدا در این مدت در امور سیاسی
مداخله ننمودند و بیطرف بودند و بیطرفی و عدم مداخله
طایفه بهائی بدولت و ملت هردو ثابت شد بدینجهت
بهانه و مستمسکی بدست نیاوردند که باحبای الهی
اذیت نمایند باوجود این حال چندی قبل در نیریز فارس
شخصی خون ریز مسمی به شیخ زکریا ازطرف سید عبدالحسین
لاری وارد شد وباکمال بی رحمی قریب بیست نفر ازاحبای
الهی را شهید نمود وخانه هارا خراب کرد سایراحباب
سر به بیابان نهادند وقریب هفده طفل از خستگی و —
گرسنگی تلف شدند تابسروستان شیراز که رسیدند دوستان
آنجا باکمال خلوص و مهربانی از بازماندگان شهداء
پذیرائی و نگهداری نمودند واز شیراز وطهران و بعضی
بلدان دیگر ازبرای آن آوارگان سبیل الهی اعانه فرستادند
اینکونه بلیات واذیات باحبای حق در ابتدای ظهور
حضرت باب نقطه اولی وارد شده معذلك استقامت نمودند
ودرامرالله ثابت و راسخ ماندند و هریك چون شجرثابت

و شامخ میباشند ودرخدمات امرالله و نشر نفحات الله
بی باکند ودرخدمتگذاری و جانفشانی چابك و چالاك خون
خویش را سبیل کنند ورضای رب جلیل جویند واین شعر
گویند .

کر در عطا بخشد اینك صد نثر دلها
ورتیر بلا بارد اینك هدف شد جانها

و شهر طهران هم این ایام منقلب است و نفوس مضطرب
هستند زیرا در کتاب اقدس نازل شده قوله عز بیانه وسوف
باخذك الاطمینان بعد الاضطراب دعا نمائید وازساحت احدیت
رجا فرمائید که این عباد را برضای مبارکش موفق بدارد از
تفصیل این عریضه معذرت میخواهیم زیاده عرض و جسارتی
نداریم و تائید و توفیق کل را سائل و آملیم والسلام علی
من اتبع الهدی باقی فدای شما . اعضای محفل مرتب
یکی از کارهای مهم این محفل این بود که اعانه مدرسه
تربیت بنات را از بین احبا جمع آوری نموده ودرسال ۱۳۲۹
قمری تاسیس گردید و همچنین اعانه برای بازماندگان شهدای
نیریز جمع آوری و ارسال نمود .

در آن سالها در اکثر ولایات مثل طهران محفل مرتب
تشکیل گردید و خدمات امریه را انجام میدادند و با محفل
مرتب مرکز طرف مکاتبه بودند .

بعد از محفل مقدس روحانی طهران و مجمع ایادی که تشکیل آن بطوریکه سابقا تذکر داده شد سال ۱۳۱۵ که کمیته مدرسه تربیت بنین سال ۱۳۱۷ و شرکت خیریه که سال ۱۳۲۴ قمری بوده محفل مرتب اول محفل رسمی است که خدمات متعدده و متنوعه را در مدت قلیله انجام داد وبعد از اعضاء اولیه جنابان آقا سید حسن و آقا سید جلال و شعاع الله خان علائی و میرنعمت الله خان علائی و مرحوم میرزا بدیع الله خان مصباح وعده دیگر از جوانان فعال پرشور و اشتعال آن دوره بتدریج عضویت یافته و بخدمات قابل تمجید موفق شده اند که درچندین لوح اظهار عنایت درباره اعضاء و اقدامات این محفل میفرمایند .

از اعضاء بسیار فعال و خدمتگذار این محفل مرتب جناب میرزا محمود خان بدیعی است که درعنفوان شباب بتصدیق امرمبارک فائز واز خانواده متدین و ثروتمند وازتلامذه حضرت صدر الصدور بود و درخدمت امرو صرف مال علاقه مخصوص داشته ودرسالهای بعد بعضویت محفل مقدس روحانی طهران و لجنه خدمت انتخاب شده باوجودیکه عضو اداره کل شهربانی کشور بوده و کارهای پر مسئولیت داشته معذلك درخدمات امریه کمال جدیت رانموده است (توضیح آنکه عده از احبا که عضو ادارات هستند متذکر میباشند که حفظ

شئون و رعایت تعالیم رحمانی بامشاغل اداری مخصوصا اینکونه ادارات بسیار مشکل میباشد توفیقات ربانی باید شامل حال ورافع اشکال باشد) باری این شخص نعال خدمتکذار در این سالهای اخیر در طهران صعود نموده و مرقد ایشان گلستان جاوید سمت شرق طهران است .

در موقع تشییع جنازه و جلسه تذکر عده بسیاری از انسران ارشد و روء سای ادارات و طبقات مختلفه حاضر بودند ودر حضور عموم الواح و مناجات تلاوت میشد .

بطوریکه ملاحظه میفرمایند خدمات محفل مرتب در دوره خود خالی از اهمیت نبوده آرشیو این محفل که جزو آرشیو راکد محفل مقدس روحانی است و مندرجات الواح مقدسه که بعضی از آنها عکس برداشته شده مثبت این اظهارات است و اکثریت اعضاء آن از تلامذه حضرت صدرالصدور بوده است لوح مبارك که بافتخار پنج نفر از تلامذه جناب آقا سید حسن وچهار نفر دیکر میباشد و در قسمت الواح مقدسه زینت بخش شده دلالت بر عنایات مبارك مینماید شرح حال عده ازتلامذه را در این قسمت وعده بیشتررا درقسمت مسافرت تبلیغی بعرض قارئین محترم بنحواجمال رسانیده افرادی از تلامذه که اسامی کرامی آنها در الواح مبارکه ذکرشده واشاره بشرح حال آنها ننموده محض رعایت اختصار بوده وازطرفی متاسفانه

ازحالات بعضی ازآنها بنده هیچ اطلاعی ندارم ممکن است بخدماتی موفق شده باشند .

از قرار اطلاعات حاصله عکس اعضاء اولیه محفل مرتب وعکس سالهای آخر که ۲۱ نفر هستند در آلبوم عکسهای نیم قرن محفل مقدس روحانی میباشد .

خلاصه این محفل بااین وضعیت تا درحدود سال ۱۳۳۰ باقی بود . بواسطه فعالیت اعضاء آن کارهای کمیته مدرسه تربیت بنات و بنین باین محفل مراجعه شد بعلت اهمیت امور مربوطه مدارس توجه بیشتر بکارهای مدارس شد وضمنا بتدریج برای کارهای امری لجنه های مخصوص ازطرف محفل مقدس روحانی طهران تشکیل گردید ودرواقع محفل مرتب منحل شد . تا اینکه درحدود سال ۱۳۴۰ محفلی بنام محفل مرتب که فقط عهده دار جلسات ملاقاتی و جشن ها بوده انتخاب شد و بمناسبت یك جشنی که از اعضاء ۲۴ لجنه رسمی آنوقت تشکیل شده بود وبنده هم درآنموقع عضومحفل مرتب ثانی بودم عباراتی ترتیب داده که اسامی لجنه ها جزو عبارات میباشد وهمچنین بمناسبت اسامی ونام فامیلی ۱۹ نفر اعضاء محفل نطق عباراتی نوشته چون هردو قسمت جنبه تاریخی و تفریحی دارد لذا محض استحضار و انبساط خاطر قارئین محترم ذیلا نوشته میشود ولی از نظر اهمیت

امور تبلیغی قبلا اقدامات محفل مرتب و مرقومه محفل مقدس روحانی طهران راجع بکمیته تبلیغ نوشته میشود .

سپس صورت مربوطه بلجنه های رسمی و محفل نطق مرقوم خواهد شد .

اما درموضوع اجتماع و تشکیل هیئتی برای رسیدگی بامور تبلیغی طهران از حسن اتفاق در بین نوشتجات قدیمی بنده دو ورقه بدست آمده که مندرجات هریك جالب توجه میباشد و خالی از اهمیت نیست یك ورقه لاتینی است و از طرف محفل مرتب بعنوان (نظامنامه محافل مبلغین امرالله) و آخر سال ۱۳۲۷ تاریخ آنست که اسامی کرامی عده از مبلغین عظام و صاحبان منازل در آن نوشته شده و مدرك دیگر مرقومه محفل مقدس روحانی طهران سیدالله ارکانه است که دستور احتفال واجتماع عده ازمبلغین برای پیشرفت امور تبلیغیه بعنوان (کمیته تبلیغیه) میباشد که تاریخ آن ۱۲ شوال ۱۳۲۹ است و هرکاه مدرك قانع کننده و قاطع تری درنزد آقایان مبلغین قدیمی و آرشیو سابق محفل مقدس روحانی بدست نیاید بطوریکه از مندرجات مرقومه مفهوم میشود اولین اجتماع رسمی مبلغین که ازطرف محفل مقدس انتخاب شده اند صورت ظاهر ازاین تاریخ و این هیئت باشند وتاریخ تشکیل لجنه های رسمی برای اداره موضوعات

مختلفه امری از ۱۳۲۰ ببعد میباشد ودر فهرست اسامی لجنه ها که درهمین قسمت است ملاحظه خواهند فرمود تذکر داده شده و بعدا لوح منیعی بافتخار محفل نورانی مبلغین نازل شده که در قسمت الواح ملاحظه فرموده اند نکته قابل دقت اینست درمهرمحفل دراین مرقومه فقط نمره ۱۵ نوشته شده ظاهرا منظور تاریخ تشکیل محفل مقدس است • محض مزید اطلاع خوانندگان محترم و تکمیل مسائل تاریخی سواد هردو دیلا نوشته میشود •

هوالاقدس الاعظم الابهی

نظامنامه محافل مبلغین امرالله زادالله تائیداتهم •

بنابر بیانات مقدسه در الواح مبارکه الهیه و پیغام موکد مخصوص حضرت عبدالبهاء ارواحنا لتراب اقدام احبائه الفداء بتوسط جناب محبوب مفخم آقای آقا میرزا عزیزالله خان علیه بهاء الله در خصوص اهمیت امر تبلیغ ودرس تبلیغ درشب یکشنبه هفتم ذی قعده ۱۳۲۷ محفلی از مبلغین که عده آنها بالغ برسی نفر میشد درمنزل جناب حاجی غلامرضا زادالله توفیقاته انعقاد یافت پس از مذاکرات باکثریت آراء قرار براین شد در هریک از محلات ثلاثه طهران که عبارت از محله دروازه قزوین ودروازه حضرت عبدالعظیم و دروازه دولت است در هر هفته شبهای جمعه

متوالیا مجلسی مرکب از ۹ نفر مبلغ منعقد گردد ودر پیشرفت امور مذکوره مشورت نمایند واین محافل در منازل نفوس محترمه معضله ذیل بترتیب اسامی که مرقوم شده گردش مینماید • وبرای اطلاع و استحضار از نتایج محافل مذکوره و ملاقات مبلغین محلات مختلفه یکدیگر قرار براین شد که در هرهفته از هریك از این سه محفل چهار نفر بدو محفل دیگر فرستاده شود واین نفوس که ازیك محله بمحله دیگر ارسال میشوند باید هرهفته بترتیب تغییر و تبدیل یابند تا در ظرف یك مدت معینی تمام مبلغین یکدیگررا ملاقات کرده باشند •

دروازه قزوین

جناب آقا میرزا تقیخان ـ جناب آقا میرزا مسیح طالقانی جناب آقا میرزا رحیم خان ـ جناب فاضل ـ جناب دکتر محمد خان ـ جناب مصطفی خان ـ جناب ارباب ـ جناب حاجی غلا مرضا •

دروازه حضرت عبدالعظیم

جناب نورمحمد خان ـ جناب آقا میرزا نعمت الله ـ جناب آقا شیخ زین العابدین ـ جناب آقا محمد حسین نراقی

جناب آقا شهریار فارسی - جناب لقائی - جناب آقا سید حسن - جناب آقا میرزا حبیب الله .

دروازه دولت

جناب حاجی آخوند - جناب آقا میرزا عزیزالله خان - جناب دکتر عطاء الله خان - جناب ابن ابهر - جناب باقراف - جناب آقا میرزا نعیم - جناب آقا میرزا ولی الله خان - جناب آقا میرزا حسین نقاش - ابتدای این محفل از لیله جمعه یازدهم شهر ذی قعده الحرام خواهد بود نسئل الله ان یؤیدنا بما یحب و یرضی (مهر محفل مرتب)

نمره ۱۷

۱۲ شهر شوال ۲۹

جناب محاسن آداب سعادت انتساب آقای میرزا نصرالله زادالله تائیداته العالیه

نظر بنصوص منصوصه مؤکده محکمه که در آثار و الواح مبارکه مصرح است امر تبلیغ از اهم امور واز الزم شئون جسمانی و روحانی است و در اهمیت آن همینقدر کافی که مرکز میثاق رب الاماق حضرت مولی الوری ارواحنا فداه بنفسه قیام بر این امر مبرم نموده اند و روح حیات در ابدان جمیع

ممکنات میدمند لهذا محفل روحانی برای پیشرفت این عمل مبرور کمیته مرکب از نفوس محترمه معضلة الاسامی فی الذیل تصویب نموده که در عرض این هفته در نقطه معینه از همدیگر ملاقات نموده تقسیم مبلغین برای محلات طهران با رعایت و ملاحظات لازمه بفرمایند و ترتیب صحیحی بدهند تا امور تبلیغیه در محور صحیحی دوران و جریان یافته محافل تبلیغیه درتمام محلات طهران منظما و مرتبا دایرو خلاصه راپورت تمام محافل در هرهفته بمحفل روحانی منظما برسد تا بترتیب صحیحی مرتبا بخاك پای مبارك حضرت مولی الوری ارواحنا فداه معروض افتد .

جناب آقا میرزا نصرالله ـ جناب فاضل شیرازی ـ جناب آقا میرزا علی اکبر رفسنجانی ـ جناب حاجی شیخ زین العابدین جناب آقا میرزا علی محمد خان بهائی ـ جناب سینا ـ جناب آقا میرزا یوسف خان ـ جناب آقا میرزا تقی خان قاجار جناب آقا محمد حسین عطار یزدی ـ جناب لقائی جناب آقا میرزا عبدالله مطلق ـ جناب آقا میرزا محمود بنکدار جناب آقا محمد صادق ابن دباغ .

یقین است که باسرع مایمکن قیام واقدام بتشکیل کمیته تبلیغیه نموده نتیجه را بمحفل اطلاع خواهند داد .

مهر (محفل روحانی طهران)

بمناسبت اسامی گرامی بیست و چهار محفل محترم رسمی طهران عبارات ذیل را ترتیب داده و حتی المقدور رعایت تاریخ و سابقه تشکیل و انعقاد هرمحفل را نموده و تقدیم محفل محترم مرتب مینماید • درصورتیکه مقتضی دانند در این مجمع نورانی که اکثر اعضاء محافل حضور دارند محض سرور و تذکر حضار محترم قرائت فرمایند •

(نصرالله رستگار)

نمره	اسامی
۱	محفل مقدس روحانی
۲	مدرسه و کمیته تربیت
۳-	محفل مرتب
٤-	محفل اصلاح
٥	محفل نورانی مبلغین
٦-	درس تبلیغ
۷	محفل نشر نفحات
۸	محفل شرکت خیریه
۹	کمیسیون قراء
۱۰	محفل تقدیس
۱۱	محفل معلمین ومعلمات درس اخلاق

نمره	اسامی
۱۲	شرکت نونهالان
۱۳	محفل نطق
۱۴	کمیسیون ارتباط شرق و غرب
۱۵	محفل اقتصاد
۱۶	محفل تهذیب
۱۷	محفل جاوید مبلغات
۱۸	محفل ترقی نسوان
۱۹	محفل مرتب اماء الرحمن
۲۰	کمیسیون مشرق الاذکار
۲۱	محفل توفیق
۲۲	محفل خدمت
۲۳	محفل الفت
۲۴	محفل گلستان جاوید

شرح

ازتوجهات مخصوصه ولی امرالله حضرت غصن ممتاز سدره ربانیه ارواحنا لعنایاته الفداء امیدواریم که مارا موفق بدارد مطابق تعلیمات ووظایف مقدسه روحانی (۱)

شـــــــرح

مشتاقانه درتربیت (۲) اطفال خود ومرتب (۳) نمـــودن محافل امریه واصلاح (٤) امورعامه احباب ومساعـــــدت مبلغین (٥) امرالله وتوسعه درس تبلیغ (٦) ونشرنفحات الله (۷) کوشیم ومشتعلانه دراعمال خیریه (۸) واعانت فقـــراء (۹) وتقدیس (۱۰) نفوس خویش وتعلیم (۱۱) نونهـــالان (۱۲) دبستان الهی وتزئید محافل نطق (۱۳) مساعـی جمیله مبذول داریم ومنجذبانه درتحکیم اساس ارتباط شرق وغرب (۱٤) وترویج صنایع واقتصاد (۱٥) وتهذیب (۱٦) اخلاق عمومی وتشویق مبلغات (۱۷) وترقی نسوان (۱۸) وترتیب (۱۹) اموراجعه باماء الرحمن بطوریکه شایستـــه است اقدام و کوشش کنیم ومبتهلانه درمشرق الاذکار (۲۰) طلب توفیق (۲۱) خدمت (۲۲) ازمولای حنون نموده باکمال الفت (۲۳) درترویج وعمل نمودن بتعالیم مقدسه جمال قدم که یگانه راه رستگاری اهل عالم است اهتمـــام نمائیم تا بکسب رضای مبارک حضرت عبدالبهاء موفق گردیده درگلستان جاوید (۲٤) وملکوت ابهی بلقای محبـــوب بیمثال نائل گردیم .

ملاحظـــــات

محفل مقدس روحانی از سنه ۱۳۱۵ شروع شده است .
مدرسه تربیت در ۱۳۱۷ تاسیس شده است محفل مرتب اولی در ۱۳۲۶ تشکیل یافته محفل اصلاح در ۳۲۷ ـ تاسیس شد .
محافل دیگر از سنه ۱۳۳۰ بتدریج تشکیل یافته .
محفل مرتب اماء الرحمن محفل توفیق محفل خدمت محفل الفت کمیسیون مشرق الاذکار و گلستان جاوید درسال قبل و هذه السنه بامر محفل مقدس روحانی تاسیس شده است .
بتاریخ ۱۹ شهرالملك سنه ۸۰ مطابق جمعه دهم برج حوت ۱۳۰۲ و اول مارس ۱۹۲٤ میلادی .

نصرالله رستگار

نمره ترتیب	اسامی اعضاء	نام فامیل
۱	حضرت میرزا احمد خان	یزدانی
۲	حضرت میرزا مهدیخان	رهبر
۳	حضرت میرزا احمد خان	مهتدی
٤	حضرت میرزا بدیع الله خان	مصباح

نمره ترتیب	اسامی اعضـــاء	نام فامیلی
۵	حضرت سید ضیاء الله خان	معانی
٦	حضرت میرزا نصرالله خان	مودت
۷	حضرت عطاء الله خان	دوستدار
۸	حضرت میرزا رحیم خان واخوان	ارجمند
۹	حضرت میرزا اشرف خان	اشرف
۱۰	حضرت میرزا نصرالله خان	رستکار
۱۱	حضرت میرزا جلال خان	ذبیح
۱۲	حضرت میرزا احمد خان	صمیمی
۱۳	حضرت میرزا نورالدین خان	فتح اعظم
۱٤	حضرت میرزا علیخان	شریف
۱۵	حضرت شعاع الله خان	علائی
۱٦	حضرت میرزا حبیب الله خان	صحیحی
۱۷	حضرت میرزا ولی الله خان	ورقاء
۱۸	حضرت میرزا عبدالحسین خان	نعیمی
۱۹	حضرت میرزا سید رضا خان	صدر

شـــــــــــرح

از حضرت دکتر والا مقام خردمند دانش پرور (حفید حضرت

شهید) اظهار تشکر مینمائیم که ما را متذکر و تحریص بر
تاسیس چنین اساس مقدس پرنفع و سود فرمودند واز حق
میطلبیم که توفیقات کامله یزدانی (۱) و تائیدات ملکوت
ابهی رهبر (۲) این مهتدیان (۳) سبیل هدی گردیده
از مصباح (٤) بیان هریك معانی (٥) بدیعه ساطع
وعیان گشته واز پرتو آن درکمال مودت (٦) خادم -
و دوستدار (۷) اهل عالم گردیم وآنچه شایسته مقام
ارجمند (۸) اشرف (۹) مخلوقات است موفق شده ودر
نصرت و تبلیغ امرونیل بمقصود کامیاب و رستگار (۱۰) شویم
(بمثابه سمندر نار محبت الله شعله ورگشته باکمال محویت
و خلوص نفوس مخموده را مشتعل و منجذب نموده و در
طراز اول بندگان آستان حق جای گیریم) درمیدان
هدایت خلق و تهذیب اخلاق عمومی چون ذبیح الله (۱۱)
صمیمانه (۱۲) جانفشانی نموده تاموٴید به فتح اعظم
(۱۳) گردیم .

پس از سیراین مقامات شریفه (۱٤) ومراتب عالیه (علائی)
(۱٥) ثابت میشود که بهائی صحیحی (۱٦) شده ایم
سپس مانند ورقاء (۱۷) حدیقه بقاء درجنت النعیم (۱۸)
رضای محبوب واردگشته ودرعداد صدر (۱۹) نشینان
بزم لقاء محبوب شویم . مورخه ۳ برج عقرب قوی ئیل -

۱۲۹۸ - دره بیمقدار • نصرالله رستگار طالقانی

اسامی کرامی اعضاء محترم محفل نطق جزو معاریف هستند فقط بمناسبت مقام تذکر داده میشود جناب میرزا سید رضا خان صدر علیه بهاء الله عرزند دانشمند حضرت صدر الصدور و بسیار جوان بااستعداد و باهوش و ذکاوت بوده ودر اوائل جوانی در مدرسه تربیت معلم جوانان بزرگتر از خود شده و سپس در اداره مالیه و خالصجات و ارزاق طهران وارد گردیده ودر مدتی قلیله بمقامات جلیله رسیده و ریاست اداره مالیه ساوه را که نسبت بسن وسابقه خدمت ایشان شغل مهمی بوده عهده دار گشته وبواسطه سوء تفاهمات اداری در عنفوان شباب ناچار انتحار نموده در صورتیکه درستی وصحت عمل ایشان مورد قبول عموم بوده و درجلسه تذکر روء ساومعاون وزارت دارائی برای اظهار تاسف و تاثر حاضر شده واین پیش آمد ناگوار باعث حسرت عموم شد • مرقد ایشان در امامزاده معصوم نزدیک مضجع حضرت صدرالصدور میباشد • پسر بزرگ حضرت صدرالصدور جناب سید علیخان صدر چندین سال است درکمرکسات بنادر شمال واخیرا در اداره گمرک بابلسر مشغول خدمت میباشند و بعضویت محفل روحانی آنجا انتخاب شده ودر سال جاری بنده خدمت ایشان در بابلسر رسیدم بسیار

شخص محجوب و سلیم و خدمتگذار و بی آزار میباشند .

دختر حضرت صدرالصدور امة الله النجذبه بهیه خانم روشن ضمیر در حدود سال ۱۳۳۲ هجری قمری با جناب آقامیر میرزا حاج آقا روشن ضمیر که از احباب واز تجار معتبر وبرادر زاده حضرت آقا میرزا علی اکبر برار بزرگوار شهید شهیر عراقی علیهم بهاء الله میباشد وصلت نموده سالیان متمادی درسلطان آباد مشغول خدمات امریه بوده چندین سال است با شوهر خود درطهران اقامت دارند وغالبا عضو لجنه محترمه تبلیغ طهران بوده و بنشرنفحات الهیه و تبلیغ طالبان حقیقت باکمال همت وخلوص مشغول و مشغوف میباشند .

چون ذکر حضرت شهید بزرگوار شده مناسب دانست اقداماتیکه بعداز شهادت رقت آور وحیرت انگیز این نفس منقطع و عائله خدمتگذار وفداکارش بعمل آمده بطور اختصار بنگارد .

گذشته ازاقداماتیکه بوسیله محفل مقدس روحانی وقت ومکاتبه بادولت و زمامداران امورشده عکس شهداء درمجله اطلاعات چاپ و بوسیله لجنه محترمه نشر نفحات که بنده در آنموقع افتخار عضویت آن را داشته بتمام مراکز امریه ارسال گردید .

ازطرف عده از بهائیان با شاهزاده عضدالسلطان پسر مرحوم

مظفرالدین شاه طاب ثراه که در آنموقع حکمران عراق بوده مستقیما مکاتبه وداد خواهی شده و بعدازایشان مرحوم سلطان جنید میرزا معتمدالدوله طاب ثراه نواده مرحوم میرزا معتمدالدوله معروف حکمران عراق شده نظر باینکه بلوك طالقان قبل از مشروطیت در تیول این خانواده بوده بنده شخصا با این شاهزاده آزاده ارتباط و ارادت داشتم و به همین مناسبت در حدود سال ۳۲۸ هجری قمری که منزل ایشان در باغ جنت کلشن روبروی منزل اخوان محترم ارجمند بوده بااین شاهزاده عظیم الشان که درویش مسلك ودارای حسن سلوك بودند مذاکرات در موضوع اهمیت تعالیم عالیه دیانت بهائی بعمل آمد والواح و کتب امریه بایشان داده شد واخوان محترم ارجمند هم بااین شاهزاده دانشمند معاشرت پیدا نمودند .

باری بواسطه این سوابق بنده شرحی خدمت ایشان معروض داشته وتقاضای احقاق حق مظلومین و مجازات قاتلین خونخوار وغدارا نمودم جوابی ازاین حکمران مهربان بخط خود ایشان رسیده واز حسن اتفاق با عین پاکت پستی و مهر و امضای آن مرحوم در نزد بنده موجود میباشد . محض اثبات قدردانی ووفاداری دوستان رحمانی نسبت باشخاص وزمامداران خیرخواه و بیطرف و بیغرض و شادی روح آنمرحوم

سواد ش ذیلا نوشته میشود .

وزارت داخله - حکومت عراق - ٤ حمل ۱۳۳٤

جناب آقای نصرالله خان دام مجده

اول روز ورود عراق مرقومه شریفه رسید اولا تبریك عید سعید میکویم واز اینکه همه وقت در اوقاتیکه بخدمت اهالی محترم طالقان افتخار داشتم نهایت مساعدت وانسانیت رامیفرمودید اظهار امتنان و تصدیق مینمایم .

درخصوص قضیه موءلمه میرزا علی اکبر مرحوم حقیقتا احدی نیست که اظهار تاثر ننماید وامیدوارم که آنچه در قوه یك شخص جدی فعال است در تفتیش و تحقیق واحقاق حق مظلومین خصوصا در این مسئله کوتاهی نشود ومخصوصا لدی الورود شروع بتحقیقات نموده امیداست که خداوند هم توفیق مرحمت فرموده نتیجه مطلوبه حاصل شود ویقین دارم که یقین دارید ذره از ذرات تکلیف خود را در این باب قصور نمینمایم پیوسته منتظر مژده سلامت هستم خودتان هم هرچه از خارج وداخل در این باب میشنوید اطلاع بدهید که تعقیب شود بلکه انشاء الله کشف مطلبی شود .

معتمدالدوله

قاتلین تعقیب شدند ولی بواسطه اشکالات داخلی و خارجی مجازات آنها میسر نشد خلاصه در این قسمت هم زمام

قلم از دست رفت و مطالب متنوعه که شاید کاملا مربوط بیکدیگر نبود نوشته شد ولکن چون هریك در مقام خود بنظر نویسنده خالی از اهمیت نبوده نگاشته شد هرگاه مطابق سلیقه و ذوق خواننده نباشد البته یك مرتبه بیشتر نخواهند خواند بطوریکه مکرر نوشته و تذکر داده و عذر خواهی شده • منظور بنده این است که خاطرات خود و بعضی از مسائل تاریخی بهرنحو باشد نوشته شود که از بین نرود البته ترتیب و تنظیم کامل آن با ارباب ذوق وصاحبان سلیقه میباشد که بعدا اقدام فرمایند • با فراهم نبودن وسائل و پیش‌آمد بعضی مشاکل بطوریکه آرزومند و مائل بوده نتوانسته بخوبی انجام دهد وسعی و کوشش دارد که به تائیدات ملکوت ابهی هرنحو باشد زودتر اتمام پذیرد •

قسمت دوازدهم

دراین قسمت موضوعات مختلفه که سابقا نوشته شده واحتیاج بتوضیح دارد وبعضی مسائل لازمه دیگر بارعایت اختصار نوشته میشود که رفع سوء تفاهم نماید •

۱ــ درقسمت نهم این تاریخ مرقومه محفل مقدس روحانی طهران برای مقابله استدلالیه حضرت صدرالصدور بعنوان حضرت فاضل مازندرانی و بنده وجواب محفل بامضای

حضرت فاضل شیرازی و بنده میباشد و در عریضه تاریخ ۲۹ مرداد ۳۲۰ ذکر حضرت فاضل خراسانی (آقا سید عباس علوی) علیهم بهاء الله الابهی و دوسه نفر دیگر شده علت اینست هرسه نفر آقایان محترم در مقابله کتاب استدلالیه شرکت و مداخله داشته انداشتباهی رخ نداده است . ضمنا جای نمره مرقومه محفل مقدس در عریضه جوابیه خالی گذاشته شده در مینوت نزد بنده همینطور است ممکن است رقیمه جات دیگری هم باشد که نزد بنده نیست یا در آرشیو راکد بنده منزل پیدا کردن آن مشکل باشد .

در ضمن مراجعه بمرقومات نفوس مهمه مرقومه از حضرت آقا شیخ علی اکبر شهید قوچانی زیارت شد که از عشق آباد در موضوع نسخه استدلالیه مفصل حضرت صدرالصدور که در طهران استنساخ نموده بودند شرحی نوشته اند بنابراین نسخه ارسالی از محفل مقدس روحانی خراسان که در طهران مقابله شده بدون شك خط ایشان بوده وبساحت اقدس تقدیم شده است . چون در عریضه محفل با قید تردید نوشته شده بود لذا این تذکر لزوما نوشته شد .

۲ـ در آخر قسمت نهم مرقومه لجنه محترمه جوانان بهائی طهران دامت بقائها میباشد . در شب موعود در لجنه حضور بهمرسانیده و مذاکرات لازمه بعمل آمد ولی بواسطه

کثرت اشتغالات جوانان در تشکیل احتفالات متعدده وهمچنین اشتغال عده بسیاری ازآنها بتحصیلات کلاسهای امری ودر مدرسه ها ومشاغل اداری وتجاری وتصادف باکرنتاریهای - سالهای جنگ کلاس اختصاصی استدلالیه حضرت صدرالصدور متاسفانه تشکیل نشد .

۳- اشعار در رثا که حضرت آقا میرزا نعیم باقلم محبت ووداد واز صمیم قلب و فواد سروده اند و در سنگ مرقد مطهر حضرت صدرالصدور روحی لانوارهما الفداء حجاری شده و دلالت تامه برروابط کامله و معنویه آن دونفس ملکوتیه دارد محض استحضار خاطر خوانندگان عظام ذیلا نوشته میشود .

هوالباقی بلا زوال

الافقد القلوب عن الصدور

لفقد سیدی صدرالصدور

وهواحمد بن ابی السقا

سم بن الحیدر الحبر الحصور

بیان الصدر فی الدرس علی الصدر

کروض الخلد والعین الطهور

لعبد شاکر بر رؤف

لرب راحم بر شکور

وبعد الالف مات فی سنة الصدر (۳۲۵)

وخمس الصدر (٦٥) ماضرمن شهـــور

هوالمسرورفی الرفیق الاعلی

وفقده لنا فقـــــــــد السـرور

ومات بموته کل العلـــــوم

ومات بموته کل الامـــــــــور

سئلت العقل عن سنة صعوده

فقال مطلع کمطلع نـــــــــور

سلام الله بدوام دهـــور

علی سیدنا صدر الصـــــــدور

فی یوم الجمعة الخامس من شهر ربیع المولود ١٣٢٥

٤ــ زیارتنامه آن حمامه حدیقه بقا که درقسمت الواح مقدسه زینت بخش شده حسب الامر مبارك بوسیله حضرت علی قبل اکبر ایادی امرالله و جمعی از وجوه احبا علیهم بهاء الله در مرقد منور آن روح مصور تلاوت کردید .

٥ــ درخاتمه قسمت الواح مقدسه اسامی چند نفر از مبلغین رفیع المقام که بعدازصعود حضرت صدرالصدور بلا فاصـــله قیام بدائر کردن مجالس درس تبلیغ نموده بودند قبـــلا ذکر شده ازجمله همانطوریکه درالواح مقدسه اشاره شده بود حضرت علی قبل اکبر و حضرت ابن ابهر کلاس درس تبلیغ ودرس ایقان واقدس برای پسرها ودخترها (البته درآنموقع

جداکانه) دائر فرمودند این دونفر ایادی امرالله و منادی عهد و پیمان وحضرت حاج ابوالحسن امین علیهم بهاء الله الابهی و روح المقربین لاستقامتهم الفداء بطوریکه عموم یاران اطلاع دارند قسمتی از عمر عزیز خود را هریك مانند شیر دلیر باکمال استقامت وبردباری و همت وفداکاری در حبس وزیر زنجیر گذرانده وافتخارات بی نظیرو غناناپذیری تهیه فرموده اند .

مانداریم از رضای حق گله

عارناید شیررا از سلسله

عکسهای نورانی آنها زینت بخش منازل احباب و حظائر قدس میباشد ودر صدها الواح ازجمال اقدس ابهی وحضرت عبدالبهاء عنایاتیکه شایسته جانفشانی این نفوس منقطعه و مخلصه بوده نسبت بآنها فرموده اند .

بنده افتخار دارم که از اوائل تصدیق به بعد سالیان دراز پیوسته بمحضر انور هریك شرفیاب میشده وکسب فیوضات مینموده وازپدر مهربرور نسبت باین بنده وعموم احباب مهربانتر بوده اند و الواحیکه بوسیله آن هیاکل نورانی بافتخار این ذره بیمقدار و جناب اخوی ودیگران عنایت شده دلالت بر مراحم صمیمانه والطاف کریمانه و کمال رافت و شفقت آن جواهر استقامت ومتانت مینماید . البته مورخین

امر تاریخ حیات آنها را که مملو از عجائب و غرائب و افتخارات ابدی و سرمدی میباشد نوشته و خواهند نوشت . این نفوس جلیله که نادر الوجود هستند مصداق آیه مبارکه قرآن (السابقون السابقون اولئك المقربون) میباشند ایمان و خدمات آیندگان حتی امثال حضرت صدرالصدور نتیجه ایشان و صدمات بی پایان گذشتگان امثال این ذوات نورانیه و هیاکل رحمانیه میباشد . بمقامی نائل شده اند که منتهای آرزوی مقربین است و کمال امانی و آمال مخلصین طوبی لهم من هذا المقام الرفیع المنیع . مرقد مطهر حضرت علی قبل اکبر در اطاق تقریبا قسمت جنوبی حیاط متصل به بقعه امامزاده معصوم میباشد و همچنین مرقد منور حضرت نعیم در ایوان جنوبی نزدیك این اطاق ودارای سنگ است . بهتر این است بمناسبت مقام مضجع نفوس مهمه از موءمنین قدیمی که در امامزاده معصوم است برای ثبت در تاریخ نوشته شود (بطوریکه قبلا هم تذکر داده شده مرقد نورانی حضرت صدرالصدور و پسرجوان ایشان سید رضاخان صدر سمت جنوب شرقی بقعه امامزاده است) سمت غربی متصل بدیوار درچهارطاقی مرقد نوربخش دوموءمن قدیمی و صمیمی حضرتان حاج میرزا عبدالله صحیح فروش و آقا میرزا خلیل طبیب ودرشمال

امامزاده مرقد فیض بخش حضرت ثمره ودر حیاط باغ امامزاده معصوم سمت شرق مرقد پرنور حضرت ادیب دبستان الهی ایادی امرالله وحضرت ابن ابهر و حضرت دکتر محمد خان منجم نزدیك یکدیگر میباشد • بهتراین است درانیموقع مراقد متبرکه سایر مبلغین ومشاهیر امریقدریکه در نظردارد و میسر باشد نوشته شود •

درکلستان جاوید شمال طهران مرقد نورانی حضرت امین الهی وآقا سید نصرالله باقراف ومیرزا علی محمد خان ابن اصدق ایادی امرالله شهیدین شهید میباشد • مرقد روح بخش دومهاجر خالص مخلص دو فرشته آسمانی امةالله الاعلی دکتر مودی و امة الله میس کاپیس امریکائی که بمنظور تعلیم و تربیت نونهالان بوستان ربانی بطهران آمده وهریك خدمات نمایان قابل تقدیر نموده و بآرزوی خود که صعود در خاك طهران باشد نائل شده اند درکلستان جاوید شمال طهران است ودرجنوب غربی کلستان جاوید درباغ ورقائیه مرقد منور دوشهید سعید شهیر بی نظیر حضرتان میرزاعلی محمد ورقا و میرزا روح الله ورقا وهمچنین میرزا عزیزالله خان ورقا میباشد • اما درکلستان جاوید سمت شرق طهران در این دوسه ساله جسد مطهر حضرتان نیرو سینا ازقبرستان عمومی مسلمین بهمت اعضاء لجنه محترمه کلستان جاوید بآنجا

انتقال داده اند . مراقد نورانی حضرتان فاضل شیرازی آقا میرزا عزیزالله خان مصباح آقامحمدحسین الفت آقا میرزا یوسف خان وجدانی آقا میرزا تقیخان بهین آئین صنیح السلطان امین امین وعده بسیاری از مؤمنین که البته در دفتر مخصوص گلستان جاوید بامشخصات ثبت است دراین محل میباشد . بهتر این است که آن لجنه محترمه دفتر کاملی از متصاعدین الی الله وشهداء که در نقاط مختلفه طهران مراقد آنها ست بوسیله تحقیق از قدمای احباب تهیه فرمایند یادکار پر افتخاری خواهد بود .

علیهم بهاء الله و رضوانه وفضله و احسانه .

هرگز نمیرد آنکه دلش زنده شد بعشق
ثبت است برجریده عالم دوام ما

۶ــ علاوه برحضرات مجلله ایادی امرالله و نفوس قدسیه که درسالهای بعداز صعود حضرت صدرالصدور اقدام بتشکیل کلاسهای درس تبلیغ نموده اند که اسامی کرامی آنها در الواح مقدسه ودراین تاریخ ذکرشده دراین سالیان درازو دوره های متمادی نفوس مهمه دیگر نیز موفقیت واهتمام تمام درانعقاد کلاسهای درس تبلیغ ودروس معلومات امری داشته اند که بواسطه رعایت اختصار فقط بذکر نام نامی آنها قناعت میشود از قبیل متصاعدین الی الله فاضل شیرازی میرزاعزیزالله خان

مصباح میرزا محمد ناطق میرزا آقا مهدی ارجمند همدانی
و حضرتان میرزا یوسف خان وحید کشفی (لسان حضور)
فاضل مازندرانی آقا سیدعباس رهلوی آقا میرزا عبدالحمید
اشراق خاوری دکتر یونس افروخته میرزا علی اکبر خان فروتن
آقا میرزا منیر نبیل زاده فاضل طهرانی وفاضل یزدی و آقا
عزیزالله سلیمانی وغیرهم علیهم بهاء الله الابهی
این نفوس جلیله و امثال آنها حضرات مجلله مبلغین ثابت
و سیار در این سالیان دراز علاوه بر تبلیغ و هدایت طالبان
حقیقت در مرکز وولایات در مواقع مساعدت بتعلیم و تربیت
و آگاه و مطلع نمودن صدها جوانان روحانی بدلائل و
براهین امریه ومسائل و تعالیم الهیه موفقیت کامل حاصل
فرموده اند و یادگار پر افتخار از خود گذاشته اند که البته
حضرت فاضل مازندرانی و حضرت سلیمانی وسایر مورخین
امر در تاریخ خود اثرات عظیم خدمات خالصانه هریک را
مشروحا نوشته و خواهند نوشت و چون این تاریخ تقریبا
اختصاص بحضرت صدرالصدور وتلامذه ایشان داشته فقط
بمناسبت مقام اشاره و ذکر خیری نیز از بعضی از نفوس
قدسیه باختصار نموده است واطلاعات کافیه از خدمات
عالیه سایرین ندارد و معذور میباشد . درقسمت حضرت
صدرالصدور بمصداق من علمنی حرفا فقد صیرنی عبدا

اقدام نموده است از خدمات مهمه ایشان بیشتر از دیگران اطلاع داشته است .

۷- چون در این تاریخ قسمتی از مطالب مربوط بخدمات محفل مقدس روحانی طهران در نیم قرن اول مذکور گردیده از نظر اخلاق ووفاداری سزاوار است نام شخصی که در انتشار آثار والواح مقدسه ابتکار داشته ودر خدمات محفلی هم سالیان متمادی همت شایان تقدیر نموده ذکر شود وآن شخص شخیص حضرت میرزا علی اکبرخان میلانی روحانی (محب السلطان) علیه بهاء الله میباشد که از سال ۱۳۲٤ هجری به بعد هزاران الواح مقدسه بخط زیبا و شیوای این وجود نازنین عکس برداشته شده ودرخانه هربهائی چندین لوح یاچند جلد کتاب بخط ایشان موجود است و ضمنا موفق شده اند چندین جلد الواح خطی خود شان را بساحت اقدس حضرت ولی امرالله ارواحنا لعنایاته الفداء ارسال دارند که در محفظه آثار تاابدالادهار بنام ایشان باقی وبرقرار بماند . بعلاوه چندین سال متوالی هم منشی محفل مقدس روحانی طهران و مرکزی ایران بوده و هزاران نامه ها ببهترین اسلوب بخط ایشان درخانواده های احباب و محافل مقدسه روحانی ولایات ولجنه های طهران بیادگار میباشد

وبواسطه این خدمات خالصانه خود مورد عنایات مخصوصه حضرت عبدالبهاء و حضرت ولی امرالله بوده و میباشند .
طوبی له و حسن مآل .

۸- محض اینکه بخوبی ثابت شود که محبتهای صمیمانه احباب دیرپا زود در معاشرین مخصوصا همسایگان و مجاورین بی اثر و ثمرنخواهد بود ومانند برف وباران که در کوهساران میبارد وباعث جریان آب میشود ولی درچندین یا چندصد فرسخ دورتروسیله احداث قنوات وایجاد چشمه ها و نهرها و بحرها و سبزی و خرمی مزارع ورشد اشجار خواهد شد شرح ذیل ازنظر اخذ نتیجه تبلیغی نوشته میشود .

در دوره طفولیت بنده که شاید دوسه ساله بودم درمحله سراب وزیر دروازه قزوین باحضرت دکتر یونس خان افروخته که در آن زمان جوان بوده اند همسایه بودیم مادرمهربان بنده که نامش معصومه خانم و زن با ایمان واهل عبادت بود و همیشه بعداز نماز بزبان ساده باخدای خود راز ونیاز داشت و این عبارات را میگفت که از دوره طفولیت درخاطر بنده مانده است (خدایا فرزندان مرا حفظ کن و بآنها ایمان صالح بده . بداده های تو شکر وبه نداده های تو شکر) سکونت این زن مؤمنه باشوهر خود که ازعلمای شیخیه بوده در همسایگی یک خانواده بابی آنهم کهنه بابی

خیلی سخت ودشوار بوده وبنده را همواره از اسم مهیب وعجیب بابی که همسایه بودیم میترسانید زیرا پدر بزرگوار حضرت دکتر که بنام امر معروف و دوچار حبس و زندان شده بود بحسین بابی مشهور بودند ولی این همسایه های خوش رفتار نیك کردار بواسطه حسن سلوك خود خانواده مارا بتدریج رام کرده واز وحشت و دهشت درآوردند واثرات این حسن رفتار بعداز بیست سال ظاهرشدکه بنده و اخوی موفق بتصدیق شدیم و مادر مادرمجالس اماء الرحمن حاضر میشده واز حسن اتفاق باوالده حضرت دکتر ملاقات کرده و اظهار داشت من هرچه در طفولیت بچه های خودرا از عزیزان وخانواده شما ترساندم نترسیدند و بالاخره بمقصود رسیدید و رسیدند . منظور این است تبلیغ عملی اثراتش ولو بعداز سالها باشد ظاهر خواهد شد .

هدایت نفوس باعجله وشتاب چندان میسرنیست صبرواستقامت وحسن سلوك ومتانت لازم است .

مدتی در مثنوی تاخیر شد

مهلتی بایست تا خون شیر شد

۹ـ دراواخراسفندماه گذشته که این تاریخ نزدیك باتمام بود بنده زاده آقای حسین رستگار وبقه الله علی مایحب وبرغمی بواسطه ایام تعطیل عید سعید نوروز ازبابل بطهران

آمده و مراجعه باین تاریخ نموده باتذکر اینکه در دوره تحصیل خود علاقه مخصوص بدرس تاریخ داشته واز حضرت میرزا عزیزالله خان مصباح که معدن علوم جدیده و مخزن فنون عدیده و جوهر دانش و عرفان و سرمشق خضوع و خشوع وایمان بوده و بتربیت و تعلیم عده بسیاری از جوانان بهائی وغیر بهائی در دوره مدرسه تربیت دارد پس از مطالعه تاریخ حضرت صدرالصدور بمیل خود باکمال شوق وشغف و ذوق و شغف شرحی راجع بعلاقه کامل و اشتیاق تمام بنده بتهیه و انتشار این تاریخ نوشته وخواهش نگارش آن رانموده چون از روی احساسات روحانی و تعلقات ایمانی تراوش یافته محض تشویق این جوان نوشته میشود . ضمنا بنده هم تقاضا دارم و امیدوارم که ایشان درسالهای بعد موفق شوند این تاریخ را که با انشاء و سبك قدیم نوشته شده بااسلوب مطلوب و طرز جدید و انشاء سلیس و روان که مورد پسند نسل جوان باشد بانظم و ترتیب مخصوص تکمیل نمایند و انتشار دهند و همچنین بطوریکه در اواخر شرح حیات و خدمات متصاعد الی الله مرحوم دکتر سرهنگ ابراهیم خان پیروز بخت علیه بهاء الله تذکر داده مسائل تاریخی و قابل انتشار و رقائم بهجت خیز بزرگان و نفوس مهمه امریا که برای پرورش روح وجان مانند نسائم فرح انگیز میباشد استخراج

نموده و انتشار دهند و روح پرفتوح آنوجوه نورانیه را در ملکوت ابهی شاد نمایند و پیشنهاد سابق خود را تکرار مینماید که تلامذه حضرت صدرالصدور و خانواده های قدیمی امر که مرقوماتی از مبلغین عظام و نفوس زکیه دارند به محفظه آثار ملی بیادگار تقدیم نمایند که مسائل مهمه تاریخی را بامدارک مثبته ازاین قبیل مراسلات میتوان تهیه نمود .

ضمنا از تلامیذ عزیز و برادران روحانی خود تمنا میشود مرقومات حضرت صدرالصدور و هرگونه اطلاعات که راجع بکلاس درس تبلیغ و نتیجه مساعرت تلامذه دارند همت فرموده انتشار دهند تانواقص این تاریخ رفع شود .

اینک عین شرحیکه آقای حسین رستکار نوشته ذیلا نگاشته میشود .

احساسات قلبی

کلستان امرالهی را گلهای خوشبوئی بودند که با شکفتن خود روانها را روحی تازه بخشیدند و سرهارا سرمست باده الست نمودند . عطرعبیر آسای ایشان چنان شور وولوله ای بجانها افکند که همگی سرشار از محبت معبود یکتا سر بکف گرفتند ودریای دوستی افکندند چون آهنگ

ملکوتی حضرت رب اعلی بندای قائم موعود بلند گردید وپس
ازآن نعره انی انا الله از لسان جمال اقدس ابهی همزبان
و هم سروش با نسیم مرحبخش وعطر دلاویز بهار باغ نجیب
پاشا در فضا طنین انداز گشت و اهل راز مدهوش رضوان
الهی شدند همگی باشیخ شیراز هم آواز گشته چنین گفتند
((باری چون این سخن شنیدم دامن گل ریختیم و بدامن
دوست آویختیم)) حق هم با ایشان بود زیراچون معرفت
حق شناسی داشتند کوئی بزبان حال ازگوشه هرکتابی
آسمانی وازگفته هر شاعر و نویسنده خداپرست و باعرفان
شاهدی بارز وگواهی لائح برحقانیت امرالهی میدیدند
وحصول شعر حافظ ربانی را بچشم دل مشاهده میکردند
که فرموده است .

مژده ای دل که مسیحا نفسی میآید
که زانفاس خوشش بوی کسی میآید

از بلبلان گویا و خوش آواز وگلهای معطر وعبیر افشان بوستان
و رضوان الهی بزرگواری بود ازاهل همدان که بی پروا
و بی باك از جور صیادان بی عاطفه بر سرهرکوی وبامی آهنگ
ملکوت بلند مینمود خفتگان را بیدار و مدهوشان را هشیار
میساخت وچون اول مؤسس درس تبلیغ بود هشیاران رانیز
باخوشش هم سروش وهم صدا مینمود . این نفس جلیل

و مقدس حضرت حاجی صدر همدانی بود که از کلک مطهر
حضرت عبدالبهاء بلقب صدرالصدور و بدرالبدور ملقب گردید
از چشمانش بارقه ایمان و اشتعال میدرخشید و زبانش شب
و روز ناطق بذکر الهی و اثبات حقانیت این امر اعظم بود .
ستاره درخشانی بود که تاکهان از افق دور بدرخشید و
اثراتی عظیم بجا گذاشت که رنگ ابدیت بخود گرفت . آنچه
حتی المقدور شایسته شکرانه این نفس مقدس بوده است
پدر بزرگوار بجا آورده اند و منهم چون از اوان طفولیت
از روزیکه توانستم مطلبی درک کنم وحقیقتی برایم آشکار
شود نام صدرالصدور را مانند پروانه ای که بدور شمع بگردد
از زبان ایشان شنیده ام واورا پدرانه دوست میدارم سالها
بود که نغمه محبت صدرالصدور از حلقوم ایشان بلند بود
وچون ایام عید از مازندران بازگشتم مشاهده کردم که نار
این محبت زبانه کشیده و آتش آن از کوشه و کنار این کتاب
هر خواننده ای را گرم میکند و شعله عشق بدر منیر همدان
را در دلها میافروزاند وایشان هم بدینوسیله بآرزوی
دیرین خود که وفاداری نسبت بدین پدر روحانی ومعلم
رحمانی بود نائل گشته اند وبامطالعه این رساله نیز چنان
ذوقی بدین ذره ناچیز دست داد که خواهش کردم فرصتی
نیز در بیان احساسات خود بمن بدهند این بود که

این مختصر نگارش گردید .

احبای الهی چه فرصت بزرگی در دست داریم . بعقب برگردیم نورانیت قبرهای شهدا و بزرگان را مشاهده کنیم . سعی کنیم که در زندگی ما هم هرکدام بدر درخشانی گردیم و اثری برجای گذاریم و در تحت توجهات مولای عالمیان حضرت ولی امرالله ارواحنا فداه بخدمات امریه مشغول گردیم و مصداق این بیان شیرین و دلنشین حضرت عبدالبهاء ارواحنا لرمسه الاطهر فداء واقع شویم که میفرمایند ((پس احبای الهی باید شور وولهای انگیزند و بمشامها مشک معطر بیزند و بمذاقها شهد و شکر ریزند . آیات هدی کردند و بشارات ملکوت ابهی شوند))

ساعت ۵ بعداز ظهر جمعه اول فروردین ۱۳۲۶ سه ساعت بعداز تحویل سال .

حسین رستگار

تمنای لجنه تبلیغ بهائیان طهران

خاطر نورانی احبای رحمانی مستحضراست که بموجب نصوص الهیه مهمترین فریضه اهل بهاء و بهترین وسیله نجات و رستگاری عالم انسانی امر تبلیغ و اجرای تعالیم عالیه این ظهور اعظم است و برای پیشرفت و توسعه این عمل مهم

مطالب عمده ذیل تذکرا نوشته میشود که یاران جانفشان الهی بیش از پیش اوقات عزیز خود را صرف هدایت طالبان و دلالت غافلان فرمایند :

اولا - نظر به مقتضیات زمان ومکان ورعایت احساسات و اطلاعات طالبان حقیقت بمصداق هر روز را رزقی است و نهج تبلیغ قابل دقت و تغییر پذیر میباشد . حضرت عبدالبهاء ارواحنا لعنایته الفدا در لوح مبارک که متجاوز از سی سال قبل بافتخار حضرت آقا میرزا حسن ادیب طالقانی ایادی امرالله عنایت شده و کلاس تدریس تبلیغ بقواعد فلسفه و عقلی تاسیس نموده بودند بعد از بیاناتی میفرمایند :

قوله عز بیانه ((زیرا وظایف اصلیه ایادی امرالله تالیف کتب مفیده ورسائل بدیعه در اثبات الوهیت ووحدانیت و حقیت مظاهر مقدسه است علی الخصوص در این ایام بقواعد فلسفه طبیعی و براهین منطقی زیرا اکثر اهل عالم از منقول دور و به معقول متشبث و مقتنع و مسرور)) تا آخر بیان مبارک ودر کتاب معاوضات میفرماید ((امروز اهل عالم را دلائل عقلیه لازم است)) مبلغین عالی مقام ودانشمندان قدیمی زمانیکه دلائل نقلیه معمول و موثر بوده و تعلقات دینی و روحانی غلبه داشته استدلالیه های جامع و کامل از قبیل کتاب فرائد حضرت ابوالفضائل و کتاب لمعات خمس

حضرت صدرالصدور همدانی موسس درس تبلیغ و اشعار استدلالات عقلی ونقلی حضرت نعیم و تالیفات سایر متقدمین یادگار پر افتخار از خود گذاشته ووسیله هدایت هزاران نفوس زکیه شده اند .

اما بطوریکه در بیانات مبارکه پیش بینی شده بود با اوضاع امروزه دنیا وجهه لامذهبی و ماده پرستی و جنبه غفلت از روحانیت و معنویات در اکثر ممالک و دیار انتشار یافته بنابراین ذکر دلائل نقلیه برای این قبیل نفوس بی ثمر و نتیجه معکوس است مانند حکایت گلستان واستدلال به حدیث قرآن برای شخص غیر مسلمان میباشد . بنابراین رسائل و جزوات مختصر و مفید کوچک و کتب استدلالیه مشروح و مفصل که بتوفیقات ملکوت ابهی وبهمت و مساعی جمیله دانشمندان امر و صاحبان فضل وکمال وارباب دانش و ذوق انتظار میرود وامیداست در آتیه تالیف وتدوین شود طبق دستورات مبارک مولای توانا ارواحنا لوحدته الفداء باید بسبک بدیع سیاسیه و مدنیه واسلوب مطلوب معاوضات و خطابات مبارکه تاسی شود تاوسیله ازدیاد اطلاعات احباب وسبب راهنمائی و جلب توجه طالبان به سبیل نجات و سلسبیل حیات گردد و رعایت احتیاجات امروز شود و هر قدر در تهیه و تکثیر این قبیل رسائل که موافق با احساسات

عمومی و مشتمل بر دلائل عقلیه و اجتماعیه باشد زود تر
اقدام وزیاد ترکوشش شود برای پیشرفت امرمهم تبلیغ دارای
ثمرات مفیده واثرات عظیمه خواهد بود و ضمنا این نکته هم
ناگفته نماند استدلالات نقلیه هم مثل دواهای قدیمی
هنوز دربعضی ازنفوس مؤثروسازگاراست ولی موقع استعمال
راباید تشخیص داد .

((هرسخن جائی و هرنکته مکانی دارد))

ثانیا- کمیسیونهای تبلیغی وافراد احباکه برحسب وظیفه
ایمانی ووجدانی خود اقدام و کوشش برای راهنمائی وهدایت
نفوس مستعده میفرمایند بطوریکه در هزاران الواح مقدسه
دستور فرموده اند باید بحسن سلوك ومهربانی و خصائل
رحمانی وسایل جذب قلوب آنان را فراهم آورده و پس از
معاشرت متمادی و مذاکرات مقدماتی ودادن اطلاعات
اجمالی بطالبان آنهارا بجلسات تبلیغی ببرند وبهتراین
است رعایت تناسب معلومات و احساسات و روحیه مبتدیها
رابامبلغین محترم بفرمایند . هرمریضی را بهرطبیبی نباید
رجوع نمود وقت دراین موضوع برای نتیجه گرفتن ازعملیات
و تحبیب وترغیب اشخاص لازم و مفید است مبتدی بدون
مقدمه غالبا بدون نتیجه میشود . در دوره قاجاریه یك دکتر
متخصص در امراض چشم لقب لسان الاطباء و بدکتر دیگر که

تخصص در امراض زبان داشته لقب عین الحکما داده بودند البته مبلغین عالیمقام ما دارای اطلاعات جامع و معلومات نافع هستند ولی درعین حال در بعضی از مسائل بیشتر ماهروکامل میباشند بنابراین واسطه های مبتدیان رعایت تناسب روحیه مبتدی و مبلغ را خواهند نمود و درغیر این صورت مثل القاب مذکوره میشود ونتیجه منظوره کمتر بدست میآید .

ثالثا - حسن رفتار و گفتار وخضوع و پذیرائی کرم صاحبان مجالس تبلیغی که اوقات عزیز خود را به جهت خدمت مهم تبلیغ صرف میفرمایند برای جذب قلوب واردین وجلب توجه آنان بینهایت مؤثر میباشد .

بطورکلی رفتارعموم احباب نسبت بیك تازه وارد درجلسه تبلیغی و تمام اجتماعات بهائی باید باکمال کرمی و محبت باشد هرگاه یکنفر از منسوبان نزدیك شخصی از مسافرت راه دوری ناگهانی ویا باحالت منتظره وارد شود دراینصورت چگونه خرسندی و مسرت حاصل میکرد و باآغوش باز از او پذیرائی بعمل میآید بااین تذکر بموجب تعالیم این امر اعظم رفتار افراد ما بهائیان باجمیع طبقات اینطور باید باشد زیرا در واقع مبتدیان برادران عقب مانده ما هستند که از راههای دور ملل متنوعه قدیمه وقبایل مختلفه وخیمه که حد

اقل هزار یا چندین هزار سال باما فاصله دارند بواسطه راهنمائی احباب و جامعیت و جذابیت این آئین نازنین برای تحقیق میآیند وکم کم موفق بتصدیق میشوند ودرظل خیمه وحدت عالم انسانی وارد میگردند وانتظار محبت وداد والفت و اتحاد دارند و ضمنا دربعضی اوقات نسبت ببعضی از نفوس مستعده بهتراین است مثل احبای قدیمی پذیرائی و مهمان نوازی بیشتری بعمل آید باعث ازدیاد محبت ومودت میشود منظور این است که طرز رفتار و حسن سلوك یاران باعث مزید ایمان واطمینان مبتدیان خواهد شد وهرگاه دراین قسمت غفلت وبی مهری بشود وسیله دلسردی و محرومی خواهد بود ونتیجه کمتر بدست میآید این است که حضرت بهاء الله جل اسمه الاعلی فرموده اند (لسان شفقت جذاب قلوب است و مائده روح) و همچنین (یك عمل پاك عالم خاکرا روشن نماید) و برای مجاهدین سبیل الهی بطوریکه در هفت وادی فرموده (استقامت شرط راه است ودلیل ورود بارگاه) .

رابعاً ـ احبای الهی که درجلسات تبلیغی حاضر میشوند حتی المقدور بدون داشتن مبتدی خود داری از حضور فرمایند بهتر است که مجالس تبلیغی خلوت باشد و تازه واردین بتوانند آزادانه سئوالات و اشتباهات خود را بپرسند

وجواب قانع کننده بشنوند وبمقصود برسند ودرنتیجه مجاهده خود و نظم و ترتیب جلسات تبلیغی بشریعه باقیه الهیه وارد کردند و ضمنا از مداخله مذاکرات مبلغین محترم بکلی خودداری فرمایند که رویه صحبت ناطق تغییر نکند و باعث اغتشاش ذهن حاضرین نشود • مداخله در صحبت ناطق مثل این است که یك دکتر حاذق مشغول عمل جراحی باشد شاگردان واطرافیان درحین عمل راجع بطریقه جراحی — راهنمائی و دخالت کنند البته باعث پریشانی حواس میشود وتولید خطر وضرر میکند • هرگاه جلسه تبلیغی کم جمعیت و خودمانی باشد و ناطق جلسه از طرز بیان یکنفر ازحاضرین و اطلاعات او آگاه باشد و مقتضی داند ممکن است تقاضای صحبت از آن شخص نماید که وسیله تمرین و پرورش اشخاصی که ذوق تبلیغ دارند بشود ولی تشخیص این موضوع و تعیین موقع صحبت باختیار ناطق جلسه میباشد •

خامسا — قسمت مربوط بحضرات مجلله مبلغین امرالله و ناشرین نفحات الله است که خود ناگفته میدانند و ننوشته میخوانند ولی از نقطه نظر وظیفه لجنه تبلیغ محض اینکه از زحمات وخدمات ناطقین محترم نتیجه بیشتری بدست آید شرح ذیل نوشته میشود :

این نفوس قدسیه منقطع از شئونات دنیوی و دلخوش

ومتوجه بمقامات معنوی هستند و مستغنی از تذکر حتی
بی نیاز از تشکر میباشند شرحیکه نوشته میشود برای
یاد آوری نفوس مستعده است که شوق و ذوق تبلیغی
دارند و تازه وارد میدان خدمت شده اند وباید از تجربیات
ناطقین مجرب استفاده نمایند رویه مرضیه این اشخاص با
اخلاص چنین است ،

۱- حضرت عبدالبهاء ارواحنا لعنایاته الفداء میفرمایند
(مبلغ نباید خود را دانا ودیگران را نادان شمرد این
فکر سبب تکبر وتکبر سبب عدم تاثر) تاآخر بیان
مبارك با این دستور صریح البته مبلغین فاضل مانسبت
بمجاهدین سبیل الهی فروتن وخاضع هستند تا باخشوع
و خلوص خود وسیله نجات و رستگاری آنهارا باتائیدات
الهیه فراهم فرمایند وطالبان حقیقت از حقیت امرالله آگاه
شده بجنة النعیم ایمان وایقان نائل شوند .

۲- درموقع مذاکره باتازه واردین مبلغین دانشمند ازمجادله
بکلی برکنارند وبرای مبتدیان که بخیال جدال هستند
آیه مبارکه (غافلترین عباد کسی است که در قول مجادله
نماید و بر برادر خود تفوق جوید بگو ای برادران باعمال
خودرا بیارائید نه باقوال) را قرائت میفرمایند که آنها
را ازاین فکر کج منصرف وازاین راه معوج منحرف نمایند

تا سبیل انصاف پیمایند و از راه راست که اقصر طرق است بمقصد برسند .

۳- واضح و روشن است دیانت مقدسه بهائی بعد از ادیان سابقه ظهور کرده و بطوریکه از کتب استدلالیه این امر و حتی مندرجات الواح مقدسه صریحا واضحا فهمیده میشود باکمال تجلیل و احترام تمجید و ذکر خیر ادیان سالفه را مینمایند زیرا ادیان سابقه هریک بنوبه و زمان خود وسیله تربیت و هدایت ملیونها نفوس را در قرون ماضیه فراهم آورده تا استعداد طلوع این امر اعظم برای اهل عالم پیدا شده و همچنین مرامها ومسلک ها و عقاید اجتماعیون واقتصادیون قرون اخیره که بنام نشر تمدن و رفع اوهام و خرافات دینی که در ادیان قدیمه بواسطه بعد زمان از موسسین اولیه پیش آمده منظور آنها خدمت بنوع بشر ورفع اختلافات بوده است واین مقاصد خیریه قابل تمجید است و حضرت عبدالبهاء در لوح معروف و جامع که بعنوان احبای شرق و غرب عنایت شده در ابتدای آن میفرماید ((دوندای فلاح و نجاح از اوج سعادت عالم انسانی بلند است)) تا آخر بیان مبارک از فوائد تمدن و مقاصد خیرخواهانه متمدنین واصلاح طلبان تمجید ودراین لوح مبارک و هزاران الواح مقدسه دیگر ثابت میفرمایند تمدن وتدین باید توام وباهم

باشند تانوع بشربسعادت حقیقی نائل شود و همچنین
دربیانات مبارکه تصریح شده (باهیچ حزبی حربی
نداریم) بااین تذکرات بدیهی است مبلغین و ناطقین که
مسلما وحتی افراد احباهم درمذاکرات خود بانهایت
تجلیل واحترام ازآئین و مرام اشخاصی که طرف صحبت
هستند مذاکره خواهند نمود ودرموقع مذاکره ازعنوان
مقایسه هم که ممکن است تولید سوء تفاهم کند بایستی
خودداری شود و اظهار داشت درنظر بهائی تمام
ادیان و مذاهب ومسالك که هریك در دوری و طوری به
مناسبت مقتضیات زمان بمنظور هدایت بشر تاسیس و تشکیل
شده مقدس وقابل احترام میباشد ووسیله تربیت نفوس بوده
دیانت بهائی نیز بارعایت احتیاجات جامعه بشری مجموعه
ازتعالیم عالیه و مقاصد سامیه برای تکمیل عالم انسانی
است و درنتیجه تحقیق وکوشش ثابت و مبرهن خواهد شد
که هرنفس متدین و هرشخص متمدن بهترین منظور و مقصود
خودرا که اصلاح عالم وایجاد الفت و اتحاد دربین امم
است دراین امراعظم خواهد یافت وبرای اثبات این اظهار
یکی ازدلائل تصدیق و ایمان هزاران نفوس ازملل متنازعه
و اقوام متباغضه و ممالك و نژادهای مختلفه است که عداوت
و اختلاف آنها تبدیل به محبت وائتلاف شده است و در

یکقرن با روحانیت صرفه و مظلومیت محضه در ۷۸ اقلیم تعالیم این امر انتشار یافته است .

٤- ناطقین خردمند پس از ملاقات مبتدی با کمال ملاطفت و مهربانی وحسن تدبیر که وظیفه و رویه یك پدر روحانی است از معلومات و احساسات مذهبی یا جنبه لامذهبی و سابقه اطلاعات او از مسائل امریه در ابتدا کسب اطلاع فرموده سپس فراخور استعداد وفهم و ذوق شنونده صمیمانه و دوستانه شروع بصحبت میفرمایند .

((هرچه از دل برآید لاجرم بر دل نشیند))

زمینه مذاکرات که متناسب با روحیات مبتدی باشد ایجاد طلب و اشتیاق و در او خواهد نمود و ضمنا متذکر هستند افراط در کلام مثل اسراف در طعام بی ثمر بلکه با ضرر خواهد بود و رعایت دستور مبارك را خواهند نمود که میفرمایند (شیر باندازه باید داد) ولی لجنه تبلیغ از نظر تشریح مقصد ومرام ناگزیر از تفصیل بوده است .

٥- ناشرین نفحات الله در یك جلسه تبلیغی که اشخاص مستعده دارای مشارب و مذاهب مختلفه تصادفا وارد میشوند در مسائل ودلائل عمومی واجتماعی امریه برای زمینه سازی مذاکره میفرمایند که نتیجه مطلوبه بدست آید ومجال جدال باقی نماند ولی حتی المقدور از تشکیل این قبیل

جلسات که کمتر نتیجه دارد و ممکن است تولید اختلاف نظر نماید باید خودداری نمود .

۶ـ ناطقین محترم پس از مذاکره با مبتدیان هرگاه تشخیص دادند طرز صحبت مبلغ دیگری برای شخص تازه وارد مفیدتر است خالصاً لوجه الله بشخص واسطه تذکر میدهند که وسیله ملاقات آن مبلغ را فراهم نماید زیرا منظور اصلی هدایت نفوس است بهر طریق که سهلتر بمقصود برسند باید راهنمائی نمود .

در خاتمه لجنه تبلیغ باعذرخواهی از این تذکرات ازخدمات خالصانه کلیه نفوس قدسیه احباب که در امر مهم تبلیغ اقدام و اهتمام دارند اظهار تشکر نموده از توفیقات ملکوت ابهی امیدوار است که در اثر جدیت و خلوص نیت ناطقین محترم و کمیسیون های تبلیغی وواسطه های مبتدیان و حسن رفتار و مراقبت کامل صاحبان منازل و توجه عموم احباء جلسات تبلیغی بیش از پیش مرتب و جذاب و دارای حسن انتظام باشد که از هر جهت وسیله هدایت و جذب قلوب واردین باین آئین نازنین که یگانه راه فلاح و سعادت عالم انسانی است فراهم شود واز اقدامات و زحمات نتائج مطلوبه و ثمرات مفیده حاصل گردد و بکسب رضای مولای توانا مفتخر و نائل گردیم .

خدایا چنان کن سرانجام کار
توخشنود باشی و ما رستگار

برحسب دستورلجنه محترمه تبلیغ بهائیان طهران دامت توفیقاته برای انتشار تهیه نمود •

۱۰۳/ ۱/ ۶ بدیع مطابق ۱۳۲۵/ ۱/ ۶

ذره بیمقدار - نصرالله رستکار

درخاتمه این قسمت که موضوعات مختلفه و متفرقه است تذکرات مربوطه بامرمهم تبلیغ که به تصویب لجنه مجلله تبلیغ طهران و محفل مقدس روحانی طهران شیدالله ارکانهما رسیده ومنتشر شده درج میگردد •

چون دربعضی از مواقع این تاریخ بطور اجمال ذکر خیر روح مصور حضرت آقا شیخ علی اکبر شهید قوچانی علیه بهاء الله و رضوانه شده شایسته و لازم دانست قسمتی از تاریخچه مختصر که درسال (۱۰۰) بدیع بلجنه محترمه مرکزی تبلیغ دامت توفیقاتها العالیه تقدیم نموده و مربوط بآن شهید سعید بزرگوار فداکار میباشد دراین تاریخ نوشته شود البته مورخین امر شرح حال این نفس نفیس ملکوتی را مشروحا نوشته و خواهند نوشت •

یادداشت

درنتیجه مذاکره حضوری باحضرت آقای احمد یزدانی

روحیندا ه نماینده محترم لجنه مجلله ملی نشریات امری دامت توفیقاتها العالیه منظور خودرا از تقدیم این جزوه توضیحا معروض میدارد .

۱- نظر باینکه در نشریه هفتگی محفل مقدس روحانی طهران و مجله آهنگ بدیع که بهمت لجنه محترمه جوانان تهیه میشود شرح حال قدماء و نفوس مهمه درج میشود ودراین تاریخچه بطور اجمال شرح حال و خدمات حضرت صدر الصدور همدانی و حضرت آقا شیخ علی اکبر قوچانی (وشرح شهادت ایشان بوسیله جناب میرزا بزرگ خان مستوفی) و شرح حیات مرحوم مستوفی نوشته شده در صورت تصویب تمام شرح حال این دو نفس مقدس در یکی از دو مجله فوق محض مزید اطلاع خوانندگان درج شود .

۲- چون در تاریخ مفصل حضرت صدر الصدور که مشغول تکثیر آن میباشند بطور اجمال ذکر خیر حضرت آقا شیخ علی اکبر شهید قوچانی شده بهتر این است از نظر وفاداری و قدر دانی نسبت بآن شهید بزرگوار عدا کار شرح حال ایشان از اواخر این جزوه عبارت (اوائل سال ۱۳۲۶ هجری قمری که سال شهادت آنحضرت نوشته شده و دولوح مبارك که مربوط بایشان است و همچنین سزاد مرقومه کرامی ایشان که دلالت بر استیاق تحمل بلایا و انقطاع و انجذاب

فوق العاده مینماید و ترتیب شهادت ایشان که جناب مستوفی نوشته اند این قسمت ها انتخاب شده در قسمت دوازدهم تاریخ حضرت صدر الصدور که مخصوص موضوعات متنوعه و تکمیل قسمتهای قبلی است درج شود .

۳- باموافقت حضرت یزدانی بعضی از سطور خط کشیده شد .

دره بیمقدار - نصرالله رستگار

در اوائل سال ۱۳۲۶ هجری قمری بنده و جناب آقا میرزا حاجی آقای رحمانیان سنکسری دامت توفیقاته که بخدمات تبلیغی در ولایات موفق میباشد ازطرف محفل مقدس روحانی طهران برای ملاقات یاران الهی مامور عزیمت برشت شدیم . اوضاع امریه رشت در آنموقع بواسطه تعرضات اغیار و مهاجرت و تبعید عده از معاریف احبای آنسامان که دوسه سال قبل از این تاریخ اتفاق افتاده بود و انقلاب مشروطیت چندان رعایت بخش نبود واحبا خیلی رعایت حکمت مینمودند . موقع استبداد صغیر وتوپ بستن بمجلس شورای ملی و پراکندگی عده از وکلاء بود وآقا بالا خان سردار افخم معروف حکمران گیلان شد که بعداز چندی در آنجا بدست مجاهدین کشته شد . در آن هنگام مجاهدین راه مشروطیت هیجانی داشتند و در رشت از مجاهدین ایرانی و قفقازی فراوان بود .

دارض مقصود هم متشبین دربار عثمانی پیوسته درصدد آزار و متفرق ساختن احباو تضییقات نسبت بهیکل اطهر انور حضرت عبدالبهاء ارواحنا لمظلومیته الفداء بودند ولی وسیله بدست نیاورده بعد از چندی رفع تعرض نمودند .

درچنین موقع وو ضعیت هولناکی حضرت آقا شیخ علی اکبر ازطهران بقصد رفتن ببادکوبه و تشرف بساحت اقدس وارد رشت شدند ودرخانه که بعنوان مسافرخانه نزدیك سبزی میدان رشت برای ورود مسافرین موقتا ازطرف احبای آنجا اجاره شده بود وماهم درآنجا بودیم تشریف فرما شدند .

شب و روز با شور وهیجانی فوق العاده وبی باکانه بملاقات احبا ونفوس مهمه اغیار درچند روز اقامت مشغول ومشغوف بودند زیرا این روح مجرد پیوسته درمذاکرات خود ودر موقع تلاوت مناجات با روحانیت و جذابیت بی نظیر آرزوی شهادت داشتند بنابراین درهرنقطه باکمال جرئت و شهامت رفتار مینمودند که زودتر بآرزوی خود نائل گردند .

شبی درمسافرخانه بودیم آقای میرزا حسین خان معز السلطان رشتی که ازسران وسرداران مجاهدین بود وبعد از فتح طهران وغلبه مشروطه طلبان دارای لقب سردار محیی شد ودرتاریخ مشروطیت ایران و جنگهای با مستبدین

مشهور میباشد بادوسه نفر مجاهد دیگر که تمام آنها مطابق معمول آن دوره با موزر وششلول وفشنگ مسلح بودند بدون مقدمه و ناگهانی وارد مسافرخانه شده پرسیدند منظورشما از مسافرت باین شهر وتبلیغات چیست • حضرت آقا شیخ علی اکبر مثل عاشقی که بمعشوق خود رسیده و تشنه که به آب زلال یافته باشد بامید اینکه موقع شهادت ایشان و رسیدن بآمال دیرینه نزدیک شده باکمال حرارت وانجذاب که رویه مرفیه آن نفس زکیه بود از اهمیت وعظمت امر مبارک برای دنیا وایران و تعالیم عالیه این ظهور اعظم که بهترین و سیله نجات وفلاح اهل عالم است بیاناتی فرموده و هرچه بیشتر صحبت میفرمودند برخضوع و احترام وارد ین افزوده میشد وبعداز مدتی صحبت بدون تعرض و باکمال عذرخواهی از مسافرخانه خارج شدند • حضرت آقا شیخ علی اکبربعد از چند روز بطرف بادکوبه حرکت نموده تا انزلی (بندرپهلوی فعلی) برای مشایعت ایشان رفتیم • بنده و جناب رحمانیان بعداز شش ماه اقامت درزشت بتحریک حاج حمامی مجتهد معروف کیلان و تقاضای شفاهی حکمران وقت از اعضاء محترم محفل مقدس روحانی آنجا ازرشت بطهران مراجعت نمودیم •

از احبای معروف آنجا از خانواده محترم باقراف جنابان

آقا سید احمد خمسی و آقا حسین آقا خمسی دام توفیقهما که فعلا در طهران هستند در آنموقع مقیم رشت بودند .
خلاصه در حالت این وجود مقدس که غالبا مد نظر بنده و در عالم خود بی نظیر میباشد ذیلا نوشته میشود . یکی حالت روحانیت فوق العاده ایشان در موقع مناجات بود که طلب و آرزوی شهادت مینمود و چشمان سیاه ایشان که اصلا جذاب بود اشک آلود وگریان میشد . دوم مذاکرات و مناظراتیکه در مسافرخانه رشت باکمال جرئت وشجاعت با رؤسای انقلابیون و مجاهدین مینمودند که منجر بخضوع آنها شد . باری از بندر پهلوی ببادکوبه عزیمت نموده و مدتهای متمادی در مسافرخانه آنجا به نشر تعالیم امرمبارک و تبلیغ نفوس وتشویق احباب مشغول بوده و سپس بساحت اقدس حضرت عبدالبهاء روح العاشقین له الفداء مشرف و فائز و بمنتهای آرزو وآمال دیرینه خود که زیارت وجود مبارک مرکز عهد ومیثاق جمال اقدس ابهی و استدعای شهادت باشد نائل گردیده و بطوریکه شنیده و در مناجات که بعداز شهادت ایشان عنایت شده ذکر نموده اند حضورا تمنای شهادت نموده و مورد قبول واقع شده وبعد از مراجعت از ساحت اقدس در اکثر ولایات ایران حتی بصحات هندوستان برای نشر نفحات رحمن مسافرت نموده ودر اواخر ایام حیات

پر برکات در مشهد و قوچان وطن مالوف اقامت داشته و بـ
بنحویکه جناب میرزا بزرگ خان مستوفی در ورقه صمیمه مرقوم
فرموده اند در مشهد بتحریک آیة الله زاده پسر ملا کاظـم
خراسانی بمقام ارجمند شهادت نائل شده اند .
تاریخ شهادتشان در سال ۱۳۳۳ هجری قمری میباشد و مرقد
مطهرشان در خارج شهر مشهد مقدس است .
سواد لوح مبارک مربوط بمسافرت تلامذه حضرت عبدالصدور
دراین تاریخچه ذکر شده . درخاتمه از عنایات و توفیقـات
کامله حضرت ولی امرالله ارواحنا فداه استدعا میشود جمیـع
یاران الهی را بخدمات امریه ورضای مبارک خویش مـوفق
فرماید .

خدایا چنان کن سرانجام کار
تو خوشنود باشی و ما رستـگار

۲۴/ ۱۱/ ۳۲۲ مطابق ۱۴ شهرالعلاء سنه ۱۰۰ بدیع

ذره بیمقدار - نصرالله رستگار طالقانی

عشق آباد حضرت افنان سدره مبارکه جناب آقا میرزا محمود
علیه بهاء الله الابهی .

هـوالله

ای یار روحانی من جناب شیخ علی اکبر فی الحقیقـه در
نهایت خلوص است و مقصدی جز خدمت امرالله نـدارد و

جانفشانست و فارغ ازقید دوجهان مفتون دلبر آفاق است و مجنون محبوب عالمیان چون بعشق آباد محفل روحانی بیاید همتی فرمائید تا ایشان سفر باطراف بنمایند بگیلان و مازندران روند واز آنجا بطهران وکاشان واصفهان و مصارف طریق ایشان آنچه شود اعلام فرمائید تا ازاینجا ارسال شود و همچنین خرجی اهل وعیال ایشان معین گردد باید سفر ایشان بروح وریحان باشد نه بزحمت و مشقت بی پایان وعلیك البهاء الابهی

ع ع

بادگویه ـ اعضای محفل روحانی علیهم بهاء الله الابهی

هـــوالله

مکتوب شما ونامه شیخ علی اکبر هردو رسید وبدقت تمام ملاحظه گردید فی الحقیقه مقصد طرفین خیراست مرادی جز تمشیت امورنه از خداخواهم که امور انتظام یابد ازبرای کل آسایش فکر حاصل شود بجناب شیخ علی اکبر مرقوم گردید که محض تبلیغ و انتشار نفحات الله بگیلان و مازندران وطهران و کاشان واصفهان وبنادر فارس سفر نمایند و قرار سفرشان بدرجه داده شد اگر ممکن محفل روحانی نیز دراین خصوص اعانتی بایشان بنمایند واگر ممکن نیست فلا مقصود آنست که محفل روحانی بکمال روح وریحان بخدمت یاران پردازند

وعلیکم البهاء الابهی ۰

ع ع

پس از نگارش تاریخ مختصر فوق متذکر شد بهتر این است یکی از دستخط های گرامی آنجوهر استقامت وبردباری که دلالت برهجوم انواع بلا یا واشتیاق و فداکاری آن شهید شهیر بی نظیر مینماید نوشته شود و توضیح آنکه ۹ مرقومه بخط این وجود مقدس بزرگوار در نزد این ذره بیمقدار موجود است که اغلب بهمین مضامین شیرین و دلنشین میباشد متاسفانه این نامه تاریخ ندارد ولی حتما بعدازسال ۱۳۲۶ هجری قمری و تشریف فرمائی برشت میباشد ۰

اینک سواد مرقومه گرامی که دارای مطالب عالیه و متنوعه است و دلالت بر شور وانجذاب آن نفس ملکوتی مینماید محض مزید اطلاع خوانندگان محترم و تکمیل تاریخ ذیلا نوشته میشود ۰

ی آی ارض کان

حضرت مستطاب اجل عالی الکوکب الساطع النورانی آقای آقا میرزا نصرالله طالقانی روحیفداه ملاحظه فرمایند ۰

روحی و کینونتی لوفائکم الفداء نمیقه وثیقه که در ۲۵ شهر رمضان مرقوم و مرسول زیارت گردید واز صحت واستقامت و امنیت یاران الهی بینهایت مسرت وتسلی خاطر یافتم که

الحمدلله یاران روحانی طهران در امن و امان و در جنت رضوان با بدیع الحان در نغمه و آواز و در محافل انس بنفحات قدس موانس و دمساز فهنیئا لکم و مریئا لمن یشرب من هذا الکاس الطافح بصهباء السراء ای عزیزان روحانی جای شما بسیار خالی است در چشیدن کاس بلا و جام تلخ شیرین ابتلای باصفا از دست سافیان بدقهر پرخاش جو اهرمن خو و شیطان رو که بصد هزار عشوه و ناز و غمزه طناز مینوشانند چقدر شیرین است این شهد فائق و چه لذیذ و گوارا است این کاس رائق غمزداست و روح اعزاء مرده را زنده کند و پژمرده را روح تازه بخشد نورمن نورعلی نور ینشرح الصدور و یزید الحبور و یعطی السرور ویذهب الظلام الدیجور من قلب کل محتال فخور فیامرحبا و طوبا لمن ذاق من حلاوة هذا الکاس التی کان مزاجها کافور باری ایدوستان روحانی اجمالی از تفصیل احوال این مرغ پر شکسته وبال و آواره کوه وصحرا این است که بعداز ورود قوچان چندی بود که ظالمان دست تطاول گشودند و مستبدان هرگونه جور و جفا مجری داشتند جمیع دوستان از ملاقات ممنوع و سبل دخول و خروج مقطوع بود تهدیدات متتابع و متواتر و تضییقات مترادف هر روز حکمی صادر و در هر یوم فتوائی ظاهر جمیع دوستان و بستگان مضطرب و متوحش و اوضاع منقلب جمیع ابواب بسته

و دلها ازشدت غم والم خسته واین فانی متوکلا علی الله و منقطعا الیه در کوشه عزلت نشسته نه باکسی دمساز ونه بانفسی همدم وهمراز محذلك قوم لئیم ومظاهر شیطان رجیم که خود راعلمای دین مبین وحامی شرع متین شمرند چون ثعبان بدکیش بیکانه وخویش را بضرب نیش بیش از پیش آزردند وکزیدند وباین قناعت ننمودند قهرا تعرض شدید خواستند وباینداء واذیت برخواستند وعربده وغوغاء انداختند ومجالس منشورت آراستند ومجلات نوشتند وفتوای قتل ونفی وتالان وتاراج دادند وحکم فتك وهتك وسفك نمودند تاآنکه بالاخره این فانی را ازخانمان دورواز لانه و آشیانه خویش محروم ومهجور ساختند وسرگون دشت وهامون نمودند ولی الحمدلله حکومت محلیه بحمایت پرداخت والا آقایان را مقصد بیش ازآن بود وخیالات چنین که مانند سایر بلاد ایران خونها ریزند وجانها گیرند وعیال واطفال اسیر ودستگیر نمایند اموال بتاراج برند وخانمان ویران و تالان نمایند چنانچه عادت دیرین وخوی قدیمی این قوم بی دین است باری درشبی چون زلف عروسان درهم وپریشان وسیاه تراز قلب مبغضان وسردتراز فکرواندیشه ناقصان عهد وپیمان حضرت یزدان این فانی را آواره وبیسروسامان نمودند وبزحمات ومشقات گوناگون خودرا بسرحد باجگیران

رسانید وایامی چند درآن مرزوبوم بامحبوب محترم وحبیب
معظم جناب آقا میرزا باباخان روحی فداه همدم و خوش
و خرم بودم بعداز چندی متوجه بارض دره جز که یکی از سر
حدات خراسان است گردید وبنشر نفحات الله پرداخت
ایامی نگذشت که ازطرفی صدای مشروطه طلبان مرتفع و از
جهتی صوتهای بیخردان بلند گردید امنیت مسلوب و آسایش
و راحت مقطوع لذا بمدینه عشق آباد که مامن آواره گان و
ملجاء و پناه بیچارگان است وارد واکنون که زمان تحریراین
نامه که دهم شهر ذیحجه است دراین مقام مقدس متوقف
است له الحمد و الثناء وله الفضل والعطاء که این بنده
ناچیز را دربلایا و رزایا و آوارگی و آزردگی و نعی ازبلدان
و حبس و زندان شریك و سهیم احبای الهی و اولیاء ربانی
فرمود فحمدا ثم حمد الله علی هذه الموهبت العظمی
فوالله الذی لااله الاهو که بلایائی فی سبیل الله اعظم
مواهب حضرت کبریاء فطوبی لمن شرب من هذا الکاس التی
لاتضاهیها منحة فی عالم الانشاء ای یاران الهی
بکوشید تاازاین جام لبریز ازدست یارعزیز بنوشید که بسیار
شور انگیز وروح انگیز است روح بوجد وطرب آید وولهه و
انجذاب جوید و توجه و انقطاع یابد رب رب ایدالاحباء
علی التمسك بحبل الولاء والتحمل علی البلاء والصبر و

الاصطبار فی توارد الجفاء من الاعداء الخصماء و ثبت
اقدامهم عند هبوب ارياح الامتحان علی امرك یامن بیدك
زمام الاشیاء ایرب اید الضعفاء علی الاستقامة الکبری
والاذلاء علی ماتحب و ترضی انك انت المقتدر علی ما تشاء
و انك انت القوی القدیر ای عزیزان روحانی اگرچه این ایام
خراسان هراسان و احباء آلهی بینهایت پریشان ولی
از جهتی صیت کلمة الله زلزله در ارکان این سامان انداخته
امیدوارم که عنقریب علم امن وامان مرتفع ورایت آزادی برقلال
و جبال این آفاق بلند شود ای حبیب نورانی مستدعی
چنان است که عرض عبودیت وثناء این آواره بجمیع یاران ملکوتی
ابلاغ فرمائید بالخصوص احباء دروازه قزوین که هریك چون
جان شیرین این حزین وغمینند وعلی الخصوص حضرات
نورین نیرین جناب آقا میرزا تقی خان وجناب آقا میرزا
مسیح و جناب فاضل و جناب آقا اسدالله و آقا عبدالله
و من انتسب الیهم من الذکور والاناث و جناب آقا میرزا
مسیح خان و آقا میرزا عبدالله و اهل بیتهم کلهم اجمعین
و جناب آقا میرزا عبدالحسین و جناب آقا نبی خان لرو
جناب آقا میرزا شهاب و جناب آقا میرزا حیدرعلی وجناب
آقا میرزا عبدالحسین خان و جناب آقا میرزا موسی خان
و دیگر سایر احباء روحی لکلهم الفداء و مستدعی چنان

است که مرحمت نموده کتاب بدیع را تمام نموده ارسال
نمایند اگر روانه قوچان نموده اید بواسطه جناب عمدة التجار
خواجه آواکم علیه بهاء الله الابهی خواهد رسید ایها
الحبیب النورانی در ایام توقف در عشق آباد دو مکتوب
مرغوب از حضرت محبوب معظم و مولای معظم حاجی میرزا
حیدرعلی روحی فداه واصل و در آن مبارک صادر که بسمت
قائن حرکت نمائید و باحشمت الملك حکمران آنسامان ملاقات
کنید لذا این ایام عازم آنصفحات است وچقدر مشتاق بود که
بهمقدمی آن نور مبین طی این سبیل مستقیم مینمود
و بنغمه و آهنگ ملکوت آنحدود را رشک گلزار و گلشن میفرمود
وولوله در آفاق آنصفحات میانداختیم ولی صد هزار افسوس
که بینی و بینك بعدا لمشرقین باری در هرحال این ایام
را عازم آنصفحات است و متمنی است که در جمیع اوقات
بارسال مراسلات سرافراز نمائید و کوتاهی ننمائید
و علیکم التحیة والثناء

واقعه شهادت حضرت آقا شیخ علی اکبر
مجتهد قوچانی

نظر بامر لجنه محترمه تبلیغ مرکزی طهران سیدالله بنیانه
درخواست واقعه فاجعه شهادت حضرت آقا شیخ علی اکبر

مجتهد قوچانی اعلی الله مقامه را در مشهد از این بنده
بزرگ مستوفی کرایلی فرموده اند از آنچه در خاطر است
بعرض میرساند ... ذکر مبارک آنشهید سعید و مسافرتهای
تبلیغی و الواحات صادره از قلم دری میثاق بقدری صفحات
خراسان و محفل مقدس روحانی تابعه آن اقلیم را فراگرفته
بود که موجب افتخار رجال و نساء و صغیر و کبیر احباب
خراسان گردیده که این مرد بزرگ و این رجل رشید بوجود
مبارک خود خراسان را منور و مفتخر و در صفحات تاریخ
واقعه برجسته ئی را بیادگار میگذارند . ولیکن صیت و شهرتشان
را از محلات مامورینشان میشنیدیم . فقط دو مرتبه مفاخرت
ملاقات حاصل یکی از آنها موقعی بود که علمای قوچان
سرا با ایالت خراسان از فساد عقیده و تبلیغات جهری ایشان
شکایت و ایالت ایشانرا محترمانه بمشهد احضار نموده در ارک
دولتی منزل معین از طرف ایالت پذیرائی و مجالس عدیده
با شخص ایالت ملاقات چندان طولی نکشید ایالت اجازه
عودت بقوچان داده مراجعت فرمودند دفعه ثانی که
شهادت واقع شد مسئله سیاست بمیان آمده در واقع شهید
سیاست علمای مشهد شدند مختصر از این مطلب اینکه
تقریبا در حدود ( ) شمسی حزبی باسم حزب
دموکرات در مشهد تاسیس گردید اهالی آنجا بخصوص

مقدسین از این اسم و تقرب باین حزب اجتناب ورزیده
این اسم و حزب را ببابیها نسبت داده هرچند وعاظ و
خطبای آنها مردم را منصرف و خود را دشمن بابی معرفی
مینمودند علما وطلاب و مقدسین که اکثریت داشتند نه باور
میکردند و نه میگذاشتند کسی در پیرامون این حزب بگردد
بکلی پیشرفت امور حزبی مختل شده و دانایان حزب ابتداء
میرزا محمد مشهور بآقازاده پسر ملا کاظم خراسانی را باخود
همراه و اورا رئیس حزب قرار دادند این تدبیر اثر کلی کرد
مردم نزدیك بحزب دموکرات شوند نبخشید تدبیر دیگری
بخاطرشان رسید که خودشانرا عملا دشمن بهائی ها معرفی
نمایند تامردم هم باور کنند و هم نزدیك شوند ابتداء آقا
زاده رئیس حزب نیر الدوله ایالت وقت را وادار کرد که
حضرت شیخ الرئیس را که مسلم البابیت است از مشهد اخراج
کند قصیده تمشی کن تماشاکن شیخ را چندین هزارنسخه
چاپ کرده مجانا بمردم بخصوص بطلاب مدارس توزیع
نمودند تامردم بخوبی شیخ وعقاید شیخ را بشناسند بعد
از این اقدام جمعی از طلاب را رئیس حزب دموکرات فرستاد
در حینی که شیخ وارد رواق حضرت رضا و میرفت وارد حرم
شود باکمال وقاحت وصراحت که شما بابی هستید ایشان
را برگرداندند این توهین و هیاهوی مردم و همراهی ایالت

با آقازاده سبب حرکت ایشان بطرف عشق آباد گردید این توطئه و تدبیر مقدسین را قدری نزدیك بحزب نمود آقا زاده که در اقدامات خود موفقیت و ایالت را باخود کاملا موافق دید بعضی را از قبیل تیمور تاش رئیس قشون خراسان و شاهزاده اسر رئیس او قاترا برای عزل این بنده از ریاست کابینه ایالتی که مکرر اقدام کرده ودر ایالتهای سابق نتیجه نداده بود در اینوقت باتهام اینکه فلانی میخواهد دراین دوره سوم پارلمان بهائیهارا انتخاب کند بر انگیخت ایالت امر کرد تا اختتام انتخابات از کار دولتی بر کنار باشم این تدبیر بیشتر موثر گردید و یقین حاصل شد که حزب مزبور دشمن بابی است . در بحبوحه اینکونه انتشارات و پیشرفت های اقدامات آقازاده و دشمنی علنی افراد حزب دموکرات بابهائی ها حضرت شیخ علی اکبر قوچانی شهید تقریبا نزدیك عید نوروز با دو طفل کوچك و یکنفر نوکر برای خرید کلاه و کفش ولباس جهت اطفال وارد مشهد شدند محفل روحانی بقدر استطاعت در تهیه منزل جداگانه و تهیه لوازمات آسایش ایشان فروگذار ننموده مقدم حضرتشانرا بسیار گرامی دانسته در ضمن اینکه محفل خاطرشانرا بنکته عداوت آقازاده با افراد دموکرات متذکر و از مراوده مخانه های بعضی نامشناس ایشانرا تحذیر مینمود درجواب

این مثل را ذکر میفرمودند (در قوچان چارقدوزها ظرف آبی دارند چرمها را میان آب میگذارند بخیسد آب از زنگ چرم رنگین میشود روزی یك نفر کرد از خارج وارد شهر شد این ظرف آب رنگ شده بنظرش رسید اشکنه است یکشاهی داد گفت استاد از این اشکنه قدری بده گفت دانست این شخص نمیداند قدری آب در ظرف او ریخت این کردنان خود را میان آب رنگین خورد کرد و خورد بعد از اتمام گفت استاد ما گه خوردیم ولی اشکنه شما مزه نداشت کنایه از اینکه ما بمشهد آمدیم محفل شما را دیدیم مزه امری نداشت) و فرمودند اگر بدانید شبها کجاها میروم وباچه اشخاص متنفذ این شهر ملاقات میکنم زهره آب میکنید بهتر این است ندانید از این فرمایشات تا شهادتشان بیشتر از دو شب طول نکشید سه روز قبل از شهادت با نوکرشان وارد صحن کهنه حضرت رضا میشوند شخص خیاط کربلائی علی اکبر نام بایشان میگوید جناب آقا شما بابی هستید این زمین مقدس است دیگر بعد از این نباید وارد (بست) بشوید حضرت شیخ اعتنائی بجواب نمیفرمایند بعد از سه روز روزیکه یکنفر جوان از شاهزادگان مشهد فوت شده ایالت و اعیان برای ترحیم حاضر بنده وبنده زاده ها هم نشسته ایم تقریبا سه از روز بالا آمده حضرت شیخ با اطفال

و نوکر خود برای خرید لباس عید اطفال وارد بازار (اغچه)
پشت صحن کهنه میشوند دو دکانی ایستاده کفش و کلاه
قیمت میکنند که همان علی اکبر خیاط با یکنفر حسین نام
ترك میرسند علی اکبر یك سیلی بصورت شیخ میزند و
میکوید من نکفتم وارد بست نشوی چرا آمده ئی اینحرکت بنوکر
شیخ کران میآید میچسبد علی اکبررا میزند حسین ترك با
ششلول دوتیر میزند شیخ میافتد و جان تسلیم مینماید
و خون بازار تنگ را فرا میگیرد بایالت که خبر رسید حکم داد
قاتلین را بگیرند همین آقا زاده رئیس دموکرات هم برای
تثبیت مقام خود درجماعت حزب و هم اثبات عداوت خود با
بهائی ها و هم مدلل کردن که این قتل باذن واشاره او شده
و هم برای اینکه در نظر ایالت محترمتر و متدین تروبیشتر
محبوب القول باشد بایالت نوشت یا کفت که شما فقط و فقط
یکنفر از شاهزادکان قاجارید که بدیانت و اسلامیت
معروفید میخواهید بدست خود خودرا لکه دار کنید ومسلمان
را درعوض بابی قصاص کنید ایالت احمق بیسواد بهمین
مکاتبه یا پیغام از حکم خود صرف نظر کرد و قصاص
خون مطهر شیخ از میان رفت اکرچه خداوند درعوض
دو کلوله که بآنمظلوم زدند دوکبسول بخوراك امر دهنده
دو کلوله خورانید • باری بعداز شهادت مردم قوچان

بخانواده شیخ سختی و بی احترامی روا میداشتند محفل مقدس روحانی مشهد عائله شهید مظلوم را بمشهد طلبید مدتی در مشهد بودند واز آنجا بطهران آمدند . علی اکبر خیاط ترسید مبادا بابیها قصاص کنند عصر روز شهادت شیخ یکنفراز اطبای مشهد را با قرآنی نزد بنده فرستاد و بقرآن قسم یاد نمود که علی اکبر شیخ را مقتول ننموده او فقط سیلی زده حسین ترك اورا کشت . چند روز بعداز واقعه شهادت امر غریبی اتفاق افتاد که اسباب حیرت محفل روحانی و همه احباب شد وآن این بود (دو نفر بدون اطلاع محفل مشهد وبی اطلاع محفل عشق آباد و سایر محافل ترکستان بمشهد وارد بقصد قتل آقا زاده روبروی دالان منزل مشارالیه در پهلوی دکان بقالی کمین مینمایند بخیال اینکه آقا زاده که از منزلش بیرون میآید برای نماز بمسجد برود بزنندش غافل از اینکه آقا زاده هیچوقت بنماز در مسجد حاضر نمیشد در تاریکی یکنفر شیخ عبدالرحیم نام مجتهد محله نوغان که از در دالان منزل آقا زاده بمسجد گوهر شاد وحرم میرفته واز حیث قامت و اندام شبیه بآقازاده بوده اورا زدند وکشتند ورفتند احدی نفهمید از کجا آمدند بامر که زدند و کجا رفتند اینفقره در نزد تمام مسلم شد که بابیها قصاص میکنند و خیال

دارند آقا زاده را درعوض شیخ علی اکبر قوچانی بکشند حاج شیخ عبدالرحیم مجتهد کشته شد و یقین کردند بامر محفل مشهد این واقعه اتفاق افتاد این بنده هم که ناظم محفل بودم آقا زاده تاممکن بود روزها از منزلش خارج نمیشد اگر ضرورت ایجاب میکرد سواره به ده نفر همراتی مسلح و خود آقازاده نیز مسلح از منزلش خارج و مدت شش ماه آقا زاده باین منوال درشهر حرکت میکرد و محرمانه امر بقتل این بنده هم که ناظم محفل بودم داده بود و چون خدا نمیخواست از شر این عدو لدود تا بحال محفوظ ماندم (دریکی ازالواح جمال اقدس ابهی جل جلاله که بافتخار این عید نازل شده درضمن مناجات میفرماید قوله عز کبریائه قل لك الحمد یا مقصود العالم و محبوب الامم بما سقیتنی کاس عرفانك و هدیتنی الی صراطك استلك بالاعتدة التی جعلتها مشارق لئالی حبك وبالدماء التی سفکت فی سبیلك بان تجعلنی فی کل الاحوال مستقیما علی امرك بحیث لاتمنعنی فراعنة الارض و جبابرتها الذین نقضوا عهدك و میثاقك و کفروا بآیاتك و جادلوا ببرهانك الی آخر بیانه العظیم) ببرکات این بیانات از شر فراعنه و جبابره با شهرت تامی که داشتیم محفوظ ماندم . فدائی احبا بزرگ مستوفی کرایلی

(۱۲) اینك موضوعات متفرقه را خاتمه میدهد اگر-

ادامه دهد مطالب بسیار دارد که باید کتاب حجیم تدوین نماید زیرا بتوفیقات ملکوت ابهی از اوائل تصدیق و جوانی با طبقات مختلفه احباب معاشر و مانوس و مورد الطاف هریك بوده و باندازه فهم قاصرخود کسب فیوضات نموده و دارای اطلاعات متنوعه سرکرم کننده سودمند دلپسند بفضل حق میباشد .

صاحب سعره که خوان باشی بود
در سر خوانش ز هر آشی بود

از این ادعای بیجا استغفار میکنم ولی معاصرین و معاشرین بنده شاهد وگواه و مطلع و آگاه میباشند و بموجب مدارك کتبی که در دست دارد خوان باشی نبوده اما نخود هر آشی بوده از هرکوشه توشه واز هر خرمنی خوشه برداشته باهر سری سری داشته وباهرکسی هم نفس بوده بموجب بیان مبارك ((ناظر باقی احدیتی و حاضر در محفل ابرار)) بنابراین بحنایات آلهیه مسائل نوشتنی و شنیدنی بسیار دارد و موکول بآتیه میشود تا توفیقات آلهیه چه پیش آرد .

این نکته هم ناگفته نماند یکی از نواقص این تاریخ که اعتراف دارد این است که ذکر بنده هیچ نیرزنده در موارد مختلفه زیاد شده ولی برای اثبات منظور ناچار بوده و معذور میباشد زیرا بهترین تاریخ آنست که نویسنده با اشخاص

موضوع تاریخ خود محشور و مؤانس و معاشر و مجالس باشد و بنده دارای این افتخار میباشم واین باعث اعتبار تاریخ است بطوریکه ملاحظه فرموده اند در الواح عدیده که اظهار عنایت نسبت بتلا مذه حضرت صدر الصدور شده ویا در مرقومات نفوس قدسیه ذکر عده بسیاری شده که اسم بنده هم در ضمن بوده ودرج تمام آنها برای اثبات مقصود ناگزیر و لازم و بهترین مدرك تاریخی بوده است .

اینك خاتمه تاریخ

ذیلا نوشته میشود و بانواقص موجوده امید است بنظر لطف واحسان ملاحظه فرمایند و مورد قبول واقع شود .

خاتمه

بعون وعنایت و صون وحمایت مولای بی نیاز بنده نواز داننده هر راز ولی محبوب امرالله حضرت غصن ممتاز ارواحنا لعظمته الفداء این بنده کمترین موفق شد که نوایا و اطلاعات دیرین و خاطرات شیرین خود را بنگارد وباطلاع یاران جانفشان نازنین برساند امید است مقبول خاطر ارباب شوق و ذوق و صاحبان ایمان وعرفان گردد ضمنا بنواقص آن اعتراف مینماید که بخوبی انجام نیافته وبطوریکه شایسته اینمقام بوده دارای ترتیب وحسن انتظام نیست

ولی از الطاف یاران آلهی امیدعفو بخشایش دارد زیرا نگارش تاریخ آنهم مربوط باین قبیل نفوس جلیله که نادرالوجود هستند باید کسانی اقدام نمایند که مانند حضرت سلیمانی دارای حشمت سلیمانی و حکمت لقمانی وفصاحت سحبانی و مؤید بتائیدات سبحانی باشند نه مثل این بنده که فاقد این مراتب وبی بهره ازاین کونه عطایا و مواهب و محروم از هر فضائل و مناقب میباشد .

خوب است رباعی ذیل هم بمناسبت عبارات فوق نوشته شود .

فصاحة سحبان و خط ابن مقلة
وحکمة لقمان وزهد ابن ادهم
اذا اجتمعت فی المرء والمرء مفلس
فلیس له قدر بمقدار درهم

این اشعار نغز وپر مغز در زمانی گفته شده که مردمان آن دوره مثل اکثر اهل این زمان نبودند وچندان اعتنائی بشئونات دنیوی نداشتند وبیشتر طالب وراغب مقامات معنوی بودند ولی متاسفانه دراین عصر ذهبی وطلائی مشرب ومذهب اکثر جمع آوری طلا و ذهب میباشد و همترین آرزو و آمال نیل بجاه وجلال و میل بجمع ثروت ومال است و صاحبان فضل وکمال قدر و مقامی و اهمیت و احترامی ندارند .

تو اهل دانش و فضلی همین کناعت بس .

ولی نفوس قدسیه که حائز کمالات معنوی و فائز بمقامات روحانی باشند از عالم خاک رسته و بجهان پاک پیوسته اند ومصداق بیان مبارک جمال قدم جل ذکره الاعظم که درلوح حکمت میفرمایند •

(فضل الانسان فی الخدمة والکمال لا فی الزینة والثروة والمال) میباشند اما کسانیکه از راه حلال دارای ثروت و مال میشوند هرگاه صرف خدمات بریه ووقف اقدامات خیریه نمایند البته خورسند و سعادتمند خواهند بود ویادگار پر افتخار از خود باقی میگذارند • منظور این است علم افراد دانشمند ومال اشخاص ثروتمند هرگاه مفید و سودمند بحال جامعه باشد زهی سعادت برای هر دو طبقه ودر غیر این صورت علم سبب گمراهی وضلال است ومال وسیله ضرر ووبال • باری از تفضلات آلهیه امیدوار است از برکت روح پر فتوح حضرت صدر الصدور این تاریخ بتصویب لجنه محترمه نشریات ملی دامت بقائها برسد وبزودی زود اسباب طبع و انتشار آن فراهم شود وذکر خدمات قابل تقدیر و زحمات بی نظیر آن صدر دیوان اسرار و بدر تابان ابرار کوکب درخشنده افق عرفان وقوه روح بخشنده ایمان وایقان بیش از چهل سال بعهده تعویق و تاخیر نماند بطوریکه ملاحظه میفرمایند درصدها الواح بیتهایت اظهار عنایت

درباره این معلم رحمانی فرموده اند و خاطر احبای الهی متذکر است و در هزاران الواح تصریح فرموده اند مهمترین وظائف بهائیان تبلیغ امر رحمن است و برای پیشرفت و توسعه امرمهم تبلیغ بهترین اقدامات تاسیس مجالس درس تبلیغ بوده و بموجب مندرجات الواح مقدسه و زیارتنامه مؤسس درس تبلیغ این وجود مبارک بوده اند و تقریبا شش سال بعداز تشکیل محفل مقدس روحانی طهران درسال ۳۲۱ هـ ق این اساس متین ورزین ببهترین طرزی تاسیس یافته و مورد تمجید و تحسین مرکز میثاق و نیر آفاق در الواح عدیده واقع گردیده و چون جشن نیم قرن محفل مقدس روحانی طهران شیدالله ارکانه در آتیه نزدیکی در حظیرة القدس ملی بتوفیقات ملکوت ابهی در ایام سعید رضوان ۱۰۴ بدیع منعقد میگردد بطوریکه از مندرجات این تاریخ واضح و روشن شده یکی از خدمات مهمه و برجسته که در طهران با مساعدت وجدیت محفل مقدس روحانی و تائیدات رحمانی انجام یافته تحکیم و تقویت کلاسهای دروس تبلیغی واخلاقی و مجالس مشق نطق بوده که وسیله تعلیم و تربیت هزاران جوانان بهائی و نونهالان بوستان الهی شده است و چون ازطرف محفل مقدس روحانی طهران طی مرقومه نمره ۴۲۰۳ ۵ شهرالاسماء ۱۰۳ ـ ۲۵/۶/۳۰ باسه ورقه ضمیمه آن لطفا از بنده وعده دیگر اقداماتی که

در این نیم قرن شده استعلام شده بود و قبل از وصول مرقومه شروع بنگارش این تاریخ گردیده بطوریکه ملاحظه میفرمایند در این تاریخ گذشته از خدمات تبلیغی حضرت صدر الصدور و تلامذه که در واقع درجه اول اقدامات این نیم قرن محسوب میشود زیرا امور مربوطه بامر تبلیغ مقدم بر سایر امور و مؤید بتائید موفور است ضمنا از تاریخ وترتیب تشکیل چندین لجنه که در ورقه ضمیمه مرقومه محفل مقدس بود کسب اطلاع شده بود در مواقع مختلفه و در صورت مربوطه بجشن لجنه ها و محفل نطق سابق مذکور گردیده بنابراین منظور محفل مقدس روحانی طهران در اینموضوع تا اندازه تامین و جواب داده شده است .

ضمنا در تاریخ بعضی از نفوس قدسیه منقطعه ذکر کرامات و خوارق عادات معمولا میشود اما بنده از این نفس مؤید و روح مجرد زائد بر مطالبی که نوشته شده کرامتی ندیده ام مجمل از مفصل آنکه یك سید جوان همدانی در بحبوحه جوانی با هزاران آمال و امانی بطهران آمده و بواسطه خلق رحمانی خود در مدت کوتاهی دارای عزت و جلال و ثروت و مال شده وبر فضل و کمال خود افزوده با اینحال از تمام این شئونات ظاهره و مقامات صوریه صرفنظر کرده بلکه برای اجرای تعلیمات مقدسه بموجب شعریکه خود

سروده وغالبا قرائت میفرمودند جانفشانی نمود و آن شعر لطیف این است .

جان بهاء خواهد دل آرام ازمن هجران کشید
کی بهای وصل باشد جان ازجانان رسید

مختصرا اوقات عزیز و گرانبهای خویش را صرف تصنیف و تالیف و ترتیب و تنظیم یك کتاب استدلالیه و تربیت و تعلیم عده از جوانان روحانی نموده و بتاسیس اساس پر نفع و سود که بموجب مندرجات الواح مقدسه تا ابدالاد هاربا قی و بر قرار است موفق گشته آیا این اقدامات جزو خوارق عادات ایشان و معجزات امر محسوب میشود . تصدیق آن مربوط بانصاف ووجدان خوانندگان است ودر واقع چنین وجود مفید ونافع شخصا خارق العاده وفوق العاده و جزو نوابغ میباشد - این شرح بینهایت کز حسن یار گفتیم - حرفی است از هزاران کاندر عبارت آمد .

با این تفاصیل چقدر مایه تاسف و حسرت و باعث تاثر و حیرت است چنین کتاب جامع با تاکیدات وعنایاتیکه در لوح بدیع اعضاء محترم محفل محبت فرموده اند چاپ نشده وبعد از انحلال آن محفل هم با اقدامات مقدماتی که ازطرف محفل مقدس روحانی طهران راجع بمقابله و ارسال آن بمصر شده و درعریضه جات این بنده بمحفل

مقدس جریان امر معروض گردیده وسائل طبع متاسفانه تاحال فراهم نشد از توقیعات ملکوت ابهی امیدوار است در این ایام که تا اندازه وسیله استنسیل الواح مقدسه و کتب امریه فراهم و یك نسخه مفصل مقابله و تصحیح شده ازاین کتاب مستطاب نیز در محفل مقدس ملی بهائیان ایران ایدالله اعوانه موجود است اقدام واهتمام در طبع این کتاب که دارای مطالب مفیده است بشود بنده هم باکمال افتخار برای مقابله حاضر میباشم ویقین است طبع وانتشار این کتاب بی نظیر اسباب تکمیل اطلاعات یاران آلهی ووسیله هدایت هزاران نفوس طالبان حقیقت خواهد شد ایرب وفقنا علی ذلك بعنایتك و افضالك انك علی کل شئی قدیر و بالاجابة جدیر .

دیگر بار از یار وفادار بنده مخلص درگاه آلهی متخلق باخلاق رحمانی جناب امان الله در آگاهی اصفهانی روحی فداه ورزقه الله علی مایحب و یرضی که باکمال شوق و شعف و روحانیت و ذوق و شغف و جذابیت این تاریخ نازنین را در چند نسخه با اسلوب مطلوب ماشین نمودند بینهایت اظهار تشکر مینماید . علت اینکه شرح حال عده ازتلامذه و بعضی از موضوعات در قسمتهای اولیه مختصر نوشته شده و در قسمتهای بعد توضیحات بیشتر داده شده باعث آن

همت شایان تمجید ایشان بوده که اظهار خستگی ننموده بلکه بالعکس تشویق و ابراز دلبستگی فرمودند که مفصل و مکمل باشد هزاران شکر با الطاف شامله و مواهب کامله مولای توانا ارواحنا لعنایاته الفداء باوجود بعضی از پیش‌آمدهای غیر منتظره تاثر آور قسمت عمده مطالبی که منظور بود مسطور شد .

از عنایات آلهیه و همم عالیه لجنه های مربوطه امید است بزودی زود وسائل طبع و انتشار آن فراهم آید و با نواقصی که دارد مورد قبول دوستان رحمانی و نونهالان بوستان ربانی واقع گردد و طلب توفیق خدمت وقیام بجبران مافات برای نویسنده آن فرمایند .

خدایا چنان کن سرانجام کار

تو خشنود باشی و ما رستگار

تاریخ ۹/ ۲/ ۱۰٤ بدیع مطابق ۲۷/ ۱/ ۱۳۲٦ شمسی و ۲۵ جمادی الاولی ۱۳٦٦ قمری و ۱۷ آوریل ۱۹٤۷ میلادی بعون و عنایت مولی الانام اتمام پذیرفت .

ذره بیمقدار - نصرالله رستگار طالقانی

خلاصه مندرجات تاریخ حضرت صدرالصدور

هوالموٴید العلیم

بطوریکه در جزوه تعمیم معارف امری که منحصرا ترتیب تشکیل مجالس دروس تبلیغی و اخلاقی و موضوعات مهمه دیگر بمنظور قدردانی از خدمات مهمه سابقین و مبلغین امراعظم و لزوم تشویق و تقویت جوانان و اماء الرحمن و کوشش در تزیید عده موٴلفین و خطباو ناطقین تنظیم گردیده و بطبع رسیده وعده داده شده بود که "امید است در آتیه بتهیه جزوات دیگر و مفصلتر اقدام نماید" به تائیدات ملکوت ابهی و توجهات مخصوصه حضرت ولی امرالله مولای بی نیاز بنده نواز ارواحنا لعظمته الفداء در ظرف ۹ ماه بتدوین تاریخ مفصل حیات هادی سبیل نجات موٴسس درس تبلیغ معلم رحمانی حضرت صدرالصدور همدانی و عده ای از نفوس مهمه موفق و کامیاب شده و آن کتاب مسطور قبول ولطف حتی تمجید و قدردانی محفل مقدس روحانی شیدالله ارکانه بموجب مندرجات چندین مرقومه شریفه که یکی از آنها درج میشود واقع گردیده وبرای طبع و انتشار بتصویب لجنه مجلله ملی نشریات امری دامت توفیقاتها العالیه رسیده است با قلبی مملو از سرور ونشاط وامتنان و انبساط تشکرات بسیار خاضعانه و صمیمانه خود را از -

الطاف کریمانه ذوات نورانیه و هیاکل رحمانیه اعضای محترم رفیع المقام در محفل مقدس لجنه مجلله تقدیم داشته و مزید موفقیت هریك را از ساحت اقدس مولای حنون سائل و آمل میباشد که بیش از پیش باقدامات خیریه و خدمات مهمه امریه موفق شوند . ضمنا از اعضاء لجنه محترمه نشر آثار امری دامت بقائها که با خلوص نیت و اهتمام تمام در طبع کتاب اقدام فرموده اند اظهار تشکر مینماید . اینك محض مزید اطلاع و تسهیل مراجعه خوانندگان عظام خلاصه مندرجات کتاب تاریخ حضرت صدر الصدور بعون و عنایت آلهی ذیلا نوشته میشود .

توضیح آنکه سرمایه تکثیر کتاب مزبور از طرف عده ای از یاران جانفشان آلهی پرداخته شده و مخصوصا جناب آقای غلا معلی عبادی علیه بهاء الله که در امور خیریه موفقیت کامل دارند مبلغ یکهزار تومان پرداخته اند و اقدام بتکثیر آن کتاب شده و دارای یك مقدمه و دوازده قسمت و یك خاتمه موضوعات مختلفه متنوعه میباشد . و امیدا ست مورد قبول یاران آلهی واقع گردد .

مقدمه

تذکر فوائد و لزوم تدوین تاریخ بطورکلی که نشانه ونماینده عظمت مقام ملل واقوام زنده جهان میباشد ملتی که

دارای تاریخ درخشان نباشد و یا تهیه و منتشر نکنند
واز خدمات بزرگان خود بیخبر بماند بی نام و نشان بلکه
پراکنده و پریشان خواهد شد . جشنهای صد ساله و هزار
ساله ملل متمدنه بنام ادباء و حکماء و مخترعین خود و همچنین
نزول الواح مقدسه وطلب مغفرتها وزیارت نامه ها و کتاب
مبارک تذکرة الوفاء و تشکیل جلسات مسامره بمنظور قدردانی
وفاداری از خدمات خادمین امر اعظم است اظهار تشکر
از جناب سلیمانی که اقدام بتدوین تاریخ مبلغین و تشویق
سایرین فرمودند نقل سواد بلاغیه مبارک راجع بتقدیم
ووصول کتاب استدلالیه خط اصل حضرت صدر الصدور و
الواح مقدسه بساحت اقدس مولای توانا ونیز سواد مرقومه
محفل مقدس ملی روحانی شید الله ارکانه که در اواسط
سال ۹۸ بدیع مطابق ۱۳۲۰ شمسی بعنوان نویسنده
این تاریخ مرقوم فرموده اند فهرست الواح اصل و آثار
و نوشتجات که بساحت اقدس تقدیم شده ضمیمه آن مرقومه
میباشد از ۱ تا ۱۷

قسمت اول

وضعیت خاندان عظیم الشان حضرت صدر الصدور در همدان

دراین قسمت مختصری ازوضعیت خانوادگی و تحصیلات ایشان درهمدان و مسافرت بمکه ذکر اسم پدرومادروعیال ایشان و چند نفراز نفوس مهمه احباء الرحمن و دیگران نوشته شده است از صفحه ۱۸ تا ۲۱

قسمت دوم

شروع مذاکرات امری باحضرت صدرالصدور در همدان

نقل ازجناب حاجی میرزا یوحنا (یحیی) حافظی اسامی کرامی واسطه های اولیه مرحومان حاجی حکیم موسی که طبیب خانوادگی حضرت صدرالصدور وواسطه اصلی بوده اند و آمیرزا مهدی ارجمند (صاحب کتاب گلشن حقائق) آمحمد علی حصاری که درهمدان مذاکرات امریه نموده اندو بمرحوم آمیرزا سلیمان درموقع عزیمت بطهران برای تکمیل مذاکرات وملاقات بااحباب معرفی میشوند وچون دراولین جلسه مرحوم ارجمند آیه اول باب ۳۳ سفر تثنیه کتاب مقدس تورة را که بشارت بچهار ظهور است استدلال نمودند لذا از استدلالیه حضرت صدرالصدور شرحی که در تفسیرو تعبیر این آیه نوشته شده دراین قسمت نقل گردیده است از صفحه ۲۱ تا صفحه ۲۸

قسمت سوم

ورود حضرت صدر الصدور بطهران و معاشرت باعلماء و

اعیان و معروفیت و ترقیات عالیه و شئونات ظاهره ایشان

قبل از تصدیق امر مبارك

دراین قسمت اسامی پانزده نفر از مشاهیر علماء و مراشد و رجال مهم آن دوره که معاشر بوده اند از قبیل مرحومان میرزا هاشم حکیم استاد حکمت وصفی علیشاه و امام جمعه طهران و وزیر مخصوص (صاحب اختیار) و دیگران و همچنین مختصری از تصدیق مرحوم قائم مقام غفاری وبرادرش مختار السلطنه کاشانی نوشته شده است . از صفحه ۲۸ تا صفحه ۳۲

قسمت چهارم

راجع بعوالم مجاهده وسیرو سلوك حضرت صدر الصدور در مسائل عرفانی و مراتب روحانی و تصدیق امر مبارك

دراین قسمت ملاقات حضرت نعیم باحضرت صدر الصدور قبل از تصدیق که درخیابان تصادفا پیش آمده بود ومجذوب شدن ازطرز رفتارو گفتار آن صدر ابرار وبعد از چندی در جلسه

تبلیغی باحضور حضرتان نیرو سینا و آشیخ محمدعلی قائنی ملا قات وبواسطه تلاوت لوح منیع بدیع معروف بلوح خراسان موفق بتصدیق وایمان میشوند • این موضوعات نوشته شده است • از صفحه ۳۲ تا صفحه ۳۷

قسمت پنجم

شرح حال وخدمات عظیمه آن جوهر عرفان بعد از ایمان و نزول الواح مقدسه و شروع بتدوین استدلالیه جامع

این قسمت مشعر است بر اینکه حضرت صدر الصدور بعد از تصدیق بتدریج از معاشرت اغیار کاسته واز شئونات ظاهره صرفنظر فرموده و بتدوین استدلالیه جامع موسوم به لمعات خمس و اشراقات شمس موفق شده اند و سواد اولین لوح مبارك که بافتخار ایشان عنایت شده و دلالت بر مقامات عالیه آتیه مینماید ولوح دیگر راجع بتدوین استدلالیه زینت بخش گردیده است و روابط صمیمانه حضرتان میرزا عزیزالله خان مصباح و دکتر یونس خان افروخته با ایشان مذکور میباشد • از صفحه ۳۷ تا صفحه ۴۲

قسمت ششم

وضعیت و کیفیت مجلس درس تبلیغ - عده تلامذه وخدمات بارزه آنها - سواد لوح مبارك راجع بمسافرت چند نفر از

شاگردان حوزه درس تبلیغ

مطالب مندرجه در این قسمت بشرح ذیل است : اسامی بیست و چهار نفر از شاگردان حوزه درس تبلیغ و بیست نفر نفوس مهمه دیگر و ذکر مسافرت جناب آمیرزا طراز الله سمندری باتفاق جناب آقا میرزا علی اکبر رفسنجانی و چند نفر تلامذه دیگر که در سال ١٣٢٤ قمری موفق بمسافرت نقاط مختلفه ایران شده اند سواد سه لوح مبارک که باختار چند نفر از تلامذه عنایت شده در این قسمت زینت بخش گردیده است و ذکر خیر حضرتان آمیرزا عزیز الله خان ورقاء و صبیح السلطان (عطائی) و آسید نصر الله باقراف علیهم بهاء الله که در سنه مزبوره موفق بتشکیل شرکت خیریه گردیده اند خدمات خالصانه مرحومان آمیرزا مهدی اخوان صفا و آمیرزا عبد الله مطلق و آسید جلال ابن سینا و چند نفر دیگر از تلامذه در این قسمت نوشته شده است تاریخچه نویسنده این تاریخ و مختصر مسافرت بولایات برای زیارت احباب و ذکر فداکاری حضرت آقا شیخ علی اکبر قوچانی و همچنین مسافرت جنابان مستر ریمی و مستر اسپراك و سواد لوح مبارك راجع باین دو نفر و اجازه سفر ایران و سواد نامه مفصل نویسنده که در اواسط سال ١٣٢٤ قمری از دامغان بمنسوبان خود نوشته

ودارای مطالب متنوعه و موضوعات تبلیغی میباشد نیز درج شده است با قسمتهای قبلی تا آخر این قسمت اسامی کرامی ۸۲ نفر بدون تکرار مذکور میباشد . از صفحه ٤٢ تا صفحه ۱۰۰

قسمت هفتم

راجع بعریضجاتی که از طرف حضرت صدر الصدور ونه نفر از تلامذه بساحت اقدس تقدیم شده وسواد مرقومه حضرت حاجی میرزا حیدرعلی راجع بمسافرت تلامذه .

در این قسمت سواد دوعریضه تقدیمی آنجوهر خضوع و خشوع و خلوص بساحت اقدس و عریضه نه نفر از تلامذه که مندرجات هریك بانهایت عجز و انکسار و تضرع و ابتهال میباشد و همچنین سواد نامه بعنوان حضرت حاجی وسواد سه مرقومه حضرت صدر الصدور بعنوان آمیرزا تقی خان بهین آئین ونصرالله رستکار که هریك دارای مطالب جالب توجه و خواندنی میباشد و مشعر است بر اثرات و ثمرات مسافرت تلامذه بولایات ایران برای ملاقات یاران رحمان نقل شده است . از صفحه ۱۰۰ تا صفحه ۱۳۷

قسمت هشتم

سواد بعضی از الواح منیعه که بافتخار حضرت صدرالصدور و تلامذه عنایت شده و همچنین بعضی از الواح که بعداز

صعود آن مبارك وجود برای ادامه مجلس درس تبلیغ نازل
گردیده و بچند قسمت منقسم میشود زینت بخش میگردد .
این قسمت مهمترین قسمتهای این کتاب است شواد لوزده
لوح اختصاصی حضرت صدر الصدور و چندین لوح شخصی و
جمعی بافتخار تلامذه و نفوس مهمه مبلغین وسایرین وهمچنین
لوح حضرت ادیب ایادی امرالله وزیارت نامه حضرت نعیم
منادی عهد و پیمان زینت بخش شده و اکثر این الواح بدیعه
ابدا انتشار نیافته است . ضمنا معرفی اجمالی از بعضی از
تلامذه و شرح نزول بعضی از الواح مقدسه و مسافرت حضرتان
میس بارنی و مسیو درینفوس اولین مسافرین بهائی غربی بایران
و لوح مبارك دراین موضوع مهم ودلنشین درج گردیده است .
دراین قسمت درالواح مقدسه که بافتخار اعضای محفل مرتب
و محفل نورانی مبلغین و محفل محبت و چندین نفراز -
احباء الله نازل شده اسامی کرامی ۷۵ نفر ذکر شده بدون
تکرار تا آخر این قسمت نام نامی ۱۵۷ نوشته شده است .
توضیح آنکه در لوح مبارك اعضای محفل محبت دستور طبع
استدلالیه حضرت صدر الصدور را فرموده اند واقدامات مقدماتی
که دراین موضوع شده در قسمت نهم نوشته شده است .
از صفحه ۱۳۷ تا صفحه ۲۱۵

قسمت نهم

صعود حضرت صدر الصدور واقدامات نویسنده در جمع آوری الواح مقدسه و آثار وکتاب استدلالیه خط آن حضرت و استنساخ و مقابله و نگاهداری آن و سواد عریضجات بعنوان محفل مقدس روحانی شیدالله ارکانه و تقدیم آثار بساحت اقدس.

در این قسمت کسالت شدید و طولانی حضرت صدر الصدور و ذکر خیر دکترهای معالج مرحومان دکتر محمد خان منجم - دکتر ارسطو خان (حکیم) دکتر عطاء الله خسان بخشایش و دیگران و صعود آن حمامه حدیقه بقاء که در پنجم ربیع الاول ۱۳۲۵ قمری واقع شده ضمنا اقدامات نویسنده این تاریخ راجع باستنساخ کتاب استدلالیه بوسیله مرحوم متصاعد الی الله آشیخ زین العابدین زین الابرار و سواد مرقومه محفل مقدس راجع بمقابله کتاب که بمصر نزد مرحوم شیخ فرج الله زکی برای طبع فرستاده شود و سواد عریضه جوابیه محفل مقدس روحانی طهران که بامضای حضرت فاضل شیرازی و نویسنده میباشد و همچنین سواد عریضجات که بمحفل مقدس روحانی ملی در موضوع تقدیم آثار آن واقف اسرار بساحت اقدس معروض شده و سواد ابلاغیه مبارک راجع بوصول آثار ارسالی و موضوعات متنوعه دیگر

نوشته شده است . اسامی ۲۴ نفر در این قسمت میباشد
از صفحه ۲۱۵ تا صفحه ۲۵۵

قسمت دهم

راجع باینکه واسطه تبلیغ چند نفر از مبلغین ربیع المقام
وهمچنین بعضی از نفوس مهمه تلامیذ حضرت صدر الصدور
بوده اند .

در این قسمت تذکر داده شده واسطه تبلیغ مرحوم ناطق
مبلغ شهیر جنابان آمیرزا طراز الله و آمیرزا علی اکبر -
رسنجانی ووسیله راهنمائی جناب فاضل مازندرانی مرحوم
سید عبدالحسین ارستانی وسبب هدایت جناب میرزا
احمد خان یزدانی جناب مرشد زاده وعلت تذکر جناب
اشراق خاوری مرحوم میرزا یوسف خان وجدانی وواسطه -
راهنمائی مرحوم سرهنگ دکتر ابراهیم خان پیروز بخت
نصر الله رستکار وواسطه تصدیق مرحوم میرزا محمد طاهری
جناب میرزا مسیح خان رستکار بوده اند شرح تصدیق
هریك از آقایان مذکور شیرین و جالب توجه میباشد .

مخصوصا مرحوم طاهری که بسیار متعصب بوده و خودشان
شرح تصدیقشان را نوشته اند . در این قسمت اسامی ۲۳
نفر نوشته شده است . از صفحه ۲۵۵ تا صفحه ۳۱۳

ضمنا راجع بمذاکرات امری با مرحوم شعاع السلطنه پسر

جنت مکان مظفر الدین شاه و تشرف آن شاهزاده معظم
بحضور مبارک مرکز میثاق در عکا اشاره شده است . از
صفحه ۲۵۵ تا صفحه ۳۱۲

قسمت یازدهم

اقدامات عده ای از تلامذه حضرت صدر الصدور در تاسیس
مجالس دروس اخلاقی و نطق و تشکیل محفل مرتب
درسال ۱۳۲٤ هجری قمری مجالس دروس اخلاقی درسال
۱۳۲٦ محفل مرتب درسال ۱۳۲۹ کمیته تبلیغی و مجالس
نطق بوسیله تلامذه تشکیل شده محفل مرتب با احبای
ولایات ایران و عشق آباد و امریکا مکاتبه داشته و دراین
قسمت صورت مختصر تاریخ تشکیل ووظائف بیست و چهار
لجنه و سواد یک نامه بعنوان احبای امریکا وسواد مرقومه
مرحوم شاهزاده معتمد الدوله راجع بشهدای سبعه عراق
و موضوعات دلپذیر دیگر واسم ۲۹ نفر بدون تکرار اسامی
سابق قید گردیده است از صفحه ۳۱۳ تا صفحه ۳٤٥

قسمت دوازدهم

دراین قسمت موضوعات مختلفه که سابقا نوشته شده واحتیاج
بتوضیح دارد وبعضی مسائل لازمه دیگر بارعایت اختصار
نوشته میشود که رفع سوء تفاهم نماید .
دراین قسمت خدمات وفداکاری بینظیر دو ایادی دلیر

امرالله حضرتان علی قبل اکبر و ابن ابهر و همچنین حضرت حاجی ابوالحسن امین وجناب دکتر یونس خان افروخته و مسافرین نازنین غربی امة الاعلی دکتر مودی و میس کاپیس اولین مدیره مدرسه تربیت بنات و تعیین مرقد مطهر عده ای از مبلغین و نفوس مهمه علیهم بهاء الله و موضوعات مختلفه و متنوعه جالب توجه ووسیله تنبه ذکر شده است جسما در این تاریخ اسامی کرامی ۲۱۰ نفر بدون تکرار بمناسبت مقام واز نظر وفاداری درج گردیده است وممکن است از حیث شماره اشخاص مختصر اشتباهی رخ داده باشد از صحه ۳۴۵ تا صحه ۳۹۵

خاتمه

شکرگزاری واظهار خرسندی از موفقیت در اتمام این تاریخ و ذکر انقطاع وانجذاب وفداکاری بینظیر حضرت صدرالصدور و اثرات عظیمه خدمات شایان تقدیر آن صدر المقربین و تذکر اینکه صاحبان علم وعرفان امتال آن معین علم ودانائی بوسیله تعلیمات خود وتدوین کتب مفیده وصاحبان ثروت بواسطه انفاق مال بمنظور پیشرفت امور خیریه وعموم پیروان آئین نازنین بسبب مکارم اخلاق وحسن اعمال میتوانند بتبلیغ امرالله و خدمات نوعی موفق شوند ونام نیکی از خود بیادگار گذارند و قدردانی از خلوص نیت وجدیت جناب امان الله در آگاهی

اصفهانی علیه بهاء الله که در ماشین کردن تاریخ حضرت صدر الصدور اهتمام تمام فرمودند .

خلاصه تاریخ خاتمه یافت

ازعنایات بلا نهایات مولای حنون ارواحنا لعظمته الفداء — امیدواراست تکثیراین تاریخ بزودی انجام یابد ومورد قبول بلکه استقبال یاران الهی واقع شود وازقرائت مندرجات آن از — خدمات شایان تقدیس پیشینیان مطلع شوند ومخصوصا اززیارت الواح مقدسه که هیچ انتشار نیافته روحی تازه وفتوحی بی اندازه یابند _ ای رب وفقنا علی ماتحب و ترضی انک علی کل شیی قدیرو بالاجابة جدیر . مورخه ١٠ شهر القدرة ١٠٤ بدیع مطابق ٢١ آبانماه ١٣٢٦ شمسی .

ذره بیمقدار — نصرالله رستگار

صورت اسامی متصاعدین الی الله که مرقد منورشان در امامزاده معصوم است

نمره ترتیب	نام ونام خانوادگی	ولایت	سال صعود شمسی ـ قمری
۱	جناب خلیل طبیب (ارجمند)		۱۳۲۴
۲	جناب صدرالصدور	همدانی	۱۳۲۵
۳	امة الله زهرا بنت حضرت رضاقلی ثمره	نوری	۱۳۳۱
٤	جناب میرزا نعیم شاعر	اصفهانی	۱۳۳٤
٥	جناب میرزا حسن ادیب	طالقانی	۱۳۳۷
٦	جناب دکتر محمد خان منجم	تفرشی	۱۳۳۹
۷	جناب عبدالله مهاجر دولت آبادی	اصفهانی	۱۳٤۰
۸	جناب میرزا سید رضا خان صدر	همدانی	۱۳٤۳
	فرزند جناب صدرالصدور		
۹	جناب سید محمد ناظم الحکماء علائی	لاهیجانی ۲۹۹ شمسی ۷۷ بدیع	
۱۰	حضرت علی قبل اکبر ایادی		

نمره ترتیب	نام ونام خانوادگی	ولایت	سال صعود شمسی - قمری
	امرالله	شهمیرزادی	١٣٢٨
١١	حضرت میرزا محمد تقی ابن ابهر ایادی امرالله	زنجانی	١٣٢٧
١٢	حضرت حاجی میرزا عبدالله صحیح فروش	قمرودی	

صورت اسامی متصاعدین الی الله که مرقد منورشان درگلستان قدیم است

١	جناب میرزا جعفرخان نصرالاطباء مدحت	یزدی	قمری ١٣٤٣
٢	جناب سید نصرالله باقراف خمسی	رشتی	شمسی ١٣٠٤ـ ٨٢ بدیع
٣	جناب میرزا محمد علی خان ابن اصدق	خراسانی	١٣٠٧ـ٨٥ "
٤	جناب حاجی ابوالحسن امین آلهی	اردکانی یزدی	١٣٠٧ـ٨٥
٥	حاج آقا محمد علاقبند تاجر	یزدی	١٣٠٧ـ٨٥ "

نمره ترتیب	نام ونام خانوادگی	ولایت	سال صعود قمری - بدیع
٦	آقا میرزا نصرالله خادم	کاشانی	١٣٠٧-٨٥
٧	میرزا جلال خان خضرائی		١٣١١-٨٩
٨	حاجی ابوالقاسم دباغ ناظریان	کاشانی	١٣١١-٨٩

صورت اسامی متصاعدین الی الله که در گلستان جدید مستند

١	جناب سید محمود نیر	اصفهانی	١٢٨٧-٦٤
٢	جناب سید اسمعیل سینا	" "	١٢٩٥-٧٢
٣	دکتر کلاك	امریکائیه	١٣٠١-٧٩
٤	میس کپس	" "	١٣٠٥-٨٣
٥	جناب میرزا یوسف خان وجدانی	قزوینی	١٣١٢-٩٠
٦	جناب دکتر ارسطوخان حکیم		١٣١٣-٩١
٧	سرکار علیه دکتر مودی	امریکائیه	١٣١٣-٩١

نمره ترتیب	نام ونام خانوادگی	ولایت	سال صعود شمسی-بدیع
۸	جناب ابراهیم فاضل شیرازی		۱۳۱۴-۹۲
۹	جناب میرزا تقی خان قاجار بهین آئین	قزوین	۱۳۱۴-۹۲
۱۰	جناب آقا محمد حسین الفت	یزدی	۱۳۱۵-۹۳
۱۱	جناب دکتر ابراهیم خان بیروزبخت شفائی		۱۳۱۵-۹۳
۱۲	جناب میرزا بدیع الله مصباح	تفرشی	۱۳۱۵-۹۳
۱۳	جناب محمد ناطق	اردستانی اصفهانی	۱۳۱۵-۹۳
۱۴	جناب عبدالله مطلق		۱۳۱۷-۹۵
۱۵	جناب میرزا محمود خان بدیعی		۱۳۱۷-۹۵
۱۶	جناب اسمعیل خان دوستدار	تفرشی	۱۳۱۸-۹۶
۱۷	جناب اسحق خان حقیقی	کرمانشاهانی	۱۳۱۸-۹۶

نمره ترتیب	نام ونام خانوادگی	ولایت	سال صعود شمسی-بدیع
۱۸	جناب حاجی غلا مرضا امین امین	اصفهانی	۱۳۱۸-۹۶

اسامی کرامی نفوس قدسیه که در تاریخ حضرت صدرالصدور ذکرخیر آنها شده در ولایات مختلفه ایران آرامگاه دارند

نمره ترتیب	نام ونام خانوادگی	ولایت	سال صعود قمری
۱-	جناب آقا شیخ علی اکبر شهید مرقد - خارج شهر مشهد	قوچانی	۱۳۲۳
۲-	جناب آقا شیخ محمدعلی مرقد - عشق آباد	قائنی	
۳-	جناب آقا شیخ زین العابدین زین الابرار مرقد - قریه ماه نروزك نزدیك ساوی مازندران	یزدی	۱۳۴۴
۴-	جناب آقا سید جلال سینا	اصفهانی	۱۳۴۴

مرقد - کشکرکلاه نزدیك قلعه مبارکه شیخ طبرسی

نمره ترتیب	نام ونام خانوادگی	ولایت	سال صعود هجری شمسی
۵	آقامیرزامهدی اخوان صفا	یزدی	۱۳۳۷
	مرقد - اصفهان مقابل تخت فولاد		
۶	جناب آقامیرزاعلی اکبر	رستمجانی	۱۳۳۹
	مرقد - رستمجان		
۷	جناب آقامیرزاحبیب الله صمیمی	کاشانی	۱۳۶۲
	مرقد - مشهد مقدس		
۸	جناب آقامیرزا حسین طالقانی (پدرآقایان رستگار)		۱۳۲۲
	مرقد - تپه مشجر نزدیك نهرقلعه سنگی ۴فرسخی طهران		

توضیح آنکه مراقد منوره امامزاده معصوم وگلستان جاوید قدیم وجدید ازدفتر لجنه محترمه گلستان جاویداستخراج شده ونکوس قدسیه که مراقد مطهره آنها خارج طهران میباشد - نتیجه تحقیقات واطلاعات نویسنده تاریخ است ۱۲ شهرالسلطان ۱۰۴ بدیع ۹ بهمن ماه ۱۳۲۶ رستگار

نمره ٤٢٩١ تاریخ ٦ شهرالحرة ١٠٤ مطابق
١٣٢٦/٦/٢١

خدمت ناشر نفحات الله و خادم
صمیمی امرالله جناب آقای نصرالله رستکار دامت
توفیقاته

کتاب تاریخ صدرالصدور تالیف آنجناب که بتصویب لجنه محترمه نشریات امری رسیده وباین محفل ارسال داشته بودند مورد مطالعه واقع گردید خدمات و زحمات آنوجود عزیز موجب نهایت تقدیر است و فی الحقیقه شایسته آنجناب که از تلا مذه برگزیده آن قدوه ابرار متصاعد الی الله - حضرت صدرالصدور علیه غفران و رضوان الله میباشید جز این نخواهد بود که بمقتضای وفا وموجبات قدردانی عملا قیام واقدام نموده اید و شرح حیات چنین نفس مقدسی را بیادگار گذاشته اید .

راجع بطبع کتاب فعلا بواسطه ضیق بودجه محفل مقدور نیست که اقدام بتکثیر کرد انشاء الله در آینده که موجبات قدرت و تمکن برای محفل فراهم شود بطبع کتاب مبادرت خواهد شد ولی نظر محفل عجالتا این است که تدریجا در مجله آهنگ بدیع درج وموجب تشویق جوانان

و تذکر و تنبیه احبای آلهی و ناشرین نفحات الله حضرت رحمن کردد البته اکر نفوس محترمی یافت شوند که بخرج خود بوسیله لجنه نشر آثار بطبع و تکثیر آن اقدام نماید مانعی نخواهد داشت .

محل مهر محفل ملی

بجای منشی محفل - نورالدین فتح اعظم

ازقارئین محترم متمنی است اغلاط ذیل را تصحیح فرمایند

صفحه	سطر	غلط	صحیح
٩	٨	لعطونة	لعطونته
١٠	٥	١٤٩٢	١٩٤٢
٢٣	٧	باوجود	باوجوه
٢٦	١٤	سينات	سيناء
٣٩	١	واصطلئت	واصطليت
٤١	١٣	لعظمة	لعظمته
٦٤	١	درهمان شهر	درمشهد مقدس
٧٤	١٦	نثر	نثار
٨٢	١٦	آقامیرزاجعفر اصفهانی	آقامیرزاجعفرثابت اصفهانی
٨٦	١٣	لملاطفة	لملاطفته
٩١	١٤	واعملوا	واعلموا
٩٧	١٦	وانشر	وانتشر
١٠٥	١٢	صاعنه	صاغيه
١٠٦	١٠	ذانبه	ذائبه
١٠٩	١٥	المنور	المنوره
١١٩	٧	معارف	مصارف
١٥٢	١٦	العلياء	الغلباء
١٦٠	١٦	بهاء	البهاء

صحیح	غلط	سطر	صفحه
واخلده	اخلده	٤	١٦٩
شقاء	شعاء	١٦	١٧٥
ازکیاء	وازکیاء	١٣	١٧٨
الناشئه	الناشقه	١٦	١٧٨
تااطراف	دراطراف	٢٠	١٧٩
صفحه ١٨١	صفحه١٨٧	١	١٨١
متذللا	متذلل	١٦	١٨١
سال ٣٢٣	سال ٣٢٢	٩	١٩٣
دخل	دُخل	١٢	٢٠٢
فاشکر	فاشکروا	٦	٢٠٦
واسجد	سجد	٧	٢٠٦
نجدات	وانحدات	٨	٢٠٦
بی الامثل بالامثل	بی الامشی بالامشی	٣	٣١٢
حقیت	حقیقت	١	٢١٣
مقتنع	مقتع	٨	٢١٣
یتلو	یتلوا	١٥	٢١٤
بعبوق	معبوق	٢	٢١٥
میسور	میسوری	٩	٣٠٨
سال ١٣٣٣	سال ١٣٣٠	٦	٣٢٩

صفحه	سطر	غلط	صحیح
٣٥٧	٦	غیر بهائی	غیربهائی موثق شده
٣٥٧	٦	دردوره مدرسه تربیت	دردوره مدرسه تربیت بلیط صدآمرین دارد
٣٦١	٩	وولهای	وولهی
٣٦١	١٥	تمنای لجنه تبلیغ طهران	١٠ تمنای لجنه تبلیغ طهران
٣٦٤	١٧	وقت	دقت
٣٧١	١١	ودراو	دراو
٣٧١	١٧	مستعده	متعدده
٣٧٣	١٠	میکردد	کردید
٣٧٣	١١	چون دربعضی	١١ چون دربعضی
٣٧٤	١١	دو	سه ٣
٣٨٤	١٣	ثم حمداله	ثم حمدا له
٣٩٢	٥	اطبای	احبای
٣٩٧	١٢	ضرر	وزر
٤٠٠	٣	کشید	کشیده
٤٠٠	١٠	میشود	نمیشود
٤٠٣	٣	منحصرا	مختصرا
٤١٥	٦	جسما	جمعا

توضیح آنکه در صفحه ۳۳۸ سطر ۱۴ قبل از شرح مجلس نطق عبارات ذیل بایستی نوشته شده باشد .

بمناسبت تشکیل مجلس نطق و نام فامیلی اعضاء محترم آن عبارات ذیل ترتیب داده شد نظر باینکه جناب آقا میرزا طراز الله سمندری در جلسات اولیه تشریف داشتند اسم ایشان درمیان پرانتز نوشته شد .

خاتمه